PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM SPLIT ZA RAZDOBLJE 2026. – 2029.

Projekt:	Plan upravljanja destinacijom Split za razdoblje 2026.-2029.
Naručitelj:	Turistička zajednica grada Splita
Izvršitelj:	Institut za turizam, Zagreb
Autori:	dr. sc. Snježana Boranić Živoder dr. sc. Ivo Beroš Leona Matotek, mag. geogr. mr. sc. Neda Telišman-Košuta dr. sc. Luka Valožić
Lektura:	dr. sc. Danijela Unić
Mjesto i datum:	Zagreb, studeni 2026.
Fotografije:	Turistička zajednica grada Splita

Sadržaj

1. POLAZIŠTE ... 4

2. PROFIL DESTINACIJE ... 6

3. ANALIZA STANJA ... 9
3.1. Turistička kretanja ... 10
3.2. Resursna i atrakcijska osnova ... 26
3.3. Javna turistička infrastruktura ... 34
3.4. Analiza turističkih proizvoda i usluga ... 38
3.5. Analiza stanja digitalizacije ... 47
3.6. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala ... 49
3.7. Analiza stanja pristupačnosti osobama s invaliditetom ... 50
3.8. Komunalna infrastruktura, promet i javne usluge ... 52
3.9. Analiza planske dokumentacije i dionika ... 55
3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti ... 59
3.11. Konkurentski krug ... 60
3.12. Pregled tržišnih trendova ... 67
3.13. Izvješće o analizi stanja ... 68

4. SWOT ANALIZA ... 70

5. TURISTIČKO ZONIRANJE GRADA SPLITA ... 73

6. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI DESTINACIJE ... 76
6.1. Obvezni pokazatelji održivosti ... 78
6.2. Specifični pokazatelji održivosti ... 87

7. POKAZATELJI PRIHVATNOG KAPACITETA ... 94
7.1. Obvezni pokazatelji prihvatnog kapaciteta ... 95
7.2. Dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta ... 113

8. PRIHVATNI KAPACITET GRADA SPLITA ... 124
8.1. Glavna ograničenja i izazovi održivoga turističkog razvoja ... 125
8.2. Preporuke za upravljanje prihvatnim kapacitetom ... 128

9. SCENARIJI RAZVOJA TURIZMA ... 133

10. STRATEŠKI OKVIR ... 147
10.1. Vizija razvoja turizma ... 148
10.2. Opća načela i ciljevi razvoja turizma ... 149
10.3. Strateški pravac i prioriteti ... 150
10.4. Mjere i aktivnosti ... 152

11. KONCEPT MARKETINGA ... 173
11.1. Turističko pozicioniranje i ciljna tržišta ... 174
11.2. Turistički proizvodi ... 176

12. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA ... 184

13. PROJEKTI ... 188
13.1. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije ... 189
13.2. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za ostvarenje razvojnog smjera i pokazatelja održivosti ... 203

14. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI ... 207

PRILOG A. Popis zaštićenih kulturnih dobara ... 209

1. POLAZIŠTE

Izrada ove studije definirana je Zakonom o turizmu (NN 156/2023), Pravilnikom o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024) te Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja Ministarstva turizma i sporta. Plan, među ostalim, predstavlja alat za koordinaciju aktivnosti dionika u turizmu, praćenje rezultata i utjecaja razvoja turizma i prilagodbu mjera sukladno promjenama u okruženju. Također, svrha plana je poticati dijalog i suradnju među dionicima s ciljem ostvarenja postavljene vizije razvoja i podizanja prepoznatljivosti destinacije po atributima koji će osiguravati njenu dugoročnu poziciju turističkom tržištu.

Grad Split bi se turistički trebao razvijati na način da se cjelovito sagledavaju i usklađuju svi elementi održivosti grada. Trendovi koji će proizlaziti ih praćenja pokazatelja jasno će upućivati na potrebu djelovanja, odnosno, poduzimanja aktivnosti i provedbe projekata kojima će se odgovoriti na izazove razvoja i koji će pridonositi ravnoteži okoliša, društva, prostora i gospodarstva.

Metodologija izrade plana, uz prikupljanje podataka iz sekundarnih izvora, uključila je i radionice i dubinske intervjue s predstavnicima institucija javnoga, privatnog i civilnog sektora te primarna istraživanja lokalnog stanovništva, turista i posjetitelja. Time se osigurala uključenost širokog kruga dionika, sagledavanje njihovih mišljenja i stavova kako bi se u što većoj mjeri povezali njihovi interesi i odredile aktivnosti kojima će se na njih odgovoriti. Sekundarne izvore podataka činili su vlastiti izvori (baze podataka, *eVisitor*, postojeći planski dokumenti i publikacije) te podaci koji su se prikupljali od relevantnih institucija (Vodovod, HEP, Komunalno društvo, odjeli Grada Splita i dr.).

Sadržajno, plan obuhvaća detaljnu analizu stanja destinacije, analizu resursne i atrakcijske osnove, izračun pokazatelja održivosti i prihvatnog kapaciteta. Analize i pokazatelji predstavljali su informacijsku podlogu za definiranje smjera razvoja, marketinške aktivnosti i potrebne projekte.

Plan upravljanja destinacijom Split usvaja se na predstavničkom tijelu Grada Splita, ima zakonsko uporište i s tim, obvezujući učinak. To omogućava njegovu primjenu u praksi. Provedba se prati kroz izvještavanje predstavničkog tijela putem godišnjih izvještaja do 31. ožujka svake godine za prethodnu godinu. Budući da na turizam u velikoj mjeri utječu kretanja u društvu, gospodarstvu, klimi i drugih faktorima utjecaja, moguće su izmjene i dopune plana, koje mora usvojiti predstavničko tijelo Grada Splita. Na kraju četverogodišnjeg razdoblja, na koji se plan donese, izrađuje se završni izvještaj koji postaje informacijska podloga za planiranje sljedećeg razdoblja. Izračun pokazatelja za plan za sljedeće četverogodišnje razdoblje ukazat će na trendove kretanja i time još jasnije pokazati pozitivne i negativne utjecaje turizma na sve aspekte razvoja Grada Splita.

2. PROFIL DESTINACIJE

GRAD SPLIT	
Lokacija	Split je smješten na srednjem Jadranu, na južnoj strani poluotoka između Kaštelanskog zaljeva i Splitskog kanala. Nalazi se podno brda Marjan, okrenut prema otocima Braču, Šolti i Hvaru.
Klimatska obilježja	- Sredozemna klima sa suhim i vrućim ljetom, blagom zimom i ugodnim proljećem i jeseni - 2600 sunčanih sati godišnje
Broj stanovnika	- 160.577 stanovnika (Popis stanovništva, 2021.)
Površina	- 79,4 km^2
Prometna povezanost	Cestovna povezanost: - autocesta A1 Zagreb-Split-Dubrovnik sa spojevima na europske pravce - državna cesta D1 kao spoj prema autocesti - državna cesta D8, Trogir-Solin-Split-Omiš (dio Jadranske magistrale) Pomorski putnički promet: - povezanost (glavna luka) sa srednjodalmatinskim otocima i obalnim gradovima - povezanost s Italijom (Ancona) Zračni promet: - Zračna luka Sveti Jeronim, 20 km od Splita - oko 40 zrakoplovnih prijevoznika (gotovo sve europske i niskobudžetne kompanije) Autobusna i željeznička povezanost: - dobra autobusna povezanost, ali loše stanje infrastrukture - zastarjela infrastruktura željezničkog prometa
Broj noćenja i dolazaka turista	Noćenja turista: 2.961.618 (2024.) Dolasci turista: 1.004.567 (2024.)
Turistički kapaciteti	Ukupno kreveta: 40.653 (sustav *eVisitor*, stanje 1.8.2025.) Struktura smještajnih kapaciteta: objekti u domaćinstvu[1] (68,1 %), hoteli (12,8 %), apartmani i sobe (8,7 %), hosteli (3,3 %), kampovi (2,3 %) i ostale vrste smještaja (4,7 %). U analizi se barata s brojem korištenih kreveta[2]. U 2025. je u Gradu Splitu bilo registrirano 33.518 kreveta. Struktura smještajnih kapaciteta je slična: objektima u domaćinstvu (65,6 %), hoteli (15,7 %), apartmani i sobe (7,5 %), hosteli (3,3 %), kampovi (2,8 %) i ostale vrste smještaja (5,0 %).
Ugostiteljski sadržaji	- 538 barova, 389 restorana, 9 *catering* objekata
Glavne turističke atrakcije	- Povijesni kompleks Splita s Dioklecijanovom palačom - Povijesni predio Varoš - Galerija Meštrović - Park-šuma Marjan - ULTRA Europe - Dalmatinska / mediteranska kuhinja - Urbanizam i arhitektura - ACI marina - Gradski stadion Poljud - Plaže - Poznati sportaši i klubovi

[1] Objekti u domaćinstvu se često kolokvijalno nazivaju i „obiteljski smještaj“ ili „privatni smještaj“.
[2] Broj registriranih kreveta je broj kreveta u objektima registriranim u sustavu *eVisitor* na određeni dan. Broj korištenih kreveta je broj kreveta u objektima u kojima je tijekom vremenskog razdoblja ostvareno barem jedno noćenje (detaljnije objašnjenje u poglavlju 3.1.).

Glavni turistički proizvodi	-	Kulturni turizam
	-	Gastronomija
	-	Odmor uz more
	-	Aktivni odmor
	-	*Wellness*-turizam
	-	MICE
	-	Nautički turizam
	-	Sportski turizam
	-	Medicinski turizam
	-	Obrazovni programi
	-	Posebni događaji

3. ANALIZA STANJA

Turistička kretanja
Resursna i atrakcijska osnova
Javna turistička infrastruktura
Analiza turističkih proizvoda i usluga
Analiza stanja i potreba ljudskih resursa
Analiza stanja i potreba pristupačnosti osobama s invaliditetom
Komunalna infrastruktura, promet i javne usluge
Analiza planske dokumentacije i dionika
Analiza komunikacijskih aktivnosti
Konkurentski krug
Pregled tržišnih trendova
Izvješće o analizi stanja

3.1. Turistička kretanja

Smještajni kapaciteti

Analiza komercijalnih smještajnih kapaciteta i fizičkoga turističkog prometa na prostoru grada Splita napravljena je na temelju podataka dostupnih iz sustava *eVisitor*. Smještajni objekti u sustavu *eVisitor* razvrstani su prema obilježjima *Vrsta objekta* i *Podvrsta objekta*, a u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti[3] i pripadajućim važećim pravilnicima o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata[4]. Za potrebe ove analize, smještajni objekti su razvrstani u manji broj grupa. Kriterij definiranja grupe je bila važnost vrste / podvrste objekta (broj objekata, ostvareni turistički promet) unutar turističkih kapaciteta rada Splita te mogućnost povezivanja s drugim sličnim vrstama / podvrstama. Pregled grupa, kao i njihova definicija prikazan je u tablici 3.1.1.

Tablica 3.1.1. Definicija grupa smještajnih objekata

Grupa	Vrsta objekta (*eVisitor*)	Podvrsta objekta (*eVisitor*)
Hoteli	Hoteli	Sve podvrste
Kampovi	Kampovi	Sve podvrste
Objekti u domaćinstvu[5]	Objekti u domaćinstvu	Sve podvrste
	Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	Sve podvrste
Hosteli	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Hostel
Apartmani i sobe	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Apartman, Studio apartman, Kuće za odmor, Soba za iznajmljivanje
Ostalo	Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	Učenički dom / Studentski dom / Akademis

Za razliku od objekata u domaćinstvu, za smještajne objekte iz grupe Apartmani i sobe nositelji rješenja o odobrenju pružanja ugostiteljskih usluga su pravne osobe ili obrtnici, a ne fizičke osobe. Iako su po karakteristikama slični objektima u domaćinstvu jer se najčešće nalaze u stambenim ili poslovno-stambenim zgradama, ovi objekti nisu ograničeni brojem kreveta (do najviše 20) niti brojem smještajnih jedinica (do najviše 10) kao što je to propisano za pružatelje usluga smještaja u domaćinstvu (fizičke osobe - građani).

Analiza stanja turističkih kapaciteta i analiza turističkog prometa napravljena je za 2019., 2022., 2023., 2024. i 2025. godinu. Godine 2020. i 2021. nisu relevantne za usporedbu zbog krize nastale kao posljedica pandemije COVID-19 i stoga su izostavljene iz ove analize.

[3] NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20 i 126/21

[4] Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN 56/16), Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (NN 54/16), Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 9/16), Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (NN 54/16) i Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN 54/16)

[5] Objekti u domaćinstvu se često kolokvijalno nazivaju „privatni smještaj“ ili „obiteljski smještaj“.

Komercijalni smještajni kapaciteti[6]

U ovom poglavlju napravljena je analiza komercijalnih smještajnih kapaciteta u Splitu na temelju podataka dostupnih iz sustava *eVisitor*. Smještajni objekti su razvrstani u manji broj grupa, a kriterij definiranja grupe je bila važnost vrste / podvrste objekta (broj objekata, ostvareni turistički promet) unutar turističkih kapaciteta grada Splita te mogućnost povezivanja s drugim sličnim vrstama / podvrstama. Grupe u koje su objekti razvrstani su Hoteli, Kampovi, Objekti u domaćinstvu, Hosteli, Apartmani i sobe te Ostalo, a njihova definicija je dana u tablici 3.1.1.

Analiza smještajne ponude temelji se na broju stalnih kreveta, odnosno ne uzimaju se u obzir pomoćni kreveti. S obzirom na to da se broj registriranih objekata mijenja na dnevnoj bazi, u analizu stanja u pojedinoj godini su uključeni svi oni objekti koji su u toj godini ostvarili barem jedno noćenje[7]. Stoga se u ostatku teksta pojam „broj registriranih kreveta" odnosi na podatak o broju kreveta direktno dobiven iz sustava *eVisitor* (stanje na određeni dan), dok se pojam „broj korištenih kreveta" odnosi na broj kreveta u onim objektima koji su u godini ostvarili barem jedno noćenje. Analiza smještajnih kapaciteta provedena je na bazi broja korištenih kreveta.

Kako je već navedeno, stanje turističkih kapaciteta se promatra u 2019., 2022., 2023., 2024. i 2025. godini[8]. U pandemijskim godinama (2020. i 2021.), došlo je do smanjenja kapaciteta jer neki objekti nisu radili ili su prešli na druge vrste korištenja, ali taj pad je manje izražen negoli kod turističkog prometa.

Tablica 3.1.2. Broj korištenih kreveta u komercijalnom turističkom smještaju u Gradu Splitu u razdoblju 2019. - 2025., prema vrstama smještaja

Vrsta / Godina	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.	25/19	25/24
Hoteli	3.750	4.653	5.092	5.069	5.270	40,5%	4,0%
Objekti u domaćinstvu	20.351	18.612	20.487	22.436	21.996	8,1%	-2,0%
Apartmani i sobe	2.152	2.119	2.257	2.427	2.524	17,3%	4,0%
Hosteli	1.246	1.165	1.121	1.211	1.111	-10,8%	-8,3%
Kamp	1.128	1.128	1.128	1.128	942	-16,5%	-16,5%
Ostalo	1.172	1.637	1.637	1.675	1.675	42,9%	0,0%
Ukupno kreveta	29.799	29.314	31.722	33.946	33.518	12,5%	-1,3%

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

Prema prikazanim podacima, najveći dio kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima Splita nalazi se u objektima u domaćinstvu (65,6 %), a slijede hoteli s udjelom od 15,7 % te grupa Apartmani i sobe s udjelom od 7,5 %. Ostale vrste smještajnih kapaciteta imaju manji udjel: u ukupnim smještajnim kapacitetima Grada Splita, hosteli imaju udjel 3,3 %, kampovi 2,8 %, dok se preostalih 5,0 % kapaciteta nudi u đačkim i studentskim domovima (grupa Ostalo).

[6] Analiza se provodi na temelju korištenih kreveta u komercijalnom smještaju za svaku promatranu godinu. tj. onih objekata koji su u toj godini ostvarili barem jedno noćenje.

[7] Sustav *eVisitor* točno bilježi noćenja i dolaske, no u slučaju kapaciteta, kada dolazi do promjene vlasništva nad objektima može se dogoditi da ne dolazi odmah do korekcije pa se isti objekt može pojaviti kao dva (ili više zapisa) u istoj kalendarskoj godini

[8] Radi jednostavnosti pisanja, u nastavku teksta će se pod pojmom „promatrano razdoblje" podrazumijevati 2019., 2022., 2023., 2024. i 2025. godinu.

Broj registriranih kreveta u komercijalnom smještaju raste, no broj korištenih se smanjuje. Tako se u 2025. u odnosu na 2024. broj korištenih kreveta smanjio za 1,3 %[9]. Povećanje broja kreveta je zabilježeno kod hotela i u grupi Apartmani i sobe, a smanjenje kod hostela, u objektima u domaćinstvu te kod kampova.

U odnosu na 2019. godinu, ukupan broj kreveta na području grada Splita je veći za 12,5 %. Broj kreveta u hotelima je veći za 40 %, u objektima u domaćinstvu za 8 %, u grupi Apartmani i sobe za 17,3 % te u grupi Ostalo za 43 %. Smanjenje broja kreveta je zabilježeno kod hostela, za skoro 11 % te kod kampa, za 16,5 %.

Gledano prema naseljima, najveći broj kreveta je u samom naselju Split (84 % u 2025. godini), a slijede naselja Slatine (7 %) i Stobreč (6 %).

Tablica 3.1.3. Broj korištenih kreveta u komercijalnom turističkom smještaju u Gradu Splitu u razdoblju 2019. - 2025., prema naseljima

Naselje / Godina	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.	25/19	25/24
Split	24.284	23.960	26.221	28.186	28.222	16,2%	0,1%
Slatine	2.437	2.308	2.333	2529	2.402	-1,4%	-5,0%
Stobreč	2.374	2.284	2.335	2353	2.053	-13,5%	-12,7%
Donje Sitno, Gornje Sitno, Kamen, Srinjine, Žrnovnica	704	762	833	878	841	19,5%	-4,2%
Ukupno kreveta	29.799	29.314	31.722	33.946	33.518	12,5%	-1,3%

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

U 2025. godini, u odnosu na 2024., jedino u Splitu nije zabilježen pad broja kreveta. Najveći pad je zabilježen u Stobreču, kao posljedica smanjenja kapaciteta kampa.

U odnosu na 2019. godinu, Split je u 2025. imao 16 % više kreveta. Rast broja kreveta za skoro 20 % je zabilježen i u naseljima zelenog zaleđa Splita, dok se broj kreveta u Slatinama i Stobreču smanjio.

Konačno, Grad Split se prostorno može gledati i po zonama. Zona „Središnji Split“ obuhvaća gradske kotare Grad, Bačvice, Lučac-Manuš, Varoš i Meje; zona „Kupališni Split“ obuhvaća gradske kotare Trstenik, Mertojak i Žnjan te područja naslelja Slatine i Stobreč; zona „Šire gradsko područje“ obuhvaća sve ostale gradske kotare naselja Split, a zona „Zeleno zaleđe“ obuhvaća naselja Donje Sitno, Gornje Sitno, Kamen, Srinjine i Žrnovnica.

Tablica 3.1.4. Broj korištenih kreveta u komercijalnom turističkom smještaju u Gradu Splitu u razdoblju 2019. - 2025., prema zonama

Naselje / Godina	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.	25/19	25/24
Središnji Split	13.409	12.961	13.565	14.498	14.628	9,1%	0,9%
Kupališni Split	7.702	7.701	7.971	8.320	7.978	3,6%	-4,1%
Šire gradsko područje	7.984	7.890	9.353	10.250	10.071	26,1%	-1,7%

[9] S druge strane, broj registriranih kreveta na području Grada Splita na dan 1.8.2025. je bio za 3,4 % veći u odnosu na broj registriranih kreveta na dan 1.8.2024. U hotelima se broj registriranih kreveta smanjio za 0,3 %, dok je u svim drugim vrstama smještaja porastao: u objektima u domaćinstvu za 4,0 %, u grupi Apartmani i sobe za 6,2 %, kod hostela za 1,6 %, a u grupi Ostalo za 2,0 %. Kod kampova nije bilo promjena kapaciteta.

Zeleno zaleđe	704	762	833	878	841	19,5%	-4,2%
Ukupno kreveta	29.799	29.314	31.722	33.946	33.518	12,5%	-1,3%

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

U 2025. godini najveći udio kreveta je bio registriran u zoni „Središnji Split“, 43,6 %, a slijede zone „Šire gradsko područje“ s udjelom 30,0 % i „Kupališni Split“ s udjelom 23,8 %. U promatranom razdoblju, najveći udio kreveta je uvijek bio u zoni „Središnji Split“, ali razlika između zona „Kupališni Split“ i „Šire gradsko područje“ je postala vidljivija u zadnje tri godine.

U odnosu na 2024. godinu, u 2025. je jedino u zoni „Središnji Split“ došlo do povećanja broja kreveta za nešto manje od 1 %, dok je u ostalim zonama zabilježen pad. Gledano u odnosu na 2019., u svim zonama je zabilježen rast broja kreveta, a najviše u zoni „Šire gradsko područje“, gdje je broj kreveta porastao za 26,1 %. Na slici 3.1.1. prikazana je raspodjela smještajnih kapaciteta po zonama.

Slika 3.1.1. Udio zone u pojedinoj vrsti smještajnih kapaciteta u Gradu Splitu u 2025. godini (u %)

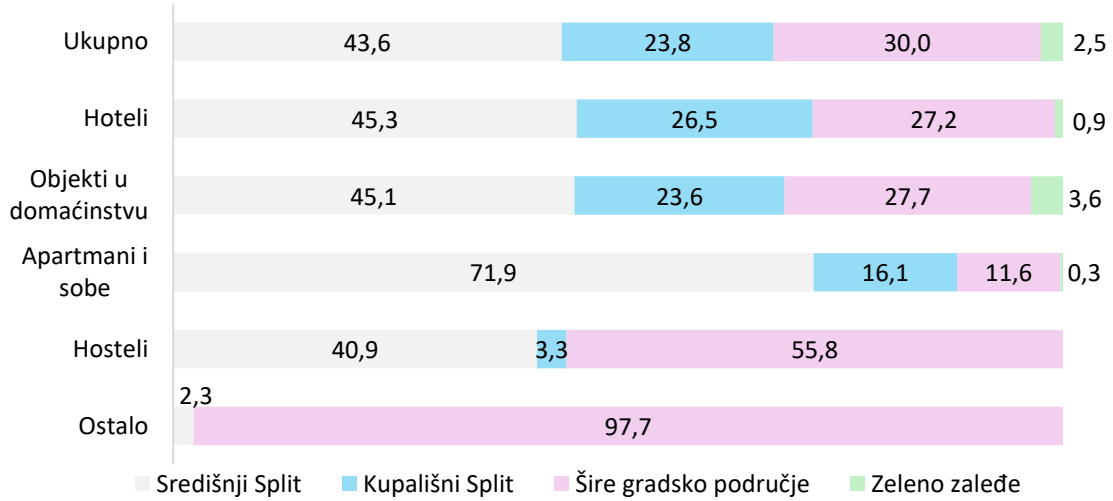

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

Struktura hotelskih kapaciteta i kapaciteta u objektima u domaćinstvu uglavnom prati strukturu ukupnih kapaciteta. U zoni „Središnji Split“ nalazi se skoro tri četvrtine svih kapaciteta u grupi Apartmani i sobe, što ukazuje na atraktivnost lokacije za turistička ulaganja. Hosteli i objekti iz grupe Ostalo su najzastupljeniji u zoni „Šire gradsko područje“, a jedini kamp se nalazi u zoni „Kupališni Split“.

Struktura smještajnih kapaciteta u 2025. za cijeli Split i po pojedinim zonama prikazana je na slici 3.1.2. Zone „Središnji Split“, „Kupališni Split“ i „Šire gradsko područje“ uglavnom imaju slične udjele kreveta u hotelima i objektima u domaćinstvu, dok su razlike prisutne kod preostalih vrsta smještaja: u zoni „Središnji Split“ znatan udio ima grupa Apartmani i sobe (12,4 %), u zoni „Kupališni Split“ bitan dio kapaciteta čini kamp (11,8 %), dok u zoni „Šire gradsko područje“ je znatan udio hostela i grupe Ostalo (zajedno čine preko 20 % svih kapaciteta u zoni). U zoni „Zeleno zaleđe“ objekti u domaćinstvu su dominantna vrsta smještajnih kapaciteta.

Slika 3.1.2. Udio struktura smještajnih kapaciteta unutar pojedine zone u Gradu Splitu u 2025. godini (u %)

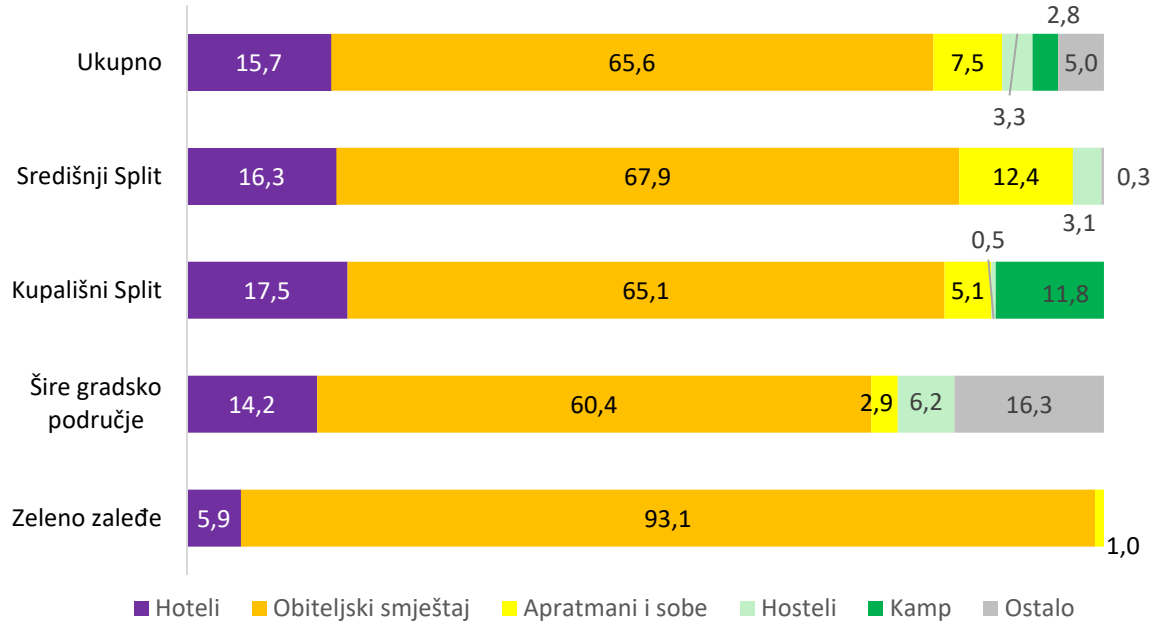

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

U svim promatranim vrstama smještaja u 2025. je povećan udio kapaciteta u objektima s 4* i 5* (više i visoke kategorije) u odnosu na 2019. godinu. U hotelima[10] je udio kapaciteta više i visoke kategorije veći od 70 %, dok se udio kapaciteta u hotelima s 3* te 2* i niže smanjio. Udio kapaciteta u hotelima koji nemaju kategoriju[11] se povećao, što je posljedica većeg broja hotela razvrstanih u podvrste kao što su npr. hotel baština i integralni hotel, kojima je problem dodijeliti kategoriju.

U objektima u domaćinstvu najveći broj objekata je kategoriziran s 3*, ali se njihov udio u 2025. blago smanjio u odnosu na 2019. godinu (67,3 % u 2025. naspram 72,1 % u 2019.). Udjel objekata više i visoke kategorije se povećao s 18,9 % na 20,9 %, dok se udjel objekata kategoriziranih s 2* i niže smanjio na 6,9 %. U 2025. je među objektima u domaćinstvu zabilježen razmjerno veliki broj objekata koji nemaju kategorizaciju (skoro 5 %).

U grupi Apartmani i sobe se u 2025. godini više od polovice kreveta nalazi u objektima više i visoke kategorije. Udio objekata u kategoriji 3* je sa 46,0 % smanjen na 39,4 %, a objekata nižih kategorija, kao i bez kategorizacije ima oko 7,5 %.

[10] Hoteli razvrstani u podvrstu Hotel posebnog standarda su pridruženi u hotele s 4* i 5*.
[11] Među hotelima koji nemaju kategoriju polovinu objekata čine hoteli razvrstani u podvrste hotel baština i integralni hotel.

Slika 3.1.3. Struktura smještajnih kapaciteta u Gradu Splitu prema kategoriji i vrsti smještajnih kapaciteta u 2019. i 2025. godini (u %)

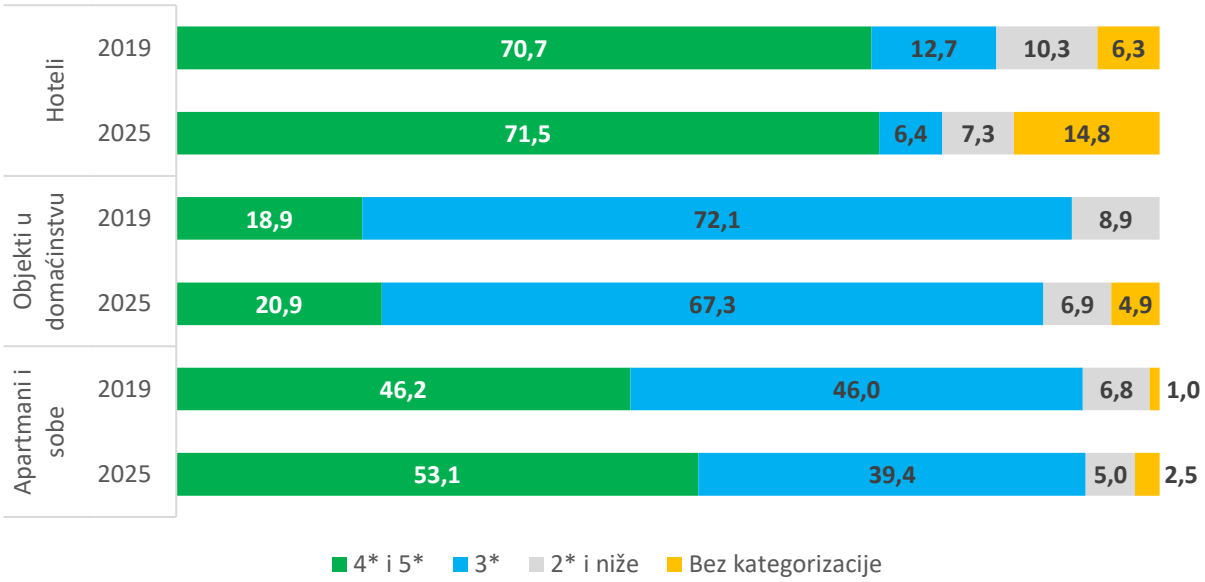

Izvor: *eVisitor*

Gledano u apsolutnim brojevima, broj kreveta u objektima više i visoke kategorije na području Grada povećao se u 2025. u odnosu na 2019. za skoro 30 %. Najveći rast je zabilježen kod hotela (42,2 %) i grupe Apartmani i sobe (34,7 %), a u objektima u domaćinstvu je bio 19,2 %. U ostalim kategorijama je ili zabilježen mali rast ili pad broja kreveta u 2025. u odnosu na 2019. godinu.

Gledajući sve vrste smještaja, u Splitu je u 2025. godini 30,2 % kapaciteta bilo razvrstano u kategoriju 4* i 5*. Prema zonama, najveći udio kapaciteta više i visoke kategorije je registriran u zoni „Zeleno zaleđe“, skoro 40 %. U zoni „Središnji Split“ udio kapaciteta više i visoke kategorije je 35,4 %, a u zoni „Kupališni Split“ je 32,0 %. U zoni „Šire gradsko područje“ udio kapaciteta više i visoke kategorije je 20,6 %, ali razlog tomu je činjenica da je većina kapaciteta u grupi Ostalo (koji nisu kategorizirani) locirana u toj zoni.

Tablica 3.1.5. Iskorištenost kreveta u komercijalnom turističkom smještaju u Gradu Splitu u razdoblju 2019. - 2025., prema vrstama smještaj; Iskorištenost je prikazana u noćenjima po krevetu

Vrsta / Godina	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.
Hoteli	162,3	126,7	141,9	157,2	158,2
Objekti u domaćinstvu	80,7	82,3	78,1	74,5	78,2
Apartmani i sobe	117,0	107,1	127,7	128,4	128,8
Hosteli	89,7	97,0	114,0	98,7	91,3
Ostalo	18,7	39,3	35,8	33,7	43,0
Ukupna iskorištenost	92,0	89,6	91,4	89,7	93,7

Napomena: kampovi su izostavljeni jer je u Splitu samo jedan kamp.
Izvor: *eVisitor*, obrada autora

U tablici 3.1.5. prikazana je iskorištenost kreveta u komercijalnom turističkom smještaju u promatranom razdoblju gledana prema vrsti smještaja. Iskorištenost je prikazana u ostvarenim noćenjima po krevetu.

Najveća iskorištenost u svim godinama promatranog razdoblja zabilježena je u hotelima, a slijedi grupa Apartmani i sobe. U obje vrste smještaja iskorištenost kreveta je veća od 100 dana godišnje. Najveća iskorištenost kod hotela je bila u 2019., a od 2022. je u neprekidnom rastu. Iskorištenost u grupi Apartmani i sobe također raste od 2022., s time da je već 2023. premašila iskorištenost u 2019. godini. Iskorištenost hostela je bila najveća 2023. godine, ali to djeluje kao iznimka jer je u ostalim godinama razdoblja bila između 90 i 100 noćenja po krevetu godišnje. Iskorištenost u objektima u domaćinstvu je bila najveća u 2022. kada je potražnja za ovom vrstom smještaja bila jako visoka u prvoj godini nakon pandemijskih 2020. i 2021. Također, smanjenje iskorištenosti ukazuje da je kapacitet smještaja u objektima u domaćinstvu (broj kreveta) rastao brže od potražnje (broj noćenja. Ipak u 2025. godini je iskorištenost porasla u odnosu na 2024. godinu. Iskorištenost u grupi Ostalo je bila najbolja u 2025. (43,0 noćenja po krevetu). S obzirom na to da su u ovoj grupi samo učenički i studentski domovi koji rade isključivo tijekom ljetnih mjeseci kada nema škole, ovakva iskorištenost je očekivana.

Uzimajući u obzir sve kapacitete, iskorištenost kreveta u Splitu je u 2024. bila 89,7, a u 2025. je porasla na 93,7 noćenja po krevetu. Gledano po zonama, najveća iskorištenost je u zoni „Središnji Split“. U 2024. godini je bila 101,3, a u 2025. je 104,7. U zoni „Kupališni Split“ je iskorištenost u 2024. bila 83,3, a u 2025. je narasla na 87,4 noćenja po krevetu. Sličan rast je zabilježen u zoni „Šire područje grada“ (rast sa 79,9 na 82,8 noćenja po krevetu), a najveći rast je zabilježen u zoni „Zeleno zaleđe“ (sa 68,7 na 71,7 noćenja po krevetu).

Turistička noćenja i dolasci

Kao i kod analize smještajnih kapaciteta, i u analizi turističkih noćenja i dolazaka promatraju se samo komercijalni smještajni objekti. Također, smještajni objekti su razvrstani u manji broj grupa, a kriterij definiranja grupe je bila važnost vrste / podvrste objekta (broj objekata, ostvareni turistički promet) unutar turističkih kapaciteta Grada Splita te mogućnost povezivanja s drugim sličnim vrstama / podvrstama, kako je prikazano u tablici 3.1.1.

Grad Split je jedan od najvažnijih turističkih središta Hrvatske. Prema broju noćenja u periodu 2019.-2025., s izuzetkom 2020. i 2021., Grad Split je četvrta ili peta jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj prema broju ostvarenih noćenja, odmah iza Dubrovnika, Poreča i Rovinja, te Medulina (u 2022. godini). Prema broju dolazaka, Grad Split je na trećem mjestu u Hrvatskoj, odmah iza Zagreba i Dubrovnika. U objektima u domaćinstvu, Split je prema broju noćenja prvi, a prema broju dolazaka drugi u Hrvatskoj, iza Dubrovnika. U grupi Apartmani i sobe je drugi u Hrvatskoj po broju noćenja (iza Medulina), a prvi po broju dolazaka. Po broju noćenja i dolazaka u hostele, Split je drugi u Hrvatskoj, iza Zagreba. Po broju noćenja u hotelima, Grad Split do 2019. nije bio ni među prvih deset u Hrvatskoj, ali od tada polako raste i od 2024. se nalazi na sedmom mjestu. Po broju dolazaka u hotele, Grad Split zauzima četvrto mjesto u Hrvatskoj.

U 2024. i 2025. u Gradu Splitu je ostvareno više od tri milijuna noćenja i milijun dolazaka[12]. Na slici 3.1.4. prikazano je kretanje broja noćenja i dolazaka tijekom promatranog razdoblja. Još od 2023. godine broj noćenja i dolazaka je premašio rezultate iz 2019. godine. Dolasci su uglavnom pratili

[12] U ostatku poglavlja se radi s podacima o turističkom prometu ostvarenom u svim vrstama smještaja osim kampova jer na području Grada Splita postoji samo jedan kamp.

promjene broja noćenja, tako da je duljina boravka u 2022. bila 3,3 noćenja[13], da bi u 2023. pala na 3,0 noćenja, a u 2024. na 2,9 noćenja, čime se izjednačila s duljinom boravka iz 2019.

3.1.4. Broj noćenja i dolazaka u komercijalnom turističkom smještaju u Gradu Splitu u promatranom razdoblju

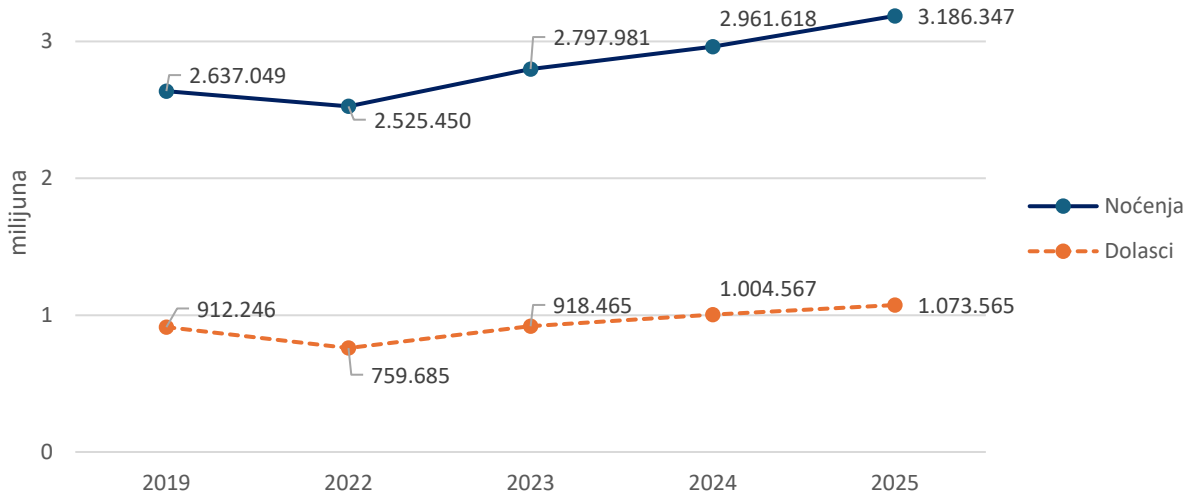

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

U tablici 3.1.6. prikazano je kretanje broja noćenja po godinama i vrstama smještaja, dok je u posljednja dva stupca prikazana promjena broja noćenja u 2025. u usporedbi s 2019., odnosno 2024. godinom.

Tablica 3.1.6. Broj noćenja u Gradu Splitu (u 000) u promatranom razdoblju prema vrstama smještaja

Vrsta / Godina	2019.	2022.	2023.	2024.	2025.	25/19	25/24
Hoteli	608,5	589,6	722,8	796,7	833,8	37,0 %	4,7 %
Objekti u domaćinstvu	1.642,9	1.531,7	1.600,5	1.670,9	1.720,0	4,7 %	2,9 %
Apartmani i sobe	251,9	226,9	288,2	311,7	323,7	28,5 %	3,8 %
Hosteli	111,8	113,0	127,8	119,6	101,5	-9,3 %	-15,2 %
Ostalo	22,0	64,3	58,7	62,7	72,0	227,7 %	14,8 %
Ukupno	2.637,0	2.525,5	2.798,0	2.961,6	2.947,1	15,6 %	2,7 %

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

U odnosu na 2019. ukupan broj noćenja u 2025. godini je povećan za 15,6 %. Gledano prema vrstama smještaja, broj noćenja je povećan kod svih vrsta smještaja osim kod hostela, a najveće povećanje je zabilježeno kod grupe Ostalo (preko 200 %) i kod hotela (rast za 37,0 %). U objektima u domaćinstvu ostvaren je rast za 4,7 %. a u grupi Apartmani i sobe za 28,5 %.

Slično, i u odnosu na 2024. je u 2025. godini zabilježen rast broja noćenja u svim vrstama smještaja s izuzetkom hostela. Najveći rast je opet u grupi Ostalo (rast za 14,8 %), hoteli i grupa Apartmani i sobe su rasle približno jednako (hoteli za 4,7 %, a grupa Apartmani i sobe za 3,8 %), dok je broj noćenja u objektima u domaćinstvu narastao za 2,9 %.

[13] Povećana duljina boravka je karakteristično za godine u kojima je utjecaj pandemije bio velik.

Slika 3.1.5. Struktura turističkih noćenja u Gradu Splitu u promatranom razdoblju prema vrstama smještaja

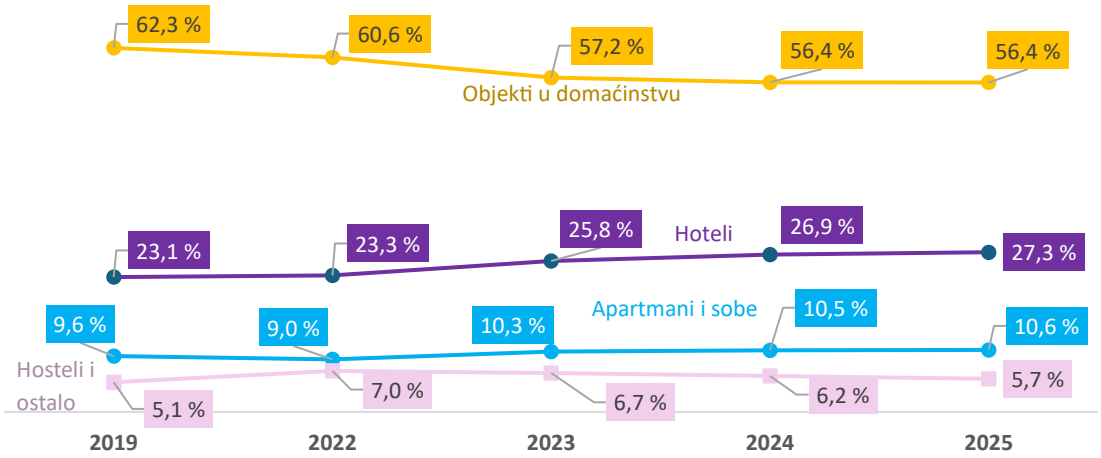

Napomena: vrste smještaja hosteli i grupa Ostalo su objedinjeni u novu grupu Hosteli i ostalo.
Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Na slici 3.1.5 prikazano je kretanje strukture turističkih noćenja prema vrstama smještaja u Gradu Splitu u promatranom razdoblju. U objektima u domaćinstvu se ostvaruje više od polovine ukupnog broja noćenja, ali udio noćenja u toj vrsti smještaja opada. S druge strane, udio noćenja u hotelima je u porastu te je u 2025. za više od 4 postotna poena veći nego li u 2019. godini. U stalnom, ali blagom porastu je udio noćenja u grupi Apartmani i sobe, dok udio noćenja u grupi Hosteli i ostalo varira između 5 % i 7%.

Struktura turističkih noćenja u Gradu Splitu u promatranom razdoblju prema zonama u kojima su ostvarena, prikazana je na slici 3.1.6. Najveći broj noćenja se ostvaruje u zoni „Središnji Split“, a nakon 2019. udio noćenja u zoni iznosi oko 48,0 % svih noćenja ostvarenih u Splitu. Udio noćenja u zonama „Kupališni Split“ i „Šire područje grada“ je približno jednak, s time da se udio zone „Kupališni Split“ smanjuje, a udio zone „Šire područje grada“ povećava. Udio zone „Zeleno zaleđe“ je oko 2,0 %.

Slika 3.1.6. Struktura turističkih noćenja u Gradu Splitu u promatranom razdoblju prema zonama

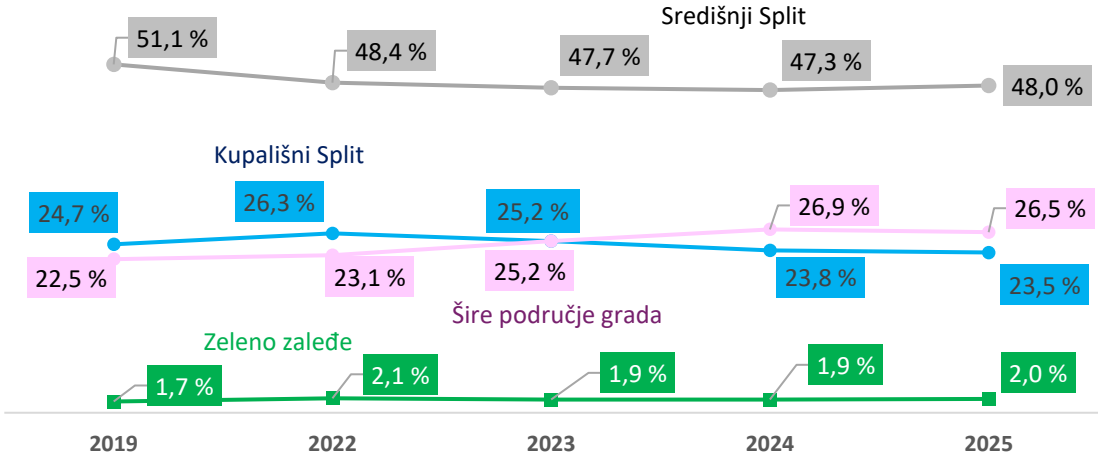

Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Broj noćenja u zonama „Središnji Split“, „Šire područje grada“ i „Zeleno zaleđe“ je u stalnom rastu od 2019., dok je u zoni „Kupališni Split“ najveći broj noćenja bio u 2023. godini, a od tada je u stalnom padu.

Analiza tržišta

Domaći turisti su u promatranom razdoblju ostvarili između 5,3 % i 7,1 % noćenja te između 6,9 % i 10,4 % dolazaka svih turista u Grad Split. Najmanji udio je bio u 2019. godini, a najveći u 2022., a od odonda se udio domaćih turista u noćenjima i dolascima smanjuje. Na slici 3.1.7. prikazan je registrirani broj noćenja i dolazaka domaćih turista u Grad Split u promatranim godinama. Vidljivo je da postoji blagi trend rasta broja noćenja i dolazaka, što potvrđuje činjenica da je u 2025. ostvareno 5,7 % više noćenja i 7,9 % više dolazaka domaćih turista u Grad Split u odnosu na 2024. godinu.

Slika 3.1.7. Broj noćenja i dolazaka domaćih turista u Grad Split u promatranom razdoblju.

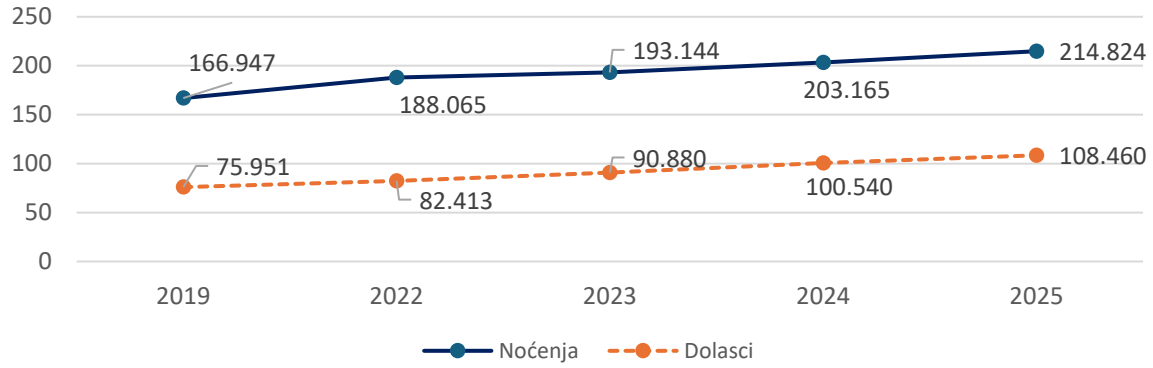

Izvor: *eVisitor*

U Tablici 3.1.7. dan je detaljan pregled podataka o turističkom prometu kojeg su domaći turisti ostvarili u Gradu Splitu u 2025. godini po vrstama smještaja. Prikazani su podaci o broju noćenja / dolazaka (stupac Broj), udjelu koji noćenja / dolasci domaćih turista imaju za sva noćenja / dolaske u vrstu smještaja (stupac Udio domaći), udjelu noćenja / dolazaka domaćih turista u vrstu smještaja u svim noćenjima / dolascima domaćih turista (stupac Udio vrsta), duljina boravka domaćih turista (stupac Duljina boravka), razlika između duljine boravka domaćih i stranih turista (stupac Δ duljina boravka) i promjena broja noćenja / dolazaka domaćih turista u 2025. u odnosu na 2019. godinu (stupac Δ 25/19) te u odnosu na 2024. godinu (stupac Δ 25/24).

Tablica 3.1.7. Pregled noćenja, dolazaka i duljine boravka domaćih turista u Gradu Splitu u 2025. godini po vrstama smještaja

Vrsta smještaja		Broj	Udio domaći	Udio vrste	Duljina boravka	Δ duljina boravka	Δ 25/19	Δ 25/24
Hoteli	N	105.064	12,6 %	49,3 %	1,6	-0,6	34,4 %	-1,6 %
	D	65.465	16,5 %	60,6 %			36,4 %	1,6 %
Objekti u domaćinstvu	N	71.424	4,2 %	33,5 %	3,2	-0,8	16,7 %	20,9 %
	D	22.645	5,1 %	21,0 %			45,1 %	30,5 %
Apartmani i sobe	N	21.557	6,7 %	10,1 %	1,6	-1,0	136,2 %	5,4 %
	D	13.765	10,4 %	12,7 %			143,5 %	3,3 %
Hosteli	N	4.380	4,3 %	2,1 %	2,4	0,1	-59,7 %	-46,0 %
	D	1.828	4,1 %	1,7 %			-57,5 %	-24,5 %
Ostalo	N	10.841	15,1 %	5,1 %	2,5	-0,2	68,5 %	50,5 %
	D	4.353	15,9 %	4,0 %			107,7 %	65,1 %

Napomena: Turistički promet domaćih turista u kampu nije prikazan u tablici.
Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Domaći turisti najčešće borave u hotelima (više od polovice dolazaka i tek nešto manje od polovice noćenja), a za njima slijedi boravak u objektima u domaćinstvu. Veći značaj imaju za hotele i vrstu smještaja Ostalo, u kojima je udio turističkog prometa koji ostvaruju domaći turisti i u noćenjima i u dolascima veći od prosjeka za domaće turiste. U 2025. je porastao broj noćenja i dolazaka u skoro svim vrstama smještaja u odnosu na 2024. i 2019. godinu. Iznimke su broj noćenja u hotelima, gdje je zabilježen blagi pad u odnosu na 2024. godinu, te hosteli, u kojima je zabilježeno smanjenje broja noćenja i dolazaka u odnosu na 2019. za više od 50 %, dok u odnosu na 2024. smanjenje broja noćenja iznosi 38,8 %, a dolazaka 18,2 %. Domaći turisti u pravilu borave kraće od stranih turista, a najdulje borave u objektima u domaćinstvu.

U tablicama 3.1.8. i 3.1.9. dan je pregled po deset država s najvećim udjelom noćenja i dolazaka po u 2019., 2023., 2024. i 2025. godini.

Po broju noćenja, turisti iz Velike Britanije su bili na prvom mjestu do 2025. godine kada su ih pretekli turisti iz Sjedinjenih Američkih Država. Nakon toga slijede turisti iz Njemačke, Francuske i Hrvatske. U poretku od šestog do desetog mjesta po broju noćenja se izmjenjuju turisti iz Nizozemske, Poljske, Australije, Španjolske i Italije.

Po broju dolazaka najbrojniji su turisti iz Sjedinjenih Američkih Država, a na drugom mjestu se izmjenjuju domaći turisti i turisti iz Velike Britanije. Turisti iz Njemačke i Francuske se nalaze na četvrtom i petom mjestu po broju dolazaka, a slijede ih turisti iz Australije, Španjolske, Nizozemske i Poljske.

Tablica 3.1.8. Deset država s najvećim udjelom noćenja u Gradu Splitu po godinama

2019.		2023.		2024.		2025.	
Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%
Velika Britanija	11,8	Velika Britanija	11,1	Velika Britanija	10,9	SAD	11,8
SAD	9,0	SAD	10,1	SAD	10,4	Velika Britanija	11,2
Njemačka	8,1	Njemačka	9,3	Njemačka	8,7	Njemačka	9,0
Francuska	7,4	Francuska	6,9	Francuska	6,9	Hrvatska	6,7
Hrvatska	6,1	Hrvatska	6,6	Hrvatska	6,6	Francuska	6,6
Poljska	4,2	Nizozemska	5,6	Nizozemska	4,8	Poljska	4,2
Australija	3,6	Poljska	4,5	Poljska	4,1	Nizozemska	4,1
Španjolska	3,3	Australija	3,9	Australija	3,3	Španjolska	3,4
Nizozemska	3,2	Španjolska	2,6	Španjolska	3,2	Australija	3,0
Italija	3,1	Italija	2,5	Italija	2,9	Italija	2,9

Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Tablica 3.1.9. Deset država s najvećim udjelom dolazaka u Gradu Splitu po godinama

2019.		2023.		2024.		2025.	
Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%
SAD	11,1	SAD	13,0	SAD	13,2	SAD	14,6
Velika Britanija	10,0	Velika Britanija	9,8	Hrvatska	9,7	Hrvatska	10,1
Hrvatska	8,0	Hrvatska	9,5	Velika Britanija	9,4	Velika Britanija	9,5
Francuska	6,3	Njemačka	7,2	Njemačka	6,7	Njemačka	6,7
Njemačka	6,2	Francuska	6,1	Francuska	5,9	Francuska	5,6
Australija	4,7	Australija	5,1	Australija	4,2	Španjolska	4,0
Španjolska	4,0	Nizozemska	4,0	Španjolska	4,0	Australija	3,8
Italija	3,3	Španjolska	3,4	Nizozemska	3,6	Nizozemska	3,2
Kanada	3,0	Poljska	2,9	Italija	3,1	Italija	3,0
Republika Koreja	2,7	Italija	2,8	Kanada	2,6	Kanada	2,8

Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Turisti iz Velike Britanije većinu noćenja ostvaruju u objektima u domaćinstvu (55,8 % u 2025., trend smanjenja udjela) i u hotelima (26,0 % u 2025., trend povećanja udjela). U vrsti smještaja Apartmani i sobe imaju udio u noćenjima veći od udjela u ukupnom broju noćenja. U odnosu na 2019., u 2025. su ostvarili 8,9 % više noćenja i 8,1 % više dolazaka, a u odnosu na 2024. su u 2025. godini ostvarili 5,4 % više noćenja i 4,3 % više dolazaka. U 2025. su u prosjeku boravili 3,5 dana u Gradu Splitu.

Turisti iz Sjedinjenih Američkih Država većinu noćenja ostvaruju u hotelima (u 2025. su ostvarili skoro polovinu svih noćenja (49,7 %), s trendom rasta) i objektima u domaćinstvu (2025. su ostvarili 36,5 % noćenja, s trendom smanjenja udjela). U 2025. godini su ostvarili 52,6 % više noćenja i 49,3 % više dolazaka u odnosu na 2019., a u odnosu na 2024. su rasli oko 16 %. Prema vrsti smještaja, turisti iz Sjedinjenih Američkih Država su najvažniji za hotele, u kojima su u 2025. godini ostvarili 22,3 % noćenja svih gostiju u hotelima. U odnosu na 2019. broj noćenja turista iz Sjedinjenih Američkih Država u hotelima se udvostručio. Udio noćenja u hostelima je nešto veći od udjela kojeg imaju u ukupnom broju noćenja. U 2025. su u Splitu u prosjeku boravili 2,4 dana.

Turisti iz Njemačke su najbrojniji u Hrvatskoj, a u Splitu su na trećem mjestu. Više od polovine svojih noćenja ostvaruju u objektima u domaćinstvu, a oko 20 % noćenja ostvaruju u kampovima, dok su hoteli tek na trećem mjestu. U 2025. je ostvareno 27,1 % više noćenja i 23,1 % više dolazaka u odnosu na 2019. godinu. U 2025. je ostvareno 6,1 % više noćenja u odnosu na 2024. godinu, s time da se smanjio broj noćenja u kampovima, a povećao u objektima u domaćinstvu za 10,2 %. Turisti iz Njemačke su najvažniji za kampove jer ostvaruju oko 40 % od svih noćenja u kampovima. Duljina boravka turista iz Njemačke u 2025. je 4,0 dana.

Turisti iz Francuske većinu noćenja ostvaruju u objektima u domaćinstvu (68,5 %) i hotelima (14,7 %). U 2025. su ostvarili 1,6 % manje noćenja i 2,6 % manje dolazaka u odnosu na 2024. godinu, s time da je pad ostvaren u svim vrstama smještaja. U odnosu na 2019. godinu, u 2025. su ostvarili 2,6 % više noćenja i 0,6 % više dolazaka. Duljina boravka turista iz Francuske u 2025. godini je 3,5 noćenja.

Turisti iz Poljske su najbrojniji turisti u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a u Splitu su oko šestog mjesta po broju noćenja. U 2025. su tri četvrtine noćenja ostvarili u objektima u domaćinstvu, skoro jednaki broj noćenja su ostvarili u hotelima (7,4 %), kampovima (7,1 %) i grupi Apartmani i sobe (6,4 %). Broj noćenja turista iz Poljske u 2025. se u odnosu na 2019. povećao za 16,2 %, a u odnosu na 2024. za 4,9 %. U odnosu na 2024. godinu, u 2025. se smanjio broj noćenja u hotelima za 5,6 %, a u ostalim vrstama

smještaja je došlo do rasta. Turisti iz Poljske su u 2025. godini imali nešto veći udio u noćenjima u kampovima, a duljina njihova boravka je 4,6 dana.

U tablici 3.1.10. prikazano je po deset država s najvećim udjelom u broju noćenja za određenu vrstu smještaja u 2025. godini.

Tablica 3.1.10. Deset država s najvećim udjelom noćenja u Gradu Splitu u 2025. godini za različite vrste smještaja

Hoteli		**Objekti u domaćinstvu**		**Apartmani i sobe**		**Hosteli i ostalo**	
Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%	Zemlje porijekla	%
SAD	22,3	Velika Britanija	11,5	Velika Britanija	14,2	Hrvatska	8,8
Hrvatska	12,6	Njemačka	8,8	SAD	11,3	SAD	8,6
Velika Britanija	11,1	Francuska	8,3	Njemačka	7,3	Velika Britanija	8,3
Njemačka	5,2	SAD	7,9	Hrvatska	6,7	Francuska	7,1
Francuska	3,7	Poljska	5,9	Francuska	5,1	Njemačka	6,6
Kanada	2,7	Nizozemska	4,8	Australija	4,1	Australija	6,2
Australija	2,6	Hrvatska	4,2	Nizozemska	3,5	Ukrajina	5,1
Španjolska	2,6	Španjolska	3,9	Španjolska	3,3	Italija	4,9
Nizozemska	2,1	Italija	3,3	Poljska	2,7	Španjolska	4,4
Kina	2,0	Australija	2,9	Švedska	2,6	Kanada	3,3

Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Prvih 10 zemalja u hotelima ostvaruju ukupno 67,0 % svih noćenja u hotelima. U odnosu na ostale prikazane vrste smještaja, kod hotela je najveća razlika između prve i druge zemlje na popisu, a i zbroj udjela prve tri zemlje je najveći kod hotela. U objektima u domaćinstvu najbrojniji su turisti iz Velike Britanije, koji jedini imaju udio veći od 10 %. Turisti iz Njemačke, Francuske i Sjedinjenih Američkih Država ostvaruju približno jednak broj noćenja. U objektima u domaćinstvu zbroj udjela 10 država s najvećim brojem noćenja je 61,5 %.

Na slici 3.1.8. prikazana je usporedba koncentracije za noćenja u Gradu Splitu u promatranom razdoblju prema vrstama smještaja. Koncentracija se mjeri kao udio 10 država s najvećim brojem noćenja / dolazaka u ukupnom broju noćenja / dolazaka, a veća koncentracija ukazuje na veću ovisnost destinacije o poremećajima na glavnim tržištima. U tom smislu, koncentracija u Gradu Splitu je dobra, jer od važnijih turističkih odredišta jedino Zagreb ima manju koncentraciju noćenja.

Slika 3.1.8 Zbroj udjela prvih 10 država prema broju noćenja u ukupnom broju noćenja u Gradu Splitu po vrstama smještaja u 2019., 2022., 2023., 2024. i 2025. godini

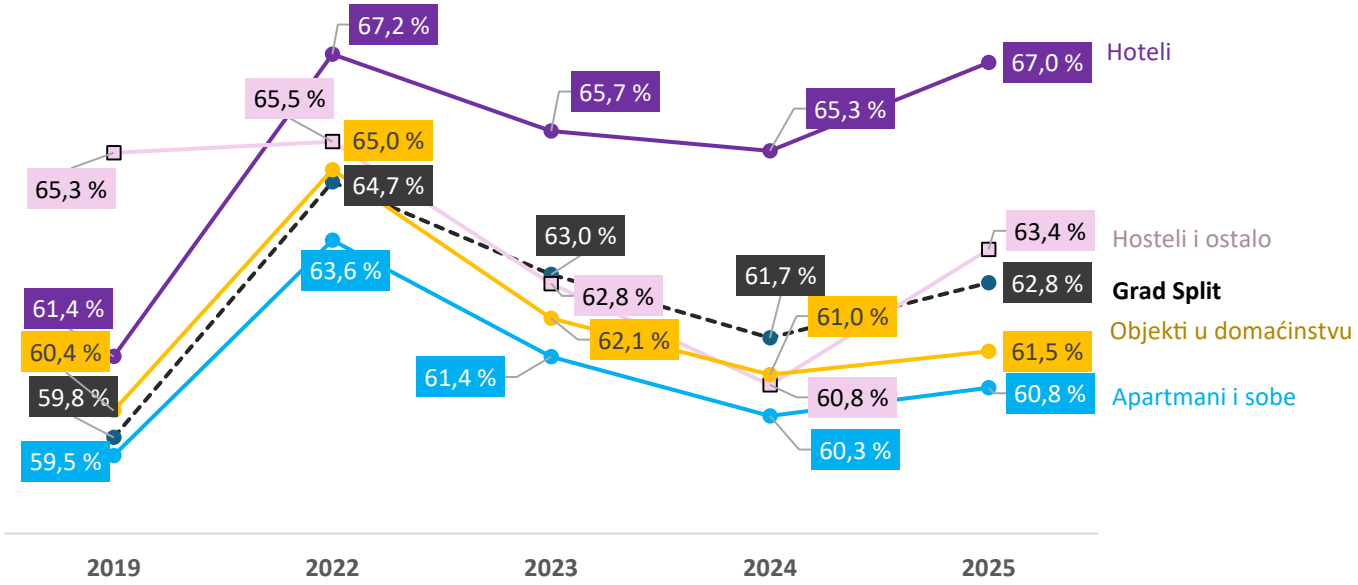

Izvor: *eVisitor*, obrada autora

Kako se može vidjeti na slici 3.1.8., koncentracija svih vrsta smještaja je uglavnom dosta ujednačena. Malo odskače koncentracija u hotelima te pogotovo u kampovima (nije prikazano) gdje je tipično veća od 80 %.

Sezonalnost

Na slici 3.1.9. prikazana je raspodjela noćenja u Gradu Splitu po mjesecima. Najveći broj noćenja ostvaruje se u ljetnim mjesecima, dok udjeli mjeseca u razdobljima siječanj-ožujak, odnosno studeni-prosinac ne premašuju 3 % od ukupnoga godišnjeg broja noćenja, ali postoji tendencija rasta.

Sezonalnost je bila najveća u 2020. i 2021., što se djelomično odrazilo i na 2022. godinu, u kojoj je najveći udjel noćenja u sedmom i osmom mjesecu. Od 2023. povećavaju se udjeli noćenja u mjesecima izvan glavne sezone, ali i dalje je najveći broj noćenja ostvaren u ljetnim mjesecima, u razdoblju od lipnja do rujna.

Slika 3.1.9. Udio broja noćenja po mjesecima u ukupnom broju noćenja u Gradu Splitu u 2019., 2022., 2023. i 2024. godini. Istaknuti su udjeli za svibanj, kolovoz i rujan

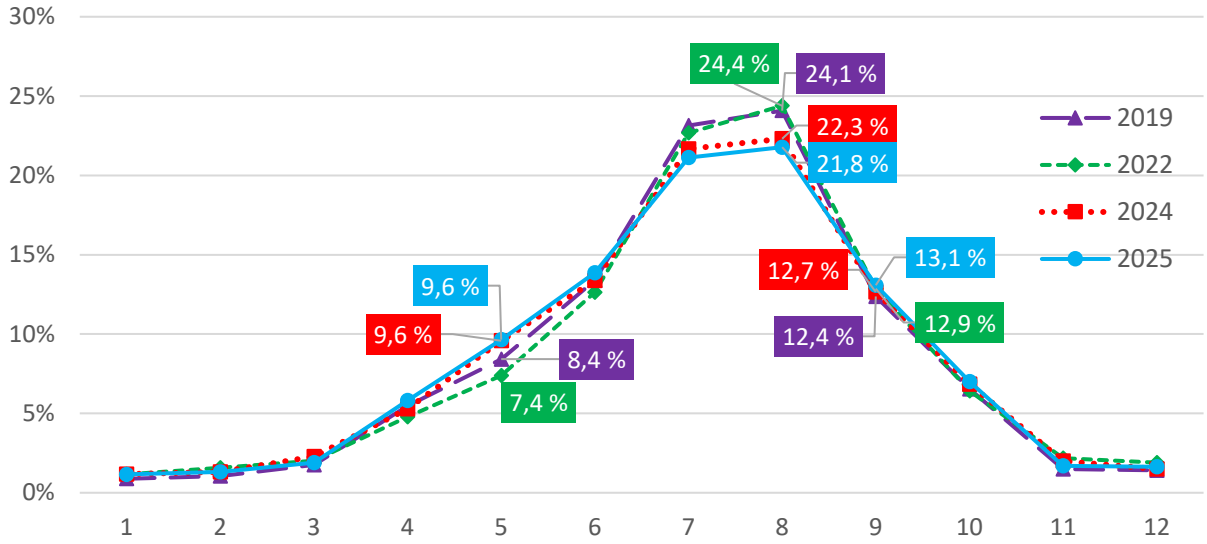

Izvor: *eVisitor*

Kako bi se lakše mjerila sezonalnost, uvedene su dvije mjere: Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9. Prva mjera daje udio noćenja u srpnju i kolovozu u ukupnom broju noćenja, dok druga mjera daje udio noćenja u razdoblju od lipnja do rujna u ukupnom broju noćenja. Na analogan način se mjere Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9 za dolaske.

U usporedbi s ostalim najvažnijim turističkim destinacijama[14], Grad Split ima treću najmanju sezonalnost noćenja (iza Zagreba i Dubrovnika) i to za obje mjere (Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9), a po sezonalnosti dolazaka je na četvrtom mjestu.

Na slici 3.1.10. prikazane su mjere Sezonalnost 7-8 i Sezonalnost 6-9 za noćenja i dolaske u Gradu Splitu.

Sezonalnost dolazaka je uvijek nešto manja od sezonalnosti noćenja, što je posljedica većeg broja kraćih boravaka izvan razdoblja sezone. Iz podataka na slici 3.1.10. vidi se da sezonalnost noćenja u Gradu Splitu opada od 2019. (naravno, s izuzetkom 2020. i 2021. godine, kada je zbog utjecaja pandemije uzrokovane virusom COVID-19 bila ogromna), dok sezonalnost dolazaka blago opada od 2022. godine. S obzirom na činjenicu da se smanjuju i vrijednosti mjere Sezonalnost 6-9 i vrijednosti mjere Sezonalnost 7-8, može se zaključiti da se dio turističkog prometa iz ljetne sezone prebacuje u razdoblja koja su bila manje posjećena.

[14] Usporedba je napravljena među destinacijama u kojima je ostvareno najmanje 1,5 milijuna noćenja u određenoj godini.

Slika 3.1.10. Prikaz udjela broja dolazaka i noćenja u srpnju i kolovozu (Sezonalnost 7-8), odnosno, u razdoblju lipanj-rujan (Sezonalnost 6-9) u svim noćenjima u Gradu Splitu u 2019., 2022., 2023., 2024. i 2025. godini

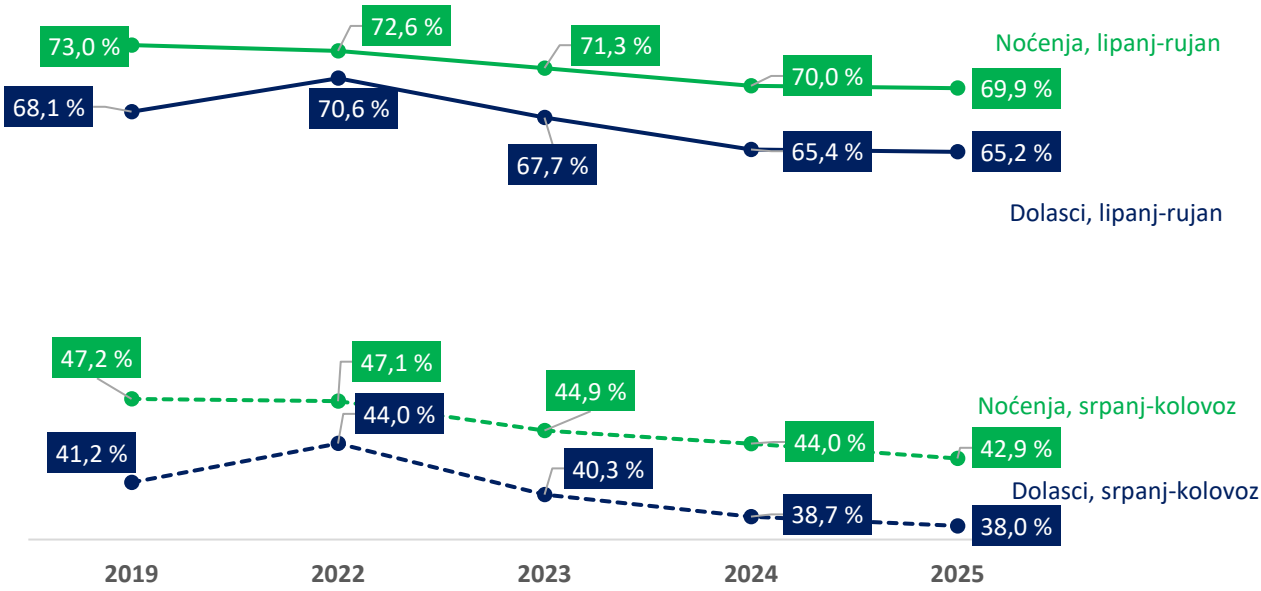

Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Doista, u 2025. je broj noćenja porastao u odnosu na 2024. godinu za 2,7 %. Od toga, povećanje u razdoblju srpanj-kolovoz je bilo 0,2 %, u razdoblju lipanj-rujan 2,5 % (samo u lipnju i rujnu, povećanje je bilo 6,3 %), a izvan tog razdoblja povećanje broja noćenja je bilo 3,3 %. Kod dolazaka je bila slična situacija.

Slika 3.1.11. Prikaz udjela broja noćenja u srpnju i kolovozu u svim noćenjima (Sezonalnost 7-8) u Gradu Splitu po vrstama smještaja u 2019., 2022., 2023., 2024. i 2025. godini

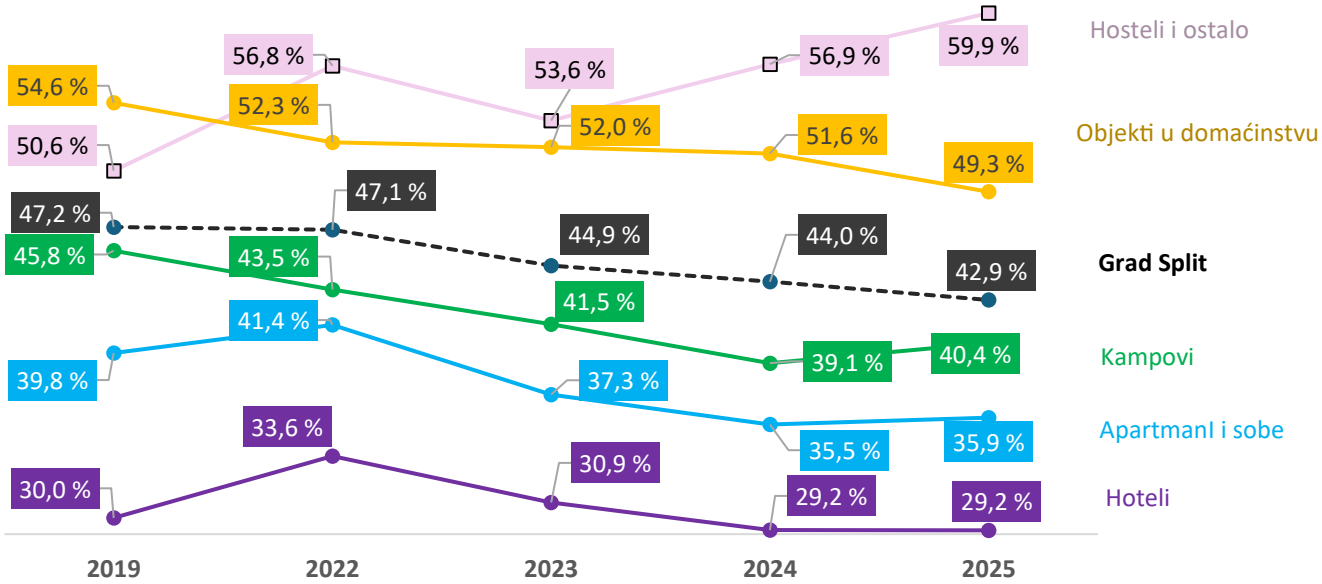

Napomena: Vrste smještaja Hosteli i Ostalo objedinjeni u istoimenu grupu.
Izvor: *eVisitor,* obrada autora

Sezonalnost noćenja u srpnju i kolovozu (Sezonalnost 7-8) po vrstama smještaja u Gradu Splitu je prikazana na slici 3.1.11. Kao i kod prethodnih pregleda, sezonalnost se od 2022. godine smanjuje kod svih glavnih vrsta smještaja. Sezonalnost je najniža kod hotela, a najviša u grupi Hosteli i ostalo te u objektima u domaćinstvu. U objektima u domaćinstvu i u kampovima sezonalnost se smanjuje još od 2019. godine.

3.2. Resursna i atrakcijska osnova[15]

Resursna i atrakcijska osnova čini temeljni dio atraktivnosti destinacije i određuje smjer njenog razvoja. Snaga privlačnosti atrakcije ovisi o brojnim faktorima, o tome koliko je jedinstvena, uređena i opremljena do utjecaja medija. Dodatno, značaj se može mijenjati kroz vrijeme ovisno o trendovima na strani potražnje, a zanimanje turista može se razlikovati s obzirom na prostor iz kojeg dolaze, stupanj obrazovanja, dob i brojna druga obilježja. Atrakcije koje danas imaju međunarodnu važnost su one koje privlače turiste da zbog njih putuju, nacionalne su one koje se obvezno posjećuju u destinaciji dok su regionalne one koje se posjećuju ukoliko za njih ima dodatnog vremena.

Važno je istaknuti i potrebu stalnog ulaganja u atrakcije kako bi njihova valorizacija kroz turizam bila u okvirima prihvatnog kapaciteta, budući da upravo najatraktivnije atrakcije često imaju ograničenja u prihvatu gostiju. Dodatno, u destinaciji je važno sagledavati resurse i atrakcije kroz njihovu cjelovitost, odnosno, kao sustav koji se povezuje u zanimljive turističke doživljaje dostupne različitim grupama gostiju i njihovim potrebama.

Atrakcije grada Splita su grupirane u četiri grupe: prirodna baština, kulturna baština, sportski i rekreacijski sadržaji i ostali sadržaji.

Prirodna baština		
Resursi / Atrakcije	**Opis[16]**	**Postojeći privlačni potencijal**
Lokacija	− Srednji Jadran, dio mediteranskog kruga	− Vrlo visok
Klima	− Sredozemna klima sa suhim i vrućim ljetom, blagom zimom i ugodnim proljećem i jeseni − Mnogo sunca s 2600 sunčanih sati godišnje	− Vrlo visok
More	− Površina morskog dijela grada Splita iznosi 149,5 km^2 (u odnosu na 79,8 km^2 kopnene površine) − Kakvoća mora za kupanje ocijenjena kao 'izvrsna'	− Vrlo visok
Zaštićena prirodna baština	**Park-šuma Marjan** − Obuhvaća oko 300 ha s više od 500 biljnih vrsta, uključujući staništa šume, makije, mediteranske travnjake i stjenovita staništa − Sjeverni dio poluotoka dominantno obilježavaju šumske sastojine, dok južne padine imaju obilježja tradicijskog mediteranskog poljoprivrednog i kulturnog krajobraza, oblikovanog plodnim tlom, maslinicima, vinogradima,	− Vrlo visok

[15] Popis resursne i atrakcijske osnove preuzet je iz Strateškog i marketinškog plana turizma Grada Splita 2025. - 2030.

[16] Izvori: www.visitsplit.com; www.marjan-parksuma.hr; Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ, *Izvještaj o kakvoći mora za kupanje u SDŽ u 2023. godini*

	vrtovima, terasama, suhozidima i dugotrajnim djelovanjem čovjeka. – Područje Marjana zaštićeno je i kao kulturno dobro – Kulturni krajolik poluotoka Marjan; takva raznolikost predstavlja važan potencijal za očuvanje bioraznolikosti, tradicijske poljoprivrede, kulturnog identiteta Splita te razvoj održivih edukativnih, interpretacijskih i turističkih sadržaja – Centar za posjetitelje – Više vidikovaca – Promatračnica na Sedlu, Botanički vrt, pješačke i biciklističke staze, srednjovjekovne crkvice, suhozidi – Upravlja JU za upravljanje Park-šumom Marjan	
	Rijeka Žrnovnica – Krška rijeka, dužine 4800 m, izvire podno Mosora i utječe u more kod Stobreča – Obiluje jeguljom i pastrvom – Tradicionalna lokacija mlinova – U donjem toku izvedena šetnica – Nekoliko 'tradicionalnih' restorana	– Nizak
Izvori ljekovite vode	– Izvori mineralne vode bogate sumporom na području i u neposrednom okruženju povijesne jezgre; voda ima protuupalno djelovanje, koristi se kod reumatskih, kožnih oboljenja, u oporavku nakon operacija i ozljeda; mogući motiv cara Dioklecijana za gradnju palače na ovom mjestu; Vrela su komercijalno korištena kao 'Sumporno kupalište' od 1821., odnosno kao 'Splitske toplice' do 1980-tih	– Nizak

Kulturna baština		
Resursi / Atrakcije	**Opis**[17]	**Postojeći privlačni potencijal**
Zaštićena kulturno-povijesna baština	**Povijesni kompleks Splita s Dioklecijanovom palačom** – Uvrštena na UNESCO-ov Popis svjetske baštine – Dioklecijanova palača (3. - 4. st. A.D.) jedna je od najbolje očuvanih antičkih carskih palača na svijetu, posebno značajna kao mjesto neprekidnog stanovanja te transformacije od antičke građevine i srednjovjekovnog grada do današnjih funkcija gradskog središta – Središnji sadržaji u sklopu palače su Peristil, Vestibul, Jupiterov hram, podrumi, katedrala sv. Duje – U ostalim dijelovima jezgre ističu se trgovi: Pjaca sa Starom gradskom vijećnicom, Voćni trg i Prokurative, lokaliteti poput pazara i peškarije te Riva, Marmontova ulica i Matejuška – Više muzeja i galerija: Muzej grada Splita, Etnografski muzej, Riznica splitske katedrale – Više sakralnih objekata, uključujući sinagogu i medžlis islamske zajednice – Mjesto odvijanja niza manifestacija i događanja – Vrlo velik broj ugostiteljskih sadržaja (oko 50 % ukupnih u Splitu) pretežito orijentiranih prema turistima – Veći broj barova, nekoliko diskoteka/klubova	– Vrlo visok

[17] Izvori: www.registar.kulturnadobra.hr; www.visitsplit.com; mdc.hr/hr/mdc/publikacije/izvjesca-muzeja/najnovija-izvjesca/; Tušek, D. ur. (2011) Split-Arhitektura 20. stoljeća - Vodič, Sveučilište u Splitu, Građevinsko-arhitektonski fakultet; http://www.d-a-s.hr/memento/memento.php

Kulturna baština		
Resursi / Atrakcije	**Opis**[17]	**Postojeći privlačni potencijal**
	− Trgovačka ponuda bitno orijentirana prema turistima − Značajan smještajni kapacitet (hoteli, objekti u domaćinstvu) − Obnovljena Stara gradska vijećnica i obnovljeni postav Muzeja grada Splita; u tijeku je priprema aktivnosti za obnovu Jugoistočne kule	
	Povijesni predio Varoš − Nastao uz zidine srednjevjekovnog grada kao ribarsko naselje, prepoznat po pučkoj arhitekturi i ambijentu − Niz ugostiteljskih sadržaja − Značajan smještajni kapacitet (u domaćinstvu)	− Vrlo visok
	Povijesni predio Lučac-Manuš − Nastali uz zidine srednjevjekovnog grada kao težačka naselja, u manjem dijelu sačuvana pučka arhitektura i ambijentalnost	− Srednji
	Kulturno-povijesna cjelina Meje − Visoko atraktivan potez uz more, podno južne padine Marjana − Zapadna obala – visoko uređena, atraktivna obalna šetnica (oko 620 m), spaja povijesnu jezgru i Rivu s poluotokom Sustipan; postavljene ploče s imenima splitskih olimpijaca − Poluotok Sustipan – istaknute ambijentalne i kulturno-povijesne vrijednosti, uključuje crkvu sv. Stjepana, ostatke benediktinskog samostana i gradskog groblja te park; mjesto odvijanja više manifestacija, javnih i privatnih događanja − Nekoliko muzeja i galerija: Galerija Meštrović Split, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika − Meštrovićeve crikvine – Kaštilac, česta kulisa za različite događaje, programe i izložbe − Dugi niz plaža: Bene, Kašjuni, Kaštelet, Ježinac, Zvončac	− Visok
	Kulturno povijesna cjelina priobalnog pojasa Bačvica − Uvale Bačvice, Ovčice, Firule i dio Zente − Atraktivan urbanističko-arhitektonski potez − Popularni kulturno-zabavni sadržaji: Ljetno kino (u obnovi), promenada − Popularni sportsko-rekreativni sadržaji: Tenis centar Firule, bazen − Pješčane plaže: Bačvice, Ovčice, Firule; picigin − Nekoliko poznatih hotela i restorana	− Visok
	Povijesna jezgra Stobreča − Jedno od najstarijih urbaniziranih naselja na istočnoj strani Jadrana, osnovali Grci, bio i važna rimska luka. Povijesna jezgra s pučkom arhitekturom zbijena je na uzvišenju u blizini crkvice Gospe od Karmela, danas pretežito devastirana recentnom gradnjom − Nekoliko popularnih restorana uz obalu − Pješčana plaža	− Srednji
	Ruralne cjeline Žrnovnice	− Nizak

Kulturna baština		
Resursi / Atrakcije	**Opis**[17]	**Postojeći privlačni potencijal**
	− Mjesto Žrnovnica, manji zaseoci (Mihanovići, Lolići), smješteni uz obronke Mosora, s mjestimično očuvanim zajedničkim gumnima, toćem za grožđe i masline; nekada kraj mlinica na rijeci Žrnovnici, od kojih je 'Benzonova' mlinica s dva mlina još u upotrebi − Praslavenska baština, Perun vrhovni bog praslavenske vjere Hrvata u vrijeme doseljenja; Žrnovska ploča, neki smatraju da reljef na pročelju žrnovačke crkve Uznesenja BDM prikazuje gromovnika Peruna u boju s Velesom − Lokacija (jedna) snimanja *Game of Thrones* − Tri planinarske / pješačke staze, Vilar - Sv. Jure, Žrnovnica - Srinjine, Žrnovnica - Strožanac − Biciklistička staza Žrnovnica - Zvjezdano selo Mosor - Žrnovnica − Nekoliko 'tradicionalnih' restorana	
Kulturne ustanove	**Veće muzejsko-galerijske ustanove** − Muzej grada Splita: Podrumi Dioklecijanova palače, Stara gradska vijećnica, galerija Emanuel Vidović, Srednjovjekovni vojni ophod, Mletačka kula i Jugoistočna kula − Riznica splitske katedrale − Etnografski muzej − Arheološki muzej Split − Muzej hrvatskih arheoloških spomenika − Prirodoslovni muzej i zoološki vrt − Hrvatski pomorski muzej Split − Muzej Domovinskog rata u Splitu − Kuća slave splitskog sporta − Galerija umjetnina − Galerija Meštrović Split	
	Ostale ustanove kulture − Hrvatsko narodno kazalište – organizira 'Splitsko ljeto' i festival hrvatske drame 'Marulićevi dani' − Gradsko kazalište mladih − Gradsko kazalište lutaka − Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom Split (Koncertna dvorana Ive Tijardovića i Multimedijalna dvorana na Trgu Hrvatske bratske zajednice) − Gradska knjižnica Marka Marulića	− Srednji
Manifestacije i festivali	− Izuzetno velik broj događanja tijekom godine − Događanja koja mogu biti motiv dolaska: Split maraton (veljača), Praznik cvijeća (ožujak), Sudamja (svibanj), Festival mediteranskog filma (lipanj), ULTRA Europe (srpanj), Splitsko ljeto (srpanj-kolovoz), Štorije o' spize (listopad-studeni), Advent (Prosinac)	− ULTRA Europe – Vrlo visok − Ostalo-Visok
Kultura života i rada	**Hrana i piće** − Split baštini dalmatinsku, odnosno u proširenom smislu mediteransku kuhinju (riba i plodovi mora, meso ispod peke ili marinirano, lešo povrće, maslinovo ulje, začini), zaštićenu kao UNESCO nematerijalna kulturna baština i priznatu kao jedna od najzdravijih vrsta prehrane − Ponudu u Gradu obilježava:	− Vrlo visok

Kulturna baština		
Resursi / Atrakcije	**Opis**[17]	**Postojeći privlačni potencijal**
	– Vrlo velik broj restorana, konoba, *pizzerija* (od kojih je oko 100, tj. oko 70% smješteno u povijesnoj jezgri i njezinoj kontaktnoj zoni) – Velika raznolikost kuhinja, od tradicionalne dalmatinske, suvremenih interpretacija mediteranske, do azijske, sushi, vegetarijanske, itd. – Jedan restoran s Michelinovom zvjezdicom; 9 restorana u Michelinovom vodiču; 33 restorana s Gault&Millau oznakom – Raspoloživost specijaliziranih enogastronomkih tura, npr. mogućnost kombinacija hrana+šetnja, hrana+povijest, hrana+kušanja, hrana+posjet tradicionalnom imanju – Raspoloživost tečajeva kuhanja – Barovi / klubovi / ture (od kojih je do desetak smješteno u gradskoj jezgri i na obodima) – U načelu atraktivno uređenje objekata / vanjskih terasa	
	Urbanizam i arhitektura – Palača – antika; palača cara Dioklecijana, mjesto neprekidnog stanovanja, današnje središte Splita – Pučka arhitektura – srednji vijek; pučka predgrađa omeđuju gradsku jezgru (Palaču) sa sve tri strane: Veli Varoš, Dobri i Manuš, Lučac – Secesija – 1900. - 1918.; rijetki primjeri u povijesnoj jezgri, npr. Kuća Nakić, Sumporne toplice; lokacije veće koncentracije: Bačvice, padine Marjana, sjeverno od Dobroga i Manuša (stara Solinska cesta), Lovret – Split 2 – 1950.-e; intenzivna izgradnja višestambenih zgrada / naselja na području Špinuta, Gripa, Bol-Plokite, Lokve, Blatine-Škrape, Sućidar – Split 3 – 1970. - 1980. godine; planirano stambeno naselje s javnim sadržajima za 40.000 ljudi	– Palača / pučka arhitektura – Vrlo visok – Ostalo - Nizak
	Duh mjesta – Splitski *genius loci* najčešće se poistovjećuje sa starom gradskom jezgrom, središtem grada kroz dva milenija te sa 'splitskim' stilom života koji uključuje 'život na ulici' i posebice na rivi, picigin i balote, duhovitost, dišpet i ekstrovertnost – Kreativnost – popularna muzika; moda, tradicija uređivanja	– Stil života: Vrlo visok – Glazba: Nizak – Moda: Nizak

Sportski i rekreacijski sadržaji		
Resursi / Atrakcije	**Opis**[18]	**Postojeći privlačni potencijal**
Veći sportski objekti	− Gradski stadion Poljud – nogometni stadion i atletska staza, oko 35.000 sjedećih mjesta; dom NK 'Hajduk'; stadion je u koncesiji, njime upravlja NK Hajduk; kvalitetna akustika i osvjetljenje, ugošćuje sportska natjecanja, muzička događanja i druge priredbe; smatra se jednim od najvažnijih djela hrvatske moderne arhitekture (autor: B. Magaš), zaštićeno kulturno dobro RH; moguće turističko razgledavanje; u tijeku priprema za obnovu; − SC Bazeni Poljud – četiri bazena, uključujući olimpijski i za vaterpolo s tribinama za 2000 i 600 gledatelja; dvorane za gimnastiku, džudo i dr.; ugošćuje sportska natjecanja, održano Europsko vaterpolo prvenstvo 2022. − SC Park mladeži – nogometni stadion i atletska staza (8000 mjesta); mjesto održavanja ULTRA Europe − SC Gripe – sadrži polivalentnu veliku dvoranu (6000 mjesta) i malu (1000) dvoranu te dvorane za borilačke sportove, stolni tenis i dr.; ugošćuje sportska natjecanja, glazbena događanja i druge priredbe − TC Firule – objedinjuje centralno tenisko igralište s tribinama za oko 1500 osoba, 8 zemljanih i 2 igrališta s brzom podlogom, polivalentni prostor; u sklopu djeluje poznata tenis škola TK Split; u blizini teniski tereni (4) Sportskoga rekreativnog centra Bačvice − Spaladium Arena – višenamjenska sportska dvorana s oko 11.000 sjedećih mjesta; zatvorena i na prodaju − Centar za streljačke sportove Stobreč – natkrivena i otkrivena streljana − Padel Club Dalmatia u Stobreču − Pickleball Split Klub u Stobreču	− GS Poljud - Visok − Spaladium Arena – Zatvorena (Potencijal – Visok) − Ostalo - Srednji
Nautički turizam	− ACI marina Split – locirana u sklopu akvatorija Gradske luke, na Zapadnoj obali; 318 vezova u moru, 30 'suhih' vezove; najveća duljina plovila 90 m	− Visok
Staze	− Pješačke staze – više staza u PŠ Marjan; tri planinarske / pješačke staze, Vilar - Sv. Jure, Žrnovnica - Srinjine, Žrnovnica - Strožanac − Biciklističke staze – Brdsko biciklistički put Marjan; Staza Gospe od Prizidnice (Slatine); Prozor do Zvijezda (Žrnovnica); biciklističke staze na Žnjanu, Trsteniku, od istočnog ulaza u grad, ulica Domovinskog rata, PŠ Marjan, Zapadne obale do Istočne obale	− Srednji
Avanturizam	− Slobodno penjanje, *deep water soloing*, *cliff jumping* – stijene na južnim padinama Marjana; ponuda 'škole' − Kajaking	− Srednji
Uređene plaže	− Grad Split raspolaže izuzetno velikom površinom (oko 95.000 m^2) uređenih i lako dostupnih plaža. Glavne uređene plaže su: − Prva voda – podno Marjana, 3.800 m^2, šljunčana	− Vrlo visok

[18] Izvori: www.visitsplit.com; https://aci-marinas.com/hr/marina/aci-split/; www.splitskaobala.hr; SAFEGE (2015), *Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama na području SDŽ*; https://slobodnadalmacija.hr/split-i-zupanija/split/nakon-10-godina-odgadanja-napokon-se-prodaje-spaladium-arena

	– Bene – podno Marjana, 13.000 m^2, dijelom pješčana, u koncesiji; 8. srpnja 2025. godine grad Split pogodilo je olujno nevrijeme, pri čemu je nastala značajna materijalna šteta, osobito na području Park-šume Marjan. Zbog posljedica nevremena plaža Bene i plaža za osobe s invaliditetom (OSI) određeno su vrijeme bile zatvorene za korištenje, a ponovno su otvorene nakon sanacije nastalih oštećenja i osiguravanja svih potrebnih sigurnosnih uvjeta; – Kašjuni – podno Marjana, 7.000 m^2, šljunčana uvala – Kaštelet – podno Marjana, 6.500 m^2, šljunčana plaža – Ježinac – podno Marjana, 1.200 m^2, šljunčana plaža – Zvončac – podno Marjana, 800 m^2, šljunak i stijene – Bačvice i Ovčice – južna obala, oko 14.600 m^2, plitke pješčane plaže – Firule – južna obala, 900 m^2, pješčana plaža u zaštićenoj uvali – POŠK – južna obala, 1.450 m^2, prilagođena osobama s invaliditetom – Trstenik – južna obala, 6.400 m^2, šljunčana plaža – Žnjan – južna obala, oko 15.000 m^2, šljunak i stijene – Duilovo – južna obala, 1.000 m^2, plaža za pse – Stobreč - Kaval – 2.800 m^2, šljunčana plaža – Stobreč - Camping – 4.000 m^2, šljunčana plaža – Plaže u Slatinama – 16.000 m^2, stjenovite sa šljunčanim dijelovima – Visoka koncentracija kupača na plažama: – Stanovnici i turisti – 1,5 m^2/kupaču – Samo turisti: 4,4 m^2/kupaču	
Poznati sportaši i klubovi	– Izuzetno velik broj sportaša, dobitnika najviših međunarodnih odličja (npr. Olimpijade, svjetska / europska prvenstva, APT turniri i sl.), posebice u domeni nogometa, vaterpola, plivanja (Bjedov, Draganja), veslanja (Skelin), košarke (Skansi, Kukoč, Rađa), tenisa (Ivanišević, Ančić, Pavić), atletike (Vlašić'), taekwondo (Zaninović, Jelić, Kanaet, Stojković), judo (Matić) – HNK Hajduk – jedan od najtrofejnijih nogometnih klubova u Hrvatskoj; navijačka skupina Torcida – Taekwondo klub Marjan – klub s najviše europskih, svjetskih i olimpijskih medalja – 'Staza slave splitskog sporta' nalazi se duž šetnice na zapadnoj obali na kojoj su postavljene ploče s imenima splitskih sportaša-osvajača olimpijskih medalja	– Srednji

Ostali sadržaji		
Resursi / Atrakcije	**Opis**[19]	**Postojeći privlačni potencijal**
	Visokoobrazovne institucije – Sveučilište u Splitu – uključuje 11 fakulteta, Umjetničku akademiju, Sveučilišnu knjižnicu, četiri sveučilišna odjela i	– Srednji

[19] Izvori: www.unist.hr; www.velarca.hr; www.aspira.hr; www. galijula.izor.hr; https://slobodnadalmacija.hr/split-i-zupanija/split/vlada-od-propasti-spasava-splitski-medils; www.krs.hr; https://www.pilar.hr/2008/10/podruni-centar-split/; https://www.poslovniturizam.com/trazi/kongresni-prostori/regija/dalmacija-split/grad/Split; Internet stranice pojedinih hotela; https://split.hr/en/clanak/gradonacelnik-ivica-puljak-najavio-gradske-projekte-vrijedne-4-milijarde-eura; https://visitsplit.com/hr/1221/wellness-i-spa/

Visokoobrazovne i znanstvene institucije	preko 180 studijskih programa; Sudjeluje u programima mobilnosti (najviše Erasmus); Ima razvijenu međunarodnu suradnju kroz bilateralne i LLP sporazume; Smješteno na sveučilišnom kampusu – Veleučilište ASPIRA – stručni i diplomski studiji iz turizma, hotelijerstva, gastronomije i sportskog menadžmenta – Veleučilište ARCA – izvodi trogodišnji stručni prijediplomski studij inspekcijskog i kadrovskog menadžmenta u pomorstvu	
	Znanstveni instituti – Institut za oceanografiju i ribarstvo – znanstveno-istraživačka institucija na području istraživanja mora (osnovan 1930.) – Mediteranski institut za istraživanje života – međunarodni centar izvrsnosti za molekularnu biologiju – Institut za jadranske kulture i melioraciju krša – posvećen projektima u području jadranske poljoprivrede i šumarstva – Institut društvenih znanosti Ivo Pilar-Split – usmjeren na društvena istraživanja regionalnog značaja	– Srednji
MICE sadržaji	**Dvorane u hotelima** – 16 hotela u Splitu (uključuje hotel Marjan), 4* i 5*, ukupno oko 4.600 sjedećih mjesta, kapacitet 2 najveće pojedinačne dvorane 400-500 mjesta (kino postav); visoka razina opremljenosti – 2 hotela izvan Grada, u neposrednoj okolici (Podstrana i Dugopolje), 4* i 5*, pojedinačno veliki kapaciteti glavne dvorane od 850 i 1.400 mjesta (kino postav); visoka razina opremljenosti **Dvorane u ostalim objektima** – Više raznovrsnih objekata (npr. sportski centri Poljud i Gripe, Ekonomski fakultet, Tehnološki park, MedILS, HNK, Muzej grada Splita, Galerija Meštrović; Spaladium Arena trenutno zatvorena) **Visoko ambijentalne lokacije na otvorenom** – Više raznovrsnih lokacija (npr. vrt Galerije Meštrović, Sustipan, Dioklecijanovi podrumi)	– Visok
Zdravstveno-turistički sadržaji	– Oko 18 hotelskih *wellness* / SPA centara (uključuje hotel Marjan), tipično s ponudom bazena, sauna, masaža, tretmana ljepote – Više poliklinika i ordinacija dermatologije, estetske medicine, fizikalne medicine, oftalmologije – Oko 6 stomatoloških ordinacija orijentiranih na dentalni turizam (s ponudom turističkih usluga)	– Srednji

3.3. Javna turistička infrastruktura

Javna turistička infrastruktura čini osnovu razvoja održivog turizma jer uključuje sadržaje koji omogućuju bolju dostupnost, doživljaj i interpretaciju atrakcija grada, te ujedno pridonosi podizanju kvalitete boravka posjetitelja. Elementi poput biciklističkih i tematskih staza, vidikovaca, centara za posjetitelje, sportskih objekata i plaža imaju centralnu ulogu u oblikovanju turističke ponude i privlačenju različitih profila turista.

Za potrebe ovog poglavlja analizirana je javna turistička infrastruktura. Na području grada evidentirano je ukupno 247 elementa javne turističke infrastrukture, među kojima se po brojnosti izdvajaju parkirališta (164), plaže (29), povijesni spomenici (17) te arheološka nalazišta (9). Značajnu skupinu čine i odmorišta i vidikovci (7), koji su uređeni i dostupni posjetitelji, kao i javni sanitarni čvorovi (6). Na području se također nalazi jedan centar za posjetitelje. U dijelu aktivne turističke infrastrukture evidentirana je jedna biciklistička ruta, dvije pješačke staze, jedno penjalište, tri tematske staze i tri šetnice, koje omogućuju boravak na otvorenom.

Vrsta	Naziv	Analiza
Centar za posjetitelje	Centar za posjetitelje Park-šume Marjan	– cjelogodišnje korištenje – bez naplate – opremljen multimedijom – objekt je u potpunosti pristupačan
Odmorište - vidikovac	Sedam odmorišta-vidikovaca: – Prva vidilica – Kaštelanska vidilica – Vidikovac Sedlo – Vidikovac ispod crkve Gospe od Betlehema – Telegrin – Vidikovac Prvi Vrh – Vidikovac kod crkve sv. Nikola	– cjelogodišnje korištenje – uređeni i u potpunosti pristupačni
Plaža	Slatine-Rovci – Površina 3,294 m^2 – Duljina 0,572 km Slatine: Piramida-Dionice – Površina 4.031,00 m^2 – Duljina: 0,712 km Slatine: Guje – Površina 4.189,00 km^2 – Duljina 0,694 km Slatine: Bana Jelačića – Površina 700 m^2 – Duljina 0,06 km Slatine: Mali porat – Površina 2.891,00 km^2 – Duljina 0,455 km Slatine: Veliki porat (Liveli 5) – Površina 3.175,00 km^2 – Duljina 0,357 km	Od ukupnog broja plaža (29): – 25 uređenih plaža – 4 prirodne plaže – 7 plaža ima objekte jednostavne namjene (bistroi) – 14 plaža ima parkiralište – 7 plaža osiguravaju potpunu pristupačnost (prilaz vozilom, parkirališta povezana s pristupačnim površinama za kretanja, pristupačna površina za kretanje, pristupačni prilaz, pristupačni ulaz, pristupačni sanitarni čvor, pristupačni ulaz u vodu) dok ostale plaže osiguravaju djelomičnu pristupačnost

Slatine: Liveli 4 – Površina 1.985,00 km^2 – Duljina 0,335 km
Slatine: Liveli 3 – Površina 5.091 km^2 – Duljina 0,787 km
Slatine: Liveli 2 – Površina 4.578,00 km^2 – Duljina 0,808 km
Slatine: Liveli 1 – Površina 3.129,00 km^2 – Duljina 0,521 km
Kašjuni-naturistička plaža – Površina 800 km^2 – Duljina 0,5 km
Kašjuni-plaža za pse – Površina 100 km^2 – Duljina 0,021 km
Kaštelet – Površina 2.800,00 km^2 – Duljina 0,27 km
Zvončac-Ježinac – Površina 1.920 km^2 – Duljina 0,64 km
Bačvice – Površina 14.367,00 km^2 – Duljina 0,62 km
Ovčice – Površina 3.955,00 km^2 – Duljina 0,262 km
Firule – Površina 1.151,00 km^2 – Duljina 0,1 km
Pošk – Površina 420 km^2 – Duljina 0,05 km
Trstenik – Površina 6.335,00 km^2 – Duljina 0,382 km
Žnjan 1 – Površina 2.782,00 km^2 – Duljina 0,165 km
Žnjan 2 – Površina 1.420,00 km^2 – Duljina 0,11 km
Žnjan 3 – Površina 1.900,00 km^2 – Duljina 0,273 km
Žnjan 4 – Površina 1.900,00 km^2 – Duljina 0,273 km

	Žnjan 5 – Površina 2.082,00 km^2 – Duljina 0,081 km	
	Žnjan OSI – Površina 883,00 km^2 – Duljina 0,05 km	
	Duilovo – Površina 419,00 km^2 – Duljina 0,1 km	
	Stobreč: Ivankova – Površina 2.680,00 km^2 – Duljina 0,215 km	
	Stobreč: 11 bilih – Površina 420,00 km^2 – Duljina 0,082 km	
	Stobreč: Kavala – Površina 1.200,00 km^2 – Duljina 0,284 km	
Biciklistička ruta	Dio biciklističke staze Brda-Riva koja prolazi kroz Park-šumu Marjan	– duljine 3 kilometra – asfaltirana, blaga ruta
	Brdsko biciklistički put Marjan	– MTB staza duljine 5 km – pretežito makadamska ruta kroz Park-šumu Marjan
	Prozor do Zvijezda	– itinerar: Žrnovnica – Zvjezdano selo Mosor-Žrnovnica – duljina 23,6 km
	Staza Gospe od Prizidnice	– itinerar: Slatine - makadam iznad Slatina - crkva Gospe od Prizidnice -plaža Kava - Slatine – duljina 12,2 km
	Biciklistička staza na Žnjanu	– duljina oko 4 km
	Biciklistička staza u uvali Trstenik	– duljina oko 750 m
Pješačke staze	Duhovna utočišta Marjana	– duljina 9,51 km – lagana staza, mogućnost parkiranja
	Od bedema do bedema	– duljina 3,01 – cjelogodišnje korištenje – lagana staza, mogućnost parkiranja
Tematske staze	Staza babe Marte	– duljina 1,4 km – restoran i gostionica
	Priča o Marjanu	
	Put do Sv. Jure	– duljina 3,5 km
	Dioklecijanov put	– duljina 4,9 km
	Put prema izvoru	– duljina 3,5 km
	Kamene kućice	
Šetnice	Marangunićevo šetalište	– cjelogodišnje korištenje
	Šetalište M. Tartaglie	– cjelogodišnje korištenje
	Šetnica na Žnjanu	– duljina 1,2 km; uz obalni pojas Žnjan
	Marjanski put	– cjelogodišnje korištenje
Penjalište	Penjalište Marjan	– Šantine stine – duljina 30 m

Info ploče, turistička signalizacija	Sustav signalizacije u staroj gradskoj jezgri	– u kulturno-povijesnoj zaštićenoj Zoni A
	City light vitrine	– u kulturno-povijesnoj zaštićenoj Zoni A
	Infoploče i putokazi	– u zaštićenom području Park-šume Marjan
Sportski objekti	Vježbalište Bene	– u Park-šumio Marjan – dostupno cijele godine, bez naplate
Parkirališta	164 parkirališta	– ukupni kapacitet 8389 mjesta – 105 parkirališta s naplatom – sva parkirališta su povezana s pristupačnom površinom za kretanje i pristupačnim prilazom – nijedno parkiralište nije opremljeno sanitarnim čvorom niti pristupačnom centralnom servisnom stanicom
Arheološka nalazišta	Kasnoantički mozaici u Arhiđakonovoj ulici	
	Triklinij Dioklecijanove palače	
	Kasnoantički mozaici u Bulićevoj ulici	
	Arheološko nalazište Ad basilicas pictas	
	Arheološko nalazište Uvala Špinut, ant. luk	
	Dioklecijanov vodovod	
	Ostaci crkve sv. Benedikta i arheološko nalazište na predjelu Bene na Marjanu	
	Arheološko nalazište sjeverozapadni bastion tvrđave Gripe	
	Arheološko nalazište Zagorski put na području Dujmovače	
Povijesni spomenici	Židovsko groblje	- cjelogodišnje korištenje, 7 dana tjedno - naplata - ugostiteljska infrastruktura: restoran - u potpunosti pristupačno
	Crkva Gospe od Sedam Žalosti	- povremeno korištenje, po dogovoru - bez naplate
	Crkva sv. Jurja	- povremeno korištenje, po dogovoru
	Crkva sv. Nikole	- povremeno korištenje, po dogovoru
	Crkva Gospe od Betlehema	- povremeno korištenje, po dogovoru
	Crkva sv. Jerolima	- povremeno korištenje, po dogovoru
	Meštrovićeve Crikvine	- cjelogodišnje korištenje, nekoliko dana tjedno - naplata
	Kompleks Galerije Meštrović i Atelijera Meštrović	- cjelogodišnje korištenje, nekoliko dana tjedno - naplata
	Kuća Burazin	
	Kuća Ferić	
	Kuća Tresić-Pavičić	

	Marjanske skale	- cjelogodišnje korištenje, 7 dana tjedno
	Secesijske zgrade u sklopu zoološkog vrta	- korištenje nekoliko dana tjedno
	Zgrada Instituta za oceanografiju i ribarstvo	- korištenje nekoliko dana tjedno
	Zgrada meteorološke stanice	- korištenje po dogovoru
	Zgrada MHAS-a	- korištenje nekoliko dana tjedno
	Ostaci crkve sv. Benedikta	
Javni sanitarni čvorovi	Pistura	- naplata - djelomično pristupačan
	Modern public toilet	- naplata - u potpunosti pristupačan
	Nepotova	- naplata - u potpunosti pristupačan
	Matejuška	- naplata - u potpunosti pristupačan
	Toilet	- u potpunosti pristupačan
	Sanitarni čvor pokraj ZOO	- naplata - nije pristupačan

3.4. Analiza turističkih proizvoda i usluga

Turistički proizvodi

Sustav turističkih proizvoda grada Splita predstavlja skup komplementarnih grupa i modaliteta koji turistima različitih profila i interesa nude sadržajan i zanimljiv boravak.

Tablica 3.4.1. Turistički proizvodi grada Splita

PROIZVODI ODMORA		
OTKRIVANJE I ISTRAŽIVANJE	Kulturni turizam	*Touring* i itinerari; *City break*; Kulturna iskustva
	Gastronomija	*Touring* i itinerari; Škole; Gastronomske ture
	Nautika	Jahting; Kružna putovanja (kruzing)
	Odmor uz more	'Sunce i more'
	Odmor u prirodi i zaleđu	Zelene ture; Učenje u prirodi
	Rekreacija / aktivni odmor	Pješačenje; Planinarenje; Cikloturizam; Sportovi na vodi – jedrenje, ronjenje…
	Zabava	*Party*; Festivali
PROIZVODI POSEBNIH INTERESA		
OPUŠTANJE	*Wellness / Thalasso*	
	Medicinski turizam	Medicinski; Dentalni
	Sportske pripreme i škole	Pripreme sportaša; Sportske škole / kampovi
	Sportska natjecanja	
	Obrazovni programi	Studentski programi; Dječji kampovi
	Posebni događaji	Vjenčanja; Medeni mjesec

PROIZVODI POSLOVNOG TURIZMA	
POSLOVNI TURIZAM	Konferencije i skupovi
	Team building
	Sajmovi i izložbe

KULTURNI TURIZAM	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Motiv dolaska Izvor:	Kultura i umjetnost: - Glavni motiv: 4,6 % - Motivi dolaska: 19,7 % *Touring* / razgledavanje - Glavni motiv: 19,5 % - Motivi dolaska: 42,4 % Manifestacije i događanja - Glavni motiv: 1,8 % - Motivi dolaska: 6,1 %
Glavne atrakcije	- Duh mjesta - Povijesni kompleks Splita s Dioklecijanovom palačom - *Povijesni dijelovi grada*: povijesni predio Varoš, povijesni predio Lučac-Manuš, kulturno-povijesna cjelina Meje, kulturno-povijesna cjelina priobalnog pojasa Bačvica, povijesna jezgra Stobreča, ruralne cjeline Žrnovnice - *Kulturne ustanove*: Muzej grada Splita, Galerija umjetnina - Arheološki muzej, Galerija Meštrović - *Manifestacije i festivali*: Sudamja, Festival mediteranskog filma, ULTRA Europe, Splitsko ljeto, Štorije o' spize, Advent - *Kultura života i rada*: mediteranska kuhinja, urbanizam i arhitektura (Pučka arhitektura, Secesija, Split 2 i Split 3)
Ocjena stanja	Grad Split ima visoko razvijen proizvod kulturnog turizma s visokim ocjenama zadovoljstva turista. Također ima veliki potencijal daljnjeg razvoja, posebno u području inovativne prezentacije i kreiranja zanimljivih tematskih tura u području kulturne i povijesne baštine kao i nematerijalne kulturne baštine.

GASTRONOMIJA	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Motiv dolaska Izvor:	Gastronomija (uživanje u jelu i piću) - Glavni motiv: 5,9 % - Motivi dolaska u Split: 20,2 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Dalmatinska / mediteranska kuhinja (mediteranska kuhinja zaštićena kao UNESCO-ova nematerijalna baština) - 1 restoran u Michelinovom zvjezdicom i još 9 restorana u MIchelinovom vodiču; 33 restorana s *Gault&Millau* oznakom - Velik broj restorana u povijesnoj jezgri s raznolikom kuhinjom - Raspoloživost tečajeva kuhanja - Specijalizirane enogastronomske ture povezane s drugim sadržajima u Splitu (šetnje, povijest, kušanja)
Ocjena stanja	- /

NAUTIKA	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Motiv dolaska Izvor	More i sunce - Glavni motiv: 19,3 % - Motivi dolaska: 46,3 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- ACI marina Split - Luka Split – najveća putnička luka u Republici Hrvatskoj
Ocjena stanja	Proizvod nautike za Split predstavlja proizvod visoke atraktivnosti, ali također i proizvod koji u kontekstu održivog razvoja zahtijeva posebnu pažnju oko daljnjeg upravljanja ovim proizvodom. Visoka atraktivnost proizlazi i iz lokacije luke u samom centru grada.

ODMOR UZ MORE	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Motiv dolaska Izvor	More i sunce - Glavni motiv: 19,3 % - Motivi dolaska: 46,3 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Uređen niz plaža podno Marjana: Prva voda, Bene, Kašjuni, Kaštelet, Ježinac, Zvončac - Plitke pješčane plaže: Bačvice i Ovčice - Plaže na južnoj obali: Firule, POŠK, Trstenik, Žnjan, Duilovo - Šljunčane i stjenovite plaže: Trstenik, Žnjan, Duilovo, Stobreč - Kaval, Stobreč - Camping, plaža u Slatinama
Ocjena stanja	Atraktivnost ovog proizvoda u Splitu proizlazi iz mnoštva uređenih plaža koje su u neposrednoj blizini grada; kao i zbog brojnosti sadržaja koji nadopunjuju ovaj proizvod te njihovoj blizini (bogat lanac vrijednosti).

ODMOR U PRIRODI I ZALEĐU	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor:	Uživanje u prirodnim ljepotama Splita i okolice - Glavni motiv: 10,1 % - Motivi dolaska: 31,9 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Mjesto Žrnovnica i manji zaseoci uz obronke Mosora s očuvanim gumnima - 'Benzonova' mlinica - Pješačke staze u PŠ Marjan i u Žrnovnici - Biciklističke staze: Biciklistički put Marjan, Staza Gospe od Prizidnice u Slatinama i Prozor do Zvijezda u Žrnovnici - Tradicionalni restorani
Ocjena stanja	Odmor u prirodi i zaleđu je zanimljiv proizvod koji može nadopuniti ponudu Splita i potaknuti goste na istraživanje tog područja te time rasteretiti uži centar grada. Međutim, riječ je o proizvodu koji treba intenzivnije razvijati u budućem razdoblju i čiji potencijal u ovome trenutku još nije dovoljno iskorišten.

REKREACIJA / AKTIVNI ODMOR	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor:	Sport i rekreacija - Glavni motiv: 1,7 % - Motivi dolaska: 4,8 %

Glavne atrakcije i sadržaji	- Park-šuma Marjan - Pješačke i biciklističke staze - Slobodno penjanje, *deep water soloing*, *cliff jumping* na stijenama na južnim padinama Marjana - Kajaking
Ocjena stanja	Proizvod rekreacije i aktivnog odmora vezan je za atraktivno okruženje grada Splita i mnoštvo različitih rekreativnih mogućnosti u lijepom, raznolikom i atraktivnom okruženju.

ZABAVA	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Motiv dolaska Izvor:	Zabava: - Glavni motiv; 15,3 % - Motivi dolaska: 32,5 % Noćni život (*clubbing* / *partying*) - Glavni motiv: 4,0 % - Motivi dolaska: 13,2 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Festival ULTRA Europe - Splitski festival - Lokalni i noćni klubovi - *Party*-brodovi – zabava na brodovima - Ljetno kino Bačvice
Ocjena stanja	Ovaj proizvod je visoko razvijen, ali zahtijeva daljnje aktivnosti i rješavanje problema koji se javljaju u gradskoj jezgri vezano za buku i neprimjerena ponašanja.

WELLNESS / THALASSO	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor	*Wellness* - Glavni motiv: 1,4 % - Motivi dolaska: 5,5 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Hotelski *wellness* / SPA centri s ponudom bazena, sauna, masaža, tretmana ljepote
Ocjena stanja	Proizvod je srednje razvijen iako, u kontekstu unapređenja smještajne ponude, treba više specijaliziranih objekata s kvalitetnom *wellness*-ponudom temeljenom na lokalnim proizvodima.

MEDICINSKI TURIZAM	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor	Zdravstveni razlozi - Glavni motiv: 1,6 % - Motivi dolaska: 3,1 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Dvije poliklinike orijentirane za zdravstveni turizam (dermatologija, fizikalna medicina) - Šest stomatoloških ordinacija orijentiranih na dentalni turizam (s ponudom turističkih usluga)
Ocjena stanja	Proizvod je srednje razvijen, ali zbog 'lječilišne povijesti' Splita svakako ima potencijal. U tom smislu, potrebna su strateška povezivanja s poznatim centrima medicinskog turizma i razvoj suradnje s vodećim imenima na području određenih grana medicine.

SPORTSKE PRIPREME I ŠKOLE	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor	Sport i rekreacija - Glavni motiv: 1,7 % - Motivi dolaska: 4,8 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Gradski stadion Poljud (zaštićeno kulturno dobro) - ŠC Bazeni Poljud (održano Europsko vaterpolo prvenstvo 2022. godine) - ŠC Park Mladeži - ŠC Gripe - TC Firule - Spaladium Arena (obnova) - Centar za streljačke sportove Stobreč
Ocjena stanja	Proizvod trenutno nije visoko razvijen, ali ima potencijal zbog mogućnosti za različite sportove i rekreaciju kao i razvoja škole sportova. Dodatno, Split je 'grad sportaša' što se svakako može koristiti u podizanju prepoznatljivosti grada u tom području.

SPORTSKA NATJECANJA	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor:	Sport i rekreacija - Glavni motiv: 1,7 % Motivi dolaska: 4,8 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Gradski stadion Poljud (zaštićeno kulturno dobro) - ŠC Bazeni Poljud (održano Europsko vaterpolo prvenstvo 2022. godine) - ŠC Park Mladeži - ŠC Gripe - TC Firule - Spaladium Arena (obnova) - Centar za streljačke sportove Stobreč
Ocjena stanja	Proizvod je sada srednje razvijen, ali su moguća velika unapređenja u razvoju programa za sportaše i goste u pratnji kroz promociju poznatih sportaša. Promociji Splita u području ovog proizvoda svakako će pridonijeti i Europske sveučilišne igre kojima će Split biti domaćin 2028. godine.

OBRAZOVNI PROGRAMI	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Glavne atrakcije i sadržaji	- Sveučilište u Splitu (11 fakulteta, Umjetnička akademija, Sveučilišna knjižnica, četiri sveučilišna odjela i više od 180 studijskih programa) - Veleučilište ASPIRA sa studijima iz područja turizma, hotelijerstva, gastronomije i sportskog menadžmenta - Veleučilište ARCA sa studijom inspekcijskog i kadrovskog menadžmenta u pomorstvu - Institut za oceanografiju i ribarstvo osnovan 1930. godine - Mediteranski institut za istraživanje života – međunarodni centar izvrsnosti za molekularnu biologiju - Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Ocjena stanja	Ovaj proizvod se razvija zahvaljujući inovativnim programima obrazovnih institucija. Ima veliki potencijal zahvaljujući atraktivnosti Splita (brojnih sadržaja za mlade, ugodne klime) tijekom cijele godine.

POSEBNI DOGAĐAJI	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Glavne atrakcije i sadržaji	- Dioklecijanova palača i njena ambijentalnost - Vrt Galerije Meštrović - Sustipan
Ocjena stanja	Riječ je o ponudi vjenčanja i sličnih događanja za koje Split ima veliki potencijal koji još nije u potpunosti iskorišten. Detalji koje grad može ponuditi su ljepota, opuštenost i otvorenost grada. Također, potencijal je i u širokom rasponu mogućnosti (od malih do velikih događanja) koje se mogu ponuditi te specifičnosti 'duha' grada.

KONFERENCIJE I SKUPOVI	
Tržišna atraktivnost	- Srednja
Motiv dolaska Izvor:	Posao - Glavni motiv: 5,6 % - Motivi dolaska: 8,6 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- 16 hotela u Splitu (4* i 5*) s oko 4.600 sjedećih mjesta - 2 kvalitetno opremljene dvorane s 400-500 mjesta - 2 hotela u neposrednoj blizini s kapacitetima glavnih dvorana 850 i 1.400 mjesta - Više dvorana u raznovrsnim objektima (sportski centri Poljud i Gripe, Tehnološki park Split, Ekonomski fakultet, Galerija Meštrović, Muzej grada Splita, MedILS HNK, Sveučilišna knjižnica, Spaladium Arena*) - Ambijentalne lokacije na otvorenom (npr. vrt Galerije Meštrović, Sustipan, Dioklecijanovi podrumi)
Ocjena stanja	S obzirom na veliki potencijal grada Splita (blizina, prometna povezanost, dostupnost, klima) ovaj proizvod nije razvijen dovoljno. Realizacijom projekta izgradnje novoga kongresnog centra Grad može ostvariti visoku poziciju na tržištu kongresnog turizma.

*Trenutno zatvorena

TEAM BUILDING	
Tržišna atraktivnost	- Visoka
Motiv dolaska Izvor	Posao - Glavni motiv: 5,6 % - Motivi dolaska: 8,6 %
Glavne atrakcije i sadržaji	- Hoteli visoke kvalitete opremljeni dvoranama u atraktivnom okruženju - Velik broj kulturnih atrakcija - Kvalitetna ponuda mnoštva restorana s lokalnom kuhinjom - Brojni sportski objekti i mogućnosti za rekreaciju - *Wellness*-sadržaji
Ocjena stanja	Proizvod je srednje razvijen. Potencijal postoji u dostupnosti grada i brojnim destinacijskim sadržajima koji se ubrzano razvijaju (gastronomija, aktivni odmor).

SAJMOVI I IZLOŽBE		
Tržišna atraktivnost	-	Srednja
Motiv dolaska Izvor	Posao -	 Glavni motiv: 5,6 % - Motivi dolaska: 8,6 %
Glavne atrakcije i sadržaji	-	Veći sportski objekti - Dvorane u hotelima i ostalim objektima - Ambijentalne lokacije u gradu na otvorenom
Ocjena stanja	Proizvod je srednje razvijen, a potencijal postoji u organizaciji nekoliko događanja koja mogu prerasti u 'imidž' manifestacije i privlačiti goste tijekom većeg dijela godine.	

Slika 3.4.1. Evaluacija turističkih proizvoda

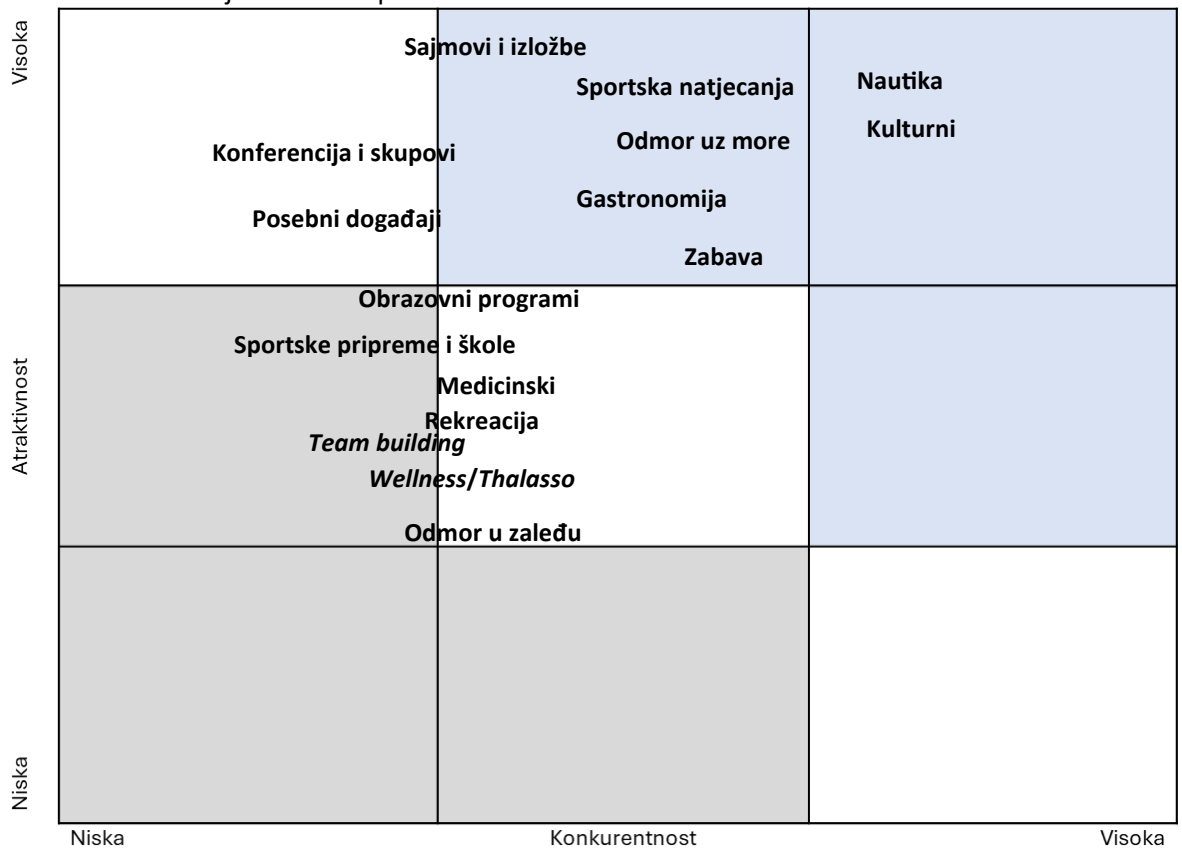

Ugostiteljska ponuda

Značajnu ulogu u oblikovanju doživljaja posjetitelja ima i ugostiteljska ponuda, koja pridonosi identitetu destinacije i stvaranju gastronomskog iskustva. Za potrebe analize korišteni su podaci iz Središnjega turističkog registra, koji pruža pregled svih registriranih ugostiteljskih objekata prema tipu i namjeni. Na promatranom području evidentirano je ukupno 538 objekata iz skupine „Barovi“, pri čemu najveći udio čine café-barovi (409) kao najzastupljeniji oblik svakodnevne ugostiteljske potrošnje (Tablica 3.2.1). Zabilježen je i značajan broj konoba (43) te kavana (31), pivnica (21), noćnih barova (19)

i *beach*-barova (19) koji pridonose raznolikosti ponude, dok noćni klubovi (9) i *disco*-klubovi (4) doprinose stvaranju slike noćnog života destinacije. Također je zabilježeno 8 kušaonica, što predstavlja važan element enogastronomske turističke ponude. U kategoriji „Restorani" registrirano je ukupno 389 objekata, pri čemu se objekti brze i svakodnevne prehrane (*fast food* (139), zalogajnice (78) i bistroi (63) ističu kao najbrojniji. Ponudu dodatno upotpunjuju *pizzerije* (48), slastičarnice (45) i restorani (41), čime se osigurava raznolik gastronomski izbor. Ova struktura ukazuje na visoku dostupnost ugostiteljske ponude, ali i na dominaciju neformalnih objekata nad restoranima viših kategorija. Dodatno, evidentirano je 9 objekata u skupini „catering", odnosno pripremnica obroka bez kategorije, čime je omogućena usluga prehrane na događanjima i u nekomercijalnim smještajnim kapacitetima.

Tablica 3.4.2. Struktura ugostiteljske ponude po tipu objekta

Tip objekta	Broj objekata
Skupina „Barovi"	**538**
Café-bar	409
Konoba	43
Kavana	31
Pivnica	21
Noćni bar	19
Beach-bar	19
Noćni klub	9
Kušaonica	8
Buffet	5
Disco-klub	4
Skupina „Restorani"	**389**
Fast food	139
Zalogajnica	78
Bistro	63
Pizzeria	48
Slastičarnica	45
Restoran	41
Pečenjarnica	3
Gostionica	2
Zdravljak	1
***Catering* objekti**	**9**

Izvor: TuRegistar – Središnji turistički registar; http://eturizam.gov.hr/turegistar

Ukupno gledano, ugostiteljska infrastruktura pokazuje visoku gustoću i raznolikost, od svakodnevnih café-barova do konoba i kušaonica koje nude autentična lokalna iskustva, što ukazuje na snažan potencijal za razvoj gastroenoturizma. Ipak, struktura ponude upućuje na nedovoljnu zastupljenost restorana s jasnom lokalnom gastronomskom valorizacijom. To upućuje na potrebu daljnjeg unapređenja ponude visokokvalitetne i tematski orijentirane gastronomije kroz standardizaciju, brendiranje te sustavnije uključivanje lokalnih proizvođača hrane i vina.

Na kraju, važno je istaknuti kako bi za potrebe upravljanja destinacijom bilo iznimno korisno imati uvid u podatke o prostornoj raspoređenosti ugostiteljske ponude, kapacitetima i radnom vremenu. Međutim, u ovome trenutku nije do kraja uspostavljen središnji registar koji bi omogućio sustavno praćenje takvih podataka, odnosno, izdvajanje statističkih podataka prema prostornim jedinicama i

prema strukturi. Po uspostavi odgovarajućeg registra, odnosno, informacijskog sustava koji će omogućiti prikupljanje i obradu takvih podatka, bit će moguće izračunati pokazatelje održivosti i prihvatnog kapaciteta, sukladno važećim propisima.

Turističke agencije

U Splitu djeluje oko 130 turističkih agencija koje, uz ponudu *outgoing* putovanja, nude različite vrste doživljaja turistima koji borave u Splitu te potencijalnim gostima. To uključuje:

- pješačke obilaske Splita koji su ponajviše orijentirani na povijesnu jezgru Grada ili se nudi kombinacija obilaska pješice i panoramskim vozilima (obuhvaćaju i neke druge dijelove grada – Bačvice, stadion Poljud, Marjan)
- izlete izvan Splita - posjeti nacionalnim parkovima, pješačke ture ili obilasci brodom prema otocima
- ponudu usmjerenu na goste posebnih interesa, primjerice, poslovna događanja (*team-building*, skupovi), avanturistički izleti u okolicu Grada (biciklističke ture, kajaking, planinarenje i hodanje, rafting itd.), enogastronomske ture (tečajevi kuhanja, obilazak vinograda i maslinika, kušanje vina)
- ponudu iskustvenih putovanja (npr. 'umijeće gradnje suhozida', 'arheološka iskopavanja u Saloni' i dr.).

Turistički vodiči: u Splitu djeluju dvije udruge turističkih vodiča koje okupljaju više od 200 članova, licenciranih vodiča, čiji broj raste. U okviru Udruženja obrtnika Split djeluje i Sekcija turističkih vodiča (Ceh ugostitelja i turističkih djelatnika). Riječ je o profesorima stranih jezika, povijesti, povijesti umjetnosti, zemljopisa i drugih zanimanja koji su kompetentni interpretirati atrakcije i posebitosti Grada. Osim na svim značajnijim svjetskim jezicima, moguće je i vođenje na znakovnom jeziku.

Usluge zdravstvene zaštite: u Splitu djeluje mreža primarne zdravstvene zaštite koja uključuje ambulante opće/obiteljske medicine, stomatološke ordinacije**,** pedijatrijske ordinacije, zatim ljekarne i niz specijalističkih zdravstvenih usluga. Također su usluge raspoložive i kroz turističke ambulante koje djeluju u sklopu Doma zdravlja i privatne ambulante.

Opremljenost i uređenost javnih prostora: u Splitu su građanima i turistima na raspolaganju brojni uređeni trgovine, ulice, pješačke površine, šetnice, parkovi, javna parkirališta, urbana oprema, koševi, staze, pristupi i lijepo hortikulturno uređeni dijelovi grada. Grad Split brine pruža javne usluge koji građani svakodnevno koriste: održavanje čistoće i gospodarenje otpadom, javni prijevoz, parkiranje, održavanje parkova, vodoopskrba i odvodnja te brojne druge usluge gradskih tvrtki i ustanova (npr. Čistoća, Promet, Parkovi i nasadi, Split parking, Javna ustanova Športski objekti i Park-šuma Marjan).

3.5. Analiza stanja digitalizacije

Podatak koji može ukazati na stanje digitalizacije i njegovu prostornu diferenciranost je udio kućanstava s ugovorenim nepokretnim širokopojasnim pristupom na razini jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj. Kartografski i tablični podaci o korištenju brzina širokopojasnog pristupa, koji su dostupni na mrežnoj stranici Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), prikazuju postotne vrijednosti korištenja brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa (kućanstva) po različitim ugovorenim brzinama te se mogu upotrijebiti u svrhu analize širokopojasnih priključaka privatnih kućanstava po pojedinim razredima. Podaci pokazuju ukupni udio kućanstava sa svim ugovorenim brzinama širokopojasnog pristupa (od ≤ 2 Mbit/s do ≥ 10 Gbit/s) za IV. tromjesečje 2024. Treba napomenuti da prikazani postotak predstavlja omjer *Broja prijavljenih priključaka* i broja *Privatnih kućanstava*. Budući da *Broj prijavljenih priključaka* obuhvaća i privatna kućanstva koje se ne ubrajaju u kućanstava prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku, navedeni postotak u određenim općinama i gradovima može biti veći od 100 %.
U Splitsko-dalmatinskoj županiji evidentirano je ukupno 75 % kućanstava s ugovorenim širokopojasnim pristupom. U Gradu Splitu taj udio iznosi 97,23 %, dok se vrijednosti ostalih gradova i općina unutar županije kreću od 151,99 u Okrugu do 18,01 % u Lećevici. Uz navedeni Split i Okrug, vrijednosti više od 75 % imaju još: Baška Voda, Brela, Gradac, Bol, Tučepi, Podgora, Trogir, Makarska i Solin.

Od navedenih ukupnih brojki, za razvoj suvremenog turizma, važniji su dostupnost i iskorištenost gigabitne mreže. Na GIS portalu HAKOM-a (I. tromjesečje 2025.) vidljiva je iznimno dobra dostupnost gigabitne nepokretne mreže u većem dijelu Grada Splita, osobito na području naselja Split. Doduše, vidljive su i manja područja nepokrivenosti unutar gradskih kotara: Grad, Varoš, Lučac-Manuš i Gripe, u kojima je smješten ili se kreće značajan broj turista i posjetitelja. Podaci o korištenju gigabitne mreže pokazuje drugačiju sliku stanja: 13,29 % kućanstava ima ugovorenu brzinu ≥ 1 Gbit/s do 10 Gbit/s. To je viša vrijednost od udjela na razini županije (6,2) te je viša od svih ostalih gradova u županiji. Samo općine Brela (15,92) i Tučepi (14,24) imaju ponešto veće vrijednosti, ali riječ je o manjim jedinicama lokalne samouprave. Također, za usporedbu s ostalim makroregionalnim centrima u Hrvatskoj: Zagreb bilježi 12,91, Osijek 8,44, a Rijeka 6,38 % kućanstava s takvim ugovorenim brzinama.

Ipak, sugeriraju se daljnje investicije u razvoj širokopojasne mreže te poticanje na njezinu upotrebu u poslovanju i svakodnevnom životu. Općenito, nedostatna razvijenost adekvatne suvremene telekomunikacijske mreže ili njezina nedovoljna upotreba utječu na zaostajanje malog i srednjeg poduzetništva u implementaciji poslovnih digitalnih rješenja.

Nadalje, važno je istaknuti i sljedeće aspekte digitalizacije:

- Aplikacije: *mVisitor, LiberatoMap, Hrvatski zvukopis (Split), Sacra Visio*
- Digitalni vodiči: *Audiovodič: Biografije i uspjesi splitskih olimpijaca* (Zapadna obala), *Virtualni audiovodič Park-šume Marjan*, *Web-audiovodič gradske jezgre za mobilne uređaje (Walking tour)*
- Pametne infoploče
- Lokalni *destination booking engines*
- Edukacijski programi za digitalne vještine

Aplikacije

mVisitor: u svrhu digitalizacije administrativnih procesa u turizmu koristi se aplikacija *mVisitor*, koja omogućuje jednostavniju i učinkovitiju prijavu gostiju te bolju komunikaciju između turističke zajednice i iznajmljivača. Sustav podržava više načina unosa podataka, uključujući skeniranje dokumenata, ručni unos, personalizirane poveznice i QR kodove. Korištenje i održavanje aplikacije financira Turistička zajednica grada Splita.

LiberatoMap: riječ je o mobilnoj aplikaciji koja predstavlja nadogradnju postojeće online interaktivne mape za osobe s invaliditetom te omogućuje brži i jednostavniji pristup informacijama o pristupačnosti gradskih objekata. Sustav je organiziran po kategorijama sadržaja kako bi se odgovorilo na različite potrebe korisnika, uz naglasak na odgovarajuću tehničku infrastrukturu i mogućnost primjene modela u drugim gradovima. Uz mrežnu verziju mape, korisnicima je na raspolaganju i mobilna aplikacija, čime se dodatno unapređuje dostupnost informacija.

Hrvatski zvukopis (Split): audio mobilna aplikacija koja kroz kratke priče i književne ulomke hrvatskih autora interpretira urbani identitet i kulturni prostor grada. Dio sadržaja izravno je povezan sa Splitom i njegovom lokalnom zajednicom, čime se korisnicima omogućuje dodatno kulturno i interpretativno iskustvo grada. Projekt je razvila umjetnička organizacija YELO u suradnji s relevantnim institucijama na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Sacra Visio: mobilna aplikacije Riznice splitske katedrale namijenjena interaktivnom razgledavanju katedralnog kompleksa. Korisnicima pruža pristup interaktivnim mapama, povijesnim pregledima lokacija, opisima eksponata i audio vodiču, dok funkcionalnost prepoznavanja eksponata putem fotografiranja dodatno unapređuje dostupnost i kvalitetu interpretacije kulturne baštine.

Digitalni vodiči[20]

Audiovodič „Biografije i uspjesi splitskih olimpijaca“: digitalni alat za interpretaciju sportske baštine grada Splita. Putem platforme AUDIOGUIDE.hr korisnicima se na pristupačan i informativan način približavaju životopisi i sportski uspjesi istaknutih splitskih olimpijaca, uz naglasak na identitet Splita kao grada snažne sportske tradicije.

Virtualni audiovodič Park-šume Marjan: digitalni alat koji je razvijen za interpretaciju prirodne baštine, bioraznolikost i sadržaje Park-šume Marjan. Vodič uključuje mapu s označenim interesnim točkama, stazama i geolokacijskim funkcionalnostima. Posebno je prilagođen slijepim i slabovidnim osobama.

***Web-audiovodič stare gradske jezgre za mobilne uređaje (Walking tour*)**: digitalna nadogradnja sustava informiranja o kulturnim dobrima na području stare gradske jezgre. Informativni sadržaji dostupni su putem besplatnoga mobilnog *web*-vodiča kojem se pristupa skeniranjem QR koda, bez potrebe za instalacijom aplikacije.

Pametne 'infotočke'

U okviru projekta E-CHAIN, provedenog kroz program Interreg V-A Italija-Hrvatska, u Splitu kao jednoj od triju pilot-lokacija postavljena su tri infopanela. Riječ je o digitalnom rješenju za informiranje korisnika o intermodalnim uslugama prijevoza u lučkom području. Sustav je namijenjen građanima i turistima, lokalnim i javnim tijelima, prijevoznim i turističkim operaterima te organizatorima kulturnih i javnih događanja, s ciljem unapređenja dostupnosti informacija, učinkovitosti prijevoza i održive mobilnosti.

[20] Digitalne vodiče osigurala je Turistička zajednica grada Splita koja se brine i o njihovu održavanju.

Lokalni *destination booking engines*

Na području grada Splita trenutno nije uspostavljen lokalni *destination booking engine* kao jedinstveno informatičko rješenje za objedinjenu prezentaciju i rezervaciju turističke ponude. Takav potencijal postoji u okviru projekta Smart City Split, dok se u sklopu izrade nove mrežne stranice visitsplit.com planira omogućiti nositeljima turističke ponude otvaranje korisničkih profila za prezentaciju sadržaja i usluga. Predviđeni model ne uključuje izravnu funkciju rezervacije, već bi se rezervacijski proces odvijao putem vlastitih kanala ponuditelja.

Edukacijski programi za digitalne vještine

Na području Splita provode se institucionalizirani i programski podržani oblici razvoja digitalnih vještina kroz gradske ustanove i agencije. Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, kojemu je osnivač Grad Split, u okviru programa cjeloživotnog obrazovanja provodi programe povezane s upravljanjem projektima, *web*-programiranjem, internetskim marketingom i brendiranjem, temeljnim digitalnim vještinama te specijalističkim usavršavanjem za digitalni marketing. Dodatno, Razvojna agencija Split – RaST redovito organizira besplatne edukacije i radionice za poduzetnike u okviru Poduzetničkog centra RaST+, pri čemu su sadržaji značajnim dijelom usmjereni na razvoj digitalnih i inovacijskih kompetencija. Financiranje ovih aktivnosti osigurano je kroz Program poticaja razvoja poduzetništva Grada Splita za razdoblje 2024. - 2030.

3.6. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnog zavoda za statistiku daju uvid u ljudske resurse i demografske specifičnosti pojedinih jedinica lokalne i regionalne samouprave. Njih upotpunjuju podaci područnih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Iako su dostupni recentniji podaci HZMO-a, u Tablici 3.6.1. su prikazani podaci za 31. prosinac 2023. kako bi bili usporedivi s posljednjim procjenama broja stanovnika po gradovima i općinama (DZS) te posljednjim godišnjakom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) za Splitsko-dalmatinsku županiju iz 2023.

Tablica 3.6.1. Usporedba procjene stanovništva s brojem osiguranika, korisnika mirovina i nezaposlenih u Gradu Splitu za prosinac 2023.

Grad Split	Broj
Procjena ukupnog broja stanovnika (DZS)	158.943
Procjena broja muškaraca / žena (DZS)	75.098 / 83.845
Ukupni broj osiguranika (HZMO)	85.603
Ukupni broj korisnika mirovina (HZMO)	48.283
Registrirana nezaposlenost (HZZ)	7.091

Izvor: DZS, HZMO, HZZ, 2023.

Prema ovdje navedenim podacima za kraj prosinca 2023. udio nezaposlenog u aktivnom stanovništvu u Gradu Splitu iznosio je oko 7,6 %, dok je na razini županije bio 11,5 %. Za usporedbu, godišnja prosječna nezaposlenost za Splitsko-dalmatinsku županiju za 2023. iznosila je 10,3 %, što je iznad tadašnje (6,2 %) prosječne stope nezaposlenosti na nacionalnoj razini (Godišnjak 2023, HZZ PS Split).

Odnos osiguranika (zaposlenih) i korisnika mirovina u Gradu Splitu za navedeni trenutak iznosio je 1,77. Taj je odnos općenito nepovoljan u Hrvatskoj - na nacionalnoj razini tada je iznosio 1,35, ali bilježe se

velike razlike među gradovima: od 1,21 u Velikoj Gorici do 2,77 u Varaždinu. U prosincu 2023., na razini Splitsko-dalmatinske županije, odnos je bio 1,43.

Prema godišnjaku HZZ-a PS Split iz 2023., valja istaknuti dugogodišnje promjene u razdoblju 2014. - 2023. u kojem tri djelatnosti bilježe najznačajniji porast broja radnih mjesta: pružanje smještaja (I), građevinarstvo (F) te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (M). Najveće smanjenje broja radnih mjesta evidentirano je za prerađivačku industriju (C).

Kretanje registrirane nezaposlenosti po mjesecima za ispostavu Split može se vidjeti u podacima novijeg datuma, odnosno u tablici 3.6.2. za 2024. godinu. Uočljivo je sezonsko smanjenje registrirane nezaposlenosti u toplijim mjesecima te povećanje nezaposlenosti u zimskim mjesecima.

Tablica 3.6.2. Nezaposlenost po mjesecima

Ispostava	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Split	7.721	7.499	6.954	6.338	5.673	5.598	5.754	5.760	5.272	5.570	6.012	6.116

Izvor: HZZ, Područna služba Split, 2024.

Od recentnijih podataka također se može izdvojiti struktura prosječne nezaposlenosti po razinama obrazovanja za rujan 2025. za ispostavu Split. Tablica 3.6.3. pokazuje da je među njima manji udio onih koji imaju visoko obrazovanje (oko 25 % tada registriranih nezaposlenih). Treba napomenuti da je sam Grad Split tada bilježio nešto manji broj nezaposlenih (4.159).

Tablica 3.6.3. Prosječna nezaposlenost za ispostavu Split po razinama obrazovanja krajem rujna 2025.

Razina obrazovanja	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 g. i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	Ukupno
Broj	27	398	1.272	1.428	174	469	679	4.447

Izvor: HZZ, Područna služba Split, 2025.

3.7. Analiza stanja pristupačnosti osobama s invaliditetom

U kontekstu uključivog razvoja, javna turistička infrastruktura predstavlja ključnu komponentu u osiguravanju pristupačnosti prostora i atrakcija svim skupinama posjetitelja, uključujući osobe s invaliditetom. Prema dostupnim podacima, na promatranom području zabilježen je značajan broj objekata koji su barem djelomično prilagođeni osobama s invaliditetom (nepokretne i teško pokretne osobe). Ocjena dostupnosti zasniva se na 6 značajki: parkirališna mjesta povezana s pristupačnom površinom za kretanje; pristupačna površina za kretanje, pristupačni prilaz, pristupačni sanitarni čvorovi te pristupačnost viših etaža (ukoliko postoje).

Pristupačnost u gradu Splitu različita je među pojedinim vrstama javne turističke infrastrukture.

Kroz realizaciju brojnih EU projekata koji su provedeni u Gradu Splitu brojni objekti za kulturu opremljeni su i osigurana je dostupnost osobama s invaliditetom. Posebno se može izdvojiti sljedeće:

- Muzej Grada Splita – instalirano dizalo, sanitarni čvorovi unutar novog postava Muzeja, realiziranog u sklopu EU projekta Palača života – grad mijena, sufinanciranog iz ITU mehanizma unutar OPKK 2014. - 2020.
- Stara gradska vijećnica – instalirano dizalo i sanitarni čvorovi za OSI, također unutar ITU projekta Palača života – grad mijena
- Hrvatsko narodno kazalište Split – ugrađeno dizalo, prilagođene lože i sanitarni čvor za OSI, unutar EU projekta Tourism4all (partnerstvo s JU RERA SD)
- Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje / Kinoteka Zlatna vrata – ugrađeno dizalo 2019. g. unutar Interreg projekta Italija – Hrvatska USEFALL, dok je sanitarni čvor za OSI realiziran u sklopu ITU ESF projekta Aktiviraj se i kreni! u razdoblju 2014. - 2020.
- Javne površine unutar Stare gradske jezgre – unutar istog projekta USEFALL postavile su se platforme na istočnom ulazu u povijesnu jezgru (kod Srebrnih vrata Dioklecijanove palače) te platforme i rampe na zapadnom ulazu u povijesnu jezgru (unutar dva prolaza s Trga Republike prema susjednim ulicama). Izradila se mapa s informacijama o dostupnosti kulturnih objekata osobama s invaliditetom i mapa za slijepe i slabovidne osobe na Braillevom pismu, te su se organizirale radionice za turističke vodiče, predstavnike udruga i kulturnih ustanova o pristupačnosti i dostupnosti kulturne baštine u Splitu, kao UNESCO-ovom gradu
- Park-šuma Marjan – osim Centra za posjetitelje više lokacija unutar PŠ Marjan prilagođene su unutar EU projekta Marjan 2020 – brdo prošlosti, oaza budućnosti. U okviru ovog projekta izgrađena je nova, pristupačna osmatračnica na Sedlu s dizalom, Botanički vrt je pristupačan djelomično (nabavljen gusjeničar za kretanje OSI po stazama) te je napravljen virtualni vodič kao i ostali multimedijski sadržaji.
- Kazalište lutaka Split – pristupačan za posjetitelje OSI, napravljena rampa ispred i unutar objekta, osigurana mjesta u gledalištu za OSI (financirano sredstvima Grada)
- Hrvatski dom – u cijelosti pristupačan – ugrađeno dizalo, rampe ispred i unutar prostora (sredstva Grada i Ministarstva kulture)
- ŠC Gripe – ugrađeno je dizalo u Velikoj dvorani na Gripama u sklopu ESF projekta Paraolimpijska škola za mlade osobe s invaliditetom 2020. g. (partnerstvo Grada Splita i Parasportskog saveza grada Splita)
- Plaža Žnjan – u okviru ITU projekta Uređenje Žnjanskog platoa završenog 2025. g. osigurana je pristupačnost na cijelom obuhvatu Žnjanskog platoa, na nekomercijalnim sadržajima, izgrađena je pristupačna pješačko biciklistička staza duljine 1,158 km, napravljeni su sanitarni čvorovi i kabine za presvlačenje za OSI, dječja igrališta imaju senzorno taktilne sadržaje te su svi sportsko – rekreacijski sadržaji pristupačni za OSI, uključujući i plažu za osobe s invaliditetom.

Visoku razinu prilagođenosti pokazuju centar za posjetitelje Park-šume Marjan i odmorišta-vidikovci, koji su u dostavljenoj evidenciji ocijenjeni kao u cijelosti pristupačni, dok su plaže i javni sanitarni čvorovi većinom djelomično prilagođeni. Ipak, daljnja ulaganja su potrebna, osobito u prostorno i sadržajno osjetljivim lokalitetima.

Posebno valja naglasiti da ukoliko bi se promatrala prilagođenost javne turističke infrastrukture za sve kategorije invaliditeta prema WHO – ICF klasifikaciji[21], u tom slučaju niti jedan element turističke infrastrukture nije u cijelosti pristupačan.

[21] World Health Organization. How to use the ICF: A practical manual for using the International Classification of Functioning, Disability anPenjališted Health (ICF). Exposure draft for comment. October 2013. Geneva: WHO

Također, treba istaknuti i mobilnu aplikaciju LiberatoMap. Riječ je o internetskoj interaktivnoj karti za osobe s invaliditetom koja omogućuje lakši i brži pristup informacijama o pristupačnosti objekata u gradu. Omogućuje korisnicima da pronađu i isplaniraju putovanje, uzimajući u obzir svoje specifične potrebe i ograničenja. Uključene su informacije o pristupačnosti javnog prijevoza, smještaja, restorana i drugih objekata, kao i podaci o rutama prilagođenima potrebama korisnika. Karta je dostupna na internetu te kao mobilna aplikacija (Google Play i App Store).

3.8. Komunalna infrastruktura, promet i javne usluge

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Energetska infrastruktura[22]

Energetska infrastruktura u Splitu temelji se na hidroelektranama na rijeci Cetini. Hidroelektrane (Peruča, Orlovac, Đale, Kraljevac, Zakučac i Prančevići snabdijevaju se iz rijeke Cetine i akumulacijskih jezera Peruća i Buško Blato). Kao dodatne mogućnosti za unapređenje sustava predviđene su dvije nove reverzibilne elektrane RHE Vrdovo i RHE Blaca (i crpna hidroelektrana Mosor). Realizacijom reverzibilnih elektrana unaprijedila bi se sposobnost sustava da primi veći broj obnovljivih izvora energije (vjetroelektrane i sunčane elektrane). Opskrba električnom energijom u Splitu oslanja se na elektroenergetsku i distribucijsku mrežu kojom upravlja HEP ODS, distribucijsko područje Elektrodalmacija Split. U planovima razvoja naglasak je na automatizaciji, daljinskom upravljanju i većoj otpornosti mreže. Glavni izazovi sustava odnose se na kontinuiranu potrebu ulaganja u mrežu i prilagodbu rasta opterećenja.

Vodoopskrba i odvodnja[23]

Cijelo područje grada Splita vodom se opskrbljuje s krškog izvora rijeke Jadro, koja je udaljena oko 4 km od grada Solina. Izvor Jadra je najznačajniji objekt u vodoopskrbnom sustavu grada Splita, a zbog naglog razvoj grada dolazi do promjena u širem priljevnom području, što ponekad uzrokuje negativne promjene u kakvoći podzemne vode i pojavu povremenim zamućenja. Dodatne količine i vode za Split su Izvorište Žrnovnice (koje zbog male izdašnosti u ljetnom razdoblju ne može osigurati znatan doprinos) te sliv Cetine (Praničevci) i izvor Rude, što tek treba detaljnije razrađivati. Osim toga, izvor Pantan može služiti kao izvor tehnološke vode, a uz pročišćavanje može služiti i za javnu vodoopskrbu.

Vodoopskrba i odvodnja se u Splitu odvijaju kroz sustav kojim upravlja društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split, javni isporučitelj vodnih usluga za Split i šire urbano područje. Društvo obavlja poslove javne vodoopskrbe, javne odvodnje i oborinske odvodnje, a sustav se razvija kroz rekonstrukciju postojeće mreže, smanjenje gubitaka vode, širenje priključenosti stanovništva te modernizaciju infrastrukture i upravljanja sustavom. U području vodoopskrbe glavni razvojni naglasci su na smanjenju gubitaka vode, modernizaciji mreže i povećanju sigurnosti opskrbe. U planovima razvoja posebno se ističu projekti smanjenja gubitaka, izgradnje i rekonstrukcije vodovodne mreže, uvođenje suvremenih tehnologija u nadzor sustava te generalno povećanje otpornosti sustava. Trenutno se radi na projektu

[22] Izvor: Mrčić, N., Matković, P. i sur. (2024). Izvješće o stanju u prostoru Splitsko-dalmatinske županije 2018. - 2022. Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije.
[23] Izvori: Vodovod i kanalizacija Split. Dokumentirani postupak – Opis vodoopskrbnog sustava i Vodovod i kanalizacija Split. Izvješće poslovanja 2024.

aglomeracije Split-Solin i Kaštela-Trogir te na projektima vezanima za pročišćavanje pitke vode rijeke Jadro.

Kad je riječ o odvodnji naglasak je na modernizaciji sustava odvodnje, proširenju mreže, povećanju priključenosti korisnika te podizanju razine pročišćavanja otpadnih voda. Vezano za ovo pitanje, važno je istaknuti provedbu velikih EU projekata poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture na aglomeraciji Split-Solin i Kaštela-Trogir, kao i EKO projekt.

Gospodarenje otpadom

Sustav gospodarenja otpadom u Splitu provodi komunalno društvo Čistoća d.o.o. Split, koje upravlja prikupljanjem i zbrinjavanjem komunalnog otpada, reciklažnim dvorištima i povezanim uslugama. Odlagalište Karepovac nema dovoljan kapacitet, ne postoji kompostana, otpad se ne prikuplja odvojeno i reciklira te stoga dolazi do velikih količina otpada, osobito jednokratne plastike tijekom ljetnih mjeseci. Gospodarenje otpadom stoga je usmjereno na razvoj održivog sustava odvojenog prikupljanja otpada, rad reciklažnih dvorišta, mobilnih reciklažnih dvorišta, zelenih otoka te na smanjenje količina otpada koje završavaju na odlagalištu Karepovac.

U Provedbenom programu grada Splita 2025. - 2029.[24] posebno se ističe potreba za kvalitetnom infrastrukturom za održivo gospodarenje otpadom i sanacijom odlagališta Karepovac kao ključnog komunalno-okolišnog zahvata.

PROMET

Cestovni promet i promet u mirovanju

Grad Split je s okruženjem dobro povezan cestovnim prometom. Osnovu čini državna cesta D8 koja povezuje Split s Trogirom i Omišom, državna cesta D1 koja predstavlja spoj prema autocesti A1 te mreža gradskih prometnica. Izazov cestovnog prometa u gradu predstavlja lokacija trajektne luke, autobusnog i željezničkog kolodvora u samom središtu Grada zbog kojih se stvaraju prometna zagušenja pa je pitanje održive urbane mobilnosti jedno od najvažnijih za koje se traže odgovarajuća dugoročna rješenja. Osim u vršnim mjesecima turističke sezone prometne gužve stvaraju se i prilikom dnevnih migracija tj. odlazaka na posao lokalnog stanovništva koje živi u okolnim mjestima ili u naseljima na rubovima grada. Sustav parkiranja također predstavlja jedan od glavnih problema cestovne infrastrukture zbog nedostatnih parkirališnih mjesta, a posebno je izražen u centru grada.

Autobusni i željeznički promet

Autobusna povezanost Splita s gradovima u Hrvatskoj i prema Europi je dobra, ali valja istaknuti loše stanje zgrade gradskoga autobusnog kolodvora i ponude usluga. Željeznički promet također ima manju ulogu u povezanosti zbog zastarjele infrastrukture. Split ima dva željeznička kolodvora: Split Predgrađe i Split. Međutim, ovdje valja istaknuti potencijal razvitka željezničke infrastrukture, posebno kad je riječ o povezivanju Zračne luke Split sa zonom' središnji Split'.

Javni gradski prijevoz

Javni gradski prijevoz odvija se mrežom autobusnih linija kojima su povezani svi dijelovi grada. Vozni park je obnovljen i svi su autobusi klimatizirani. Neki od glavnih problema koji se ističu su neadekvatno

[24] Provedbeni program Grada Splita za razdoblje 2025. - 2029. godine

izvedena i opremljena autobusna stajališta i okretišta, nepostojanje prometnih traka samo za autobuse, što uvelike smanjuje točnost prijevoza, te neravnomjerna frekvencija pojedinih linija. Usluge taksija nisu regulirane što također pridonosi prometnih zagušenjima posebno u mjesecima s najvećim intenzitetom turizma. U sklopu uvedenog *eTicketing* sustava u tvrtku Promet d.o.o., raspoloživa je aplikacija Promet Split, uz interaktivnu kartu autobusa i portal MojPromet, koja pokazuje autobusne rute, pruža mogućnost praćenja dolazaka autobusa u realnom vremenu i omogućuje kupnju autobusnih karata u digitalnom obliku.

Pomorski putnički promet[25]

Gradska luka Split najveća je hrvatska putnička luka i glavna brodska i trajektna veza prema srednjodalmatinskim otocima. Luka ima četiri gata i 25 vezova, od kojih se tri koriste za putničke brodove i brodove za kružna putovanja. U 2024. godini ostvaren promet lukom bio je 6,018 milijuna putnika, 1,028 milijuna vozila i 497.856 putnika na brodovima za kružna putovanja, čime je ostvaren rast od 2,8 % u broju putnika i 28,2 % u prometu putnika na brodovima za kružna putovanja. Izuzev krize vezane za pandemiju (2020. 2021. i 2022.), luka bilježi stalan rast prometa zadnjih 30-ak godina.

Procjenjuje se da je prihvatni kapacitet putnika s brodova za kružna putovanja (kruzera) u luci Split oko 500.000 gostiju godišnje. Budući da se navedeni promet već ostvaruje, u narednim se godinama prihvaćaju rezervacije za najviše dva kruzera dnevno, kako bi se ukupni broj putnika zadržao unutar preporučenih kapaciteta.[26]

Zračni promet[27]

Zračna luka Sveti Jeronim od Splita je udaljena 20 km. U 2024. godini ostvaren je promet od ukupno 3,624 milijuna putnika čime se ostvario rast od čak 8 % u odnosu na prethodnu, 2023. godinu. Rastao je i rast prometa zrakoplova za 6 %. Domaći prijevoznici sudjeluju s 15 % u strukturi prometa putnika, dok su ostalo strani i niskobudžetni prijevoznici. Kad je riječ o fizičkom obujmu prometa zrakoplova u mjesecima od svibnja do listopada, ostvari se 84 % prometa, dok je u zimskim mjesecima taj promet znatno manji. To prate i pokazatelji o broju putnika koji pokazuju da se od svibnja do listopada ostvari 89 % od ukupnog broja putnika.

Vezano za unapređenje prometa u Splitu važno je istaknuti projekt „Uvođenje inteligentnih transportnih sustava na funkcionalnom prometnom području grada Splita“ koji je započeo 2021. godine. Riječ je o projektu koji predstavlja upravljačku i informacijsko-komunikacijsku nadogradnju klasičnog sustava prometa koji će doprinijeti stvaranju učinkovitijega prometnog sustava u smislu povećanja sigurnosti, produktivnosti, prometne efikasnosti i održivosti te smanjenju prometnih zagušenja. Projekt uključuje cjelovitu skupinu mjera i rješenja u području usluga informiranja putnika te podršku službama koje obavljaju prikupljanje, pohranjivanje i upravljanje informacijama za planiranje transportnih aktivnosti. Također, projekt će koristiti recentna tehnička rješenja i opremu. Uključit će: upravljanje prometom, videonadzor prometnog sustava, usluge informiranja putnika (mobilna aplikacija), usluge informiranja vozača, prioritizaciju vozila javnoga gradskog prijevoza i žurnih službi, sustave za praćenje vremenskih uvjeta i stanja okoliša. Svi sustavi ITS-a bit će povezani s Centrom za kontrolu i upravljanja prometom.

[25] Izvor: https://portsplit.hr/
[26] Izvor: dubinski intervju sa stručnjacima iz Lučke uprave Split
[27] Izvor: Zračna luka Sveti Jeronim. Godišnji izvještaj za 2024. https://www.split-airport.hr

Javne usluge

Sustav javnih bicikala

Grad Split ima dobro razvijen sustav javnih bicikala koji se mogu preuzeti na 60 lokacija u Gradu. Na raspolaganju su klasični i električni bicikli koji se iznajmljuju preko aplikacije NextBike, a pokazatelji govore o velikom interesu za ovaj oblik prijevoza. Međutim, postojeći sustav prometnica nije dovoljno kvalitetno prilagođen vožnji bicikala te će se u budućnosti morati tražiti bolja rješenja i prilagodbe za korisnike ove vrste prijevoza.

Smart parking i e-Ticketing

Nadalje, važno je istaknuti i sustav javnih bicikala i 'smart' parking sustava kojima upravlja Split Parking. Sustav javnih bicikala omogućuje kratkoročni najam bicikala na više lokacija u gradu i doprinosi razvoju održive urbane mobilnosti i smanjenju korištenja osobnih bicikala. Smart parking je pametni sustav parkirališnim mjestima koji omogućuje digitalno praćenje dostupnosti parkirališnih mjesta, optimizaciju upravljanja parkiralištima te učinkovitiju kontrolu naplate parkiranja.

Elektronički sustav *e-Ticketing* je elektronički sustav naplate i upravljanja javnim prijevozom o korištenju javnog prijevoza (u tijeku je provedba II. faze projekta).

Split Smart City

SPLIT SMART CITY aplikacija u Splitu olakšava svakodnevni život građana. Riječ je o digitalnoj platformi koja omogućuje bržu komunikaciju s Gradskom upravom te izravni pristup uslugama gradskih tvrtki i institucija, uključujući prijavu komunalnih problema i praćenja statusa zahtjeva.

Kad je riječ o digitalnim uslugama i rješenjima koja pridonose kvaliteti upravljanja važno je istaknuti i 'Ticketing sustav – Projekt Palača života, grad mijenja', sustav brojanja posjetitelja u Park-šumi Marjan. Ticketing sustav 'Projekt Palača života, grad mijenja' je digitalni sustav prodaje, evidencije ulaza i brojanja posjetitelja u Muzeju Grada Splita, s ciljem povezivanja svih kulturnih institucija u jedinstveni sustav naplate i upravljanja posjetiteljima. Ovaj sustav predstavlja temelj za daljnji razvoj integrirane gradske kartice Split Pass. Sustav brojanja posjetitelja Park-šume Marjan uspostavljen je kako bi se pratio intenzitet posjećenosti i analizirala kretanja s ciljem unapređenja upravljanja prostorom i zaštićenim vrijednostima.

3.9. Analiza planske dokumentacije i dionika

Strategija razvoja grada Splita do 2030. godine

U strategiji je prikazana detaljna analiza stanja s razvojnim potrebama i potencijalima, koja je obuhvatila analizu društva, gospodarstva, urbanog okruženja i institucionalnog okvira. Slijedom tih cjelina izvedena je i prikazana SWOT analiza. Vizija grada Splita definirana je na sljedeći način: „Split je najprivlačniji grad za život i rad u Republici Hrvatskoj, koji svoje potencijale realizira u uvjetima održivog razvoja i društvene pravednosti, predstavljajući gospodarsko, sportsko, kulturno i sveučilišno središte Mediterana integrirano u suvremene europske trendove.“ Četiri strateška prioriteta određena su u odnosu na: 1. Društvo – „Održivo društvo - temeljeno na znanju, razvoju kulture, sporta, zdravstva i socijalne skrbi koje osigurava pozitivne demografske trendove i podizanje standarda stanovanja kao i jačanje urbane sigurnosti i otpornosti na krize“; 2. Gospodarstvo – „Inovativno gospodarstvo - temeljeno na znanju, novim tehnologijama, učinkovitom korištenju resursa i privlačnim uvjetima za

rad.“; 3. Urbano okruženje – „Otporna urbana infrastruktura - utemeljena na zdravom, zelenom i sigurnom gradskom okolišu koji jamči kvalitetno životno okruženje uz povećavanja učinkovitosti svih infrastrukturnih sustava.“; 4. Institucionalni okvir – „Grad kao javni servis – digitalizirana, otvorena i učinkovita gradska uprava koja odgovorno, transparentno i proaktivno upravlja raspoloživim resursima te gradskim dionicima pruža najbolju moguću uslugu“. U skladu s navedenim prioritetima postavljen je niz ciljeva i mjera te aktivnosti / programa / projekata potrebnih za njihovo ostvarenje.

Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a „Povijesni kompleks Splita s Dioklecijanovom palačom“

Plan u prvom dijelu obuhvaća opis značaja dobra svjetske baštine te daje viziju budućeg upravljanja. Nadalje, obrađuje pravni, strateški i prostorno-planski okvir te predstavlja model upravljanja svjetskim dobrom. Na temelju analiza opisani su ključni problemi, izazovi i prilike. Posebno se ističe potreba definiranja kontaktne (*buffer*) zone i izazovi vezani za povijesni urbani krajolik grada Splita i načela zaštite koje je potrebno primijeniti. Nadalje, ističe se potreba sustavne i kontinuirane obnove stare gradske jezgre te izazovi koji iz toga proizlaze. Vizija je definirana na sljedeći način: „Upravljanje svjetskim dobrom usmjereno je prema očuvanju njegove izvanredne univerzalne vrijednosti, s naglaskom na očuvanje kontinuiteta života u povijesnoj jezgri uz ostvarenje ciljeva održivog razvoja.“ Sukladno viziji, dokument sadrži akcijski plan upravljanja podijeljen u četiri prioritetne teme: 1) očuvanje i održivo upravljanje lokalitetom, 2) potrebe lokalne zajednice, 3) upravljanje turističkim aktivnostima i unapređenje sustava mobilnosti, 4) izgradnja kapaciteta i širenje znanja. Unutar svake teme izvedeni su ciljevi te su određene i opisane aktivnosti za svaki od ciljeva. Plan se odnosi na razdoblje od 2023. do 2030. godine.

Plan održive urbane mobilnosti Grada Splita do 2030.

U planu se daje detaljna analiza mogućnosti i nedostatka mobilnosti grada Splita, a posebno vezano za cestovni motorizirani promet, sustav parkiranja, uličnu mrežu u kontekstu gradskog prostora, javnog prijevoza putnika, pješačkog i biciklističkog prometa. Definirani ciljevi za sve oblike prometa su: osiguravanje jednakog prava na mobilnost za sve korisnike; siguran promet u Splitu; Split i okolica povezani održivom mobilnošću; teretni / dostavni promet na održiv način; Split energetski učinkovit i ekološki čisti grad. Sukladno definiranim ciljevima određene su mjere unapređenja i implementacijski plan podijeljen u sljedeće dijelove: integrirano prometno planiranje, javni prijevoz putnika, aktivni oblici prometovanja, individualni promet, parkiranja, pametno upravljanja prometom, alternativna goriva, sigurnost prometa i svijest građana. U okviru navedenih devet područja djelovanja predviđeno je ukupno 66 mjera i 120 pripadajućih aktivnosti.

Lokalni plan provedbe Agende 2030 za održivi razvoj

Riječ je o studiji posvećenoj Agendi 2030, odnosno, provedbi mjera usmjerenih na održivi razvoj Grada Splita. U okviru projekta provedeno je istraživanje lokalnog stanovništva koje je ukazalo na njihove stavove oko toga što društvo treba slijediti prilikom oblikovanja održivih gradova. U analizi stanja detaljno su obrađena pitanja održive urbanizacije, stanovanja i primarne infrastrukture, gospodarenja otpadom, prometnog sustava, zaštite i dostupnosti prirodne i kulturne baštine, zaštite od požara, socijalne isključenosti, ravnopravnosti nacionalnih manjih, pitanja mladih u Splitu, urbanog kriminala i nasilja, participativnosti odlučivanja i ravnopravnosti spolova. Definirana je vizija; „Grad Split je održiv i uključiv grad ugodnoga, sigurnog i mirnog življenja koji raspolaže vlastitim resursima, poštujući načelo održivosti.“ U studiji su dane smjernice za provedbu Agende 2030 za održivi razvoj na području grada

Splita te je akcijski plan s definiranim 26 aktivnostima koje se predlažu provesti kako bi se razvoj Splita u što većoj mjeri uklopio u Agendu 2030.

Akcijski plan za zeleni Split

Akcijski plan za zeleni Split bavi se ponajviše stanjem okoliša, postavlja viziju i ciljeve zelenog grada te definira potrebne aktivnosti. U dijelu početnog stanja u pogledu okoliša analiziraju se onečišćenje zraka, tlo, ublažavanje klimatskih promjena, vodna tijela, potrošnja vode / pitke vode, zelene površine, bioraznolikost i ekosustavi. Kao prioriteti izazova određeni su: prilagodba klimatskim promjenama, ublažavanje klimatskih promjena (smanjenje emisije stakleničkih plinova, gospodarenje vodom i otpadnim vodama te energetska učinkovitost sustava, zaštita i unapređenje zelenih površina, obale, mora i bioraznolikosti, poboljšanje kvalitete i pristupačnosti javnih prostora te prilagodba i otpornost na ekstremne događaje: seizmički rizik, porast razine mora. Vizija zelenog grada definirana je na sljedeći način: „Split provodi plavo-zelena rješenja kako bi osigurao zelene površine te bioraznolikost i prilagodbu klimatskim promjenama. To je pametan grad koji koristi tehnologiju za pružanje usluga i rješavanje gradske problematike. Poboljšava prijevoz i pristupačnost, socijalne usluge, promiče održivost i daje građanima glas.“ Akcijski plan za zeleni Split sadrži aktivnosti u području urbanizma i plavo-zelene infrastrukture, prometa, energetskog sustava, krutog otpada te međusektorskih aktivnosti. Plan se odnosi na razdoblje od 2023. do 2030. godine.

Program ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja Grada Splita

Program je usvojen 2022. godine i sadrži: procjenu utjecaja klimatskih promjena na društvo i okoliš, procjenu ranjivosti i rizika po sektorima, izradu referentnog inventara stakleničkih plinova, određivanje prioritetnih mjera i aktivnosti, procjenu sredstava za provedbu, analizu troškova i koristi provedbe mjera prilagodbe klimatskim promjenama i okvir za praćenje i vrednovanje s pokazateljima. Prioritetne mjere vezane uz turizam su: T-1 Razvoj javne turističke infrastrukture prilagođene klimatskim promjenama i T-2 Prilagodba javnih površina putničkih terminala klimatskim promjenama. Kad je riječ o prilagodbi javne turističke infrastrukture klimatskim promjenama govori se o pružanju zaštite od direktnog sunčevog zračenja na odmorištima, vidikovcima i plažama te pružanju servisnih informacija kao što su prognoze temperature zraka i UV indeksa, opasnosti od vremenskih nepogoda i drugih pojava. U drugoj mjeri navodi se potreba razvoja postojeće infrastrukture na području Gradske luke Split (pomorsko-putnički terminal, autobusni i željeznički kolodvor) kao multimodalnog terminala implementacijom „zelenih“ i drugih progresivnih rješenja koja će putnicima u tranzitu pružati zaštitu od vremenskih ekstrema (sunca, vjetra, kiše). Plan obuhvaća četverogodišnje razdoblje.

Studija turističkoga prihvatnog kapaciteta grada Splita

Studija sadrži obuhvatnu analizu korištenja turističke atrakcijske osnove, ponude komercijalnih i nekomercijalnih smještajnih kapaciteta, turističke potražnje, izgrađenosti prostora i potencijala širenja turističkih sadržaja, komunalne i prometne infrastrukture, stanovništva i zaposlenosti te važnosti turizma za gospodarstvo. Na temelju svih navedenih analiza izvedeni su kritični faktori turističkoga nosivog kapaciteta grada Splita. Za potrebe studije provedeno je primarno istraživanje stavova lokalnog stanovništva u Splitu.

Provedbeni program Grada Splita za razdoblje 2025. – 2029.

Aktualni Provedbeni program Grada Splita za razdoblje 2025. - 2029. godine predstavlja ključni kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se operativno provode razvojna usmjerenja Strategije razvoja grada Splita do 2030. godine. Dokument služi kao poveznica između strateških ciljeva, proračuna i konkretnih mjera te definira prioritetna područja djelovanja gradske uprave i gradskih sustava, uključujući unapređenje kvalitete života, komunalne i prometne infrastrukture, zelenu i digitalnu tranziciju, društvene usluge, gospodarski razvoj te učinkovitije i transparentnije upravljanje gradom. Njegova je važnost u tome što strateške ciljeve prevodi u provedive aktivnosti, projekte i pokazatelje praćenja, čime se omogućuje redovito izvještavanje o napretku i usklađivanje razvojnih prioriteta s potrebama grada i njegovih stanovnika. Vezano za turizam, u Planu su posebni naglasci na dodatnoj diversifikaciji turističke ponude – kulturnog, sportskog, zdravstvenog i kongresnog turizma. Kod projekata se posebno navodi da pridonose razvoju Splita kao cjelogodišnje turističke destinacije.

Nositelji upravljanja turizmom

Glavni nositelji upravljanja turizmom u Splitu su županijska i gradska tijela te turističke zajednice.

Na razini Grada to su:

- Upravni odjeli zaduženi za komunalne djelatnosti, promet, urbanizam, prostorno uređenje, zaštitu okoliša i izgradnju – između ostaloga, obavljaju stručne poslove koji se odnose na održavanje i upravljanje komunalnom i prometnom infrastrukturom, javnim površinama, pomorskim dobrom, odnosno poslove prostornog planiranja i zaštite okoliša;
- Upravni odjel za kulturu, baštinu i turizam – brine o razvoju i provedbi gradskih politika, programa i projekata u području kulture, zaštite kulturne baštine i održivog razvoja turizma;
- Gradske tvrtke – uključujući i Žnjan d.o.o. s ingerencijama nad održavanjem plaža i koncesijama / koncesijskim odobrenjima nad dijelovima obalne linije;
- JU za upravljanje Park-šumom Marjan – štiti, održava i promovira zaštićene dijelove prirode
- Turistička zajednica grada Splita – bavi se strateškim i operativnim planiranjem i razvojem turizma, promotivnim aktivnostima, pružanjem informacija, tržišnim istraživanjima te distribucijom.

Na županijskoj razini to su:

- Upravni odjel za turizam i pomorstvo – analizira i provodi strategije razvoja turizma, izdaje rješenja za kategorizaciju ugostiteljskih objekata te dodjeljuje koncesije za korištenje pomorskog dobra;
- Turistička zajednica Županije – bavi se regionalnim strateškim planiranjem i razvojem turizma, strateškim i operativnim marketingom te praćenjem turističke statistike.

Također valja istaknuti i sljedeće institucije:

- Državni inspektorat, Područni ured Split – obavlja poslove nadzora i inspekcije ugostiteljske djelatnosti te pružanja usluga u turizmu te trgovine, sanitarne i građevinske inspekcije kao i nadzora zaštite okoliša odnosno zapošljavanja i radnih odnosa;
- Konzervatorski odjel u Splitu (dio Uprave za zaštitu kulturne baštine pri Ministarstvu kulture i medija) – utvrđuje posebne uvjete građenja, korištenja, namjene i upravljanja kulturnim

dobrima, utvrđivanje režima zaštite, organiziranje i izvođenje zaštitnih radova na kulturnim dobrima;

- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Grada Splita – nadležna za stručno-analitičke poslove iz područja prostornog uređenja pripremu studija, podloge i podatke potrebne za izradu prostorno-planske dokumentacije, izradu prostornih planova uređenja, generalni urbanistički plan i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja koji se primjenjuju unutar teritorija Grada Splita. Pored navedenog, Zavod uključuje javnost i dionike u izradu izvješća stanja u prostoru, priprema podloge za izradu odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja, izrađuje urbanističke planove uređenja, provodi natječaje svih vrsta i razine te obavlja i druge poslove prostornog uređenja;
- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Splitsko-dalmatinske županije – nadležna za izradu i praćenje provedbe dokumenata prostornog uređenja lokalne i područne (regionalne) razine kao i za izradu izvješća o stanju u prostoru Splitsko-dalmatinske županije.

3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Glavni nositelj turističke promocije Splita je Turistička zajednica grada Splita koja, sukladno zakonskim obvezama, krajem svake godine donosi Program rada i financijski plan za narednu godinu u kojem planira aktivnosti i budžet prema glavnim poslovima i zadacima. To su: istraživanje i strateško planiranje, razvoj turističkih proizvoda, komunikacija i oglašavanje, destinacijski menadžment. Najveći dio budžeta izdvaja se za razvoja turističkih proizvoda (oko 40 %) i komunikaciju i oglašavanje (oko 36 %).

Veliki je fokus na korištenju digitalnih kanala promocije, odnosima s javnošću te sudjelovanju na sajmovima. Za promociju se koriste i tiskani materijali od kojih je dio općeg karaktera i namijenjen svim skupinama gostiju (turističke karte, vodiči, časopisi, brošure), a dio je namijenjen gostima posebnih interesa (obiteljima, osobama s invaliditetom, poslovnim gostima, gostima motiviranim enogastronomijom). Dio materijala je kvalitetnije izvedbe i može predstavljati suvenir (časopis *VisitSplit-Welcome Magazine*, brošura *Priča o splitskoj gastronomiji*). Materijali su većinom dostupni na više stranih jezika.

U Splitu gosti mogu dobiti informacije i preporuke u četiri turistička informativna centra (TIC-a) kojima upravlja TZ grada Splita. Dva su locirana u središtu Splita, na Peristilu i na Rivi, jedan u Stobreču i jedan na Slatinama (otvoren od lipnja do rujna).

Turistička zajednica pruža informacije preko mrežnih stranica www.visitsplit.com i društvenih mreža – Facebook, Instagram, X i YouTube. Mrežna stranica je kvalitetno uređen alat *online* informiranja koji treba kontinuirano unapređivati sukladno novim mogućnostima i trendovima u području informiranja. Poseban naglasak treba staviti na prezentaciju sadržaja i jedinstvenih obilježja grada kroz personalizirane poruke, zanimljive tekstove i unapređenje dostupnosti.

Analiza *web*-statistike službene stranice TZ grada Splita pokazuje da visitsplit.com ima snažnu ulogu kao ključni informacijski i promotivni kanal destinacije, s izraženom sezonalnošću i vrlo širokim međunarodnim dosegom. U 2025. godini stranica je ostvarila do 1.148.979 jedinstvenih posjetitelja**,** 1.772.503 posjeta, više od 17,1 milijun pregledanih stranica i 36,3 milijuna hitova, što potvrđuje visok

interes korisnika za sadržaje povezane sa Splitom kao turističkom destinacijom. Usporedno, u 2024. godini zabilježeno je 798.351 jedinstvenih posjetitelja i 1.270.347 posjeta, što upućuje na značajan međugodišnji rast dosega i vidljivosti digitalnih komunikacijskih aktivnosti TZ grada Splita.

Mjesečna dinamika potvrđuje očekivani rast interesa u predsezoni i glavnoj sezoni, pri čemu su najjači rezultati u 2025. ostvareni od svibnja do rujna, a vrhunac po broju posjeta i pregledanih stranica bilježi se tijekom ljeta. Posebno je važno istaknuti da najveći promet dolazi iz Hrvatske, ali i s važnih emitivnih tržišta kao što su SAD, Austrija, Francuska, Njemačka i Velika Britanija. To jasno pokazuje da mrežna stranica ne služi samo informiranju domaće publike, nego i kao važan alat međunarodne promocije Splita.

Kad je riječ o društvenim mrežama na Facebooku su objave redovite i sadržaj raznolik za sadašnjih, oko 37.000 pratitelja. Instagram profil prati oko 45.000 pratitelja, objave su također redovite i dijele se korisnički sadržaji. Trenutno se društvene mreže X i YouTube ne koriste aktivno. Mogućnosti za unapređenje generalno su u odgovaranju TZ grada Splita na komentare na društvenim mrežama, aktivnije korištenje mreže X te korištenje TikTok mreže.

3.11. Konkurentski krug

Za analizu konkurencije promatraju se mediteranske UNESCO-ove destinacije koje dijele određena slična obilježja turističkih aktivnosti s gradom Splitom, a s tim i slične izazove vezane uz upravljanje turizmom. To su Dubrovnik, Solun i Malaga kao primarni konkurentski krug te Venecija i Barcelona koje su zanimljive za pratiti te Porto s kojim Split također dijeli određene sličnosti, a koji poduzima različite inovativne aktivnosti kako bi razvoj turizma usmjerio prema održivosti.

DUBROVNIK	 Izvor: https://tzdubrovnik.hr/	 Izvor: https://tzdubrovnik.hr/
Obilježja destinacije	Broj stanovnika: 41.500 Smještajni kapaciteti: 32.800 kreveta – 37 % u hotelima, 48 % u domaćinstvima, 15 % u ostalim vrstama Turisti: 1.397.052 (2024.) Noćenja: 4.555.636 (2024.) Glavna tržišta: UK, SAD, Francuska, Njemačka, Hrvatska Turistička potrošnja: 246 eura osoba/dan (2022. / 2023.) uključujući smještaj (ne i prijevoz do destinacije)	
Glavne atrakcije	– Povijesna jezgra sa zidinama – Dubrovačke ljetne igre – Plaže	
Turistički proizvodi	– Kulturni turizam	

	– Odmorišni turizam – Gastronomija – MICE
Turistička promocija	– Naglasak na svjetski poznatoj baštini, ekskluzivnosti, autentičnosti i visokokvalitetnoj strukturi za događanja – Promocija se temelji na isticanju globalnoj prepoznatljivosti *heritage-premium* destinacije - „jedinstvena povijesna pozornica za vrhunski doživljaj“ – Ugostiteljstvo: gastronomija kao *premium* doživljaj; naglasak na lokalnim proizvodima kamenicama, vinima, reinterpretaciji tradicijske kuhinje
Mjere vezane za upravljanje turizmom	– Provodi se gradski projekt ‘Respect the City’ kojim se potiču turisti na primjereno ponašanje u gradu – Ograničen broj kruzera u gradu – Donesen Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a ‘Starim gradom Dubrovnikom’ i ‘Integrirani akcijski plan za Dubrovnik kao održivu destinaciju’ – Napravljena GSTC procjena utjecaja turizma 2019. i 2023. te se provodi izvještavanje – Smanjen broj ugostiteljskih stolova i štandova na javnim površinama u povijesnoj jezgri – Usmjeravanje turista prema atrakcijama izvan središta

MALAGA	 Izvor: https://www.spain.info/	 Izvor: https://exploramalaga.com/
Obilježja destinacije	Broj stanovnika: 578.000 Smještajni kapaciteti: 79.324 kreveta – 15 % u hotelima, 71 % u stanovima i kućama za kratkoročni najam Turisti: 1.517.105 u hotelima i 284.301 u apartmanima (2023.) Noćenja: 3.322.281 i 871.540 u apartmanima (2023.) Glavna tržišta: UK, Italija, Njemačka, Francuska, USA, Nizozemska, Irska Turistička potrošnja: 173 eura osoba/dan (uključujući prijevoz do destinacije, smještaj i ostalo)	
Glavne atrakcije	- Maursko i rimsko nasljeđe - Picassov muzej - Semana Santa - Malaga Film Festival - Plaže	
Turistički proizvodi	- Odmorišni turizam - Kulturni turizam - Gastronomija - MICE	
Turistička promocija	– „City of museums“ – uz komponentu sunca, mora, sporta – Naglasak na muzejima, gastronomiji, plažama, aktivnom odmoru (uz posebno isticanje dostupnosti i digitalizacije)	

	– Ugostiteljstvo: naglasak na mediteranskoj svakodnevici, tržnici, ribama, ne samo uz *fine dining* već kao dio živog gradskog identiteta
Mjere vezane za upravljanje turizmom	– Trogodišnja obustava registracije novih turističkih apartmana u dijelovima grada – Obustavljeno izdavanja dozvola za gradnju kuća za turistički najam (razmatra se zabrana prodaje zemljišta stranim državljanima) – Novčane kazne za neprimjereno ponašanje

SOLUN/THESSALONIKI	 Izvor: https://www.topdestinacije.com/ Izvor: https://www.booking.com
Obilježja destinacije	Broj stanovnika: 319.000 Smještajni kapaciteti: oko 20.000 kreveta – 75 % u hotelima, 20 % u stanovima i kućama za kratkoročni najam Turisti: 2,3 milijuna (međunarodni) Noćenja: 3,9 milijuna Glavna tržišta: Turska, UK, Cipar, Italija, Austrija Turistička potrošnja: između 77 -109 eura osoba/dan (ne uključuje prijevoz do destinacije)
Glavne atrakcije	- Rimska, osmanska i židovska baština - Planina Olimp - Poluotok Halkidiki s plažama - Kultura kafića, noćni život
Turistički proizvodi	- Odmorišni turizam - Kulturni turizam - Gastronomija - Zabava
Turistička promocija	– Otvoren, kosmopolitiski, živ, cjelogodišnji grad s mješavinom povijesti i kulture – Naglasak na *city break*, gastronomiji, događanjima, vjerskom turizmu, konferencijama i sajmovima, poslovnom turizmu – Ugostiteljstvo: *street food*, lokalni ritam života i festivalska scena; gastronomija kao jedan od motiva dolaska
Mjere vezane za upravljanje turizmom	– Uvedena trogodišnja obustava registracije novih turističkih apartmana u dijelovima grada – Obustavljeno izdavanja dozvola za gradnju kuća za turistički najam (razmatra se zabrana prodaje zemljišta stranim državljanima) – Novčane kazne za neprimjerno ponašanje

BARCELONA	 Izvor: https://www.barcelona.com/	 Izvor: https://www.barcelonaturisme.com
Obilježja destinacije	Broj stanovnika: 1,6 milijuna Smještajni kapaciteti: 304.649 kreveta – 47 % u hotelima, 43 % u objektima za kratkoročni najam Turisti: 11,3 milijuna Noćenja: 33,9 milijuna Glavna tržišta: SAD, UK, Francuska, Italija, Njemačka, Nizozemska	
Glavne atrakcije	- Gotička četvrt - Ulica La Rambla - Arhitektura A. Gaudija - Plaže	
Turistički proizvodi	- Kultura i umjetnost - Gastronomija - MICE	
Turistička promocija	– Naglasak na dinamičnoj, kreativnoj, održivoj, multikulturnoj i mediteranskoj metropoli – Naglasak na 'velikom gradu s različitim motivima za dolazak' – Ističu se kultura, arhitektura, *shopping*, gastronomija, događanja, sportski i MICE turizam, događanja i odgovoran boravak – Ugostiteljstvo: lokalni i sezonski proizvodi, mediteranska kuhinja, *food & wine* aktivnosti; gastronomija je dio šireg *lifestyle* brenda	
Mjere vezane za upravljanje turizmom	– Osnovana platforma 'Turistički opservatorij Barcelone' za prikupljanje podataka i razmjenu iskustva o utjecajima turizma – Ograničen broj dozvola za kratkoročni najam stanova – Ograničeni hotelski kapaciteti u središtu grada – Ograničeno širenje zračne luke El Prat – Uvedena pristojba za putnike s kruzera – Grupe s vodičem moraju imati odobrenje, dozvoljene samo jednosmjerne rute, ograničen broj osoba u grupi (15 ili 30) i zabranjena upotreba megafona – Uveden 'Biosphere' certifikat za destinacije – Novčane kazne za neprimjereno ponašanje	

PORTO	 Izvor: https://www.visitportugal.com/	 Izvor: https://www.city-guide-porto.com/
Obilježja destinacije	Broj stanovnika: 237.559 Smještajni kapaciteti: 29.000 kreveta – 68 % u hotelima, 27 % u stanovima i kućama za kratkoročni najam Turisti: 2,8 milijuna Noćenja: 5,9 milijuna Glavna tržišta: UK, Španjolska, Francuska, SAD	
Glavne atrakcije	- Srednjovjekovna jezgra - Most Luiz - Samostan Serra do Pilar	
Turistički proizvodi	- Kulturni turizam - Gastronomija	
Turistička promocija	– Vibrantan, suvremen, UNESCO-ov grad koji živi modernim ritmom – Poruka 'Yours Truly, Porto' govori o gradu za život, posjet, ulaganje, studiranje – Naglasak na proizvodima kulture, *food & wine*, četvrtima, lokalnom životu, *accessible tourism* i *smart tourism* – Ugostiteljstvo*:* isticanje malih tradicionalnih restorana, tržnice, lokalnih trgovina; gastronomija kao alat za povezivanje lokalne ekonomije, identiteta i poznatih *chefova*	
Mjere vezane za upravljanje turizmom	– Izrađen i prihvaćen Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a – Donesen Plan upravljanja i održivosti 2020-2030 te osnovana posebna 'Jedinica za upravljanje urbanim područjem' – Ograničeno izdavanje dozvola za kratkoročni najam u određenim dijelovima grada – Izrađena Osnovna strategija za disperziju turističkih tokova u Portu kroz gradske kvartove s namjerom profiliranja i jačanja privlačnosti dijelova grada izvan povijesne jezgre – Osnovana platforma 'Turistički opservatorij Porto' za prikupljanje podataka, razmjenu iskustava o utjecajima turizma – Donesen Turistički manifest s ciljem upoznavanja turista kako se ponašati u Portu te poštivati njegovo nasljeđe	

VENECIJA	 Izvor: https://www.visitvenezia.eu	 Izvor: https://www.visitvenezia.eu
Obilježja destinacije	Broj stanovnika: 237.559 Smještajni kapaciteti: 80.240 kreveta – toga 40 % u hotelima, 42 % u objektima za kratkoročni najam Turisti: 5,7 milijuna; 2,5 turista/stanovnik (7. / 2023.) Noćenja: 12,6 milijuna	
Glavne atrakcije	- Grad na vodi - Kanali - Bazilika sv. Marka - Karneval - Biennale	
Turistički proizvodi	- Kultura i umjetnost - Gastronomija - MICE	
Turistička promocija	– Uz promocija naglasak i na 'pravilima ponašanja' – „Enjoy Respect Venezia“ – Naglasak na baštini, muzejima, crkvama, laguni, jedinstvenom 'gradskom pejzažu' – Ugostiteljstvo: promocija venecijanske kuhinje, lokalnih zanate i autentičnih četvrti	
Mjere vezane za upravljanje turizmom	– Izrađen i prihvaćen *Plan upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a* – Uvedena pristojba za jednodnevne izletnike (5 i 10 eura) – Zabranjen ulaz kruzerima i premješteno sidrenje kruzera u industrijsku luku izvan grada – Ograničena veličina turističke grupe s vodičem (25 osoba) i zabranjena upotreba megafona – Izrađen akcijski plan usmjeravanja turista u alternativne destinacije u graničnom području lagune	

Usporedba konkurentskog kruga dodatno pokazuje da se Split po strukturi smještaja najviše približava destinacijama s izraženim udjelom privatnog smještaja, osobito Dubrovniku, dok veće urbane mediteranske destinacije poput Malage, Barcelone i Porta raspolažu uravnoteženijom i tržišno diversificiranijom strukturom kapaciteta, s većim osloncem na hotelski smještaj. To utječe i na tržišno pozicioniranje destinacija, budući da uravnoteženija struktura smještaja u pravilu omogućuje veću otpornost na sezonalnost.

S aspekta tržišta, Split dijeli obilježja drugih mediteranskih destinacije, pri čemu među vodećim i značajnim emitivnim tržištima dominiraju Ujedinjena Kraljevina, SAD, Njemačka, što je u velikoj mjeri usporedivo sa strukturom potražnje u dijelu konkurentskog kruga. Istodobno, u području turističke promocije vidljivo je da se Split pozicionira kroz spoj UNESCO-ove baštine, mediteranskog načina života, gastronomije, mora i cjelogodišnjih proizvoda više vrijednosti, dok se pojedine konkurentske

destinacije fokusiraju na *heritage* i *premium* doživljaj, urbanu kulturu, *city-break* sadržaje ili održivo upravljanje.

Naime, analiza mediteranskih destinacija pokazuje da su sve destinacije snažno usmjerene na turizam i nose teret visokoga sezonskog opterećenja. Tijekom vrha sezona (srpanj, kolovoz) broj gostiju premašuje broj stanovnika što utječe na dnevni život u gradovima i stvara pritisak na infrastrukturu. Upravljanje turizmom tako postaje ključan alat za balansiranje interesa lokanog stanovništva i turističke potražnje, posebno u dijelu kratkoročnog najma i usmjeravanja posjetitelja prema manje opterećenim zonama i razdobljima godine.

Generalno se može istaknuti da su za Split, koji se suočava sa sličnim izazovima kao analizirani gradovi, ovi primjeri i njihove mjere vezane za upravljanje su posebno relevantni. Naime, Grad se sve više nalazi na prekretnici gdje mora istaknuti vlastiti identitet i istovremeno zaštititi autentičnost povijesne jezgre i sve druge naslijeđene vrijednosti, istovremeno oblikujući turističku ponudu koja poštuje prostor i zajednicu. Kao i drugi popularni mediteranski gradovi, Split također razmatra različite mjere poput reguliranja kratkoročnog najma, upravljanja dolascima kruzera te širenje turističkih tokova prema manje opterećenim dijelovima grada i okolice. Kao što se vidi iz analiziranih primjera, važno je uspostaviti jasnu komunikaciju o vrijednostima grada, njegovom karakteru, načinu života i granici prihvatljivoga turističkog ponašanja. Takve poruke dodatno mogu ojačati pozicioniranje Splita kao destinacije koja bira održivost i kvalitetu života ispred masovnosti te njeguje svoje povijesne posebitosti zajedno sa suvremenih razvojnih potreba i ambicija.

3.12. Pregled tržišnih trendova

Prema Svjetskom turističkom barometru UN Tourisma, međunarodni turizam je u 2024. godini gotovo u potpunosti dosegnuo (99 %) razine prije pandemije, pri čemu je većina turističkih destinacija premašila brojke iz 2019. godine. U 2024. godini dosegnuta je brojka od 1,4 milijarde međunarodnih turista, što je povećanje od 11 % u odnosu na 2023. godinu. Ipak, rezultati se razlikuju među regijama. U Europi, kao najposjećenijoj svjetskoj regiji ostvareno je 747 milijuna međunarodnih dolazaka što je rast od 5 % u odnosu na prethodnu godinu (2023.) i 1 % više u odnosu na 2019. godinu. Zanimljivo je napomenuti da su najveći rast (od 8 %) zabilježile zemlje Južnog Mediterana.

Međutim, usprkos brojkama koje govore u prilog kontinuiranom rastu važno je istaknuti kako se europski turizam istovremeno suočava i s nizom prepreka. To se ponajprije odnosi na visoku inflaciju, zbog koje se mnogim kućanstvima smanjuje raspoloživi dohodak za putovanja, kao i na dodatnu neizvjesnost uzrokovanu ratom u Ukrajini i na Bliskom istoku.

Kad je riječ o kvalitativnim obilježjima važno je istaknuti promjene koje se događaju u odnosu suvremenog potrošača prema turističkim putovanjima. Tako je posebno važno istaknuti sljedeće trendove:

- **Rast svijesti o održivom razvoju**: s rastom razine obrazovanja i mogućnost dolaska do brojnih informacija iz različitih izvora očekivanja gostiju prema održivim praksama su sve više prisutna. Primjena održivih standarda, osim u smještajnim objektima, sve su prisutnija i na razini destinacija i to kroz različite certifikate i regulative sve prisutnije u turističkim destinacijama diljem svijeta. Pažnja se pridaje etici, smanjenju bacanja hrane, smanjenju korištenja plastike, potrebi recikliranja i odabira onih turističkih praksi koje će ostaviti što manje negativnih posljedica za destinacije. Osim održivosti sve se više govori i o regenerativnom turizmu koji na turizam gleda kao mehanizam koji ne samo da čuva postojeće vrijednosti već dodaje nove vrijednosti kroz podizanje kvaliteta života lokalnog stanovništva i podizanje kvalitete cijelog ekosustava.
- **Rast broja iskusnih putnika**: iskustvo u putovanjima pomaže turistima u prepoznavanju i razumijevanju autentičnih i izvornih doživljaja koje neka destinacija nudi. Velik je naglasak na gostoljubivosti, očuvanom 'duhu mjesta', orijentaciji prema održivosti i iskrenoj brizi za gosta. Uslijed globalizacije tržišta i standardizacije usluga ove je vrijednosti teško očuvati, ali destinacije koje su u tome uspješne imaju veliku prednost.
- **Holistički pristup i cjelovitost doživljaja**: turisti traže cjelovite doživljaje koji će na najbolji način odgovoriti njihovih različitim potrebama, interesima i željama. Izražena je potreba za transformacijskim putovanjima na kojima je fokus na vlastitoj transformaciji kroz sudjelovanje i 'uranjanje' u 'život destinacije'. Doživljaj se stvara kroz brojne opipljive ali i neopipljive komponente doživljaja destinacije.
- **Traganja za 'vrijednosti'**: uslijed gospodarskih kriza i neizvjesnosti zbog političkih zbivanja opreznije se troši i štedi za buduća neizvjesna vremena. Zbog toga je važan odnos omjera kvalitete i cijene koji je sve više u fokusu turista. Cijena treba biti dobro usklađena s kvalitetom ponude, iako su turisti spremni više izdvajati za jedinstvene i atraktivne doživljaje koje ne mogu iskusiti u drugim destinacijama.
- **Rast svijesti o zdravom načinu života**: briga o očuvanju zdravlja obilježava suvremeno društvo, što je posebno bilo potaknuto nedavnom zdravstvenom krizom. Zbog toga se više pazi na boravak u nezagađenom prostoru, na rekreaciju u zdravom i zelenom okruženju, na

konzumaciju prirodnih sezonskih namirnica te se generalno poduzimaju aktivnosti koje podržavaju mentalno i fizičko zdravlje i donose ravnotežu. Puno se govori o holističkom pristupu zdravlju što podrazumijeva fizičko, mentalno, duhovno i emocionalno blagostanje. Turistička ponuda tome može pridonijeti na različite načine, kombinirajući destinacijske sadržaje i ponudu u smještajnim objektima te tako tradicionalne pristupe zdravlju obogatiti kroz holistički pristup i personalizirane ponude.

- **Rast utjecaja tehnologija:** tehnologije ubrzano mijenjaju brojne aspekte življenja, od druženja, poslovanja, obrazovanja pa tako i putovanja. Cijeli ciklus putovanja, od maštanja i planiranja, boravka u destinaciji do dijeljenja iskustva pod utjecajem je novih mogućnosti koje pružaju portali, društvene mreže VR i AI te brojni dr. Kanali prodaje i promocije, dostupnost informacija, načini informiranja i razmjene iskustava, interpretacija atrakcija, odnosi s gostima i brojni drugi destinacijski sadržaji svakodnevno unose novitete sukladno novim mogućnostima koje donosi razvoj tehnologije.

3.13. Izvješće o analizi stanja

Izvješće o analizi stanja predstavlja sažeti pregled ključnih nalaza provedenih analiza unutar ovog poglavlja, s ciljem objedinjavanja najvažnijih uvida relevantnih za daljnje planiranje razvoja destinacije. Analitička podloga obuhvaća turistička kretanja, resursnu i atrakcijsku osnovu, javnu i komunalnu infrastrukturu, strukturu turističkih proizvoda i usluga, digitalizaciju, ljudske potencijale, pristupačnost, planske i komunikacijske aspekte te promjene u konkurentskom i tržišnom okruženju. Takav pristup omogućuje cjelovit uvid u sadašnje stanje destinacije i njezinu spremnost za održivi razvoj.

Generalno se može istaknuti da Split raspolaže snažnom turističkom osnovom i visokom tržišnom prepoznatljivošću, ali je postojeći model razvoja i dalje izrazito opterećen sezonalnošću, prostornom koncentracijom potražnje, prometnim i infrastrukturnim pritiscima i nedovoljno integriranim sustavom upravljanja. Najveći razvojni potencijal leži u podizanju kvalitete ponude, disperziji turističkih tokova, jačanju cjelogodišnjih proizvoda, digitalnom upravljanju te daljnjem jačanju koordinacije javnog i privatnog sektora te praćenja zadovoljstva i uvažavanja stavova lokalnog stanovništva.

Turistička kretanja: Turistički promet u Splitu potvrđuje snažnu tržišnu poziciju destinacije, uz rast dolazaka i noćenja te jačanje hotelskog segmenta više kvalitete. Istodobno, struktura smještaja i dalje je dominantno oslonjena na privatni smještaj, a prostorna i sezonska koncentracija potražnje ostaju izražene. To upućuje na potrebu uravnoteženja između kvantitativnog rasta i upravljanja kvalitetom, osobito u vršnim mjesecima i najopterećenijim zonama grada.

Resursna i atrakcijska osnova: Split raspolaže iznimno vrijednom kombinacijom kulturne baštine, mediteranskog ambijenta, obalnog prostora i urbanog identiteta. Međutim, postoji puno prostora za umrežavanje atrakcija u cjelovite destinacijske proizvode više dodane vrijednosti. Sustavnije upravljanje atrakcijama i bolja disperzija posjetitelja mogli bi znatno povećati održivost i kvalitetu doživljaja.

Javna turistička infrastruktura: infrastruktura za prihvat i boravak posjetitelja je raznolika, ali je njena kvaliteta neujednačena i dijelom nedovoljno prilagođena (pristupačnost). Mogu se istaknuti izazovi vezanu za signalizaciju, interpretaciju, standarde uređenja i potpunu dostupnost sadržaja osobama s invaliditetom.

Turistički proizvodi i usluge: najveću snagu Splita čine kulturni turizam, odmor uz more i gastronomija. Daljnji razvoj zahtijeva snažnu diversifikaciju, odnosno, sustavno jačanje cjelogodišnje ponude koja se može razvijati u području razvoja sportskih, *wellness*, poslovnih, obrazovnih i drugih sadržaja.

Digitalizacija: digitalni iskoraci prisutni su kroz različita rješenja, ali još nije uspostavljen objedinjeni sustav upravljanja podacima, komunikacijom i posjetiteljskim tokovima. Uspostavom objedinjenog sustava unaprijedila bi se mogućnost pravodobnog odlučivanja i bolje bi se koristili potencijali za informiranje, usmjeravanje i upravljanje iskustvom boravka.

Ljudski potencijali i pristupačnost: nedostatak radne snage, sezonska fluktuacija zaposlenih i potreba za dodatnim kompetencijama među glavnim su ograničenjima kvalitete usluge. Istodobno, nedovoljno razvijena pristupačnost za osobe s invaliditetom, kao i neinformiranost o postojećim pristupačnim lokacijama i objektima, ukazuje na potrebu snažnijeg uključivanja načela inkluzivnosti.

Komunalna infrastruktura i promet: prometni sustav i komunalna infrastruktura trpe značajan pritisak tijekom vršne sezone. Problemi zagušenja, parkiranja, opterećenja javnih prostora i ograničenih kapaciteta izravno utječu i na kvalitetu života stanovništva i na percepciju destinacije kod posjetitelja. Razvoj održive mobilnosti i bolja integracija prometnih rješenja predstavljaju jedan od prioriteta daljnjeg razvoja. Planiranom izgradnjom garaža park & ride na lokaciji Lovrinac i Turska kula želi se smanjiti pritisak vozilima na uži centar grada, kako osobnim tako i komercijalnim. Također, potrebna su značajna ulaganja u komunalnu infrastrukturu zbog povećanog opterećenja sustava gospodarenja otpadom, pojavu neugodnim mirisa, pritisaka na sustave odvodnje i kanalizacije i drugih opterećenja na komunalni sustav, posebno tijekom sezone.

Planski okvir, dionici i komunikacija: Split raspolaže relevantnim planskim dokumentima u kojim su prepoznati razvojni izazovi, ali izostaje operativna provedba, koordinacija i usklađivanje interesa različitih dionika. Uspješnost budućih intervencija ovisit će o jačanju upravljačkih kapaciteta, međusektorskoj suradnji te dosljednom komuniciranju identiteta i razvojnih prioriteta destinacije.

Konkurentsko okruženje i tržišni trendovi: Split se natječe s razvijenim mediteranskim urbanim destinacijama koje također ulažu u iskustvene, kulturne i održive oblike turizma. Istodobno, globalna potražnja sve je više usmjerena prema autentičnim, personaliziranim i odgovornim iskustvima. To Splitu otvara značajne prilike, ali samo uz kontinuirano podizanje kvalitete, inovativnosti i održivosti.

Promatrajući rezultate analize stanja kao cjelinu, može se zaključiti da Split ima snažnu razvojnu osnovu i visoku razinu tržišne atraktivnosti, ali se nalazi u fazi u kojoj daljnji rast više ne može biti vođen pretežito povećanjem fizičkog prometa. Ključno pitanje postaje kvaliteta upravljanja razvojem, odnosno, sposobnost destinacije da rast usmjeri prema većoj održivosti, većoj dodanoj vrijednosti i boljoj ravnoteži između potreba stanovnika, gospodarstva i posjetitelja. Najizraženiji strukturni izazovi odnose se na sezonalnost, koncentraciju turističkih tokova u središnjim i obalnim zonama, opterećenje prometa i javne infrastrukture, fragmentiranost digitalnih rješenja te nedovoljno razvijene mehanizme koordinacije među dionicima. S druge strane, glavni razvojni potencijali nalaze se u snažnoj kulturnoj i identitetskoj osnovi, rastu segmenta više kvalitete, razvoju selektivnih oblika turizma te sve većoj potražnji za autentičnim i održivim iskustvima. Dodatno je važno naglasiti da je analiza stanja pokazala da Split posjeduje snažan turistički identitet i znatne razvojne prednosti, ali i da je dosegnuo razinu razvoja na kojoj upravljanje postaje presudno za dugoročnu održivost. Stoga, budući razvoj treba temeljiti na uravnoteženju tržišne uspješnosti s očuvanjem kvalitete života lokalnog stanovništva, zaštitom resursa i povećanjem ukupne otpornosti destinacije.

4. SWOT ANALIZA

SWOT analiza daje uvid u snage i slabosti Splita kao turističke destinacije te prilike i prijetnje koje dolaze iz okruženja, a relevantne su za razvoj turizma.

Grad Split, kao središte Dalmacije, krase brojne prednosti koje ga čine privlačnim turistima tijekom većeg dijela godine. Dobra cestovna i zračna povezanost te snažna atrakcijska osnova koja proizlazi iz kulturno-povijesne baštine te slikovitog okruženja mora, otoka i planina, čine Split iz godine u godinu privlačnim sve većem broju gostiju. Tome valja dodati prepoznatljiv identitet, visoku razinu gostoljubivosti, razvijenu hotelsku, nautičku i ugostiteljsku ponudu kao i brojne projekte uređenja i unapređenja sadržaja koji dodatno pridonose kontinuiranom podizanju kvalitete turističke ponude.

S druge strane, Split se suočava s nizom izazova koje treba prevladati kako bi razvoj turizma bio održiv. Među glavnim slabostima ističu se prometni problemi, nedostatak parkirnih mjesta te niska razina zadovoljstva lokalnog stanovništva razvojem turizma. Turistička aktivnost izrazito je koncentrirana u povijesnoj jezgri i uz obalu dok pojedini dijelovi grada ostaju neiskorišteni. Dodani izazovi uključuju još uvijek prisutnu sezonalnost poslovanja, lošu željezničku povezanost kao i zračnu tijekom zimskih mjeseci. Unatoč tim slabostima, Split ima iznimno visok potencijal za daljnji razvoj turizma, posebno kroz diversifikaciju ponude, unapređenje prostorne organizacije turizma te prometne infrastrukture.

Snage	Slabosti
• Središte Dalmacije • Dobra cestovna povezanost s emitivnim tržištima • Dobra zračna povezanost tijekom većeg dijela godine • Jedinstvena kulturno-povijesna baština / atrakcijska osnova • Okruženje obilježeno kontrastom prostora (planina, more, otoci) • Identitet i prepoznatljivost Grada • Visoka kvaliteta hotelske ponude • Visoka kvaliteta nautičke ponude • Raznovrsna i kvalitetna ugostiteljska ponuda • Razvijene usluge turističkog posredovanja • Vrlo visoka razina zadovoljstva gostiju ukupnim boravkom, atmosferom, osobnom sigurnošću i gostoljubivosti • Brojni projekti vezani za nove sadržaje i uređenje Grada • Ugodna mediteranska klima pogodna za cjelogodišnji turizam i aktivnosti na otvorenom	• Koncentracija turističke aktivnosti u povijesnoj jezgri i uz obalnu crtu • Problemi vezani za odvijanje cestovnog prometa u gradu • Problemi vezani za parkirališna mjesta u gradu • Problemi vezani uz sezonsko opterećenje i pritisak na sustav gospodarenja otpadom, vodoopskrbu, odvodnju i kanalizaciju, pojavu neugodnih mirisa, opterećenje javnih prostora i drugi okolišni pritisci • Visoka razina nezadovoljstva gostiju prometom i parkiranjem • Neprilagođenost većeg dijela Grada za pješački i biciklistički promet • Niska razina zadovoljstva lokalnog stanovništva razvojem turizma • Neiskorišten potencijal dijelova Grada • Nepostojanje kongresnog ureda (neiskorišten potencijal za razvoj kongresne destinacije) • Loša željeznička povezanost • Loša zračna povezanost tijekom zimskih mjeseci • Nepovoljan omjer smještajnih kapacitetima u hotelima i domaćinstvima • Nepoželjna lokacija noćnih klubova *i pub-crawl* barova u/uz staru gradsku jezgru • Sezonalnost poslovanja tijekom ljetnih mjeseci

	• Nedovoljna turistička valorizacija kulturne baštine • Nedostatna razina interaktivnih i interpretacijskih sadržaja u muzejima, galerijama i ostalim kulturnim atrakcijama • Neujednačena i sezonski koncentrirana ponuda manifestacija i dodatnih turističkih sadržaja • Visoko opterećenje povijesne jezgre smještajnim kapacitetima te, posljedično, iseljavanje stanovništva iz centra grada

Zahvaljujući kontinuiranom rastu potražnje, sve većim interesima za održivim oblicima putovanja i bogatoj atrakcijskoj osnovi, grad Split ima brojne prilike za daljnji razvoj turizma. Posebno treba istaknuti nove generacije turista, sklonije autentičnim iskustvima, kao i generalno veliku segmentaciju turističkog tržišta. Uz to, razvoj novih tehnologija i njihova primjena omogućuju unapređenje turističkih doživljaja i učinkovitije upravljanje destinacijom.

S druge strane, Split se suočava s prijetnjama koje prate velik dio mediteranskog prostora – prekomjernim turizmom, rastom cijena i inflacijom, kao i geopolitičkom nestabilnošću koja može utjecati na dolaske turiste i u kratkom vremenu mijenjati turističke tokove.

Prilike	Prijetnje
• Kontinuiran rast turističke potražnje • Rast interesa za održivim turizmom • Nove generacije potrošača i 'nišni' segmenti kupaca • Razvoj i primjena novih tehnologija (ICT) • Povećana pristupačnost i inkluzivnost kulturnih atrakcija i javnih površina	• Prekomjernost turizma na Mediteranu • Rast cijena, posebice avionskog prijevoza • Inflatorna kretanja • Geopolitička nestabilnost • Nedostatak radne snage • Klimatski ekstremi, rast temperatura tijekom ljetnih mjeseci • Izražena konkurencija razvijenih i prepoznatljivih turističkih destinacija na Mediteranu • Izloženost utjecajima ekonomske i političke nestabilnosti na ključnim emitivnim tržištima

5. TURISTIČKO ZONIRANJE GRADA SPLITA

U skladu s metodologijom 'granica prihvatljive promjene', odnosno preporukom zoniranja velikih prostornih cjelina u manje, analiza turističkoga nosivog kapaciteta Splita polazi od činjenice da se radi o heterogenom prostoru što nalaže, ukoliko je moguće, promatranje utjecaja i pritisaka turizma na razini manjih, homogenijih zona. Pri turističkom zoniranju Splita sagledavani su sljedeći faktori:

- Administrativni ustroj Grada – Grad Split obuhvaća osam naselja (Split, Kamen, Žrnovnica, Sitno Gornje, Sitno Donje, Srinjine, Stobreč i Slatine), odnosno sedam mjesnih odbora, dok je naselje Split, podijeljeno u 27 gradskih kotara[28]. Različiti podaci koji se koriste u analizama turističkoga nosivog kapaciteta (npr. broj stanovnika, broj stanova, površine, razina buke i sl.) uobičajeno se prikupljaju i moguće je očekivati njihovu raspoloživost na razini administrativnih jedinica.

- Karakteristične prostorne tipologije – Grad Split obuhvaća vrlo različite prostorne cjeline određene lokacijskim obilježjima, urbanitetom, sadržajima i specifično, kulturno-povijesnim nasljeđem. Uključuje slabije naseljeno zaleđe s ruralnim karakteristikama (Žrnovnica, Sitno Gornje, Sitno Donje, Srinjine, Kamen), otočki krajolik (Slatine, otok Čiovo) i obalnu liniju (naselja Split i Stobreč) s brojnim plažama[29] i većinom gusto naseljenim obalnim rubom te visoko urbanizirano naselje Split, objedinjavajući zaštićenu kulturno-povijesnu cjelinu Grada (s Dioklecijanovom palačom i srednjovjekovnom jezgrom, dodatno zaštićenima kao UNESCO-ovom svjetskom kulturnom baštinom, u kojoj se nalazi i najveći broj kulturnih i javnih sadržaja Grada) i konačno, zaštićenu Park-šumu Marjan kao i sjeverni lučko-industrijski bazen te velike, pretežito stambene zone.

- Razina turističke aktivnosti – prema pokazateljima raspoloživosti turističkih ležajeva i ostvarenih noćenja, grad Split obuhvaća područja vrlo različite razine turističke aktivnosti. Na vrhu ljestvice ističu se gradski kotari Grad, Bačvice, Lučac-Manuš i Varoš, s oko 2.800 do 5.000 ležajeva u svakom, odnosno između oko 250.000 i 500.000 ostvarenih noćenja u 2025. godini, zatim mjesni odbori Slatine i Stobreč s pojedinačno između 2.000 i 2.500 ležajeva i 150.000 (Slatine), odnosno 220.000 (Stobreč) noćenja u 2025., dok turistička aktivnost u ostalim dijelovima Grada pada te je u zaleđu vrlo slabo prisutna, s manje od 1.000 ležajeva gotovo isključivo u objektima u domaćinstvu u svih pet mjesnih odbora zajedno.

- Različitost turističkih iskustava – slijedom svoje atrakcijske osnove, Split je destinacija složene ponude turističkih proizvoda pozicioniranih prema različitim tržišnim segmentima gostiju. Ističu se prije svega proizvodi kulture i gradskog turizma, sunca i mora, nautike, zabavnih događanja (evenata) i poslovnog turizma te, u perspektivi, i razvijenije sportsko-rekreacijske ponude, usmjerene prema segmentima mladih, obitelji, parova srednje i starije dobi te sportaša i poslovnih putnika. Različitost turističkih proizvoda i segmenata potražnje, svaki sa specifičnim potrebama i očekivanjima, implicira različite turističke profile prostora, odnosno obilježja i standarde korištenja prostora.

[28] https://split.hr/gradska-uprava/kotari-i-mjesni-odbori/gradski-kotari

[29] Prema Regionalnom programu uređenja i upravljanja morskim plažama na području Splitsko-dalmatinske županije (SAFEGE d.o.o., 2015) Grad Split raspolaže sa 16 plaža

Na temelju navedenih *inputa*, Split je, za potrebe analize turističkoga nosivog kapaciteta, podijeljen u četiri turističke zone (Slika 5.3.1.):

Slika 5.3.1. Turističko zoniranje Grada Splita

1 Zona 1: Središnji Split	Zona obuhvaća gradske kotare Grad, Bačvice, Lučac-Manuš, Varoš i Meje. To je prostor najveće koncentracije zaštićene kulturno-povijesne i prirodne baštine, uključujući UNESCO-ovu zaštićenu staru povijesnu jezgru. Tradicionalno je središte gradskog života i prostor koji personificira 'duh Splita'. Ujedno je područje najvišeg intenziteta turističke aktivnosti u Gradu, s udjelom od 44 % ukupnih ležajeva i 48 % noćenja te mjesto koje obvezno posjećuju gosti iz drugih dijelova Splita, odnosno jednodnevni posjetitelji s kruzera i iz okolice.
2 Zona 2: Kupališni Split	Zona obuhvaća mjesne odbore Slatine i Stobreč te gradske kotare Trstenik, Mertojak i Žnjan. U turističkom smislu, prostor određuju dugi neprekinuti potezi kvalitetnih plaža, s površinom od oko 16.000 m^2 u Slatinama (otok Čiovo) i oko 30.000 m^2 na južnoj obali grada, uključujući i najveću splitsku plažu Žnjan. Ovo je područje visokog intenziteta turističke aktivnosti s udjelom od 24 % ležajeva i 24 % noćenja ostvarenih u Gradu.

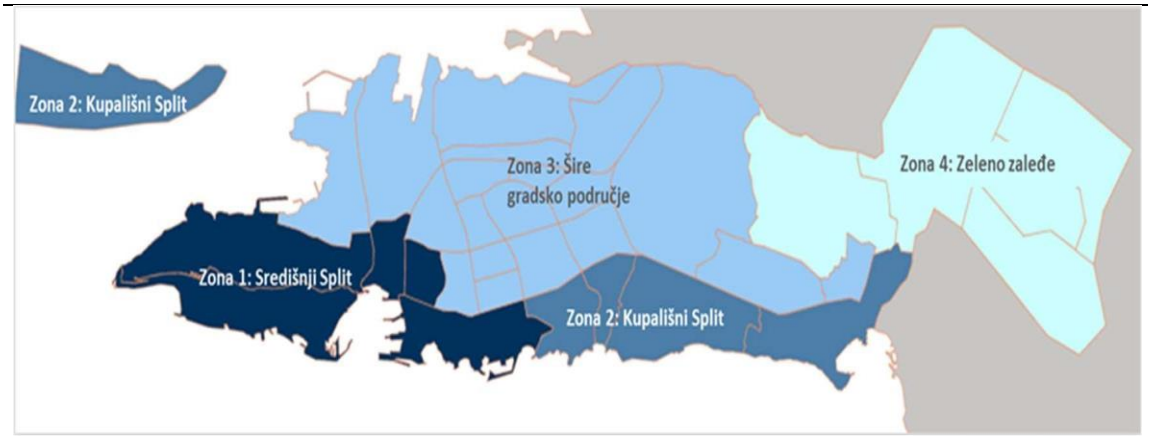

Izvor: Obrada autora

3 Zona 3: Šire gradsko područje	Zona obuhvaća ostale gradske kotare naselja Split. Turistički je prepoznatljiva kao lokacija sportskih sadržaja gdje se održavaju razna događanja, uključujući festival ULTRA Europe. Uz industrijske, lučke i komercijalne sadržaje, pretežito je to zona stambenog karaktera, uključujući, u kontekstu potonjeg, značajan udio od 30 % smještajnih kapaciteta i 26 % noćenja u Gradu.
4 Zona 4: Zeleno zaleđe	Zona obuhvaća mjesne odbore Kamen, Žrnovnica, Sitno Gornje, Sitno Donje i Srinjine. To je područje mjestimično ruralnih obilježja, turistički nerazvijeno, s udjelom od 2,5 % ležajeva, gotovo isključivo u objektima u domaćinstvu, i 2 % ukupnih noćenja Grada Splita u 2025. godini.

6. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI DESTINACIJE

Obvezni pokazatelji održivosti
Specifični pokazatelji održivosti

Pokazatelji razmatrani u ovom odjeljku dijele se u dvije skupine: obvezni pokazatelji održivosti destinacije i specifični pokazatelji održivosti destinacije. Izvori podataka za izračun pokazatelja su podaci prikupljeni iz sekundarnih izvora (npr. Državni zavod za statistiku, FINA i slično), dobiveni od raznih trgovačkih društava (npr. Vodovoda i kanalizacije, Čistoće i slično), a za izračun dijela društvenih pokazatelja potrebno je bilo provesti i anketiranje lokalnog stanovništva i turista.

Anketiranje lokalnog stanovništvo je provedeno *online* upitnikom tijekom lipnja 2025. godine. U anketi je prikupljeno 1.203 važeća upitnika. Gledano prema zonama, najveći broj ispitanika u uzorku je bio iz zone 3 „Šire gradsko područje“, iz koje je bilo 53 % ispitanika. Slijede zona 1 „Središnji Split“ s 31 % ispitanika, zona 2 „Kupališni Split“ s 14 % ispitanika, a ostatak ispitanika je bio iz zone 4 „Zeleno zaleđe“. Najveći broj ispitanika (60 %) ima fakultetsko obrazovanje, dok je udio ispitanika sa srednjom i višom[30] školom podjednak. U uzorku je bilo 16 % ispitanika starih do 35 godina, 53 % ispitanika starih između 36 i 55 godina, a ostatak uzorka činili su ispitanici stariji od 56 godina. U uzorku je nešto više od trećine ispitanika izjavilo da imaju koristi od turizma (turizam je glavni ili dodatni izvor prihoda), dok ostatak ispitanika nema koristi od turizma.

Anketiranje turista provedeno je u 2024. godini, točnije u razdoblju svibanj – listopad 2024. godine. Istraživanje je obavljeno pod nazivom *Istraživanje stavova i potrošnje turista u gradu Splitu u 2024. godini.* Istraživanje je provela agencija IPSOS, u svrhu izrade Strateškog i operativnog marketinškog plana turizma grada Splita 2025. - 2030. Istraživanje je provedeno na stratificiranom slučajnom uzorku od ukupno 1.154 ispitanika, a ciljana populacija su bili turisti u komercijalnim smještajnim objektima (hotelima, hostelima, objektima u domaćinstvu te grupi Apartmani i sobe). U nastavku poglavlja ovo istraživanje se spominje kao anketa za turiste.

Drugi izvor podataka vezan uz stavove turista je istraživanje *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TOMAS Hrvatska 2022./2023. ~ Obilježja turističke potražnje u Splitsko-dalmatinskoj županiji* (Institut za turizam, 2023). Za ovo istraživanje je iskorištena činjenica da je jedan od promatranih klastera u tom istraživanju Grad Split, što je olakšalo preuzimanje podataka. Istraživanje na području Splitsko-dalmatinske županije je provedeno od lipnja 2022. do lipnja 2023. godine na uzorku od ukupno 1.943 turista u komercijalnim smještajnim kapacitetima (hotelima, hostelima, kampovima, objektima u domaćinstvu te grupi Apartmani i sobe), u 30 mjesta diljem Splitsko-dalmatinske županije. Na području grada Splita anketiran je 321 turist. U nastavku poglavlja za ovo istraživanje se koristi skraćeni naziv: istraživanje TOMAS.

Broj stanovnika po zonama procijenjen je na temelju rezultata Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine[31] te procjene broja stanovnika u Splitu krajem godine koju daje Državni zavod za statistiku. Broj stanovnika zone u godinama nakon 2021. određen je na temelju udjela zone u broju stanovnika Grada Splita 2021. godine, a usklađen je s procjenom broja stanovnika Splita u određenoj godini.

Broj stambenih objekata po zonama procijenjen je na temelju podataka iz Popisa stanovništva 2021. te podataka Grada Splita o broju stambenih objekata koji plaćaju komunalnu naknadu.

[30] U ovom kontekstu, pojam „osoba sa završenom višom školom“ odnosi se na osobe koje su prije prelaska Hrvatske završile neki od oblika poslije srednjoškolskog obrazovanja koji je po svojoj razini bio ispod fakultetskog (trajanje dvije do tri godine, usmjeren praktično i strukovno).
[31] Državni zavod za statistiku RH, Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine, Posebna obrada Grad Split

Broj kuća i stanova za odmor (nekomercijalni smještaj, vikendice) procijenjen je na temelju podataka Grada Splita o broju objekata na koje se u 2024. plaćao porez na kuće i stanove za odmor. Kako je za te objekte bio poznat samo podatak o naselju u kojem se nalaze, raspodjela po zonama je napravljena razmjerno zastupljenosti komercijalnih smještajnih objekata u stambenim zgradama. Broj kreveta u kućama i stanovima za odmor dobiven je množenjem broja objekata i prosječnog broja kreveta u kućama i stanovima za odmor u objektima registriranim u sustavu *eVisitor* (4,4 kreveta po objektu)[32].

Pokazatelji održivosti rađeni su na temelju podataka prikupljenih u 2022., 2023., 2024. ili 2025. godini, ovisno o vrsti podataka koje je trebalo prikupiti. Pored svakog pokazatelja navedena je godina na koju se odnosi. Važno je istaknuti da pokazatelji odražavaju trenutno stanje te će njihova potpuna interpretacija biti moguća tek nakon sljedećeg mjerenja.

6.1. Obvezni pokazatelji održivosti

U tablici koja slijedi (6.1.1.) prikazane su vrijednosti obveznih pokazatelja održivosti za Grad Split i njegove turističke zone. Nakon tabličnog pregleda daje se kratko pojašnjenje svakog pokazatelja kako bi se jasnije razumjelo njegovo značenje i interpretacija dobivenih vrijednosti.

[32] Broj kuća i stanova za odmor registriranih u sustavu *eVisitor* je u 2024. bio 111, dok podaci Grada Splita govore da je broj objekata na koje se plaća porez na kuće i stanove za odmor u 2024. godini bio 1.190.

Tablica 6.1.1. Pregled vrijednosti obveznih pokazatelja održivosti

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	P.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	14,0	40,3	26,2	6,3	8,8
2025.	P.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	19,7 %	21,4 %	22,2 %	18,4 %	5,9 %
2024.	P.3. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji					
	Indeks zadovoljstva	90,5	/	/	/	/
	Netospremnost za preporuku destinacije	60,0	/	/	/	/
2025.	P.4. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	80,0 %	/	/	/	/
2025.	P.5. Broj organiziranih turističkih ambulanti	1	/	/	/	/
2024.	P.6. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije	80,8 %	X	X	X	X
2024.	P.7. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koju generira stanovništvo u destinaciji	2,10	1,69	1,11	2,58	2,94
2025.	P.8. Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije	50,1 %	/	/	/	/
	Zaštićeno područje prirode	3,7 %	/	/	/	/
	Ekološka mreža Natura 2000	46,4 %	/	/	/	/
	P.9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	X	X	X	X	X
2025.	P.10. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	DA	/	/	/	/
2024.	P.11. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	201.189	95.683	35.303	66.626	3.577
2024.	P.12. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	2,99	2,79	3,90	2,70	4,65
2024.	P.13. Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6.512	/	/	/	/
2023.	P.14. Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	334,8 mil.€	/	/	/	/
2025.	P.15. Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	153	112	3	20	11
	P.16. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom					
2024.	P.17. Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	3.717	11.542	5.365	1.695	782

Napomena: X – pokazatelj nije izračunan, / - pokazatelj se ne računa za zone.

P.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)

Ovaj pokazatelj mjeri intenzitet turizma u destinaciji tijekom vršnog mjeseca glavne turističke sezone, kada je opterećenje infrastrukture i lokalne zajednice najveće. Definira se kao omjer ukupnog broja ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji i broja stalnih stanovnika, standardiziran na 100 stanovnika. Cilj pokazatelja je procjena razine opterećenja koju turizam stvara u razdoblju najviše aktivnosti, uzimajući u obzir i infrastrukturne i društvene aspekte.

Pokazatelj se izračunava kao omjer ukupnog broja noćenja turista u mjesecu vršne turističke sezone i umnoška broja dana u vršnom mjesecu i broja stanovnika u destinaciji, podijeljenog sa 100.

U svakoj godini razdoblja 2022. - 2024. kolovoz je bio mjesec s najvećim brojem noćenja. Izračun pokazatelja se može pregledno prikazati kao

	2022.	**2023.**	**2024.**
Broj noćenja u kolovozu	649.998	673.734	691.816
Broj stanovnika Splita	160.060	159.008	158.943
Vrijednost pokazatelja	13,1	13,7	14,0

Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone u 2024. godini je 14,0. Na temelju navedenog podatka može se zaključiti da postoji opterećenje lokalne zajednice fizičkim turističkim prometom u mjesecu s najvećim brojem noćenja.

Vrijednost pokazatelja po zonama prikazana je u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2022.	13,1	38,0	26,9	5,3	8,8
2023.	13,7	39,4	27,0	5,9	8,2
2024.	14,0	40,3	26,2	6,3	8,8

Najveći broj noćenja ostvaruje se u zonama Središnji Split i Kupališni Split, gdje je najveće opterećenje lokalne zajednice fizičkim turističkim prometom u razdoblju sezone.

P.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni razvojem turizma u destinaciji. Pokazatelj se računa kao omjer broja ispitanika koji su izrazili zadovoljstvo turizmom i ukupnog broja ispitanika. Dodatno, analiza se provodi i zasebno za one ispitanike koji ostvaruju izravnu korist od turizma i za one ispitanike koji ne ostvaruju izravnu korist od turizma.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva.

Udio ispitanika zadovoljnih razvojem turizma u gradu Splitu je 19,7 %. Očekivano, među ispitanicima koji ostvaruju koristi od turizma je razina zadovoljstva veća (37,1 %) u odnosu na ispitanike koji nemaju koristi od turizma (9,9 %), iz čega se može zaključiti da su stanovnici koji imaju koristi od turizma zadovoljniji razvojem turizma u Splitu, no generalno, razina zadovoljstva lokalne zajednice turizmom je niska.

Vrijednost pokazatelja po zonama je dana u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	19,7 %	21,4 %	22,2 %	18,4 %	5,9 %

Najveća razina zadovoljstva razvojem turizma je u zonama u kojima je turistički pritisak najveći, a najmanja u zoni Zeleno zaleđe.

P.3. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)

Izvor podataka za ovaj pokazatelj je anketa za turiste.

Sva odstupanja u izračunu pokazatelja te ograničenja samog pokazatelja proizlaze iz korištenja sekundarnog izvora podataka. S obzirom na to da korišteni izvor podataka obuhvaća turiste u komercijalnim smještajnim kapacitetima, turisti u nekomercijalnom smještaju i jednodnevni posjetitelji su izvan obuhvata pokazatelja.

Vrijednost indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom temeljena je na tri pitanja dostupna u anketi za turiste:

- *A1. Ocijenite stupanj zadovoljstva ukupnim boravkom na skali od 1 - jako loše do 7 - odlično*.
- *A2. U kojoj mjeri je boravak u ovoj destinaciji ispunio Vaša očekivanja? Odgovori na skali od 1 - „Daleko ispod očekivanja“ do 7 -“Daleko iznad očekivanja“.*
- *A3. Koliko je Vaš boravak u Splitu bio blizak idealnom iskustvu boravka u turističkoj destinaciji? Odgovori na skali od 1 - „Nimalo blizu idealnom iskustvu“ do 7 - “Vrlo blizu idealnom iskustvu“.*

Aritmetičke sredine ocjena na pitanja A1, A2 i A3 bile su $\overline{A1} = 6{,}526$, $\overline{A2} = 6{,}424$, $\overline{A3} = 6{,}333$, pa je vrijednost indeksa zadovoljstva

$$\text{Indeks zadovoljstva} = \frac{6{,}526 + 6{,}424 + 6{,}333 - 3}{18} \times 100 = 90{,}5.$$

Drugi dio pokazatelja kojim se mjeri zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od netospremnosti za preporuku destinacije. Izračun pokazatelja se temelji na pitanju *Koliko je vjerojatno da ćete ovo mjesto preporučiti prijateljima, rodbini ili kolegama.* Rezultati za grad Split se sažeto mogu prikazati kao:

	Ocjena 0-6 (%) (odgovaratelji)	Ocjena 7-8 (%) (neutralni)	Ocjena 9-10 (%) (promotori)	Ukupno (%)
Vjerojatnost preporuke destinacije prijateljima rodbini i kolegama	4,7	30,6	64,7	100,0

Netospremnost za preporuku destinacije = udio promotora – udio odgovaratelja = 64,7 – 4,7 = 60,0.

Kao i indeks zadovoljstva, i netospremnost za preporuku destinacije ukazuje na visoku razinu zadovoljstva turista boravkom u Splitu.

P.4. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom (PD-1)

Prema evidenciji koju TZ grada Splita vodi za pristupačnost primarne i sekundarne javne turističke infrastrukture (JTI), načinjena je analiza podataka za one kategorije JTI (sukladno Pravilniku o javnoj turističkoj infrastrukturi, NN 136/2021), za koje su podaci o pristupačnosti bili dostupni. Infrastruktura

koja je pristupačna osobama s invaliditetom (nepokretne i teško pokretne osobe) okarakterizirana je s jednom ili više sljedećih značajki: parkirališna mjesta povezana s pristupačnom površinom za kretanje, pristupačna površina za kretanje, pristupačni prilaz, pristupačni sanitarni čvorovi te pristupačnost viših etaža (ukoliko postoje).

Analizom dostupnih podataka iz navedene evidencije utvrđeno je kako je gotovo 80 % atrakcija (lokaliteta) ukupne primarne i sekundarne javne turističke infrastrukture grada Splita fizički pristupačno osobama tjelesnim (fizičkim) invaliditetom. Analizom dostupnih podataka utvrđeno je kako niti jedna atrakcija (lokalitet) ukupne primarne i sekundarne javne turističke infrastrukture grada Splita nije u potpunosti pristupačan i prilagođen za sve kategorije invaliditeta prema WHO – ICF klasifikaciji.

P.5. Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)

Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti, a računa se u svrhu praćenja provođenja mjera zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.

U Splitu je u 2024. i 2025. godini bila organizirana jedna turistička ambulanta.

P.6. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)

Pokazatelj daje uvid u opterećenje na vodovodnu mrežu (i posredno na vodne resurse) koju stvaraju turističke aktivnosti u destinaciji, a na osnovi podataka o finalnoj potrošnji vode u kućanstvima i smještajnim objektima. Izračun se temelji na sezonalnosti.

U 2024. godini omjer potrošnje vode između turista i lokalnog stanovništva na području Splita iznosi 2,1:1, odnosno turisti u odnosu na lokalno stanovništvo troše za 110 % više vode iz sustava javne vodoopskrbe. Pokazatelj nije izračunan na razini zona jer podaci o potrošnji nisu bili dostupni.

Vrijednost pokazatelja treba uzeti s određenom rezervom jer podaci o broju noćenja u nekomercijalnom smještaju (smještaj u vlastitim kućama i stanovima za odmor te smještaj kod rodbine i prijatelja koji se ne plaća) nisu pouzdani. Pretpostavlja se da je broj noćenja turista u nekomercijalnom smještaju višestruko veći od broja evidentiranog u sustavu *eVisitor*, što posljedično dovodi do smanjenja omjera između turista i lokalnog stanovništva. Dodatno, postoji problem i neprijavljivanja turista u sustav *eVisitor*, gdje se procjenjuje da se za minimalno 5-10 % turista boravak ne evidentira.

P.7. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koju generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)

Pokazatelj prati omjer količina miješanog komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u usporedbi s količinama miješanog komunalnog otpada koje generira stanovništvo u destinaciji, a izračun se temelji na sezonalnosti.

U 2024. godini omjer količina miješanoga komunalnog otpada nastalog po noćenju turista i lokalnog stanovništva na području Grada Splita iznosi 2,1:1, odnosno turisti u odnosu na lokalno stanovništvo stvore 110 % više miješanoga komunalnog otpada.

Vrijednost pokazatelja treba uzeti s određenom rezervom jer podaci o broju noćenja u nekomercijalnom smještaju (smještaj u vlastitim kućama i stanovima za odmor te smještaj kod rodbine

i prijatelja koji se ne plaća) nisu pouzdani. Pretpostavlja se da je broj noćenja turista u nekomercijalnom smještaju višestruko veći od broja evidentiranog u sustavu *eVisitor*, što posljedično dovodi do smanjenja omjera između turista i lokalnog stanovništva. Dodatno, postoji problem i neprijavljivanja turista u sustav *eVisitor*, gdje se procjenjuje da se za minimalno 5-10 % turista boravak ne evidentira.

Gledano po zonama, vrijednost pokazatelja je dana u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koju generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	2,10	1,69	1,11	2,58	2,94

U zoni Kupališni Split je količina proizvedenog otpada po noćenju turista i lokalnog stanovnika skoro jednaka, dok u zonama „Šire gradsko područje“ i „Zeleno zaleđe“ turisti stvaraju 2,5 odnosno 3 puta više otpada. Razlog ovomu može biti i veći broj noćenja u nekomercijalnom smještaju (posjet rodbine i prijatelja).

P.8. Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)

Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova) te njihova struktura prema kategoriji zaštite.

Prema kongresna području Splita nalazi se jedno zaštićeno područje prirode, Park-šuma Marjan. Površina Park-šume Marjan je 297,11 ha, odnosno 3,7 % od ukupne površine Grada. Prema istom izvoru, površina ekološke mreže Natura 2000 na području Splita iznosi 36,9 km^2, odnosno 46,4 % površine Splita. Riječ je o prostoru na padinama Mosora, uvrštenom u Natura 2000 na temelju direktiva o staništima i o pticama na području oko Stražnice (direktiva o staništima). Na osnovi nacionalne regulative[33] te EU zakonskog okvira[34], NATURA 2000 ekološkom mrežom upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije MORE I KRŠ.

Također je važno navesti kako se prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ br. 80/19) na području grada Splita nalaze se sljedeća područja ekološke mreže:

- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR2001376 Područje oko Stražnice,
- područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR2001352 Mosor,
- područje očuvanja značajno za ptice HR1000027 Mosor, Kozjak i Trogirska zagora.

[33] https://mzozt.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-zastitu-prirode-1180/zakoni-i-propisi-1224/zasticena-podrucja-1240/1240

[34] https://mingo.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-zastitu-prirode-1180/zakoni-i-propisi-1224/ekoloska-mreza-natura-2000-1230/1230

P.9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)

Pokazatelj prati omjer potrošnje električne energije po noćenju turista u usporedbi s potrošnjom električne energije koje generira stanovništvo u destinaciji. Izračun se temelji na sezonalnosti, odnosno na podacima o potrošnji električne energije i broju turističkih noćenja u siječnju i kolovozu.

U 2024. godini omjer potrošnje električne energije po noćenju turista i lokalnog stanovništva na području Splita nije izračunan. Naime, potrošnja električne energije u siječnju je bila veća od potrošnje električne energije u kolovozu, pa na temelju tih podataka i predložene metodologije proizlazi da je potrošnja električne energije po noćenju turista negativna (manja od nule).

Dobiveni rezultat se može objasniti s barem dva razloga. Prvi razlog je činjenica da podaci o broju noćenja u nekomercijalnom smještaju (smještaj u vlastitim kućama i stanovima za odmor te smještaj kod rodbine i prijatelja koji se ne plaća) nisu pouzdani i da se pretpostavlja da je broj noćenja turista u nekomercijalnom smještaju višestruko veći od broja evidentiranog u sustavu *eVisitor*. Dodatno, postoji problem i neprijavljivanja turista u sustav *eVisitor*, gdje se procjenjuje da se za minimalno 5-10 % turista boravak ne evidentira. Drugi razlog je potencijalno pogrešan odabir mjeseci na kojima se temelji izračun. Naime, na području Splita veliki broj kućanstava se grije na električnu energiju i potrošnja električne energije je obično najveća zimi, dok se većina turističkog prometa (preko 80% noćenja) odvija u razdoblju lipanj-rujan. Stoga je preporuka da se umjesto podataka o potrošnji električne energije i broju noćenja u mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tipično siječanj), u izračun uzmu podaci o potrošnji električne energije i broju noćenja u svibnju, jer tada sezona grijanja prestaje pa bi se preciznije mogla odrediti razlika u potrošnji električne energije po noćenju turista i lokalnog stanovništva.

P.10. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1)

Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika.

Grad Split je u 2023. godini objavio dokument Akcijski plan za zeleni Split, u cilju podrške održivog razvoja grada i unapređenja kvalitete okoliša, povećanja otpornosti na klimatske promjene, unaprjeđenja uvjeta života stanovnika te podržavanja raznolikosti i društvene inkluzije. Također, Grad Split je 2022. godine donio Program ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja Grada Splita za četverogodišnje razdoblje.

Program ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja na razini Splitsko-dalmatinske županije donesen je 2023. godine.

P.11. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)

Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje, kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.

Prema podacima sustava *eVisitor*, mjesec s najvećim opterećenjem u Splitu je kolovoz. U kolovozu 2024. je zabilježeno 201.199 dolazaka turista. U 2023. je u kolovozu zabilježeno 190.677 dolazaka

turista, a u kolovozu 2022. je bilo 175.166 dolazaka turista. Pokazatelj pokazuje smjer rasta. Vrijednost pokazatelja po zonama prikazana je u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2022.	175.233	87.012	33.942	50.816	3.463
2023.	190.704	92.163	35.354	59.927	3.260
2024.	201.189	95.683	35.303	66.626	3.577

P.12. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)

Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.

Prema podacima sustava *eVisitor*, prosječna duljina boravka turista u Splitu u 2024. godini iznosila je 2,99 noći po jednom dolasku. U 2023. godini prosječna duljina boravka bila je 3,09 noći po dolasku, a u 2022. su turisti u prosjeku boravili 3,37 noći po dolasku.

Na području Splita, prosječna duljina boravka turista je nešto manja i iznosi 2,79 noći po jednom dolasku u 2024. godini, dok je u 2023. bila 2,88 noći po jednom dolasku, a u 2022. je bila 3,12 noći po jednom dolasku. U ostatku Splita (naselja Stobreč, Slatine, Donje Sitno, Gornje Sitno, Kamen, Srinjine i Žrnovnica), prosječna duljina boravka turista u 2024. je bila 5,23 noći po jednom dolasku, dok je u 2023. bila 5,19 noći po jednom dolasku, a u 2022. 5,51 noći po jednom dolasku.

Gledano po zonama, vrijednost pokazatelja je prikazana u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2022.	3,37	2,98	4,36	3,28	5,15
2023.	3,09	2,81	4,02	2,87	4,68
2024.	2,99	2,79	3,90	2,70	4,65

P.13. Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-1)

Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku[35] na dan 31. 3. 2024. na području Splita u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (NKD 55 i 56) bilo je zaposleno 4.859 osoba. Pri tome su u obzir uzeti samo zaposleni kod pravnih osoba s barem 10 zaposlenika, dok su zaposlenici kod fizičkih osoba i ostalih pravnih osoba izuzeti iz ovog izvješća. Prema istom izvješću, u 2023. godini je na području Splita u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane bilo zaposleno 4.623 osobe, a u 2022. je bilo zaposleno 4.183 osobe.

[35] Izvješće *Statistika u nizu – Zaposlenost i plaće, 2. lipnja 2025.* (https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/trziste-rada)

Obzirom da turizam na području Splita ima izrazito sezonalni karakter, osim podataka DZS-a, dobro je pogledati i podatke Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o broju osiguranih osoba po mjesecima. Prema tim podacima, u Splitu je u Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2024. godini bilo prosječno mjesečno zaposleno 6.512 osoba, dok je u 2022. bilo prosječno mjesečno zaposleno 5.211 osoba.

Oba izvora podataka ukazuje da se broj zaposlenih u gradu Splitu u 2024. u odnosu na 2022. godinu znatno povećao.

P.14. Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)

Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u.

Prema podacima Financijske agencije (FINA), poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) s područja Splita u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2023. godini iznosio 334.789.431 eura.

P.15. Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)

Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne / antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).

Na području Splita postoji jedno zaštićeno područje, Park-šuma Marjan.

Prema podacima Ministarstva kulture i medija, na području Splita postoji ukupno 153 zaštićenih kulturnih dobara, a od toga se dva dobra nalaze UNESCO-ovu Popisu svjetske baštine (Kulturno-povijesna cjelina grada Splita i Dioklecijanovi podrumi[36]). Gledano prema vrsti, najveći broj zaštićenih kulturnih dobara razvrstan je unutar grupe Nepokretna pojedinačna dobra (131 dobro), slijede grupe Arheologija i Kulturno-povijesna cjelina (po 7 dobara) , u grupi Nematerijalna kulturna dobra je 5 dobara, u grupi Pokretna zbirka nalaze se 2 zaštićena kulturna dobra, a jedno dobro je razvrstano u grupu Kulturni krajolik.

U zoni „Središnji Split“ nalazi se čak 112 dobara, a slijedi zona „Šire gradsko područje“ s 20 dobara. Unutar zone „Kupališni Split“ se nalaze tri dobra, a u zoni „Zeleno zaleđe“ njih 11.

Detaljan popis zaštićenih kulturnih dobara preuzet je s mrežnih stranica Ministarstva kulture i medija RH i nalazi se u Prilogu A.

[36] U Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, Kulturno-povijesna cjelina grada Splita i Dioklecijanovi podrumi vode se kao dva dobra, dok na stranicama Ministarstva kulture i medija na popisu nepokretnih kulturnih dobara upisanih na UNESCO-ov Popis svjetske baštine stoji *Povijesni kompleks Splita i Dioklecijanove palače*.

P.16. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)

Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije. Pokazatelj će se početi pratiti po završetku trajanja planskog razdoblja (2029. godine).

P.17. Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenoga građevinskog područja JLS (OUP-1)

Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.

Vrijednost pokazatelja za Split u 2024. je bila 3.717 noćenja po hektaru izgrađenoga građevinskog područja JLS. Najveća vrijednost pokazatelja je u zonama „Središnji Split“ (više od 11 tisuća) i „Kupališni Split“ (više od 5 tisuća).

Pokazatelj: Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenoga građevinskog područja JLS (OUP-1)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	3.717	11.542	5.365	1.695	782

6.2. Specifični pokazatelji održivosti

U tablici koja slijedi (6.2.1.) prikazane su vrijednosti specifičnih pokazatelja održivosti za Grad Split i pripadajuće zone. Uz tablični prikaz za svaki se pokazatelj daje sažeto pojašnjenje kako bi se lakše razumjela njegova svrha i sadržaj.

Tablica 6.2.1. Pregled vrijednosti specifičnih pokazatelja održivosti

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	S.1. Promjena broja stanovnika u zadnjih pet godina u odnosu na promjenu broja turističkih noćenja	0,55	0,55	0,67	0,42	0,60
2024.	S.2. Postotak ponovljenih/stalnih turista u smještajnim objektima destinacije	59,0 %	/	/	/	/

Godina	Pokazatelj	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Mjesec												
2023.	S.3. Ukupan broj kaznenih djela i prekršaja prijavljenih policiji po mjesecima	197	187	205	225	383	294	426	347	287	279	197	203
	S.4. Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima	1	0	6	8	3	26	67	52	15	6	7	3

Godina	Pokazatelj					
2023.	S.5. Remećenje javnog reda i mira prouzrokovano turističkom aktivnošću	41,7 %	/	/	/	/
2025.	S.6. Sustav za pravovremenu reakciju na probleme s kvalitetom vode	POSTOJI	/	/	/	/
2024.	S.7. Plan gospodarenja otpadom s ciljevima za smanjenje i održivo odlaganje	NEMA OBVEZE	/	/	/	/
2025.	S.8. Razvijen sustav za zaštitu prirodne i kulturne baštine i lokaliteta	DA	/	/	/	/
2025.	S.9. Dostupne smjernice za ponašanje posjetitelja u destinaciji	DA	/	/	/	/
2024.	S.10. Razina onečišćenosti zraka u destinaciji	I KATEGORIJA	/	/	/	/
2024.	S.11. Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima	45,6 %	48,1 %	43,4 %	43,3 %	51,1 %
2024.	S.12. Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima	205,01 €	/	/	/	/
2023.	S.13. Produktivnost rada u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	70.394 €/zaposlenik	/	/	/	/
2023.	S.14. Bruto dodana vrijednost ostvarena u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	96,5 mil.€	/	/	/	/
2024.	S.15. Postotak muškaraca i žena zaposlenih u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Ž: 50,6 % M: 49,4 %	/	/	/	/
2025.	S.16. Javno dostupan plan odgovora na krizne i izvanredne situacije koji razmatra sektor turizma	DA	/	/	/	/

Napomena: / - pokazatelj se ne računa za zone.

S.1. Promjena broja stanovnika u zadnjih pet godina u odnosu na promjenu broja turističkih noćenja (SZL–5)

Pokazateljem se mjeri promjena broja stanovnika uvjetovana prirodnim kretanjima i migracijama prema promjeni turističke aktivnosti mjerene brojem noćenja u komercijalnim smještajnim kapacitetima.

Vrijednost pokazatelja za 2024. godinu računa se na temelju podataka o broju stanovnika i broju ostvarenih turističkih noćenja u komercijalnom smještaju u 2024. i 2020. godini, dok se vrijednost pokazatelja za 2023. računa prema podacima za 2023. i 2019. godinu. Zbirno:

Godina	2019.	2021.	2023.	2025.	Promjena 23/19	Promjena 25/21
Broj stanovnika	165.763	160.577	159.008	158.639	-4,1 %	-1,2 %
Broj turističkih noćenja	2.757.305	1.732.931	2.945.585	3.101.096	6,8 %	181,1 %

Vrijednost pokazatelja za 2025. je 0,55, kao posljedica činjenice da se broj stanovnika smanjio, a broj noćenja turista u 2025. je skoro dvostruko veći u odnosu na 2021. godinu, u kojoj su se još osjećale posljedice pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Stoga, bolju sliku daje vrijednost pokazatelja 2023. godinu koja iznosi 0,90.

Gledano prema zonama, u zoni „Šire gradsko područje“ ostvarena je najveća razlika u brzini rasta broja stanovnika i broja noćenja turista.

Pokazatelj: Promjena broja stanovnika u zadnjih pet godina u odnosu na promjenu broja turističkih noćenja (SZL–5)

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025./2021.	0,55	0,55	0,67	0,42	0,60
2023./2019.	0,90	0,95	0,89	0,80	0,78

S.2. Postotak ponovljenih / stalnih turista u smještajnim objektima destinacije (SZT–1)

Pokazatelj predstavlja procjenu broja turista u komercijalnim smještajnim kapacitetima koji su već posjetili odredište tijekom posljednjih pet godina u ukupnom broju turista u smještajnim objektima u destinaciji (u %). Izvor podataka za izračun vrijednosti pokazatelja je istraživanje TOMAS.

Prema rezultatima istraživanja, na razini Grada u 2022. godini je 59,0 % turista barem još jednom posjetilo Split u posljednjih pet godina.

S.3. Ukupan broj kaznenih djela i prekršaja prijavljenih policiji po mjesecima (SSD-1)

Pokazateljem se definira ukupan broj kaznenih djela i prekršaja koji su prijavljeni lokalnim policijskim postajama po mjesecima u godini. Praćenje ovog pokazatelja je značajno zbog očuvanja percepcije destinacije kao sigurnog mjesta za odmor od strane posjetitelja.

Prema podacima PU Splitsko-dalmatinske županije, na području Splita je u 2023. godini policiji prijavljeno 2.520 kaznenih djela, dok je u 2024. prijavljeno 3.230 kaznenih djela. U 2024., najviše kaznenih djela je prijavljeno u srpnju (426), a najmanje u veljači (187). U kolovozu, mjesecu u kojem se

na području Splita ostvaruje najveći broj noćenja, prijavljeno je 347 kaznenih djela u 2024. godini, a 214 kaznenih djela u 2023. godini.

Broj prijavljenih kaznenih djela po mjesecima 2023. i 2024. godine:

	Mjesec											
Godina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2023.	152	165	206	141	212	200	331	214	297	189	213	200
2024.	197	187	205	225	383	294	426	347	287	279	197	203

S.4. Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima (SSD-5)

Pokazatelj je broj podnesenih prijava zbog buke koja je uzrokovana nekom od turističkih aktivnosti na razini destinacije, iskazan po mjesecima i ukupno u kalendarskoj godini.

Prema podacima PU Splitsko-dalmatinske županije, u 2023. godini je na području grada Splita ukupno podneseno 194 prijave zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima, od čega 119 prijava (61,3 %) u srpnju i kolovozu, odnosno 160 prijava (82,4 %) u razdoblju od lipnja do rujna. Gledano po mjesecima, broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkom aktivnošću je:

Mjesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Broj prijava	1	0	6	8	3	26	67	52	15	6	7	3

S.5. Remećenje javnog reda i mira prouzrokovano turističkom aktivnošću (SSD-6)

Pokazatelj daje informaciju o opterećenju lokalne zajednice radi remećenja javnog reda i mira prouzrokovanog turističkom aktivnošću u destinaciji temeljem prekršajnih postupaka (prekršajni nalozi PU destinacije i optužni prijedlozi oštećenih osoba) tijekom kolovoza 2023., u kojem je na području grada Splita evidentiran najveći broj turista.

Prema podacima PU Splitsko-dalmatinske županije, u kolovozu 2023. godini je na području grada Splita zabilježeno ukupno 254 prekršajna postupka zbog remećenja javnog reda i mira. Prekršajnih postupaka zbog remećenja javnog reda i mira nastalih kao posljedica turističkih aktivnosti bilo je 106. Na temelju ovih podataka dobije se da je vrijednost pokazatelja za 2023. godinu 41,7 %.

S.6. Sustav za pravovremenu reakciju na probleme s kvalitetom vode (SUVR-1)

Pokazatelj daje informacije o uspostavi sustavu koji je uspostavljen u destinaciji za ispitivanje kvalitete i zdravstvene ispravnost vode za ljudsku potrošnju u sustavima javne vodoopskrbe, odnosno za reakciju na probleme s kvalitetom vode.

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije provodi monitoring sukladno Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23) te ostalim provedbenim propisima za postupanje u slučaju odstupanja od parametara za provjeru i monitoringu vode za ljudsku potrošnju[37]. Također, javni isporučitelj vodne usluge, Vodovodi i kanalizacija d.o.o. ima razvijen i implementiran Plan sigurnosti vode, unutar kojeg se provodi i sustav za pravovremenu reakciju na probleme s kvalitetom vode.

[37] Izvor: https://zdravlje.gov.hr/UserDocsImages/2017ti20Sanitarna/up7.pdf

Temeljem navedenog, kao i činjenice da je uspostavljen monitoring, može se utvrditi da je sustav za postupanje u slučaju odstupanja od parametara za provjeru sukladnosti vode za ljudsku potrošnju uspostavljen, odnosno pokazatelj ima vrijednost DA.

S.7. Plan gospodarenja otpadom s ciljevima za smanjenje i održivo odlaganje (SGO-4)

Pokazatelj daje informaciju o usvojenom Planu gospodarenja otpadom u destinaciji koji je donesen temeljem propisa o gospodarenju otpadom i nacionalnog plana, a kojim se na osnovi utvrđenih kvantitativnih ciljeva i hijerarhije otpada provode mjere za održivo gospodarenje otpadom.

Grad Split nema više obvezu donošenja Plana gospodarenje otpadom. Prema Zakonu o gospodarenju otpadom (NN, 84/21,142/23) planski dokumenti u gospodarenju otpadom su Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plan gospodarenja otpadom jedinice područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba. Plan gospodarenja otpadom SDŽ za razdoblje 2024. – 2029. je u izradi.

S.8. Razvijen sustav za zaštitu prirodne i kulturne baštine i lokaliteta (SZB-1)

Pokazatelj je definiran kao skup mjera, politika i aktivnosti usmjerenih na očuvanje, zaštitu i promicanje prirodne i kulturne baštine unutar turističke destinacije.

Nastavno na nacionalnu regulativu i javne izvore podataka, kao i sustave zaštite i upravljanja te strateško-planske dokumente Grada Splita, zaključuje se kako je sustav upravljanja za zaštitu prirodne i kulturne baštine uspostavljen. Stoga je vrijednost pokazatelja DA.

S.9. Dostupne smjernice za ponašanje posjetitelja u destinaciji (SZB-2)

Pokazatelj je definiran kao skup pravila i preporuka koje su dostupne turistima i posjetiteljima, a koje objašnjavaju prihvatljive obrasce ponašanja i interakcije unutar turističke destinacije, s ciljem osiguranja informiranosti i obrazaca ponašanja koji su u skladu sa održivosti destinacije. Naime, smjernice mogu uključivati informacije o lokalnim običajima, kulturnom i prirodnom nasljeđu, zakonima, zaštiti okoliša i o interakciji s lokalnom zajednicom.

U gradu Splitu, u turističko-informativnim centrima javno su dostupne informacije o atrakcijama kao i smjernice za ponašanje posjetitelja u destinaciji.

S.10. Razina onečišćenosti zraka u destinaciji (SUPK-2)

Pokazatelj je definiran kao broj dana s Europskim indeksom kvalitete zraka loše, vrlo loše i izuzetno loše kvalitete.

Mjerne postaje za trajno praćenje kvalitete zraka na području Grada Splita su: Split-1 (tj. AMS-3 Centar), Split-2, Split-3, AMS Karepovac i AMS Karepovac-2. Postaje Split-2 i Split-3 dio su državne mreže mjernih postaja za trajno praćenje kvalitete zraka koje su s radom započele krajem 2022., odnosno početkom 2023. godine. Postaja Split-1 u vlasništvu tvrtke Cemex Hrvatska d.d. uspostavljena je za praćenje utjecaja tvornica cementa na zrak i s radom je započela 2014. godine. Postaja Karepovac u vlasništvu je Čistoće d.d. i započela je s radom 2023. godine, a Karepovac 2 dio je mjerne mreže Grada Splita te je započela s radom 2018. godine. Mjerna postaja "Luka Split" smještena je u trajektnoj luci Split.

Na temelju iznesenog može se utvrditi da je vrijednost pokazatelja za 2024. godinu: I kategorija.

S.11. Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima (STP-1)

Pokazateljem se definira stopa popunjenosti (iskorištenja) komercijalnih smještajnih kapaciteta za razdoblje mjeseca i cijele godine. Stopa popunjenosti kapaciteta mjeri efikasnost korištenja komercijalnih smještajnih kapaciteta, a u održivoj destinaciji cilj je imati kapacitete koji će biti iskorišteni tijekom cijele godine.

U sljedećoj tablici prikazana je iskorištenost komercijalnih smještajnih objekata u gradu Splitu u 2023. i 2024. godini po mjesecima (podaci prikazuju %).

Godina	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2023.	14,2	15,5	19,8	32,3	43,1	51,0	67,6	70,3	48,7	35,3	17,8	15,1
2024.	13,3	15,8	19,1	33,2	44,4	50,9	68,8	71,0	49,1	37,9	19,1	15,8

Na godišnjoj razini, stopa popunjenosti smještajnih kapaciteta u 2023. godini je bila 44,8 %, dok je u 2024. iznosila 45,6 %.

Popunjenost smještajnih kapaciteta po zonama dana je u sljedećoj tablici.

Zona	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	2024.
Središnji Split	11,4	16,7	20,0	36,4	51,8	59,0	69,2	69,4	55,5	39,0	17,5	15,0	**48,1**
Kupališni Split	11,7	10,5	16,9	28,2	39,3	46,5	74,2	75,4	44,9	38,0	17,4	13,9	**43,4**
Šire gradsko područje	18,9	20,8	20,1	32,0	35,4	41,4	63,4	70,2	44,0	36,7	22,9	18,9	**43,3**
Zeleno zaleđe	22,2	34,7	9,7	15,9	36,6	46,9	73,1	74,3	35,0	20,9	7,4	15,7	**51,1**

Napomena: za svaki mjesec su uzeti u obzir samo oni komercijalni smještajni objekti u kojima je ostvareno barem jedno noćenje.

S.12. Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima (STP-2)

Procjena prosječne dnevne potrošnje turista u komercijalnim smještajnim objektima. Uključuje izdatke turista na turističke usluge i proizvode kao što su smještaj, prijevoz, hrana i piće, zabava, sport, kultura, izleti, najam opreme, kupnja, suveniri itd., po osobi i noćenju. Izvor podataka za izračun vrijednosti pokazatelja je anketa za turiste.

Prema rezultatima istraživanja, u Splitu je prosječna potrošnja turista po osobi i noćenju u 2024. godini bila 205,01 €, bez izdataka za smještaj.

S.13. Produktivnost rada u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (SPGS-1)

Pokazateljem se prati produktivnost rada u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane kao najvažnijoj turističkoj djelatnosti (prema kriteriju udjela u ostvarenoj dodanoj vrijednosti turizma) prema ukupnom prihodu po zaposlenom temeljem podataka iz Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Prema podacima FINA-e, u 2023. godini su poslovni subjekti registrirani u djelatnostima iz područja I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane na području Splita ostvarili ukupni prihod

od 341.623.153 €, a u njima je bilo zaposleno 4.853 osoba pa je vrijednost pokazatelja 70.394 €/po zaposleniku. U 2022. godini vrijednost pokazatelja je bila 63.952 €/po zaposleniku.

Napomena: pokazatelj je izračunan na temelju podataka poslovnih subjekata koji su obveznici predaje godišnjeg financijskog izvješća.

S.14. Bruto dodana vrijednost ostvarena u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (SPGS-2)

Pokazatelj omogućava praćenje generiranja novostvorene vrijednosti na razini županije koju ostvaruju poslovni subjekti – pravne osobe u Području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Pokazatelj se izračunava na temelju podataka onih poslovnih subjekata koji su obveznici ispunjavanja i predaje godišnjega financijskog izvješća.

Prema podacima FINA-e, vrijednost pokazatelja za Grad Split u 2023. godini je iznosila 96.539.018 €, dok je u 2022. bila 73.826.467 € (rast za 30,8 %).

S.15. Postotak muškaraca i žena zaposlenih u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (SPGS-5)

Pokazateljem se prati spolna struktura zaposlenih u JLS u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, udio zaposlenih žena i muškaraca u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u Splitu je u 2022. i 2024. bio:

Udio zaposlenih	2022.	2024.
Žena	50,4 %	50,6 %
Muškaraca	49,6 %	49,4 %

Kako se može vidjeti, udio zaposlenih po spolu je u obje godine bio približno jednak.

S.16. Javno dostupan plan odgovora na krizne i izvanredne situacije koji razmatra sektor turizma (SUOD-1)

Pokazatelj predstavlja dostupan i javno objavljen plan smanjenja rizika, upravljanja kriznim i izvanrednim situacijama i hitnog odgovora. Plan prepoznaje širok raspon rizika, uključujući prirodne katastrofe, terorizam, zdravlje, iscrpljivanje resursa i druge krizne i izvanredne situacije (ovisno o destinaciji) za koje postoji objektivna mogućnost ugroze na lokaciji.

Grad Split je u 2025. donio „Operativni plan za evakuaciju i zbrinjavanje turista na području Grada Splita za 2025. godinu“. Ovaj dokument je javno dostupan, stoga je vrijednost pokazatelja DA**.**

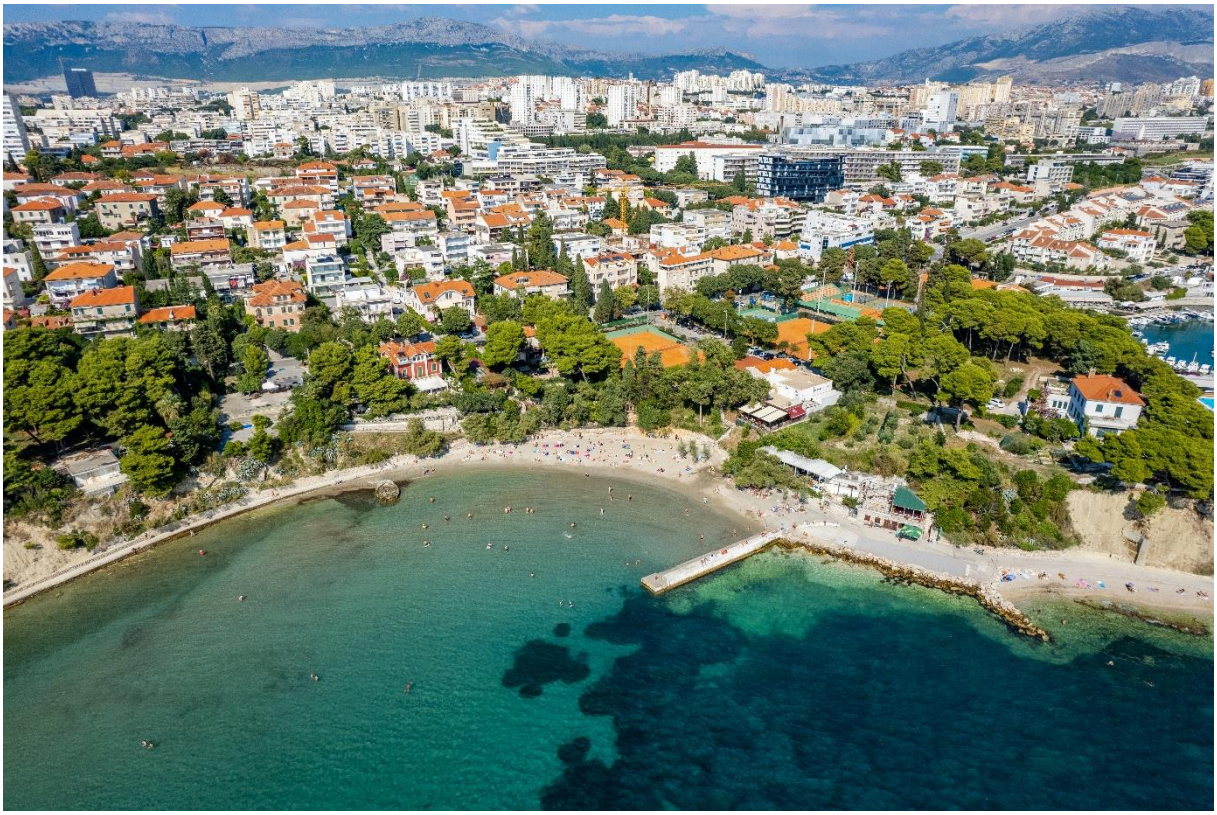

7. POKAZATELJI PRIHVATNOG KAPACITETA

Obvezni pokazatelji prihvatnog kapaciteta
Dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

Koncept prihvatnog kapaciteta (*Tourism Carrying Capacity)* ključan je alat u dugoročnom i održivom upravljanju turističkim destinacijama. Odnosi se na optimalan broj posjetitelja koje određeno područje može podnijeti u zadanom razdoblju, a da se pritom ne naruši ravnoteža između okolišnih, gospodarskih i društvenih sastavnica te da se ne umanji kvaliteta turističkog doživljaja. Prekomjerna turistifikacija može dovesti do degradacije prirodnih i kulturnih resursa, smanjenja kvalitete života stanovnika te pada zadovoljstva posjetitelja. U kontekstu grada Splita, ovaj je koncept važan jer omogućuje mjerenje stvarnog pritiska turizma na infrastrukturu, lokalnu zajednicu i prostorne resurse.

Zbog svoje kompleksnosti, prihvatni kapacitet nije jednostavno odrediti niti primijeniti na razini urbanih i izrazito posjećenih destinacija poput Splita. Njegova operativna primjena zahtijeva razlikovanje različitih tipova prostora – obalnih zona, povijesnih cjelina, urbanih kvartova, zaštićenih područja – kao i uvažavanje stupnja razvijenosti, obilježja atrakcijske osnove kao i strateških razvojnih ciljeva destinacije s kojima su dionici usuglašeni. S obzirom na stalne promjene u društvu, klimi, gospodarstvu kao i u odnosu prema turizmu, prihvatni kapacitet potrebno je promatrati kao dinamičan i prilagodljiv sustav.

Koncept prihvatnog kapaciteta potrebno je integrirati u sve faze planiranja i upravljanja turizmom grada Splita. On uključuje pet međusobno povezanih kategorija: (1) ekološko-okolišni kapacitet, (2) fizičko-infrastrukturni kapacitet, (3) društveno-perceptivni kapacitet, (4) ekonomski prihvatni kapacitet i (5) psihološki kapacitet. Prihvatni kapacitet Splita treba proizlaziti iz kombinacije svih ovih pet čimbenika. Upravljanje turizmom u destinaciji znači da se prepozna gdje postoje kritična ograničenja u ovim kategorijama te da se prema njoj usmjere buduće upravljačke mjere i intervencije, ali i da se prati i sagledava kretanje pokazatelja u svim kategorijama, odnosno, cjelovitost održivosti turizma u Splitu.

Pokazatelji razmatrani u ovom odjeljku dijele se u dvije skupine: obvezni pokazatelji prihvatnog kapaciteta destinacije i dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta destinacije.

Kao i u slučaju pokazatelja održivosti destinacije korišteni su podaci prikupljeni iz sekundarnih izvora kao i podaci dobiveni anketiranjem lokalnog stanovništva i turista (vidi uvod u poglavlje 4.).

I pokazatelji prihvatnog kapaciteta rađeni su na temelju podataka prikupljenih u 2022., 2023. ili 2024. godini, ovisno o vrsti podataka koje je trebalo prikupiti. Pored svakog pokazatelja navedena je godina na koju se odnosi. Važno je istaknuti da pokazatelji odražavaju trenutno stanje te će njihova potpuna interpretacija biti moguća tek nakon sljedećeg mjerenja.

7.1. Obvezni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

U tablici koja slijedi (7.1.1.) prikazane su vrijednosti obveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta za Grad Split i njegove turističke zone.

Tablica 7.1.1. Pregled vrijednosti obveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	C.1. Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika	36,2 %	36,2 %	40,7 %	34,6 %	52,9 %
2024.	C.2. Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika	24,8	73,6	45,0	10,9	15,7
2024.	C.3. Omjer broja kreveta u nekomercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika	3,3	9,2	7,7	1,2	3,0
2024.	C.4. Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje	0,100 1 : 10,0	0,280 1 : 3,6	0,131 1 : 7,6	0,045 1 : 22,2	0,077 1 : 13,0
2025.	C.5. Broj kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor na 100 m2 građevinskog područja naselja	0,47	1,30	0,73	0,24	0,14
2024.	C.6. Struktura smještajnih kapaciteta izražena u postotnim udjelima					
	Hoteli	12,9 %	13,3 %	13,8 %	12,2 %	4,6 %
	Kampovi	2,9 %	0,0 %	11,3 %	0,0 %	0,0 %
	Objekti u domaćinstvu	57,0 %	60,7 %	53,1 %	53,3 %	75,9 %
	Ostali komercijalni smještaj	14,0 %	13,4 %	4,8 %	23,8 %	0,7 %
	Smještaj u kućama i stanovima za odmor	13,3 %	12,6 %	17,1 %	10,7 %	18,8 %
2024.	C.7. Intenzitet stacionarnoga, komercijalnog i nekomercijalnog, turizma kao omjer prosječnog broja turista po stanovniku u vršnim danima turističke sezone	0,17	0,48	0,32	0,08	0,11
2024.	C.8. Nezadovoljstvo zbog gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama	4,5 %	/	/	/	/
2025.	C.9. Koncentracija materijalnih atrakcija na odabranim područjima destinacije / definiranim zonama (atrakcija po hektaru)	0,018	0,199	0,002	0,014	0,003
	C.10. Koncentracija ugostiteljskih sadržaja na odabranim područjima destinacije / definiranim zonama	X	X	X	X	X
2024.	C.11. Kakvoća voda za kupanje na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj – rujan u odnosu na ostatak godine	vrlo visoka	/	/	/	/
2024.	C.12. Raspoloživa površina plaže po kupaču u danima vršne turističke sezone					
	turisti (faktor istodobnosti 0,5)	4,1 m^2	/	/	/	/
	turisti (faktor istodobnosti 0,5) i lokalno stanovništvo (faktor istodobnosti 0,25)	1,5 m^2	/	/	/	/

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	C.13. Kakvoća zraka na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj – rujan u odnosu na ostatak godine	Prva kategorija	/	/	/	/
2025.	C.14. Utjecaj turizma na izgled destinacije	31,3 %	34,4 %	34,3 %	28,2 %	50,0 %
2025.	C.15. Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora	18,7 %	20,5 %	19,9 %	17,0 %	31,3 %
2024.	C.16. Zadovoljstvo ljepotom i uređenošću mjesta (kulturni i prirodni aspekti) kao i glavnim atrakcijama					
	Zadovoljstvo ljepotom mjesta	X	/	/	/	/
	Zadovoljstvo uređenošću mjesta	81,7 %	/	/	/	/
	Zadovoljstvo uređenošću glavnih atrakcija u mjestu	86,1 %	/	/	/	/
	C.17. Razina buke u danima vršne turističke sezone u odnosu na ostatak godine u zonama mješovite namjene po danu i noći	X				
2025.	C.18. Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone	52,2 %	61,2 %	35,4 %	51,7 %	35,3 %
2024.	C.19. Utjecaj buke na kvalitetu boravka	0,0 %	/	/	/	/
2024.	C.20. Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica	8,1 %	22,6 %	10,0 %	3,9 %	5,9 %
	C.21. Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene	X				
2024.	C.22. Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja	14.836 stanova	X	X	X	X
2025.	C.23. Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji	71,3 %	67,3 %	69,3 %	74,5 %	62,5 %
2024.	C.24. Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) - voda	210	/	/	/	/
	C.25. Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) – električna energija	X				
2024.	C.26. Broj djelatnika na održavanju javnih površina u odnosu na m2 javnih površina koje se održavaju	3.731	/	/	/	/

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	C.27. Kapaciteti (ljudski i tehnološki) za odvoz otpada Miješani komunalni otpad (udio prikupljenog u maksimalnom kapacitetu)	75 %	/	/	/	/
2025.	C.28. Iritacija neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone	71,7 %	71,7 %	62,6 %	74,8 %	47,1 %
	C.29. Procjena (ekspertna) kapaciteta prometne infrastrukture u odnosu na volumen prometa na odabranim pravcima/točkama u danima vršne turističke sezone	1,7 %	/	/	/	/
2024.	C.30. Procjena kapaciteta i iskorištenosti parkirališta u razdoblju vršne turističke sezone	80,8 %	/	/	/	/
2025.	C.31. Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone	82,3 %	75,4 %	81,3 %	86,8 %	76,5 %
2024.	C.32. Zadovoljstvo prometom u mjestu	45,2 %				
	C.33. Kretanje broja stanovnika u (posljednjem) desetogodišnjem razdoblju (za Split se uspoređuje 2014. i 2024., a za zone 2011. i 2021.)					
	Promjena broja stanovnika	-13.376	-4.757	-1.332	-11.483	47
	% promjena broja stanovnika	-8,0 %	-17,3 %	-5,6 %	-9,6 %	0,7 %
	Godišnja promjena broja stanovnika	-0,9 %	-1,88 %	-0,57 %	-1,00 %	0,07 %
2025.	C.34. Iritacija ljetnom gužvom i specifično gužvama na ulicama / javnim površinama	56,8 %	54,7 %	45,8 %	60,7 %	64,7 %
2022.	C.35. Indeks priuštivosti stana (na razini destinacije)	28,3	/	/	/	/
2024.	C.36. Raspoloživost dodatne radne snage (stopa nezaposlenosti; broj izdanih radnih dozvola po mjesecima)					
	Stopa nezaposlenosti	6,1 %	/	/	/	/
	Broj izdanih radnih dozvola	X	/	/	/	/

Napomena: X – vrijednost pokazatelja nije izračunana, / - pokazatelj se ne izračunava za zone.

C.1. Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika

Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji percipiraju turizam kao faktor povećanja blagostanja u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva.

Gledajući sve ispitanike, njih 36,2 % percipiraju turizam kao faktor povećanja blagostanja stanovnika. Gledano po zonama, najveći udio ispitanika koji percipiraju turizam kao faktor povećanja blagostanja stanovnika je u zoni „Zeleno zaleđe Splita“, a najmanji u zoni „Šire gradsko područje“.

Pokazatelj: Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	36,2 %	36,2 %	40,7 %	34,6 %	52,9 %

C.2. Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika

Ovim pokazateljem se procjenjuje intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone (mjerene mjesecom s najvećim ostvarenim brojem noćenja u godini) stvara po lokalno stanovništvo, ali i na prostor te infrastrukturu.

Uzimajući u obzir podatke o broju kreveta u komercijalnim i nekomercijalnim smještajnim kapacitetima iz sustava *eVisitor,* podatke Grada Splita o broju objekata u nekomercijalnom smještaju te podatke o broju stanovnika i procjeni broja stanovnika po zonama, vrijednost pokazatelja za razdoblje 2022. – 2024. prikazana je u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2022.	22,2	67,9	43,5	8,7	14,3
2023.	24,0	71,4	45,2	10,2	16,1
2024.	24,8	73,6	45,0	10,9	15,7

Vrijednost pokazatelja na razini Grada Splita u 2024. godini je 24,8 kreveta na 100 stanovnika, dok je u 2023. i 2022. bila 24,0, odnosno, 22,2 kreveta na 100 stanovnika. Vrijednost pokazatelja pokazuje smjer rasta.

Vrijednost pokazatelja jako varira po zonama: u zoni „Središnji Split“ vrijednost pokazatelja je veća od 70, a u zoni „Kupališni Split“ od 40, dok je u preostale dvije zone vrijednost pokazatelja niska.

Napomena: Uslijed nedostatka informacija, moguće je da se neki od objekata koji su obveznici poreza na kuće i stanove za odmor koriste za uslugu kratkoročnog najma. Također, s obzirom na to da su podaci o objektima za koje se plaća porez na kuće i stanove za odmor bili dostupni samo po naseljima, moguće je da je raspodjela objekata između zona „Središnji Split“, „Kupališni Split“ i „Šire gradsko područje“ nešto drukčija, ali to ne mijenja drastično vrijednost pokazatelja. S druge strane, prema popisu stanovništva iz 2021. godine, na području Splita ima više od 17 tisuća nenastanjenih stanova pa

se i među njima može očekivati određeni broj stanova koji se koriste u turističke svrhe (komercijalne ili nekomercijalne).

C.3. Omjer broja kreveta u nekomercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika

Pokazateljem se definira omjer broja kreveta u nekomercijalnom smještaju (kućama i stanovima za odmor) u destinaciji u odnosu na 100 stalnih stanovnika, čime se procjenjuje razina objektivnog opterećenja prostora i lokalne infrastrukture u vrijeme glavne turističke sezone.

Uzimajući u obzir podatke Grada Splita o broju objekata u nekomercijalnom smještaju te podatke o broju stanovnika i procjeni broja stanovnika po zonama, vrijednost pokazatelja u 2024. godini je 3,3 kreveta na 100 stanovnika, a u 2023. i 2022. su zabilježene slične vrijednosti[38].

Pokazatelj: Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2022.	3,3	9,3	7,8	1,2	3,0
2023.	3,4	9,5	7,9	1,2	3,0
2024.	3,3	9,2	7,7	1,2	3,0

Najveća vrijednost pokazatelja je u zoni „Središnji Split“, a slijedi „Kupališni Split“.

C.4. Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje

Veliki broj nekretnina koji služe kao smještajni objekti u domaćinstvu te kuće i stanovi za odmor, mogu promijeniti prirodu destinacije, naročito kada broj kuća i stanova za odmor preraste broj objekata za stalno stanovanje. Zbog toga ovaj pokazatelj može pomoći prepoznavanju tog fenomena prije nego što postane problem.

Za izračun ovog pokazatelja kao broj stanova za stalno stanovanje uzeti su podaci Grada Splita o broju stambenih jedinica za koje se plaća komunalna naknada u 2024. godini (79.255), dok je broj smještajnih objekata u domaćinstvu (uključujući i objekte razvrstane u podvrste *Apartman, Studio apartman, Soba za iznajmljivanje* i *Kuća za* odmor) preuzet iz sustava *eVisitor,* dok su podaci o broju kuća i stanova za odmor (vikendica) dobiveni od Grada Splita. Vrijednost pokazatelja za 2024. je 0,1, odnosno 1:10, što znači da na jedan smještajni objekt u domaćinstvu, odnosno u kućama i stanovima za odmor[39] dolazi 10,0 stanova za stalno stanovanje.

Pokazatelj: Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe

[38] Sve napomene vezane uz procjenu broja kreveta u nekomercijalnom smještaju navedene kod pokazatelja *Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika* vrijede i za ovaj pokazatelj.

[39] Sve napomene vezane uz procjenu broja objekata u nekomercijalnom smještaju (kuće i stanovi za odmor) navedene kod pokazatelja *Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika* vrijede i za ovaj pokazatelj.

2024.	0,100 1 : 10,0	0,280 1 : 3,6	0,131 1 : 7,6	0,045 1 : 22,2	0,077 1 : 13,0

Vrijednost pokazatelja je najveća u zoni „Središnji Split“, gdje na jedan smještajni objekt u domaćinstvu, odnosno u kućama i stanovima za odmor dolazi samo 3,6 stanova za stalno stanovanje.

C.5. Broj kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor na 100 m² građevinskog područja naselja

Pokazateljem se mjeri pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora za turističku namjenu i to isključivo na već izgrađena područja. Budući se komercijalna i nekomercijalna turistička aktivnost može odvijati u zonama stanovanja i zonama mješovite namjene, samo su te zone uzete u analizu.

Vrijednost pokazatelja u 2024. godini je bila 0,47 kreveta na 100 m² izgrađenoga građevinskog područja naselja.

Pokazatelj: Broj kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor na 100 m² građevinskog područja naselja

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	0,47	1,30	0,73	0,24	0,14

C.6. Struktura smještajnih kapaciteta izražena u postotnim udjelima

Ovim pokazateljem se nastoji prikazati stanje strukture ukupnog smještajnog kapaciteta u destinaciji što ustvari ukazuje na stupanj razvijenosti smještajne ponude, ali i tendencije u razvoju turizma na području destinacije.

Struktura smještajnih kapaciteta u gradu Splitu i zonama u 2024. godini prikazana je u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Struktura smještajnih kapaciteta izražena u postotnim udjelima (2024.)

Vrsta smještajnih kapaciteta	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
Hoteli	12,9 %	13,3 %	13,8 %	12,2 %	4,6 %
Kampovi	2,9 %	0,0 %	11,3 %	0,0 %	0,0 %
Objekti u domaćinstvu	57,0 %	60,7 %	53,1 %	53,3 %	75,9 %
Ostali komercijalni smještaj	14,0 %	13,4 %	4,8 %	23,8 %	0,7 %
Smještaj u kućama i stanovima za odmor	13,3 %	12,6 %	17,1 %	10,7 %	18,8 %

Prema prikazanom, blago raste udio kreveta u objektima u domaćinstvu, a smanjuje se udio kreveta u hotelima i kampovima.

C.7. Intenzitet stacionarnoga, komercijalnog i nekomercijalnog, turizma kao omjer prosječnog broja turista po stanovniku u vršnim danima turističke sezone

Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti razina objektivnog opterećenja koju stacionarni turizam (turizam koji ne uključuje jednodnevne posjetitelje i nautiku) u razdoblju glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Pokazatelje se definira kao prosječan

dnevni broj turista u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u vršnim danima turističke sezone u odnosu na ukupan broj stalnih stanovnika.

Vrijednost pokazatelja za Split i zone u 2024. godini je prikazana u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Intenzitet stacionarnoga, komercijalnog i nekomercijalnog, turizma kao omjer prosječnog broja turista po stanovniku u vršnim danima turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	0,17	0,48	0,32	0,08	0,11

Napomena: broj noćenja u nekomercijalnom smještaju određen je uz pretpostavku 70 % popunjenih objekata i prosječan broj od 4 popunjena kreveta[40] u objektu koji ostvaruje noćenje.

C.8. Nezadovoljstvo zbog gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama

Izvor podataka za ovaj pokazatelj je istraživanje TOMAS. Pokazateljem se prati udio posjetitelja koje je zasmetala gužva na javnim prostorima u destinaciji i tako negativno utjecala na njihov boravak.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 4,5 %.

Napomena: U odnosu na pitanje iz smjernica za izračun obveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta, u istraživanju TOMAS posjetitelji su se mogli izjasniti je li ih neki element zasmetao jako, donekle, malo ili ništa, a u izračun je uzet udio onih posjetitelja koji su bili zasmetani jako ili donekle.

C.9. Koncentracija materijalnih atrakcija na odabranim područjima destinacije / definiranim zonama

Materijalne atrakcije važan su aspekt ukupne turističke ponude destinacije. Veća koncentracija atrakcija doprinosi povećanoj prepoznatljivosti destinacije, ali istodobno može biti i generator brojnih negativnih eksternalija iskazanih kroz pritisak turista na neko područje, narušavanje kvalitete života lokalnih stanovnika, ali i narušavanje zaštite atrakcija.

U gradu Splitu više od 60 % svih kulturnih atrakcija se nalazi unutar zone „Središnji Split“ (gradski kotari Grad, Varoš, Meje, Lučac-Manuš i Bačvice), a među njima je i najvažnija, Dioklecijanova palača[41].

Vrijednost pokazatelja je 0,018 atrakcija po hektaru površine, a unutar zone „Središnji Split“ vrijednost pokazatelja je 0,199 atrakcija po hektaru površine.

Pokazatelj: Koncentracija materijalnih atrakcija na odabranim područjima destinacije/ definiranim zonama

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	0,018	0,199	0,002	0,014	0,003

[40] Prosječan broj noćenja u objektima u domaćinstvu u danima kada imaju goste u Splitu u sezoni je u 2024. bio je oko 3, ali prosječan broj kreveta u promatranim objektima je bio 3,1, a kako je prosječan broj kreveta u objektima nekomercijalnog smještaja 4,4, može se pretpostaviti da je 4 dobra aproksimacija prosječnog broja noćenja.

[41] Podatak preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*

C.10. Koncentracija ugostiteljskih sadržaja na odabranim područjima destinacije / definiranim zonama

Ugostiteljski sadržaji iz djelatnosti restorana te pripreme i usluživanja hrane, pića i napitaka sastavni su dio ukupne turističke ponude destinacije. Njihova veća koncentracija doprinosi povećanoj prepoznatljivosti destinacije, ali istovremeno može biti i generator brojnih negativnih eksternalija iskazanih kroz pritisak turista na neko područje, buku i sanitarne uvjete, narušavanje kvalitete života lokalnih stanovnika, ali i narušavanje cjelokupne resursne osnove.

Unutar zone „Središnji Split" locirano je više od 100 restorana i sličnih objekata, odnosno više od 70 % ukupnog broja svih turistima relevantnih objekata[42].

C.11. Kakvoća voda za kupanje na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj–rujan u odnosu na ostatak godine

Pokazateljem se prati kakvoća mora za kupanje na plažama tijekom sezone kupanja (od lipnja do rujna), prema standardima Uredbe kojom se uređuje kakvoća mora za kupanje. Ocjena kakvoće može biti izvrstan, dobar, zadovoljavajuće i nezadovoljavajuće[43].

Na području grada Splita kakvoća mora se u 2023. godini pratila na 17 lokacija, a u 2024. na 15 lokacija, zbog radova na plaži Žnjan.

U 2023., od 170 pojedinačnih ispitivanja, ocjena kakvoće mora je u 168 slučajeva bila izvrstan, a u po jednom slučaju je bila dobar, odnosno zadovoljavajuće. Godišnja ocjena kakvoće mora je na 16 lokacija bila izvrstan, a samo na jednoj lokaciji je bila dobar.

U 2024., od 150 pojedinačnih ispitivanja, ocjena kakvoća mora je bila u 130 slučajeva izvrstan, u 13 slučajeva dobar te u 7 slučajeva zadovoljavajuća. Godišnja ocjena kakvoće mora je na 10 lokacija bila izvrstan, na dvije lokacije dobar, a na tri lokacije zadovoljavajuće.

Može se reći da je kakvoća mora za kupanje na području grada Splita generalno vrlo visoka, ali da je u 2024. zamijećen pad kakvoće u odnosu na 2023. godinu.

C.12. Raspoloživa površina plaže po kupaču u danima vršne turističke sezone

Kupališni prostori i plaže nezaobilazan su dio ponude brojnih primorskih odredišta. No neadekvatna površina plažnog prostora po kupaču može dovesti do narušavanja percepcije kvalitete odredišta iz perspektive posjetitelja. Stoga je nužno kontinuirano voditi računa o raspoloživosti plaža i ostalih pogodnih kupališnih prostora.

Prema podacima tvrtke Žnjan d.o.o., ukupna površina javnih plaža na području grada Splita (naselja Split, Stobreč i Slatine) kojima upravlja spomenuta tvrtka iznosi oko 83.000 m^2.

Raspoloživa površina plaže po kupaču u danima vršne turističke sezone u 2024. godini je bila 4,1 m^2 po kupaču ako su potencijalni korisnici samo turisti uz faktor istodobnosti 0,5. Ako se u izračun uključe i stanovnici Splita uz faktor istodobnosti 0,25, onda je površina plaže po kupaču 1,5 m^2.

[42] Podatak preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*
[43] https://vrtlac.izor.hr/kakvoca

C.13. Kakvoća zraka na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj-rujan u odnosu na ostatak godine

Prema zakonu kojim se uređuje zaštita zraka, prva (I) kategorija kvalitete zraka je ocjena koja se dodjeljuje za čist ili neznatno onečišćen zrak, dok je druga (II) kategorija kvalitete zraka ocjena koja se dodjeljuje u slučaju onečišćenog zraka. Ocjene se dobivaju temeljem mjerenja onečišćujućih tvari u zraku na mjernim postajama jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za praćenja kvalitete zraka, prema Programu mjerenja kvalitete zraka. Za određivanje kategorije kvalitete zraka uzimaju se u obzir koncentracije svih onečišćujućih tvari u zraku te se na razini zone / aglomeracije preuzima informacija o stupnju kvalitete zraka iz objedinjenih izvješća o kvaliteti zraka Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije i Državnog hidrometeorološkog zavoda (MZOZT / DHMZ).

Prema podacima iz Izvješća za kvalitetu zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2023.[44] i za 2024.[45] godinu, kvaliteta zraka na području grada Splita ima ocjenu prve kategorije, s izuzetkom mjerenja ozona na mjernoj postaji Karepovac 2. Prema izvješću Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije[46], kakvoća zraka u ljetnim mjesecima 2023. i 2024. je bila prve kategorije. Ocjena kvalitete zraka na mjernim stanicama na području destinacije temelji se na podacima prikupljenima tijekom cijele 2023. i 2024. godine, s obzirom na to da se ocjena kvalitete zraka utvrđuje na temelju jednogodišnjeg razdoblja mjerenja.

C.14. Utjecaj turizma na izgled destinacije

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na izgled destinacije. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Kako turistički razvoj utječe na izgled Splita – postaje li on uslijed turističkog razvoja ružniji ili ljepši?“. Na postavljeno pitanje ispitanici su mogli dati odgovor od 1 (puno ružniji) do 5 (puno ljepši), a smatra se da ispitanik ima pozitivnu percepciju utjecaja turizma na izgled destinacije ako je dao ocjenu 4 ili 5.

Udio ispitanika s pozitivnom percepcijom turizma na izgled destinacije je 31,3 %. Detaljan pregled vrijednosti pokazatelja po zonama dan je u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Utjecaj turizma na izgled destinacije

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	31,3 %	34,4 %	34,3 %	28,2 %	50,0 %

Iz navedenih podataka može se zaključiti da stanovnici u zonama „Središnji Split“ i „Kupališni Split“ imaju nešto pozitivniju percepciju utjecaja turizma na izgled destinacije u odnosu na ispitanike iz zone „Šire gradsko područje“, ali razina pozitivne percepcije utjecaja turizma na izgled destinacije je niska.

[44] Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode (2024.) *Izvješće o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2023. godinu.*
[45] Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode (2025.) Izvješće o praćenju kvalitete zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2024. godinu.
[46] Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije (2025) *Izvještaj o ispitivanju kvalitete zraka na području Grada Splita ~ razdoblja srpanj-kolovoz 2023. i srpanj-kolovoz 2024.*

C.15. Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na korištenje javnog prostora. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Što mislite o načinu korištenja javnog prostora u Splitu, je li turizam javni prostor (Rivu, gradske ulice i trgove, zelene površine) učinio manje ili više prikladnim za Vaše potrebe?“. Na postavljeno pitanje ispitanici su mogli dati odgovor od 1 (puno manje) do 5 (puno više), a smatra se da ispitanik ima pozitivnu percepciju utjecaja turizma na korištenje javnog prostora ako je dao ocjenu 4 ili 5.

Udio ispitanika s pozitivnom percepcijom turizma na korištenje javnog prostora je 18,7 %. Detaljan pregled vrijednosti pokazatelja po zonama dan je u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	18,7 %	20,5 %	19,9 %	17,0 %	31,3 %

Iz navedenih podataka može se zaključiti da je razina pozitivne percepcije utjecaja turizma na korištenje javnog prostora jako niska.

C.16. Zadovoljstvo ljepotom i uređenošću mjesta (kulturni i prirodni aspekti) kao i glavnim atrakcijama

Ovdje nije riječ o pokazatelju, nego o tri pokazatelja: zadovoljstvu ljepotom mjesta, zadovoljstvu uređenošću mjesta i zadovoljstvu uređenošću glavnih atrakcija u mjestu. Izvor podataka za ove pokazatelje je anketiranje turista.

U anketi za turiste nije bilo pitanja o zadovoljstvu ljepotom mjesta pa taj pokazatelj ostaje neizračunan. Pitanja:

- *Ocijenite stupanj zadovoljstva uređenošću grada na skali od 1-jako loše do 7-odlično*
- *Ocijenite stupanj zadovoljstva kulturom i umjetnošću u mjestu na skali od 1-jako loše do 7-odlično*

se koriste za izračun pokazatelja zadovoljstva uređenošću mjesta te zadovoljstva uređenošću glavnih atrakcija i to tako da se promatra udio ispitanika koji su na postavljeno pitanje dali ocjenu 6 ili 7.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednosti pokazatelja su:

- Zadovoljstvo uređenošću mjesta: 81,7 %
- Zadovoljstvo uređenošću glavnih atrakcija u mjestu: 86,1 %.

C.17. Razina buke u danima vršne turističke sezone u odnosu na ostatak godine u zonama mješovite namjene po danu i noći

Pokazatelj nije izračunan zbog nedostatka podataka.

C.18. Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika kojima buka u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz ankete lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Predstavlja li buka u vrijeme turističke sezone veliki problem, mali problem ili uopće nije problem?“. Smatra se da je ispitanik iritiran bukom ako je odgovorio da buka predstavlja veliki problem.

Udio ispitanika kojima buka u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem je 52,2 %.

Pokazatelj: Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	52,2 %	61,2 %	35,4 %	51,7 %	35,3 %

Iz navedenih podataka može se zaključiti da buka u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem za lokalno stanovništvo, ponajviše u zonama „Središnji Split“ i „Šire gradsko područje“.

C.19. Utjecaj buke na kvalitetu boravka

Izvor podataka za ovaj pokazatelj je istraživanje TOMAS. Pokazateljem se prati udio posjetitelja koje je zasmetala buka u destinaciji i tako negativno utjecala na njihov boravak.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 0,0 %.

Napomena: U odnosu na pitanje iz smjernica za izračun obveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta, u istraživanju TOMAS posjetitelji su se mogli izjasniti je li ih neki element zasmetao jako, donekle, malo ili ništa, a u izračun je uzet udio onih posjetitelja koji su bili zasmetani jako ili donekle.

C.20. Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica

Veliki broj nekretnina koji služe kao kuće i stanovi za odmor može promijeniti prirodu destinacije, naročito kada broj kuća i stanova za odmor preraste broj objekata za stalno stanovanje. Zbog toga ovaj pokazatelj može pomoći u prepoznavanju tog fenomena prije nego što postane problem.

Pokazatelj: Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2024.	8,1 %	22,6 %	10,0 %	3,9 %	5,9 %

C.21. Maksimalni potencijal izgradnje na neizgrađenim i izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene

Pokazatelj ukazuje na najveći mogući broj stambenih jedinica koji se može ostvariti na području građevinskih područja naselja, uključujući gradnju na neizgrađenim dijelovima te rekonstrukciju i prenamjenu.

Pokazatelj nije izračunan zbog nedostatka podataka.

C.22. Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja

Pokazatelj ukazuje na najveći mogući broj stambenih jedinica koji se može ostvariti na području planiranih neizgrađenih građevinskih područja naselja, a temeljem uvjeta koji su propisani u prostornim planovima. Obzirom da stvarna realizacija nove izgradnje ne ovisi samo o prostorno-planskim uvjetima, nego i o imovinsko-pravnim odnosima, gospodarskim prilikama, stanju na tržištu nekretnina i raznim drugim faktorima, pokazatelj daje samo okvirnu procjenu.

Prema dostupnim podacima, na prostoru grada Splita postoji potencijal nove izgradnje 14.836 stanova[47], uz pretpostavku nastavka gradnje jednakom gustoćom kao i u izgrađenim dijelovima. Broj stambenih jedinica se može dodatno povećati kroz rekonstrukciju i prenamjenu.

C.23. Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika s negativnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji uslijed pretvaranja stanova u turističke apartmane. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz ankete lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Što mislite o pretvaranju stanova i kuća u turističke apartmane i kuće za odmor, postaje li život u Splitu zbog toga lošiji ili bolji“. Na postavljeno pitanje ispitanici su mogli dati odgovor od 1 (puno lošiji) do 5 (puno bolji), a smatra se da ispitanik ima negativnu percepciju utjecaja pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života ako je dao ocjenu 1 ili 2.

Udio ispitanika s negativnom percepcijom pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u mjestu je 71,3 %.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da je kod ispitanika prisutna visoka razina negativne percepcije pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u mjestu.

Pokazatelj: Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	71,3 %	67,3 %	69,3 %	74,5 %	62,5 %

[47] Podatak preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*

C.24. Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) - voda

Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama. S obzirom na to da podaci nisu dostupni na razini zona, vrijednost pokazatelja je izračunana za cijelo područje Grada Splita i iznosi 210, odnosno potrošnja turista je za 2,1 puta veća od potrošnje lokalnog stanovništva.

Napomena: podatak treba uzeti s rezervom zbog nepreciznosti podataka o broju noćenja u nekomercijalnom smještaju. Osim smještaja u vikendicama, u nekomercijalni smještaj se računaju i posjeti rodbine i prijatelja. Uz konzervativnu procjenu da se tijekom kolovoza vikendice koriste po dvadeset dana u prosjeku, dolazi se do brojke od najmanje 100.000 dodatnih noćenja, ne računajući posjete rodbini i prijateljima. Uz pretpostavku od dodatnih 100.000 noćenja, vrijednost pokazatelja je 182,6, odnosno turisti troše 82 % više vode od lokalnih stanovnika.

C.25. Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) – električna energija

Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.

Vrijednost pokazatelja za Grad Split u 2024. godini nije izračunana jer je potrošnja električne energije u mjesecu s najmanjim brojem noćenja (siječanj) veća od potrošnje električne energije u mjesecu s najvećim brojem noćenja (kolovoz), kao posljedica činjenice da se veliki broj kućanstava grije korištenjem električne energije. S druge strane, ovo pokazuje da opskrba električnom energijom nije kritična za razvoj turizma na području Splita.

C.26. Broj djelatnika na održavanju javnih površina u odnosu na m^2 javnih površina koje se održavaju

Ovim pokazateljem prati se broj zaposlenih radnika na održavanju javnih površina u odnosu na ukupnu površinu (m^2), što je jedna od pretpostavki za održavanje čistoće, sigurnosti i estetske privlačnosti destinacije. Površina javne namjene je svaka površina čije je korištenje namijenjeno svima i pod jednakim uvjetima (javne ceste, nerazvrstane ceste, ulice, biciklističke staze, pješačke staze i prolazi, trgovi, tržnice, igrališta, parkirališta, groblja, parkovne i zelene površine u naselju, rekreacijske površine i sl.).

U izračun pokazatelja su uzeti podaci dobiveni od komunalnog društva Parkovi i nasadi d.o.o., Čistoća d.o.o., tvrtke Split Parking d.o.o i tvrtke Žnjan d.o.o. Vrijednost pokazatelja za 2024., računata prema podacima o zaposlenosti na dan 31.8.2024., je 3.731 m^2 po djelatniku.

C.27. Kapaciteti (ljudski i tehnološki) za odvoz otpada

Pokazatelj prati količinu otpada koju je moguće prikupiti u destinaciji / zoni s raspoloživim ljudskim i tehnološkim kapacitetima.

Prema podacima dobivenim od Čistoće d.o.o., Split, procijenjeni maksimalni operativni kapaciteti sustava u sezoni su:

- miješani komunalni otpad 220 tona/dan (6.820 tona/mjesec)
- biootpad 12 tona/dan (370 tona/mjesec)
- papir 15 tona/dan (465 tona/mjesec)
- plastika 7,5 tona/dan (232 tone/mjesec)
- staklena ambalaža 1,8 tona/dan (56 tona/mjesec).

Prema podacima iz 2024. godine, u srpnju i kolovozu je prikupljeno najviše otpada, a prikupljene količine čine, ovisno o vrsti otpada, između 63 % (staklo i biootpad) i 83 % (papir) maksimalnoga operativnog kapaciteta. Miješanoga komunalnog otpada se prikupilo 75 % maksimalnoga operativnog kapaciteta.

C.28. Iritacija neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika kojima neprimjereno odlaganje otpada u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Predstavlja li neprimjereno odlaganje otpada veliki problem, mali problem ili uopće nije problem?“. Smatra se da je ispitanik iritiran neprimjerenim odlaganjem otpada ako je odgovorio da je neprimjereno odlaganje otpada veliki problem.

Udio ispitanika kojima neprimjereno odlaganje otpada u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem je 71,7 %.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da neprimjereno odlaganje otpada u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem za lokalno stanovništvo.

Pokazatelj: Iritacija neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	71,7 %	71,7 %	62,6 %	74,8 %	47,1 %

C.29. Procjena (ekspertna) kapaciteta prometne infrastrukture u odnosu na volumen prometa na odabranim pravcima / točkama u danima vršne turističke sezone

Na području Grada Splita i te području koje neposredno gravitira Gradu Splitu postoje 3 glavna brojačka mjesta na kojima Hrvatske ceste izvode brojanje prometa[48]:

- Brojačko mjesto Dračevac, na državnoj cesti D1 („stara cesta“ Zagreb-Split)
- Brojačko mjesto Solin, na državnoj cesti D8 („Jadranska magistrala“)
- Brojačko mjesto Stobreč, na državnoj cesti D8 („Jadranska magistrala“).

Riječ je o mjestima na glavnim prilaznim cestovnim pravcima prema Splitu.

[48] Svi podatci o brojanju prometa na odabranim brojačkim mjestima preuzeti su iz publikacija Hrvatske ceste, *Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2024.,* Zagreb (2025.) i Hrvatske ceste, Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2023., Zagreb (2024.)

Dodatno, osim brojanja prometa na glavnim brojačkim mjestima, mogu se pogledati rezultati brojanja prometa na autocesti A1 oko čvora Dugopolje te podaci o broju vozila prevezenih na trajektnim linijama koje polaze iz trajektne luke u Splitu. Promet na autocesti je jedan od indikatora turističkog prometa jer veliki broj turista dolazi u Split autocestom. Stoga povećanje prometa na autocesti, čak i kad sva vozila ne ulaze / izlaze na naplatnoj postaji Dugopolje, ukazuje na povećani promet u Splitu. Slično, obzirom na položaj trajektne luke u Splitu, sva vozila koja idu na trajektne linije prema otocima trebaju proći kroz glavne gradske prometnice, čime se stvara njihovo dodatno opterećenje. Stoga je u razmatranje uzet i broj vozila prevezenih na trajektnim linijama koje polaze iz Splita prema otocima.

U sljedećoj tablici je prikazan pregled podataka o prosječnom godišnjem dnevnom prometu (PGDP) i prosječnom ljetnom dnevnom prometu (PLDP) za 2024. i 2023. (u zagradama) godinu na promatranim brojačkim mjestima, na dionicama autoceste A1 koje uključuju čvor Dugopolje te o broju prevezenih vozila iz trajektne luke u Splitu. Za glavna brojačka mjesta vrijedi da se nalaze na brzoj cesti, imaju 2+2 vozne trake, njihova okvirna propusna moć je 45.000 vozila na dan, dok je teoretska propusna moć 88.000 vozila na dan. Osim podataka o PLDP-u i PGDP-u, dana je i promjena PLDP-a i PGDP-a u 2024. u odnosu na 2023. (stupci *Promjena PLDP* i *Promjena PGDP*) te odnos između PLDP-a i PGDP-a u 2024. godini (stupac *Odnos PLDP/PGDP*)

PROMATRANA CESTA (LOKACIJA/NAZIV)	PLDP (voz./dan)	PGDP (voz./dan)	Promjena PLDP	Promjena PGDP	odnos PLDP/PGDP
D1 (brojačko mjesto Dračevac)	55.560 (55.117)	45.580 (46.232)	0,8 %	-1,4 %	1,22
D8 (brojačko mjesto Solin)	64.186 (62.390)	54.703 (52.984)	2,9 %	3,2 %	1,17
D8 (brojačko mjesto Stobreč)	63.561 (62.682)	57.083 (55.929)	1,4 %	2,1 %	1,11
A1 (od čvora Vučevica do čvora Dugopolje)	29.055 (28.029)	14.690 (13.537)	3,7 %	8,5 %	1,98
A1 (od čvora Bisko do čvora Dugopolje)	28.836 (27.673)	15.726 (14.336)	4,2 %	9,7 %	1,83
Trajektna luka Split	5.354 (5.204)	2.719 (2.595)	2,9 %	4,8 %	1,97

Prema izmjerenom PGDP-u u 2024. godini, brojačka mjesta Stobreč i Solin su na prvom i drugom mjestu, dok je Dračevac na petom mjestu po veličini u Hrvatskoj. Vidljivo je da je PGDP premašio okvirnu propusnu moć i trenutno je u rasponu od 52 do 65 % teoretske propusne moći, dok je PLDP u rasponu od 63 do 73 % teoretske propusne moći promatranih prometnica.

Na svim promatranim mjestima može se uočiti rast PLDP-a, dok je PGDP rastao na svim brojačkim mjestima s izuzetkom Dračevca. Odnos PLDP/PGDP na dionicama autoceste A1 i u trajektnoj luci Split je blizu 2, što pokazuje da je tijekom sezona promet vozila dvostruko veći od prosječnog godišnjeg. S druge strane, na glavnim brojačkim mjestima je promet u ljetnim mjesecima za 10 do 20 % veći od prosječnog godišnjeg prometa, što sugerira da promet generiran turizmom nije od presudnog značaja za prometne gužve u Splitu.

Vrijednost pokazatelja je izračunana na temelju podataka o PLDP-u na glavnim brojačkim mjestima (Dračevac, Solin, Stobreč) i za 2024. godinu iznosi 1,7 %, odnosno zbroj PLDP-a na promatranim brojačkim mjestima je u 2024. godini za 1,7 % veći u odnosu na 2023. godinu.

Pokazatelj: Procjena (ekspertna) kapaciteta prometne infrastrukture u odnosu na volumen prometa na odabranim pravcima / točkama u danima vršne turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	1,7 %	/	/	/	/

C.30. Procjena kapaciteta i iskorištenosti parkirališta u razdoblju vršne turističke sezone

Pokazatelj se odnosi na prometnu ponudu i potražnju na odabranim parkiralištima važnim za turističke tokove u danima vršne turističke sezone.

Najvećim dijelom parkirališta u Splitu upravlja tvrtka Split parking d.o.o. Dana 31. 12. 2024. Split parking d.o.o. upravljao je s 3.851 parkirališna mjesta u javnim garažama, 3.420 parkirališna mjesta u izvanuličnim parkiralištima, a u uličnom parkingu je bilo dostupno 1.976 mjesta (ukupno 9.247 parkirališnih mjesta).

Prema podacima o prosječnom mjesečnom zauzeću parkirališnih mjesta u 2024. godini, najveća prosječna zauzetost je bila u srpnju (80,0 %) i kolovozu (80,8 %), a potom u rujnu (78,8 %) i lipnju (76,3 %), što odgovara razdoblju glavne turističke sezone. Prosječna mjesečna zauzetost manja od 70 % zabilježena je u siječnju, ožujku i studenome, što odgovara mjesecima s najmanjim brojem turista.

C.31. Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika mjesta kojima gužva u prometu u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Predstavlja li gužva u prometu veliki problem, mali problem ili uopće nije problem?“. Ako je ispitanik odgovorio da smatra gužvu u prometu velikim problemom, smatra se da je ispitanik iritiran gužvom u prometu.

Udio ispitanika kojima gužva u prometu u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem iznosi 82,3 %.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da gužva u prometu u vrijeme turističke sezone predstavlja vrlo veliki problem za lokalno stanovništvo.

Pokazatelj: Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	82,3 %	75,4 %	81,3 %	86,8 %	76,5 %

C.32. Zadovoljstvo prometom u mjestu

Pokazateljem se mjeri udio turista koji su izrazili zadovoljstvo prometom u mjestu. Izvor podataka za ovaj pokazatelje je anketiranje turista.

U anketi za turiste nalazi se pitanje

- *Ocijenite stupanj zadovoljstva prometom u gradu na skali od 1-jako loše do 7-odlično*

koja se koriste za izračun pokazatelja tako da se promatra udio ispitanika koji su na postavljeno pitanje dali ocjenu 6 ili 7.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 45,2 %.

C.33. Kretanje broja stanovnika u (posljednjem) desetogodišnjem razdoblju

Promjena broja stanovnika uvjetovana je prirodnim kretanjima (natalitet i mortalitet) te migracijama (migracijski saldo). Pokazatelj omogućuje praćenje relativnog odnosa broja stanovnika i ostalih primarnih i sekundarnih podataka.

Prema procjenama Državnog zavoda za statistiku, na području grada Splita je 31. 12. 2024. živjelo 158.636 stanovnika, dok 31. 12. 2014. živjelo 173.372 stanovnika.

U promatranom desetogodišnjem razdoblju

- broj stanovnika se smanjio za 13.376 stanovnika
- broj stanovnika u 2024. je za 8,0 % manji u odnosu na 2014.
- broj stanovnika se u promatranom desetgodišnjem razdoblju smanjivao po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,9%.

Za izračun pokazatelja po zonama promatrat će se samo broj stanovnika u 2011. i 2021. godini, jer za te godine postoje pouzdani podaci.

Pokazatelj: Kretanje broja stanovnika u (posljednjem) desetogodišnjem razdoblju

Razdoblje 2011. – 2021.	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
Promjena broja stanovnika	-17.525	-4.757	-1.332	-11.483	47
% promjena broja stanovnika	-9,8 %	-17,3 %	-5,6 %	-9,6 %	0,7 %
Godišnja promjena broja stanovnika	-1,03 %	-1,88 %	-0,57 %	-1,00 %	0,07 %

C.34. Iritacija ljetnom gužvom i specifično gužvama na ulicama / javnim površinama

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika mjesta kojima veliki problem predstavlja gužva na ulicama i javnim površinama u vrijeme turističke sezone. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Predstavlja li gužva na ulicama, odnosno javnim površinama, veliki problem, mali problem ili uopće nije problem?“. Smatra se da je ispitanik iritiran, ako je na postavljeno pitanje dao odgovor „Veliki problem“.

Udio ispitanika kojima gužva na ulicama i javnim površinama u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem iznosi 56,8 %.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da gužva na ulicama i javnim površinama u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem za lokalno stanovništvo.

Pokazatelj: Iritacija ljetnom gužvom i specifično gužvama na ulicama / javnim površinama

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	56,8 %	54,7 %	45,8 %	60,7 %	64,7 %

C.35. Indeks priuštivosti stana (na razini destinacije)

Korištenje indeksa priuštivosti kao pokazatelja održivosti turizma omogućava lokalnim vlastima i turističkim upravama da procijene koliko turizam utječe na dostupnost stanovanja za lokalno stanovništvo i na socioekonomske uvjete u destinaciji.

Podatak se preuzima iz publikacije *Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske*[49] za određenu godinu. U 2022. godini indeks priuštivosti stana za Split je bio 28,3. Radnik s prosječnom plaćom u Splitu je mogao za svoju godišnju plaću kupiti 3,5 m^2 stana.

C.36. Raspoloživost dodatne radne snage (stopa nezaposlenosti; broj izdanih radnih dozvola po mjesecima)

Pokazatelj osigurava informacije o potencijalno raspoloživoj dodatnoj radnoj snazi koja uključuje nezaposlene osobe.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na području grada Splita je 31. 12. 2023. stopa nezaposlenosti bila 7,6 %, 31. 12. 2024. je bila 6,1 %, a 30. 6. 2025. je iznosila 4,1 %, što je i očekivano obzirom na početak glavne turističke sezone.

Napomena: broj izdanih radnih dozvola dostupan je na razini županije[50]. Na području cijele Splitsko-dalmatinske županije je u 2023. bilo izdano 17.930 dozvola (4.772 sezonske), a u 2024. su izdane 22.584 dozvole (3.924 sezonske).

7.2. Dodatni pokazatelji prihvatnog kapaciteta

U tablici koja slijedi (7.2.1.) prikazane su vrijednosti dodatnih pokazatelja prihvatnog kapaciteta za Grad Split i pripadajuće zone. Uz svaki pokazatelj naknadno je dano kratko pojašnjenje kako bi se jasnije razumjela njegova uloga u sagledavanju prostornih i razvojnih pritisaka turizma.

[49] Publikaciju *Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske* izrađuje Ekonomski institut Zagreb u suradnji s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Posljednje izdanje publikacije se odnosi na 2023. godinu, a indeks priuštivosti je izračunan za 2022. godinu.
[50] Statistički podaci izdanih dozvola za boravak i rad;
https://mup.gov.hr/gradjani-281562/moji-dokumenti-281563/stranci-333/statistika-169019/169019

Tablica 7.2.1. Pregled vrijednosti dodatnih pokazatelja prihvatnog kapaciteta

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	D.1. Stav o smjeru razvoja gospodarstva (primarno ulaganje u turizam)	20,7 %	24,3 %	24,6 %	17,2 %	35,3 %
2025.	D.2. Stav o smjeru razvoja turizma (visoki prioritet ulaganja)					
	Izgradnja garaža i parkirališta	84,5 %	83,1 %	82,0 %	85,6 %	94,1 %
	Uređenje pješačkih i tematskih staza	58,6 %	55,6 %	61,7 %	59,1 %	76,5 %
	Obnova i uređenje Sportskog centra Gripe	54,9 %	53,2 %	54,5 %	56,2 %	47,1 %
	Obnova i uređenje gradskih stadiona (Poljud, Stari Plac, Park mladeži)	47,3 %	45,8 %	50,9 %	47,6 %	35,3 %
	Izgradnja dodatnih atrakcija (Interpretacijski centar baštine Splita, muzeji i sl.)	46,2 %	47,4 %	46,7 %	45,4 %	47,1 %
	Velika sportska događanja	43,5 %	45,0 %	40,1 %	43,4 %	47,1 %
	Veliki kulturno-zabavni festivali	40,7 %	43,9 %	43,7 %	37,8 %	52,9 %
	Izgradnja Kongresnog centra Split	30,3 %	34,7 %	25,1 %	29,0 %	29,4 %
	Izgradnja zabavnog, tematskog ili vodenog parka	29,0 %	29,4 %	29,3 %	28,2 %	47,1 %
2024.	D.3. Zadovoljstvo kvalitetom smještaja	85,7 %	/	/	/	/
2025.	D.4. Koncentracija događanja i večernjih zabavnih sadržaja na odabranim područjima destinacije	Visoka u zoni Središnji Split	/	/	/	/
2024.	D.5. Turizam kao razlog istiskivanja sadržaja važnih stanovnicima	55,1 %	55,6 %	49,4 %	56,6 %	50,0 %
2024.	D.6. Zadovoljstvo atmosferom, ugođajem	91,7 %	/	/	/	/
2024.	D.7. Zadovoljstvo gastronomskom ponudom u mjestu	86,0 %	/	/	/	/
2024.	D.8. Zadovoljstvo događanjima i manifestacijama	78,8 %	/	/	/	/
2024.	D.9. Potencijal povećanja građevinskih područja	OPISNO	/	/	/	/
2024.	D.10. Potencijal izgradnje u neizgrađenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene	OPISNO	/	/	/	/
2024.	D.11. Mogućnosti proširivanja plažnog prostora	OPISNO	/	/	/	/
2025.	D.12. Percepcija stanovnika o postojećem stanju izgrađenosti prostora					
	Turizam je znatno utjecao na promjene u prostoru	84,1 %	79,9 %	86,8 %	85,8 %	88,2 %
	Utjecaj turizma na promjene u prostoru je negativan	62,5 %	66,2 %	64,1 %	60,4 %	46,7 %
2025.	D.13. Iritacija neugodnim mirisima (iz kontejnera, kanalizacije, ventilacije) tijekom turističke sezone	67,8 %	65,0 %	55,0 %	72,6 %	70,6 %

Godina	Pokazatelj	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	D.14. Iritacija pronalaženjem parkirnog mjesta tijekom turističke sezone	80,4 %	78,7 %	73,5 %	83,4 %	70,6 %
2025.	D.15. Percepcija utjecaja turizma na rast troškova života					
	Veliki utjecaj na cijene nekretnina	83,4 %	79,2 %	85,6 %	85,3 %	82,4 %
	Veliki utjecaj na cijene najma stanova	82,4 %	78,3 %	83,6 %	84,6 %	76,5 %
	Veliki utjecaj na cijene režija	50,1 %	50,8 %	46,0 %	51,0 %	41,2 %
	Veliki utjecaj na cijene hrane i pića u trgovinama	79,3 %	74,9 %	78,3 %	82,2 %	76,5 %
	Veliki utjecaj na cijene u restoranima i kafićima	83,9 %	78,9 %	85,0 %	86,8 %	76,5 %
2025.	D.16. Zadovoljstvo dostupnošću odabranih javnih sadržaja					
	Udio zadovoljnih s društvenim sadržajima za slobodno vrijeme	32,3 %	30,7 %	38,6 %	31,6 %	35,3 %
	Udio zadovoljnih s dostupnošću dječjih igrališta	29,7 %	26,7 %	35,7 %	30,1 %	18,8 %
	Udio zadovoljnih s javnim prijevozom	25,4 %	26,4 %	26,5 %	24,4 %	31,3 %
	Udio zadovoljnih sa zabavnim sadržajima za slobodno vrijeme	25,1 %	26,6 %	30,3 %	22,7 %	29,4 %
	Udio zadovoljnih s uređenim zelenim površinama	21,2 %	22,9 %	22,2 %	19,8 %	23,5 %
	Udio zadovoljnih s rekreacijskim sadržajima	16,0 %	17,5 %	19,1 %	14,1 %	23,5 %
2025.	D.17. Preseljenje stanovnika unutar destinacije uslijed iritacije gužvom, bukom i sl. uzrokovanih turizmom					
	Postoji prijatelj / član uže obitelji koji se preselio unutar Splita unatrag zadnjih 10 godina	34,7 %	/	/	/	/
	Preseljenje uslijed iritacije gužvom, bukom i sl. uzrokovane turizmom	40,8 %	/	/	/	/
	Preseljenje uslijed povećanih troškova života	39,8 %	/	/	/	/
	Preseljenje uslijed prodaje nekretnine generirane turizmom	15,3 %	/	/	/	/
2025.	D.18. Nezadovoljstvo s raspoloživosti stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni uzrokovanog turizmom	82,7 %	79,3 %	79,6 %	85,5 %	b.o.
2025.	D.19. Ovisnost stanovnika grada / mjesta o prihodima od turizma kao udio stanovnika za koje je turizam glavni ili dodatni izvor prihoda u ukupnom broju stanovnika					
	Udio ispitanika koji imaju prihode od turizma	36,1 %	42,5 %	40,7 %	31,5 %	52,9 %
	Udio ispitanika koji nemaju prihode od turizma	63,9 %	57,5 %	59,3 %	68,5 %	47,1 %

Napomena: / - pokazatelj se ne računa za zone

D.1. Stav o smjeru razvoja gospodarstva

Pokazateljem se mjeri udio ispitanika koji smatraju da je usmjerenost na turizam poželjan pravac daljnjega gospodarskog razvitka destinacije. Turistički razvoj stvara ekonomske koristi, ali može imati negativne učinke na ostale gospodarske aktivnosti, što doprinosi pretjeranoj ovisnosti o turizmu.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Općenito govoreći, u kojem smjeru bi se trebalo razvijati gospodarstvo Splita? Treba li primarno ulagati u turizam ili smanjiti ulaganja u turizam i više poticati druge gospodarske aktivnosti?“

Izračunana vrijednost pokazatelja je 20,7 %, odnosno 20,7 % svih ispitanika smatra da treba primarno ulagati u turizam.

Gledano po zonama, najmanji udio ispitanika koji smatraju da treba primarno ulagati u turizam nalazi se u zoni „Šire gradsko područje“, a najveći u zoni „Zeleno zaleđe“.

Pokazatelj: Stav o smjeru razvoja gospodarstva

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	20,7 %	24,3 %	24,6 %	17,2 %	35,3 %

D.2. Stav o smjeru razvoja turizma

Planiranje turističkog razvoja u skladu s preferencijama lokalne zajednice doprinosi blagostanju lokalnog stanovništva i održivosti turizma u destinaciji. Namjera pokazatelja je da se dobije uvid u preferencije lokalne zajednice o određenim razvojnim smjerovima turizma.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Slijedi pitanje o smjerovima daljnjeg razvoja turizma u Vašem mjestu. Ima li svaki od sljedećih smjerova turističkog razvoja visoki, srednji ili niski prioritet, ili u to uopće ne treba ulagati?“. Ponuđeni smjerovi razvoja su rangirani s obzirom na udio ispitanika koji smatraju da određeni smjer razvoja treba imati visoki prioritet. U sljedećoj tablici je prikazan pregled ponuđenih smjerova razvoja i udjela ispitanika koji smatraju da smjer razvoja treba imati visoki prioritet.

Pokazatelj: Stav o smjeru razvoja turizma

Smjer	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
Izgradnja garaža i parkirališta	84,5 %	83,1 %	82,0 %	85,6 %	94,1 %
Uređenje pješačkih i tematskih staza	58,6 %	55,6 %	61,7 %	59,1 %	76,5 %
Obnova i uređenje Sportskog centra Gripe	54,9 %	53,2 %	54,5 %	56,2 %	47,1 %
Obnova i uređenje gradskih stadiona (Poljud, Stari Plac, Park mladeži)	47,3 %	45,8 %	50,9 %	47,6 %	35,3 %
Izgradnja dodatnih atrakcija (Interpretacijski centar baštine Splita, muzeji, galerije i sl.)	46,2 %	47,4 %	46,7 %	45,4 %	47,1 %
Velika sportska događanja	43,5 %	45,0 %	40,1 %	43,4 %	47,1 %
Veliki kulturno-zabavni festivali	40,7 %	43,9 %	43,7 %	37,8 %	52,9 %
Izgradnja Kongresnog centra Split	30,3 %	34,7 %	25,1 %	29,0 %	29,4 %
Izgradnja zabavnog, tematskog ili vodenog parka	29,0 %	29,4 %	29,3 %	28,2 %	47,1 %

D.3. Zadovoljstvo kvalitetom smještaja

Pokazateljem se mjeri udio turista koji su izrazili zadovoljstvo kvalitetom smještaja. Izvor podataka za ovaj pokazatelj je anketiranje turista.

U anketi za turiste nalazi se pitanje:

- *Ocijenite stupanj zadovoljstva smještajnim objektom na skali od 1-jako loše do 7-odlično*

koja se koriste za izračun pokazatelja tako da se promatra udio ispitanika koji su na postavljeno pitanje dali ocjenu 6 ili 7.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 85,7 %.

D.4. Koncentracija događanja i večernjih zabavnih sadržaja na odabranim područjima destinacije

Događanja te večernji zabavni sadržaji važan su aspekt ukupne turističke ponude destinacije, ali istodobno i potencijalni generator brojnih negativnih eksternalija iskazanih kroz utjecaj na poslovanje poslovnih subjekata u drugim djelatnostima, ali i narušavanje kvalitete života lokalnih stanovnika te kvalitete boravka turista. Ovim pokazateljem mjeri se koncentracija događanja u zoni „Središnji Split“.

Ocjena pokazatelja je visoka koncentracija sadržaja u zoni „Središnji Split“. Osim što se u zoni održavaju najvažnije kulturno-zabavne manifestacije, u zoni je prisutan i veliki broj noćnih klubova i diskoteka kao i ponuda *pub-crawl* obilazaka[51].

D.5. Turizam kao razlog istiskivanja sadržaja važnih stanovnicima

U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor koji utječe na blagostanje lokalnog stanovništva. No, uslijed turističkog razvoja povećava se dostupnost turističkih sadržaja, koji često

[51] Pokazatelj preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*

istiskuju javne sadržaje potrebne lokalnom stanovništvu. Pokazateljem se mjeri percepcija lokalnog stanovništva o utjecaju turizma na dostupnost javnih sadržaja.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Intenzivnim turističkim razvojem povećava se dostupnost turističkih sadržaja poput kafića, restorana i suvenirnica. Jesu li, zbog turističkih sadržaja, javni sadržaji za lokalno stanovništvo – poput vrtića, škola, zdravstvenih ustanova, tržnica i knjižnica – postali manje ili više dostupni?“. Ispitanici su mogli dati odgovor ocjenom od 1 (puno manje dostupni) do 5 (puno više dostupni). Pokazatelj je definiran kao udio ispitanika koji su dali ocjenu 1 ili 2 na postavljeno pitanje.

Vrijednost pokazatelja je 55,1 %.

Gledano po zonama, nema značajne razlike u vrijednosti pokazatelja.

Pokazatelj: Turizam kao razlog istiskivanja sadržaja važnih stanovnicima

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	55,1 %	55,6 %	49,4 %	56,6 %	50,0 %

D.6. Zadovoljstvo atmosferom, ugođajem

Pokazateljem se mjeri udio turista koji su izrazili zadovoljstvo atmosferom i ugođajem u mjestu. Izvor podataka za ovaj pokazatelj je anketiranje turista.

U anketi za turiste nalazi se pitanje:

- *Ocijenite stupanj zadovoljstva atmosferom, ugođajem u gradu na skali od 1 - jako loše do 7 - odlično*

koja se koriste za izračun pokazatelja tako da se promatra udio ispitanika koji su na postavljeno pitanje dali ocjenu 6 ili 7.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 91,7 %.

D.7. Zadovoljstvo gastronomskom ponudom u mjestu

Pokazateljem se mjeri udio turista koji su izrazili zadovoljstvo kvalitetom gastronomske ponude u mjestu. Izvor podataka za ovaj pokazatelj je anketiranje turista.

U anketi za turiste nalazi se pitanje:

- *Ocijenite stupanj zadovoljstva gastronomskom ponudom u gradu na skali od 1 - jako loše do 7 - odlično*

koja se koriste za izračun pokazatelja tako da se promatra udio ispitanika koji su na postavljeno pitanje dali ocjenu 6 ili 7.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 86,0 %.

D.8. Zadovoljstvo događanjima i manifestacijama

Pokazateljem se mjeri udio turista koji su izrazili zadovoljstvo kvalitetom događanja i manifestacija u mjestu. Izvor podataka za ovaj pokazatelj je anketiranje turista.

U anketi za turiste nalazi se pitanje:

- *Ocijenite stupanj zadovoljstva događanjima i manifestacijama u gradu na skali od 1 - jako loše do 7 - odlično*

koja se koriste za izračun pokazatelja tako da se promatra udio ispitanika koji su na postavljeno pitanje dali ocjenu 6 ili 7.

Prema podacima iz istraživanja, vrijednost pokazatelja je 78,8 %.

D.9. Potencijal povećanja građevinskih područja

Pokazatelj ukazuje na dodatne mogućnosti proširenja građevinskih područja, ovisno o namjeni.

Ukupna mogućnost proširenja građevinskog područja naselja[52], iznosi oko 124 ha i to u Slatinama te u najvećoj mjeri u predjelu zone „Zeleno zaleđe". Građevinska područja naselja nije moguće širiti u zonama „Središnji Split", „Šire gradsko područje" i najvećem dijelu zone „Kupališni Split" s obzirom da je, izuzev zaštićenih prirodnih cjelina, gotovo cijelo područje već planirano kao građevinsko.

Mogućnosti širenja građevinskih područja naselja, osim o uvjetima iz Zakona o prostornom uređenju, ovise i o prostornim obilježjima poput konfiguracije terena, osjetljivosti prostora i sl. što ograničava potpuno korištenje zakonski dozvoljenog povećanja.

D.10. Potencijal izgradnje u neizgrađenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene

Pokazatelj ukazuje na najveći mogući broj ležajeva koji se može ostvariti u neizgrađenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene.

Prema postojećoj prostorno-planskoj dokumentaciji, u odnosu na planirani smještajni kapacitet u T1 zonama (hoteli i slični kapaciteti) od 9.700 kreveta, u 2023. godini je nerealizirano 8.130 kreveta i to u zonama „Središnji Split" i „Kupališni Split". U jedinoj gradskoj T3 zoni (kampovi) dosegnut je maksimalni kapacitet od 500 kreveta.

Ugostiteljsko-turistički kapaciteti (svih svrsta osim autokampova) mogu se realizirati i na površinama drugih namjena (mješovita M1, M2, M3, stambena i poslovno-stambena te kao prateći sadržaji u proizvodnim i poslovnim zonama). To znači da postoje značajne mogućnosti povećanja kapaciteta ugostiteljsko-turističkog smještaja u vrstama kolektivnog smještaja u planiranim T1 zonama kao i na površinama druge namjene[53].

D.11. Mogućnosti proširivanja plažnog prostora

Pokazatelj ukazuje na dodatne mogućnosti povećanja plažnih kapaciteta, a u odnosu na zauzetost obalnog prostora postojećim i planiranim sadržajima te na reljefne i prostorne karakteristike.

Analiza uvjeta PPUG-a i GUP-a ukazuje da je povećanje površine uređenih plaža moguće kroz zahvate na postojećim plažama odnosno planiranim R3 zonama kroz oblikovanje obalne linije[54]. Osim toga, uz

[52] Pokazatelj preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*
[53] Pokazatelj preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*
[54] Pokazatelj preuzet iz studije N. Ivandić, N. Telišman-Košuta, S. Turk (2024), *Studija turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i akcijski plan.*

pretpostavku širenja građevinskog područja u PPUG-u, planiranje novih plaža moguće je na potezu Duilovo-Stobreč. Riječ je o pojasu koji ima potencijal za formiranje novih plaža, budući da su za to stvorene pretpostavke izgradnjom kamene školjere za zaštitu kanalizacijske cijevi.

D.12. Percepcija stanovnika o postojećem stanju izgrađenosti prostora

U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor koji utječe na blagostanje lokalnog stanovništva. Intenzivan turistički razvoj uzrokuje značajne prostorne promjene koje mogu biti pozitivne (npr. uređenije mjesto) i negativne (npr. preizgrađenost prostora). Pokazatelj mjeri percepciju lokalnog stanovništva o utjecaju turizma na prostorne promjene.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Koristeći ocjene od 1 - 'Nimalo' do 5 - 'Jako puno', u kojoj mjeri smatrate da je turizam utjecao na promjene u prostoru (izgrađenost prostora, korištenje prostora za druge namjene)?“. Potom su ispitanici koji su dali ocjenu od 2 do 5 trebali odgovoriti na dodatno pitanje „Smatrate li te promjene nečim pozitivnim ili negativnim?“. Pokazatelj je definiran kao udio ispitanika koji su se na dodatnom pitanju izjasnili da smatraju promjene negativnim.

Oko 85 % svih ispitanika smatra da je turizam utjecao na promjene u prostoru, a da je ta promjena negativno utjecala na prostor smatra njih 62,5 % (vrijednost pokazatelja).

Pokazatelj: Percepcija stanovnika o postojećem stanju izgrađenosti prostora

Ocjena	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
Turizam je znatno utjecao na promjene u prostoru	84,1 %	79,9 %	86,8 %	85,8 %	88,2 %
Utjecaj turizma na promjene u prostoru je negativan	62,5 %	66,2 %	64,1 %	60,4 %	46,7 %

D.13. Iritacija neugodnim mirisima (iz kontejnera, kanalizacije, ventilacije) tijekom turističke sezone

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika mjesta kojima veliki problem predstavljaju neugodni mirisi u vrijeme turističke sezone. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Predstavljaju li neugodni mirisi (iz kontejnera, kanalizacije, ventilacije) veliki problem, mali problem ili uopće nisu problem?“. Smatra se da je ispitanik iritiran, ako je na postavljeno pitanje dao odgovor „Veliki problem“.

Udio ispitanika kojima neugodni mirisi u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem iznosi 67,8 %.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da iritacija neugodnim mirisima za vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem za lokalno stanovništvo.

Pokazatelj: Iritacija neugodnim mirisima (iz kontejnera, kanalizacije, ventilacije) tijekom turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	67,8 %	65,0 %	55,0 %	72,6 %	70,6 %

D.14. Iritacija pronalaženjem parkirnog mjesta tijekom turističke sezone

Ovaj pokazatelj izražava udio (%) stalnih stanovnika mjesta kojima veliki problem predstavlja pronalaženje parkirnog mjesta u vrijeme turističke sezone. Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Predstavlja li pronalazak slobodnog parkirnog mjesta veliki problem, mali problem ili uopće nije problem“. Smatra se da je ispitanik iritiran, ako je na postavljeno pitanje dao odgovor „Veliki problem“.

Udio ispitanika kojima pronalaženje parkirnog mjesta u vrijeme turističke sezone predstavlja veliki problem iznosi 80,4 %.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da pronalaženje parkirnog mjesta u vrijeme turističke sezone predstavlja vrlo veliki problem za lokalno stanovništvo.

Pokazatelj: Iritacija pronalaženjem parkirnog mjesta tijekom turističke sezone

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	80,4 %	78,7 %	73,5 %	83,4 %	70,6 %

D.15. Percepcija utjecaja turizma na rast troškova života

U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor koji utječe na blagostanje lokalnog stanovništva. Turistički razvoj često uzrokuje rast cijena nekretnina i povećanje drugih troškova života što može narušiti životni standard lokalnog stanovništva, posebice onih koji ne ostvaruju izravne prihode od turizma. Ovim skupom pokazatelja se prati percepcija lokalnog stanovništva o utjecaju turizma na povećanje troškova života.

Pokazatelji su izračunani na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Koristeći ocjene od 1 - 'Nimalo' do 5 - 'Jako puno', u kojoj mjeri smatrate da su se u Splitu u posljednjih pet godina zbog turizma povećale cijene …“, a ispitanika se pitalo za mišljenje o povećanju cijena nekretnina, najma stanova, režija, hrane i pića u trgovinama te cijena u restoranima i kafićima. Pokazatelji se računaju kao udjel ispitanika koji smatraju da je utjecaj turizma na povećanje cijena velik (ocjena 4 ili 5). Vrijednosti pokazatelja pregledno su prikazane u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Percepcija utjecaja turizma na rast troškova života

Turizam ima veliki utjecaj na …	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
cijene nekretnina	83,4 %	79,2 %	85,6 %	85,3 %	82,4 %
cijene najma stanova	82,4 %	78,3 %	83,6 %	84,6 %	76,5 %
cijene režija	50,1 %	50,8 %	46,0 %	51,0 %	41,2 %
cijene hrane i pića u trgovinama	79,3 %	74,9 %	78,3 %	82,2 %	76,5 %
cijene u restoranima i kafićima	83,9 %	78,9 %	85,0 %	86,8 %	76,5 %

D.16. Zadovoljstvo dostupnošću odabranih javnih sadržaja

U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor koji utječe na blagostanje lokalnog stanovništva. No, uslijed turističkog razvoja povećava se dostupnost turističkih sadržaja, koji često

istiskuju javne sadržaje potrebne lokalnom stanovništvu. Ovim skupom pokazatelja se mjeri zadovoljstvo lokalnog stanovništva dostupnošću odabranih javnih sadržaja.

Pokazatelji su izračunani na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Jeste li zadovoljni dostupnošću sljedećih javnih sadržaja u Splitu? Odgovorite koristeći ocjene od 1 do 5, pri čemu 1 znači 'U potpunosti nezadovoljan', a 5 znači 'U potpunosti zadovoljan'.“, a ispitanika se pitalo za mišljenje o dostupnosti dječjih igrališta, uređenih zelenih površina, rekreacijskih sadržaja (pješačke i biciklističke staze, trim staze i sl.), zabavnih sadržaja za slobodno vrijeme (kina, kazališta, koncerti), društvenih sadržaja za slobodno vrijeme (knjižnice, škole stranih jezika, tečajevi za odrasle) te javnog prijevoza. Pokazatelji se računaju kao udjel ispitanika koji su zadovoljni dostupnošću javnog sadržaj (ocjena 4 ili 5). Vrijednosti pokazatelja pregledno su prikazane u sljedećoj tablici.

Pokazatelj: Zadovoljstvo dostupnošću odabranih javnih sadržaja

Udio zadovoljnih sadržajima	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
Društveni sadržaji za slobodno vrijeme	32,3 %	30,7 %	38,6 %	31,6 %	35,3 %
Dječja igrališta	29,7 %	26,7 %	35,7 %	30,1 %	18,8 %
Javni prijevoz	25,4 %	26,4 %	26,5 %	24,4 %	31,3 %
Zabavni sadržaji za slobodno vrijeme	25,1 %	26,6 %	30,3 %	22,7 %	29,4 %
Uređene zelene površine	21,2 %	22,9 %	22,2 %	19,8 %	23,5 %
Rekreacijski sadržaji	16,0 %	17,5 %	19,1 %	14,1 %	23,5 %

D.17. Preseljenje stanovnika unutar destinacije uslijed iritacije gužvom, bukom i sl. uzrokovanih turizmom

U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor koji utječe na blagostanje lokalnog stanovništva. Istovremeno, turizam stvara pritisak na stanovništvo koje živi na području glavnih atrakcija u destinaciji pri čemu može doći do negativnih posljedica poput gentrifikacije. Pokazateljem se mjere razlozi preseljenja onih osoba koje su se preselile na drugu lokaciju unutar iste destinacije. Preciznije, definiran je skup pokazatelja koji mjeri udio preseljenja uslijed različitih razloga.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Jeste li Vi, ili netko od Vaše uže obitelji / prijatelja preselili u druge dijelove iste destinacije tijekom zadnjih deset godina?“. Potom je ispitanicima koji su dali odgovor DA, postavljeno dodatno pitanje o razlozima preseljenja. Među ostalim, bili su ponuđeni iritacija gužvom, bukom i sl. uzrokovana turizmom, mogućnost zarade od prodaje nekretnine i povećani troškovi života uzrokovani turizmom, a ispitanici su mogli odabrati jedan ili više razloga. Vrijednost pokazatelja za određeni razlog preseljenja računa se kao broj ispitanika koji su naveli taj razlog za preseljenje kroz ukupan broj ispitanika koji se preselio.

Na prvo pitanje pozitivno je odgovorilo 34,7 % ispitanika i njima je ponuđeno pitanje o razlozima preseljenja, na temelju kojih su izračunane vrijednosti pokazatelja, prikazane u sljedećoj tablici.

Pokazatelj	Vrijednost
Preseljenje uslijed iritacije gužvom, bukom i sl. uzrokovane turizmom	40,8 %
Preseljenje uslijed povećanih troškova života	39,8 %
Preseljenje uslijed prodaje nekretnine generirane turizmom	15,3 %

D.18. Nezadovoljstvo s raspoloživosti stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni uzrokovanog turizmom

U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor koji utječe na blagostanje lokalnog stanovništva. Istovremeno, turistički razvoj može uzrokovati znatno povećanje cijena nekretnina i najma stanova uz smanjenje njihove dostupnosti, te time negativno utjecati na blagostanje lokalnog stanovništva. Pokazateljem se mjeri nezadovoljstvo lokalnog stanovništva s raspoloživosti stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Koristeći ocjene od 1 - 'Vrlo nezadovoljan' do 5 - 'Vrlo zadovoljan', recite koliko ste zadovoljni mogućnostima pronalaska odgovarajućeg stambenog prostora u Vašem mjestu po prihvatljivoj cijeni?“. Pokazatelj se računa kao udio ispitanika koji nisu zadovoljni s raspoloživosti stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni (dali su ocjenu 1 ili 2).

Vrijednost pokazatelja (udio nezadovoljnih) je 82,7 %.

Vrijednosti pokazatelja ukazuju da je pronalazak raspoloživog stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni veliki problem za sve stanovnike grada Splita.

Pokazatelj: Nezadovoljstvo s raspoloživosti stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni uzrokovanog turizmom

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	82,7 %	79,3 %	79,6 %	85,5 %	nema odgovora

D.19. Ovisnost stanovnika grada / mjesta o prihodima od turizma kao udio stanovnika za koje je turizam glavni i dodatni izvor prihoda u ukupnom broju stanovnika

Ovisnost stanovnika grada / mjesta o prihodima od turizma važan je iskaz mogućih opasnosti za kvalitetu života lokalnih stanovnika koje proizlaze iz ovisnosti raspoloživog dohotka o gospodarskoj aktivnosti. Pokazateljem se mjeri udio lokalnog stanovništva koje ima prihode (korist) od turizma.

Pokazatelj je izračunan na temelju podataka iz anketiranja lokalnog stanovništva, iz odgovora na pitanje „Vama i/ili članovima Vaše uže obitelji turizam je glavni / dodatni / nema prihod.“.

Prema rezultatima ankete, ukupno 36,1 % ispitanika navodi da imaju prihode od turizma: za 9,6 % ispitanika u uzorku turizam je glavni izvor prihoda, dok 26,4 % ispitanika navode turizam kao dodatni izvor prihoda. Preostalih 63,9 % ispitanika navodi da nema prihode od turizma.

Pokazatelj: Ovisnost stanovnika grada / mjesta o prihodima od turizma kao udio stanovnika za koje je turizam glavni i dodatni izvor prihoda u ukupnom broju stanovnika – Udio stanovnika koji imaju prihod od turizma

Godina	Grad Split	Središnji Split	Kupališni Split	Šire gradsko područje	Zeleno zaleđe
2025.	36,1 %	42,5 %	40,7 %	31,5 %	52,9 %

8. PRIHVATNI KAPACITET GRADA SPLITA

Glavna ograničenja i izazovi održivoga turističkog razvoja
Preporuke za upravljanje prihvatnim kapacitetom

U ovom se poglavlju, na temelju prethodne analize stanja i analize pokazatelja, sagledavaju mogućnosti prihvatnog kapaciteta Splita te izdvajaju ključna ograničenja i izazovi povezani s turističkim razvojem destinacije. Prihvatni kapacitet pritom se ne promatra kao fiksna vrijednost, nego kao dinamičan okvir za razumijevanje odnosa između turističkih pritisaka, prostornih i infrastrukturnih mogućnosti grada, kvalitete života lokalnog stanovništva i kvalitete boravka posjetitelja.

Svrha poglavlja je povezati analitičke nalaze s upravljačkim smjernicama. Zato se najprije identificiraju glavna ograničenja i izazovi, a potom se predlažu preporuke za upravljanje prihvatnim kapacitetom, usmjerene na postizanje ravnoteže između turističkog razvoja, zaštite resursa i interesa lokalne zajednice.

8.1. Glavna ograničenja i izazovi održivoga turističkog razvoja

U nastavku se izdvajaju glavna ograničenja razvoja turizma u Gradu Splitu prema temeljnim dimenzijama održivosti — prostoru, društvu, okolišu i ekonomskom aspektu — kako bi se jasnije prepoznali ključni pritisci i razvojni rizici destinacije. Analiza se temelji na detaljnom sagledavanju pokazatelja prihvatnog kapaciteta, pri čemu se posebna pažnja usmjerava na njihove prostorne razlike i specifičnosti pojedinih zona, s obzirom na to da intenzitet i obilježja turističkih pritisaka nisu jednoliko raspoređeni na području grada. U nastavku se daje pregled ograničenja i izazova razvoja u odnosu na dimenzije održivosti (Tablica 8.1.1.) i u odnosu na turističke zone (Tablica 8.1.2.)

Tablica 8.1.1. Glavna ograničenja i izazovi prema dimenzijama održivosti

	Glavna ograničenja i izazovi prema dimenzijama održivosti
Prostor	• **Visoka koncentracija smještaja i turističkog prometa u zoni 'Središnji Split'** U zoni „Središnji Split" koncentrirano je 43,6 % svih kreveta i oko 48 % svih noćenja, uz najveću iskorištenost kapaciteta od 101 noćenja po krevetu. To potvrđuje da je upravo najuži gradski prostor najizloženiji pritisku turističkog smještaja i prometa. U ovoj zoni koncentriran je najveći broj kulturno-povijesnih atrakcija koje privlače veliki broj posjetitelja iz cijele Županije i okruženja. • **Struktura smještajnih kapaciteta** Smještajna struktura izrazito je oslonjena na privatni smještaj: 65,6 % svih kapaciteta čine objekti u domaćinstvu, dok hoteli čine 15,7 %**.** Dodatan problem predstavlja činjenica da se objekti u domaćinstvu u većini slučajeva nalaze u stambenim zgradama. • **Rast nekomercijalnog smještaja** Prema podacima Grada Splita oko 1.100 objekata su obveznici plaćanja poreza na kuće i stanove za odmor, dok podaci *eVisitora* ukazuju na stalno povećanje broja kuća i stanova za odmor, što dodatno ukazuje na pritisak na stambeni fond u Gradu. • **Širenje turističkog pritiska na zonu 'Šire gradsko područje'** Turistički pritisak sve se više širi prema zoni „Šire gradsko područje", gdje je broj kreveta od 2019. do 2025. porastao za 26,1 %, što je najveći rast među svim zonama. To pokazuje da se razvoj turizma više ne zadržava samo u povijesnoj jezgri i obalnom pojasu, nego sve snažnije zahvaća i prostore dominantno namijenjene stanovanju.

Društvo

- **Niska razina zadovoljstva stanovništva razvojem turizma**
  Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom iznosi svega 19,7 %, što upućuje na vrlo nisku društvenu prihvatljivost postojećeg modela razvoja. Istodobno 63,9 % stanovnika navodi da nema prihode od turizma, što dodatno pojačava percepciju neravnoteže između koristi i troškova.

- **Iritantni učinci turizma – buka, istiskivanje sadržaja važnih za stanovništvo, dostupnost stanovanja**
  Na razini grada 52,2 % stanovnika smatra buku velikim problemom, a u zoni „Središnji Split" taj udio raste na 61,2 %, dok u zoni „Šire gradsko područje" iznosi 51,7 %. Dodatno, 55,1 % stanovnika smatra da turizam pridonosi istiskivanju sadržaja važnih za lokalnu zajednicu, a 82,7 % ispitanika nezadovoljno je dostupnošću odgovarajućeg stambenog prostora po prihvatljivoj cijeni.

okoliš

- **Povećani pritisci na komunalnu i prometnu infrastrukturu**
  Turistički promet stvara veliko opterećenje na komunalni i prometni sustav. Turisti troše dvostruko više vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju stanovnika (omjer iznosi 2,1 : 1). Isti omjer bilježi se i kod količine generiranog komunalnog otpada. Dodatno, kroz gradsku luku prolazi godišnje više od 6 milijuna putnika i milijun vozila, uz stalni rast prometa putnika na brodovima za kružna putovanja (kruzerima), što dodatno opterećuje prometni sustav i središnje gradske prostore.

- **Sezonalnost turizma**
  Iako se sezonalnost postupno smanjuje, najveći broj noćenja i dalje se ostvaruje u razdoblju od lipnja do rujna, dok udjeli mjeseci od siječnja do ožujka te studenoga i prosinca pojedinačno ne prelaze 3 % ukupnih godišnjih noćenja. U mjesecu s najvećim opterećenjem (kolovoz), bilježi se više od 200 tisuća dolazaka turista, što potvrđuje i dalje izraženu koncentraciju turističkog prometa u vršnom dijelu godine.

Ekonomski aspekti razvoja

- **Raspoloživost radne snage**
  Raspoloživost dodatne radne snage postupno se smanjuje što je posljedica kontinuiranog pada stope nezaposlenosti (4,1 % sredinom 2025.) kao i demografskih kretanja. Istodobno je na razini Splitsko-dalmatinske županije izdano 17.930 radnih dozvola u 2023. i 22.584 u 2024., što upućuje na rastuću ovisnost sektora o vanjskoj radnoj snazi.

- **Nesrazmjer rasta gospodarskih koristi od turizma i posljedica na kvalitetu života**
  Turizam ostvaruje značajne gospodarske učinke — u djelatnostima smještaja te pripreme i usluživanja hrane ostvareno je 334,8 milijuna eura poslovnog prihoda, uz 6.512 zaposlenih. Međutim, koristi nisu ravnomjerno raspodijeljene; dok su negativni učinci na kvalitetu života izraženi kroz nisko zadovoljstvo stanovništva (19,7 %), visok udio stanovnika bez prihoda od turizma (63,9 %) te snažan pritisak na stanovanje, posebno u zoni „Središnji Split", gdje na jedan smještajni objekt dolazi svega 3,6 stanova za stalno stanovanje.

Tablica 8.1.2. Glavna ograničenja razvoja turizma prema zonama

Zone	Glavna ograničenja
Središnji Split	Zona 'Središnji Split' predstavlja najopterećeniji prostor grada. U njoj je koncentrirano više od 40 % svih turističkih kreveta, ostvaruje se skoro 50 % svih noćenja, a iskorištenost kreveta doseže 101 noćenje po krevetu. U toj je zoni također koncentriran najveći dio kulturnih, ugostiteljskih i zabavnih sadržaja. Pritisak na lokalno stanovništvo ovdje je najizraženiji: 61,2 % stanovnika navodi buku, a 55 % navodi gužvu kao veliki problem. To je zona u kojoj se prostorni, društveni, ekonomski i okolišni konflikti razvoja najviše preklapaju.
Kupališni Split	Zona 'Kupališni Split' je važan turistički prostor s oko četvrtinom svih turističkih kreveta, ali se razlikuje po jačoj usmjerenosti na obalni i sezonski proizvod. U toj zoni nalazi se jedini kamp u gradu (Stobreč). Zanimljivo je da je u posljednje dvije godine broj noćenja u ovoj zoni u laganom padu, što sugerira određeno zasićenje ili preraspodjelu potražnje prema drugim dijelovima grada. Očekuje se da će se ovaj trend promijeniti nakon potpunog uređenja područja Žnjana. Iako je pritisak turizma ovdje slabiji nego u centru, riječ je o zoni osjetljivoj zbog sezonske koncentracije korištenja obalnog prostora. Posebno treba istaknuti i prijetnju rasta broja vikendica (kuća ili stanova).
Šire gradsko područje	Zona 'Šire gradsko područje' pokazuje širenje turističke aktivnosti. Broj kreveta u ovoj zoni od 2019. do 2025. porastao je za 26,1 %, što je najviše među svim zonama, a udio noćenja također je u stalnom rastu. Najveći broj kreveta je u objektima u domaćinstvu, što predstavlja problem budući da je riječ o zoni pretežito namijenjenoj stanovanju s puno stambenih zgrada. To se reflektira i u visokoj razini nezadovoljstva lokalnog stanovništva u odnosu na iritantne učinke turizma (buka, gužve). Dodatno, vidljivo je da se razvojni pritisak premješta i prema širem urbanom pojasu.
Zeleno zaleđe	Zona Zeleno zaleđe zasad nosi najmanji pritisak, s manje od tisuću kreveta i s udjelom od 2 % svih noćenja, ali pokazuje razvojnu dinamiku koju treba pratiti. U odnosu na 2019. broj kreveta povećan je za oko 20 %. Riječ je o zoni koja ima najveći udio kapaciteta više i visoke kategorije (gotovo 40 %). Ovdje ograničenje nije sadašnje preopterećenje, nego potreba da se rast pravodobno usmjeri kako bi se izbjeglo ponavljanje obrazaca iz središnjih zona i očuvao prostor za visoko kvalitetnu turističku ponudu.

8.2. Preporuke za upravljanje prihvatnim kapacitetom

U nastavku se daje pregled ključnih pokazatelja i preporuka proizašlih iz analize prihvatnog kapaciteta destinacije Split, s ciljem usmjeravanja daljnjeg razvoja turizma prema održivijem modelu koji istodobno uvažava potrebe lokalnog stanovništva, prostorne i infrastrukturne mogućnosti grada te očuvanje kvalitete boravka posjetitelja. Prikazani pokazatelji obuhvaćaju institucionalni i strateški okvir, smještajne kapacitete, turističku potražnju, resursno-atrakcijsku osnovu, prostor, komunalnu i prometnu infrastrukturu te kvalitetu života stanovništva, a za svako područje definirane su preporučene vrijednosti ili smjerovi djelovanja kao podloga za donošenje budućih upravljačkih odluka. Na kraju poglavlja daju se i preporuke za donošenje posebnih provedbenih odluka kojima bi se predložene mjere mogle operacionalizirati u skladu sa Zakonom o turizmu i drugim relevantnim propisima.

Područje / tema	Pokazatelj	Preporuka
Institucionalni strateški okvir		
Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika	36,2 %	Podignuti na 50 %
Smještajni kapaciteti		
Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika	24,8 (Grad Split)	Zona 'Središnji Split' - najviša vrijednost 80 kreveta u komercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika Zona 'Kupališni Split' - najviša vrijednost 50 kreveta u komercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika Zona 'Šire gradsko područje' - najviša vrijednost 15 kreveta u komercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika Zona 'Zeleno zaleđe' - najviša vrijednost 25 kreveta u komercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika
Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje *(* Pojašnjenje: primjer, 1:3 – na jedan turistički smještaj dolazi najmanje 3 stana za stalno stanovanje)*	0,100 (1:10,0) Na jedan smještajni objekt u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor dolazi 10 stanova za stalno stanovanje	Zona 'Središnji Split'- najviša vrijednost 1:3 Zona 'Kupališni Split' – najviša vrijednost 1:6 Zona 'Šire gradsko područje' – najviša vrijednost 1:20 Zona 'Zeleno zaleđe' – najviša vrijednost 1:10

Struktura smještajnih kapaciteta izražena u postotnim udjelima	Udio hotela i kampova u svim turističkim kapacitetima je 15,8 %, a u komercijalnim 18,2 %	Povećanje udjela hotela i kampova u komercijalnim smještajnim kapaciteta s 18,2 % na 30 %

Turistička potražnja

Nezadovoljstvo zbog gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama (turisti)	4,5 %	Zadržati ispod 5 %

Resursno-atrakcijska osnova

Koncentracija ugostiteljskih sadržaja na odabranim područjima destinacije / definiranim zonama		Dovršiti središnji registar ugostiteljskih objekata
Kakvoća zraka na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj–rujan u odnosu na ostatak godine	Prva kategorija	Zadržati kakvoću zraka prve kategorije
Kakvoća voda za kupanje na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj–rujan u odnosu na ostatak godine	Vrlo visoka	Zadržati vrlo visoku kvalitetu
Raspoloživa površina plaže po kupaču u danima vršne turističke sezone	1,5 m^2	Podignuti standard na 3 m^2 po kupaču
Utjecaj turizma na izgled destinacije (lokalno stanovništvo)	31,3 %	Podignuti na 50 %
Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora (lokalno stanovništvo)	18,7 %	Podignuti na 50 %
Zadovoljstvo uređenošću mjesta (turisti)	81,7 %	Zadržati iznad 80%
Zadovoljstvo uređenošću glavnih atrakcija u mjestu (turisti)	86,1 %	Zadržati iznad 80%
Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone (lokalno stanovništvo)	52,2 %	Smanjiti na ispod 40 %
Utjecaj buke na kvalitetu boravka (turisti)	0,0 %	Zadržati ispod 5 %

Prostor

Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji – negativni utjecaj (lokalno stanovništvo)	71,3 %	Smanjiti udio na minimalno 60 %
Udio stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica	8,1 %	Zadržati ispod 10 % na razini Grada; u zoni Središnji Split zadržati ispod 25 %

Komunalna infrastruktura

Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) - voda	210 % (*za 110 % veća potrošnja po turističkom noćenju u odnosu na noćenje stanovnika*)	Poticati mjere za smanjenje potrošnje vode
Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) – električna energija	Potrošnja električne energije je najveća u siječnju, stoga električna energija ne predstavlja usko grlo razvoju turizma.	Poticati mjere za smanjenje potrošnje električne energije
Broj djelatnika na održavanju javnih površina u odnosu na m^2 javnih površina koje se održavaju	3.731m^2 po djelatniku	Zadržati ispod 4.000
Kapaciteti (ljudski i tehnološki) za odvoz otpada	Trenutno se koristi oko 75% maksimalnoga operativnog kapaciteta	Zadržati na razini do 80 %
Iritacija neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone (lokalno stanovništvo)	71,7 %	Smanjiti na 50 %

Prometna infrastruktura

Procjena kapaciteta i iskorištenosti parkirališta u razdoblju vršne turističke sezone	8.389 mjesta / iskorištenost 80,8 %	Povećati kapacitet na 9.000
Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone (lokalno stanovništvo)	82,3 %	Smanjiti na ispod 50 %
Zadovoljstvo prometom u mjestu	45,2 %	Povećati na iznad 60 %

Stanovništvo i kvaliteta života

Iritacija ljetnom gužvom i specifično gužvama na ulicama / javnim površinama (lokalno stanovništvo)	56,8 %	Smanjiti na ispod 50 %

Slijedom zaključaka analize prihvatnog kapaciteta destinacije Split, utvrđeno je kako Grad Split ulazi u fazu u kojoj intenzitet turističke aktivnosti u pojedinim dijelovima grada doseže razine koje stvaraju izražene prostorne, društvene, infrastrukturne i okolišne pritiske. Posebno se to odnosi na zonu „Središnji Split“, ali i na sve izraženije širenje turističkog pritiska prema zoni „Šire gradsko područje“, koja je primarno namijenjena stanovanju. Analiza pokazuje kako je postojeći model turističkog razvoja dominantno oslonjen na privatni smještaj, koji čini 65,6 % ukupnih smještajnih kapaciteta, pri čemu se najveći dio tih kapaciteta nalazi upravo u višestambenim stambenim zgradama. Istodobno, u zoni „Središnji Split“ koncentrirano je 43,6 % svih kreveta i gotovo polovica ukupnih noćenja grada, uz izrazito visoku iskorištenost kapaciteta i snažne konflikte između turističke funkcije grada i svakodnevnog života lokalnog stanovništva. Dodatno, analiza ukazuje na kontinuirani rast nekomercijalnog smještaja i kuća / stanova za odmor, kao i na snažan pritisak na tržište stanovanja i dostupnost stanova za stalno stanovanje. Društveni pokazatelji dodatno potvrđuju potrebu za aktivnim upravljanjem razvojem turizma. Zadovoljstvo stanovništva razvojem turizma iznosi svega 19,7 %, dok

82,7 % ispitanika iskazuje nezadovoljstvo dostupnošću stanovanja po prihvatljivim cijenama. Više od polovice stanovnika smatra da turizam pridonosi istiskivanju sadržaja važnih za lokalnu zajednicu, dok buka i gužve predstavljaju dominantne iritantne učinke turizma, osobito u povijesnoj jezgri i obalnom pojasu.

Polazeći od zaključaka analize prihvatnog kapaciteta destinacije Split, Plan upravljanja destinacijom Split predviđa mogućnost donošenja općih mjera iz članka 31. Zakona o turizmu (NN 156/23), kojima bi se uspostavio okvir aktivnog upravljanja turističkim razvojem, zaštite kvalitete života lokalnog stanovništva te očuvanja prostornih i infrastrukturnih kapaciteta destinacije.

Sukladno navedenom, Gradu Splitu predlaže se donošenje sljedećih odluka:

- za područje grada Splita preporučuje se donošenje odluke o uvođenju turističkog ekološkog doprinosa za posjetitelje koji se ne koriste uslugom smještaja u destinaciji, odnosno za posjetitelje koji u destinaciju dolaze organiziranim agencijskim prijevozom na jednodnevni posjet i za posjetitelje s čarterskih plovila i brodova za višednevna kružna putovanja koji ne ostvaruju noćenje u destinaciji;
- za područje grada Splita preporučuje se donošenje odluke koja će omogućiti obustavu mogućnosti prenamjene poslovnih prostora u prizemlju poslovno-stambenih zgrada u prostore za pružanje usluge smještaja, odnosno pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (NKD 2025, odjeljak / djelatnost 55, skupina 55.9);
- za područje zaštićene kulturno-povijesne cjeline grada Splita (zona A i zona B), koja se nalazi u obuhvatu zone „Središnji Split“, preporučuje se donošenje odluke koja će omogućiti obustavu izdavanja novih rješenja o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (NKD 2025, odjeljak / djelatnost 55, skupina 55.9) u višestambenim zgradama odnosno zgradama namijenjenim stanovanju, a koje se sastoje se od najmanje četiri stana;
- za područje zone „Središnji Split“ preporučuje se donošenje odluke koja će omogućiti obustavljanje izdavanja novih rješenja o odobrenju za:
    - pružanje ugostiteljskih usluga u sljedećim vrstama ugostiteljskih objekata iz skupine „Restorani“: Pečenjarnica, Slastičarnica (isključivo ugostiteljski objekt u kojemu se priprema i uslužuje samo sladoled) i Objekt brze prehrane (*fast food*) na području obuhvata zaštićene zone A;
    - pružanje ugostiteljskih usluga u sljedećim vrstama ugostiteljskih objekata iz skupine „Barovi“: Noćni klub, Noćni bar i *Disco*-klub;
    - pružanje ugostiteljskih usluga u sljedećim vrstama ugostiteljskih objekata iz skupine „Objekti jednostavnih usluga“: Objekt jednostavnih usluga u kiosku, Objekt jednostavnih brzih usluga, Objekt jednostavnih usluga u nepokretnom vozilu (ili priključnom vozilu), Objekt jednostavnih usluga u šatoru, Objekt jednostavnih usluga na klupi i Objekt jednostavnih usluga na kolicima (ili sličnim napravama), osim za potrebe organizacije gradskih manifestacija;
    - postavljanje bankomata, osim u prizemljima zgrada u kojima posluju banke te na javnoprometnim površinama koje odredi Grad, sukladno gradskim odlukama.

Uzimajući u obzir zaključke analize prihvatnog kapaciteta turizma destinacije Split te potrebe zaštite kvalitete života lokalnog stanovništva, jedinstvenog identiteta i atmosfere grada te očuvanja prostornih i infrastrukturnih kapaciteta destinacije, predložene mjere utemeljene su na odredbama članka 31. Zakona o turizmu (NN 156/2023) koji je odredio da predstavničko tijelo jedinice lokalne

samouprave može, na temelju plana upravljanja destinacijom i u skladu s prostornim planovima, donijeti odluku o broju, vrsti i kategoriji ugostiteljskih objekata, kao i ostalim mjerama iz svoje nadležnosti koje su povezane s turizmom (primjerice, sukladno odredbama Zakona o komunalnoj djelatnosti).

Slijedom usvajanja Plana upravljanja destinacijom grada Split i njegove objave u Službenom glasniku Grada Splita, preporučuje se pokretanje zasebnih upravnih i normativnih postupaka za izradu i donošenje provedbenih odluka i akata kojima će se operacionalizirati prethodno definirane mjere upravljanja održivim razvojem turizma.

Mjere definirane ovim Planom predstavljaju strateški i programski okvir za upravljanje turističkim razvojem destinacije, dok se njihova provedba ostvaruje kroz donošenje posebnih odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, sukladno odredbama članka 31. Zakona o turizmu (NN 156/2023), kao i drugih relevantnih propisa iz područja prostornog uređenja, ugostiteljske djelatnosti, komunalnog gospodarstva, trgovine i zaštite kulturne baštine. S obzirom na to da članak 31. Zakona o turizmu propisuje mogućnost donošenja odluka „na temelju plana upravljanja destinacijom, a u skladu s prostornim planovima“, proizlazi da Plan upravljanja destinacijom predstavlja stručnu i analitičku podlogu za naknadno donošenje konkretnih provedbenih odluka, a ne akt kojim same mjere neposredno stupaju na snagu. Stoga se preporučuje da Grad Split, putem nadležnih upravnih tijela, pristupi izradi odgovarajućih odluka, uz prethodnu pravnu analizu njihove usklađenosti s važećim zakonodavnim okvirom i prostorno-planskom dokumentacijom.

Posebno se preporučuje da se prije donošenja pojedinačnih odluka provedu:

- detaljna pravna analiza njihove provedivosti i usklađenosti s posebnim propisima
- analiza mogućih gospodarskih, društvenih i prostornih učinaka
- međuresorna koordinacija nadležnih gradskih upravnih tijela
- konzultacije s nadležnim tijelima državne uprave i javnopravnim tijelima kada je to potrebno
- savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, sukladno propisima o pravu na pristup informacijama.

Na taj način osigurava se pravna sigurnost, transparentnost postupka te postupna i kontrolirana implementacija mjera upravljanja prihvatnim kapacitetom destinacije, uz očuvanje ravnoteže između razvoja turizma, zaštite prostora i kvalitete života lokalnog stanovništva.

9. SCENARIJI RAZVOJA TURIZMA

Polazište za propitivanje odrednica održivog razvoja turizma Grada Splita temelji se na sagledavanju alternativnih opcija turističkog razvoja u okviru metodologije analize scenarija, a koja se sastoji od pet međusobno povezanih faza:

1. određivanja ključnog problema
2. utvrđivanja relevantnih činitelja
3. definiranja ključnih razvojnih snaga
4. razrade scenarija
5. procjene posljedica postavljenih scenarija.

1. Određivanje ključnog problema

Turističku aktivnost na području grada Splita obilježava rast potražnje te postignuta visoka međunarodna prepoznatljivost destinacije, pri čemu se očekuje nastavak rasta turističkog prometa i u budućnosti. Istovremeno, prisutni su sve snažniji pritisci na prostorne, infrastrukturne, kulturne i prirodne resurse koji zahtijevaju sustavno sagledavanje granica rasta i kapaciteta destinacije. Pokazatelji održivosti razvoja turizma i pokazatelji prihvatnog kapaciteta koji su obuhvaćeni ovim planom pružaju vrijednu informacijsku podlogu za donošenje odluka vezanih za spomenute pritiske. Osim toga, praćenje ovih pokazatelja ukazat će na trend promjena i jasno upućivati na potrebne aktivnosti projekte kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi i vizija razvoja Grada.

S obzirom na urbanistička, infrastrukturna i okolišna ograničenja, a osobito na mogućnosti narušavanja kvalitete stanovnika, kulturne i prirodne baštine kao i funkcionalnosti komunalnih sustava, dugoročno stabilan i uravnotežen razvoj turizma Splita nužno je promatrati kroz odrednice održivosti destinacije na realnim osnovama.

Analiza prihvatnog kapaciteta omogućava uspostavu okvira za učinkovito upravljanje rastom, minimiziranje rizika i negativnih učinaka te osiguravanje dugoročne ravnoteže između razvoja turizma i održivosti grada.

2. Utvrđivanje relevantnih činitelja

S obzirom na detaljnu analizu stanja turizma u gradu Splitu i odrednice razvoja koje su definirane u razvojnim dokumentima mogu se izdvojiti relevantni činitelji prihvatnog kapaciteta destinacije koji proizlaze iz eksternog i internog okruženja:

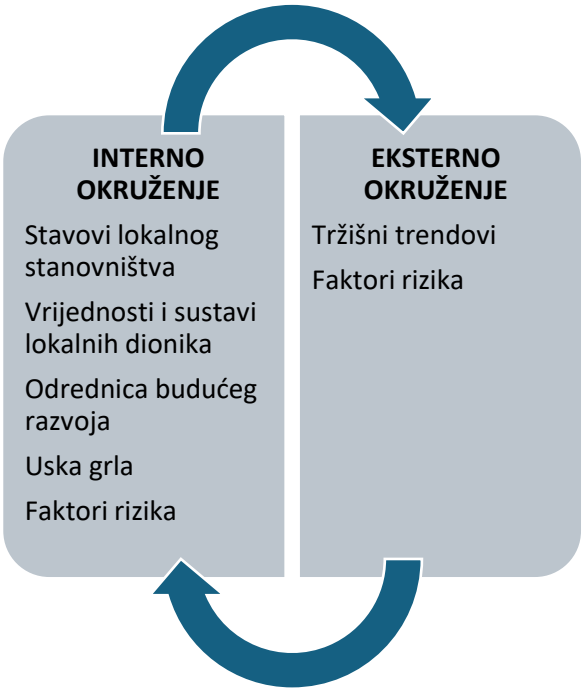

Stavovi lokalnog stanovništva[55]**:** lokalno stanovništvo trenutno pokazuje relativno nisku razinu zadovoljstva turizmom u destinaciji. Iskazuje zabrinutost zbog gužvi u prometu, zbog nedostatka parkirališta, neprimjereno odloženog otpada i neugodnih mirisa. Stanovnici također sve više prepoznaju utjecaja turizma na rast cijena usluga u restoranima i kafićima, rast cijena nekretnina i najma stanova, kao i rast cijena hrane i pića u trgovinama. Dodatno raste nezadovoljstvo mogućnošću rješavanja stambenog pitanja. Tek oko trećine stanovnika smatra kako Split uslijed turističkog razvoja postaje ljepši, odnosno, sve se više prepoznaju negativni utjecaji turizma na prostor. Dodatno, samo petina stanovnika Splita misli da treba primarno ulagati u turizam. Kao visoke prioritete u smjerovima razvoja stanovnici izdvajaju izgradnju garaža i parkirališta, uređenje pješačkih i tematskih staza, obnovu i uređenje SC Gripe, obnovu i uređenje gradskih stadiona (Poljud, Stari Plac, Park mladeži).

Vrijednosti i stavovi lokalnih dionika[56]: lokalni dionici razvoja turizma ukazali su na slične probleme kao i stanovništvo Splita. Posebno su se isticali problemi vezani uz promet i parkirališta, ali i posljedično sve manji dolazak u gradsku jezgru od strane lokalnog stanovništva. Isticala se potreba vraćanja kulturnih i trgovačkih sadržaja namijenjenih primarno stanovnicima u jezgri grada kao i zabrinutost za gubitak 'identiteta / duha grada'...."centar grada postaje kulisa".. Prepoznaje se veliki potencijal turizma, ali istovremeno 'stihija razvoja', problem šire gradske jezgre koja nema jasnu viziju razvoja, problem 'monokulture' turizma. Kao veliki problem istaknute su dnevne migracije tj. stanovnici koje žive u okruženju grada i dolaze na posao u grad. U tom smislu smatra se da je nužno unapređenje lokalnog javnog prijevoza. Buka i galama u gradu, posebno noću, nameće potrebu za premještanjem noćnih klubova izvan gradske jezgre.

[55] Stavovi lokalnog stanovništva dobiveni su online istraživanjem (n=1203).
[56] Vrijednosti i stavovi lokalnih dionika dobiveni su kroz provedene radionice s predstavnicima dionika te kroz provedene dubinske intervju s relevantnim dionicima razvoja turizma u Splitu.

Odrednice budućeg razvoja: održivi razvoj destinacije definiran je kao temeljna odrednica razvoja Splita. Strateški ciljevi usmjereni su na smanjenje sezonalnosti, upravljanje prostorom, poboljšanje kvalitete života stanovnika i unapređenje turističke ponude kroz diversifikaciju turističkih proizvoda.

Uska grla: kao glavna uska grla prepoznata su prekomjerna koncentracija turističke aktivnosti u UNESCO-ovoj jezgri i na najpopularnijim plažama, ograničenja prometne i komunalne infrastrukture, izražen pritisak kratkoročnog najma na stambeni fond, nedovoljno razvijena ponuda u zimskim mjesecima i nedostatak diversificiranih sadržaja izvan gradske jezgre, kao i ograničeni organizacijski kapaciteti.

Faktori rizika: glavni faktori rizika turizma u Splitu su upravljanje prostorom Grada, a posebno povijesnom jezgrom pod UNESCO-ovom zaštitom. Nadalje, još uvijek nije uspostavljen dovoljno operativan sustav destinacijskog upravljanja u smislu koordinacije široke mreže dionika. Također, rizik predstavlja i usklađivanje potrebnih investicija, prostorno-planskih smjernica s održivim ciljevima. Dodatno, postoji rizik od gubitka identiteta i autentičnosti Splita (posebno jezgre grada) uslijed 'turistifikacije'.

Tržišni trendovi: trendovi ukazuju na nastavak rasta domaće i međunarodne potražnje kao i kratkih gradskih boravaka tijekom većeg dijela godine. Također, sve je izraženija hipersegmentacija potražnje i rast interesa za kulturnim, enogastronomskim, aktivnim i autentičnim doživljajima. Konačno, *eVisitor* podaci pokazuju rastući interes tržišta SAD-a i Velike Britanije. Istovremeno, povećani su zahtjevi za održivim praksama i kvalitetnim urbanim prostorima.

Institucionalno okruženje: riječ je o propisima i ograničenjima vezanima za upravljanje baštinom i ograničenjima koja proizlaze iz prostornog planiranja. Uz to, postoje problemi u sustavu zbrinjavanja otpada. Zakonske regulative se mijenjaju vezano za kratkoročni najam, a poticaji za ulaganjima često nisu usklađeni.

Konkurentsko okruženje: vezano za razvoj konkurencije, važno je istaknuti rastuću konkurenciju mediteranskih gradova koji se suočavaju sa sličnim problemima razvoja turizma i iznalaze različita rješenja za njihovo prevladavanje (ograničenja, poticaji). Sve je veći pritisak na radnu snagu u turizmu i povećavaju se operativni troškovi poslovanja.

Klimatske promjene: klimatske promjene predstavljaju jedan od najsnažnijih vanjskih pritisaka na razvoj Splita jer mogu utjecati na sposobnost grada da pruža kvalitetne usluge tijekom cijele godine. Povećanje prosječnih temperatura i sve učestaliji toplinski valovi skraćuju razdoblja ugodnog boravka, povećavaju zdravstvene rizike za turiste te stvaraju dodatni pritisak na cjelokupnu komunalnu infrastrukturu.

3. Definiranje ključnih razvojnih snaga

Identificirani činitelji iz internog i eksternog okruženja utječu, u manjoj ili većoj mjeri, na turističku aktivnost te društvena, okolišna i gospodarska obilježja grada Splita. Kako bi se razumio njihov međusobni odnos i posljedice koje proizlaze iz očekivanoga daljnjeg rasta turističke aktivnosti, potrebno je iz širokog spektra relevantnih čimbenika izdvojiti one koje predstavljaju njihove poveznice, artikuliraju njihove učinke i time imaju presudan značaj na razumijevanje analiziranog problema.

Polazeći od sve kritičnijih stavova lokalnog stanovništva i ključnih dionika razvoja prema turizmu i strateške orijentacije grada prema održivom razvoju, u procesu sažimanja velikog broja internih

čimbenika u nekoliko odabranih, izdvajaju se obilježja Splita vezana uz izgrađenost turističkog i komunalnog sustava, visok stupanj prostorne i sezonske koncentracije turizma, struktura smještajnih kapaciteta, opterećenje UNESCO-ove jezgre te dominacija turizma kao gospodarske aktivnosti.

Radi se o faktorima čije oblikovanje u najvećoj mjeri određuje sustav destinacijskog upravljanja te njegova sposobnost da, unutar održivih razvojnih ciljeva Splita, uspostavi model koji učinkovito povezuje ključne dionike – gradsku upravu i komunalne sustave, turistički sektor, lokalno stanovništvo, nositelje upravljanja kulturnom i prirodnom baštinom. Upravo je sposobnost destinacijskog upravljanja da koordinira ciljeve, prioritete i procese te osigura organizacijske i infrastrukturne preduvjete za provedbu mjera održivog razvoja te njihov monitoring, ključna razvoja snaga u razradi scenarija budućeg razvoja turizma Splita.

Važnost sustava destinacijskog upravljanja dodatno se očituje u njegovoj ulozi u ublažavanju i neutraliziranju vanjskih faktora rizika – institucionalnih ograničenja, klimatskih promjena i konkurencije drugih mediteranskih gradova. Istovremeno, kvalitetno upravljanje omogućuje iskorištavanje pozitivnih globalnih trendova, ponajviše rasta potražnje za kulturnim doživljajima, enogastronomijom i cjelogodišnjim turizmom, što je iznimno važno za Split zbog potrebe produljenja sezone i smanjivanja pritiska na centar grada.

S druge strane, važno je istaknuti daljnji očekivani rast turističke potražnje koja se mijenja i koja pokazuje interes za inovativnim turističkim doživljajima i održivim praksama. Osim toga, za očekivati je da će dalje rasti fizički promet i interes za komercijalnim (hoteli, kampovi, obiteljski smještaj i sl.) ali za nekomercijalnim / nekretninskim (kuće i stanovi za odmor) kapacitetima i za nautičkim turizmom.

Stavljanjem u međusobni odnos dvije ključne razvojne snage – sposobnost destinacijskog upravljanja i očekivani rast turističke i nekretninske potražnje postavlja se temeljni okvir za definiranje scenarija razvoja turizma Splita te identificiranje odgovora na ključni problem održivosti destinacije u nadolazećem razdoblju.

Razrada scenarija

Scenariji predstavljaju uvjetovane hipotetične sljedove događanja utemeljene na pristupu 'ako-onda', kojima se oblikuju dosljedne i međusobno konzistentne moguće budućnosti razvoja turističke destinacije. Scenariji omogućavaju jasnu interpretaciju razlike između sadašnjeg i mogućega budućeg razvoja stanja i daju okvir za razumijevanje kako se ta buduća stanja mogu razviti, u odnosu na postavljene pretpostavke djelovanja ključnih razvojnih snaga. Scenariji omogućuju sagledavanje različitih putanja razvoja turizma u Splitu i njihovih mogućih posljedica na prostor, infrastrukturu, gospodarstvo i baštinu Grada kao i kvalitetu života stanovnika.

Kroz analizu scenarija pokušavaju se opisati različite mogućnosti budućnosti koje imaju različite implikacije na pitanja koja danas traže odgovore. To su pitanja 'Koliko je turizma moguće u Splitu?', 'Koliko je turizma održivo?', 'Koje su granice rasta u UNESCO-ovoj jezgri?', 'Kako osigurati ravnotežu između turizma, očuvanja baštine i zadovoljstva života lokalnog stanovništva?'. Različiti scenariji za sobom nose i različite posljedice vezane uz korištenje prostora i razvoj infrastrukture.

Polazište za razradu scenarija čini:

- sadašnja razina turističke aktivnosti (više od 3 milijuna noćenja godišnje)
- snažna prostorna koncentracija kapaciteta
- dominantan udio objekata u domaćinstvu u ukupnim kapacitetima

- ograničene mogućnosti širenja građevinskih područja u središnjim i obalnim zonama
- već registrirani pritisci na prihvatni kapacitet, osobito u povijesnoj jezgri, prometu i komunalnoj infrastrukturi.

Definiranje scenarija za sljedeće razdoblje temelji se na dvjema ključnim razvojnim snagama: sustavu destinacijskog upravljanja i intenzitetu rasta turističke i nekretninske potražnje. Obje razvojne snage definiraju se kroz kontrastne varijable koje se razlikuju u smjeru i intenzitetu djelovanja.

Sustav destinacijskog upravljanja:

Varijante ove razvojne snage proizlaze iz različitih razina koordinacije, učinkovitosti i kvalitete upravljanja turizmom u Splitu:

- **Uspješno destinacijsko upravljanje**, u kojem Grad, Turistička zajednica, civilni i privatni sektor djeluju koordinirano, omogućujući održivo upravljanje rastom, smanjenje sezonskih pritisaka, bolju valorizaciju i zaštitu kulturne baštine (osobito Dioklecijanove palače), rasterećenje infrastrukture te rast zadovoljstva stanovnika i posjetitelja.
- **Neuspješno destinacijsko upravljanje,** u kojem se prostorno-planske, infrastrukturne i turističke politike ne usklađuju, nastavljaju se daljnji pritisci na prostor, kontinuirano se opterećuje UNESCO-ova jezgra te pada kvaliteta života stanovnika.

Komercijalna turistička i nekretninska potražnja:

S obzirom na snažan rast međunarodne i domaće potražnje za Splitom te rastući interes za kratkoročni najam i ulaganja u nekretnine, varijante ove razvojne snage razlikuju se prema intenzitetu budućeg rasta:

- **Umjereni rast potražnje**, koji podrazumijeva stabilan, kontrolirani rast broja noćenja u skladu s mediteranskim prosjekom, uz širenje potražnje izvan glavne sezone (proljeće i jesen) te daljnje rasterećenje srpnja i kolovoza.
- **Ubrzani rast potražnje,** potaknut rastućom popularnošću Splita na ključnim tržištima (SAD, UK, Njemačka), sve snažnijim efektima globalne vidljivosti, razvojem novih proizvoda i rastom zračne povezanosti, što vodi prema visokom pritisku na već opterećene resurse i atrakcije.

Uspostavljanjem odnosa između ove dvije razvojne snage oblikuje se analitički okvir za razradu scenarija razvoja turizma Splita. On omogućuje razumijevanje mogućih putanja destinacije u sljedećem razdoblju te daje podlogu za odgovor na ključno pitanje: *Kako osigurati ravnotežu između turizma, baštine, prostora, infrastrukture i svakodnevnog života u gradu?*

Slika 9.1. Scenariji razvoja turizma na području grada Splita[57]

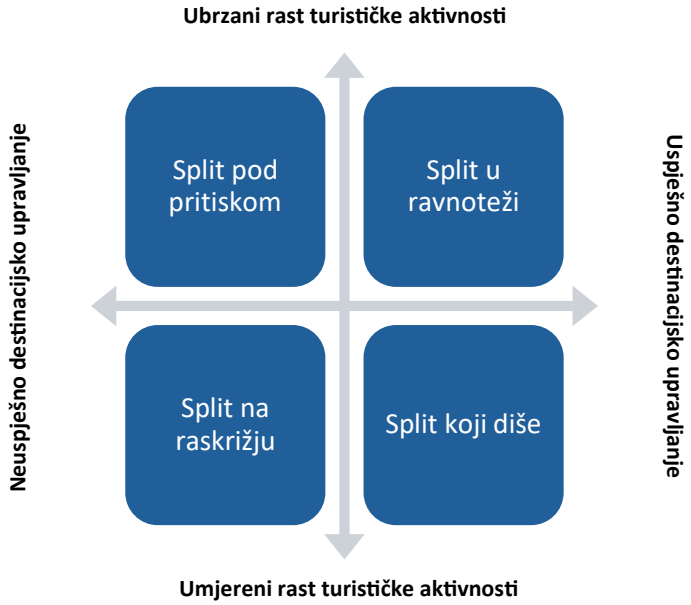

Pretpostavke za scenarije

Uz svaki scenarij pridružena je tablica u kojoj su navedene projekcije

- broja turista u vršnim danima sezone (danima u kojima je u Splitu ostvaren najveći broj noćenja)
- smještajnih kapaciteta izraženih u broju kreveta
- broj noćenja ostvarenih u mjesecima glavne turističke sezone (srpanj i kolovoz)
- broj noćenja ostvaren u ostatku godine.

Sve projekcije napravljene su posebno za turiste smještene u različitim vrstama smještaja:

- u stupcu *Hoteli* nalaze se podaci za hotele
- u stupcu *Smještaj u zgradama za stanovanje*[58] nalaze se podaci za objekte razvrstane u vrstu Objekt u domaćinstvu (sve podvrste), odnosno Ostali ugostiteljski objekti za smještaj, podvrste Apartman, Studio apartman, Kuća za odmor i Soba za iznajmljivanje
- u stupcu *Ostali smještaj* nalaze se podaci za hostele, kampove te učeničke i studentske domove
- u stupcu *Posjetitelji* nalaze se podaci o procjeni dnevnog broja posjetitelja Splita koji ostvaruju noćenje u drugim mjestima tijekom vršnih dana turističke sezone.

U 2025. godini, u Splitu je registrirano oko 5.200 kreveta u hotelima. Prema najavama, u 2026. godini bi se trebala otvoriti dva hotela s ukupno više od 850 kreveta, stoga je procjena broja kreveta u hotelima temeljena na očekivanom broju kreveta u 2026. godini.

Broj kreveta u zgradama za stanovanje je procijenjen sljedećim postupkom:

[57] Zbog lakšeg razumijevanja odrednica scenarija, scenarijima se, sukladno uobičajenoj praksi, daju nazivi koji pružaju naznaku sadržaja pojedinog scenarija.
[58] Pod pojmom *Zgrada za stanovanje,* ubrajaju se stambene zgrade, stambeno-poslovne zgrade i obiteljske kuće.

- određen je sadašnji broj kreveta po gradskim kotarima
- u kotarima koji čine zonu „Središnji Split“ (Bačvice, Grad, Lučac-Manuš, Meje i Varoš) prevladavaju manje zgrade, a veliki broj objekata je već u turističkoj funkciji pa se ne očekuje niti značajni rast, niti značajno smanjenje broja turističkih kreveta zbog primjene Zakona o upravljanju i održavanju zgrada (NN 152/2024)
- u kotarima koji čine zonu „Kupališni Split“ (Mertojak, Trstenik i Žnjan te mjesni odbori Slatine i Stobreč), najveći dio kapaciteta se nalazi na području naselja Slatine i Stobreč i tu se isto ne očekuju značajne promjene
- u zoni „Šire gradsko područje“, koju čine gradski kotari koji nisu navedeni u zonama „Središnji Split“, odnosno „Kupališni Split“, za očekivati je smanjenje broja turističkih kreveta zbog primjene Zakona o upravljanju i održavanju zgrada (NN 152/2024)
- u zoni „Zeleno zaleđe“ očekuje se rast broja kreveta jer je riječ o području koje je do sada bilo turistički slabo iskorišteno.

Ovisno o scenariju, napravljena je procjena broja kreveta u 2030. za svaku zonu zasebno, a potom su ti brojevi zbrojeni. U ostalim vrstama smještaja broj turističkih kreveta bi trebao ostati na sadašnjoj razini. Najveći utjecaj na promjenu će imati broj kreveta u hostelima, jer se kod kampova i studentskih, odnosno, đačkih domova ne očekuju promjene.

Procjena broja turista u vršnim danima turističke sezone je izračunana na temelju iskorištenosti kreveta u vršnoj sezoni za različite vrste smještaja te potom projicirana na procjenu kapaciteta u 2030. godini.

Broj posjetitelja je, zajedno s brojem turista koji borave u Splitu u vršnim danima turističke sezone, važan za procjenu pritiska na područje stare gradske jezgre.

Procjena broja posjetitelja Splita utemeljena je na sljedećim pretpostavkama:

- posjetitelji mogu boraviti na otocima i doći na jednodnevni izlet u Split ili obići Split kada odlaze na otok ili se vraćaju s otoka; broj takvih posjetitelja je određen na temelju broja putnika u trajektnoj luci tijekom udarnih dana sezone, činjenice da u udarnim danima sezone oko 85 % prodanih karata je prodano turistima (a ne otočanima), uz pretpostavku da se 30 % putnika koji prođu kroz trajektnu luku Split tijekom dana odluči za obilazak Splita, prvenstveno stare gradske jezgre s Dioklecijanovom palačom
- posjetitelji mogu doći s kruzera; broj posjetitelja s kruzera određen je uz pretpostavku da tijekom jednog dana u trajektnoj luci mogu biti vezana najviše dva kruzera te da se 40 % putnika ukrcanih na kruzer odluči na obilazak Splita
- posjetitelji mogu doći cestovnim putem. Projekcija je napravljena na temelju broja noćenja turista u Splitsko-dalmatinskoj županiji (s izuzetkom turista koji borave na otocima), uz dodatne pretpostavke da će se turisti samo jednom uputiti na izlet u Split, te da će se samo polovina turista otići na izlet
- posjetitelji mogu biti i u svojim kućama / stanovima za odmor (vikendice)

Ovisno o scenariju, napravljena je projekcija broja posjetitelja s obzirom na vrstu.

Procjena broja noćenja u glavnoj turističkoj sezoni, odnosno izvan glavne turističke sezone, napravljena je, ovisno o scenariju, na temelju različitih stopa rasta noćenja. Najniža stopa rasta se

podudara s predviđanjem UNWTO-a[59] o rastu broja dolazaka u zemlje južne Europe od 1,6 % u razdoblju od 2020. do 2030., dok su ostale stope rasta određene na temelju trenutnih stopa.

[59] World Tourism Organization (2011), Tourism Towards 2030 / Global Overview - Advance edition presented at UNWTO 19th General Assembly - 10 October 2011, UNWTO, Madrid.

Scenarij I – „Split pod pritiskom“

U uvjetima iznadprosječnog rasta broja dolazaka i noćenja, Split dodatno na tržištu učvršćuje poziciju „*must see*“ destinacije. Međutim, rast je ponajviše koncentriran u sezoni i na gradsku jezgru. Broj turista i posjetitelja raste brže od komunalnih i prometnih kapaciteta.

Tablica 9.1. Scenarij I

		Hoteli	Smještaj u zgradama za stanovanje	Ostali smještaj	Posjetitelji	Ukupno
Broj turista u vršnim danima sezone	2023.	4.600	17.300	3.500	23.500	48.900
	2030.	6.600	20.300	3.700	27.100	57.700
Turistički smještajni kapaciteti (kreveti)	2023.	5.100	22.800	4.000		31.900
	2030.	7.300	26.700	4.200		38.200
Broj noćenja u glavnoj sezoni (srpanj-kolovoz)	2023.	223.195	939.060	161.574		1.323.829
	2030.	310.000	1.100.000	165.000		1.575.000
Broj noćenja izvan glavne sezone (siječanj-lipanj i rujan-prosinac)	2023.	499.612	949.268	173.177		1.622.057
	2030.	800.000	1.300.000	180.000		2.280.000

Struktura ponude i prostora: preostali hotelski kapaciteti u previđenim zonama (T1) se brzo realiziraju, privatni smještaj nastavlja rasti kroz prenamjene i izrazito se koncentrira u najatraktivnijim četvrtima, unatoč pokušajima regulacije. Širenje turističkih aktivnosti prema širem gradskom području i zelenom zaleđu događa se stihijski, bez jasnog koncepta turističkih proizvoda i razvoja infrastrukture.

Pritisak na prihvatni kapacitet: ključna ograničenja se javljaju u kapacitetima infrastrukture, nastaju velike gužve, dalje je prisutan problem buke, prometa i parkirališnih mjesta. Također je veliki pritisak na opterećenje vodovoda i odvodnje. Percepcija stanovnika o tome da turizam povećava blagostanje, stagnira ili pada, nastavlja se iseljavanje iz jezgre, a javne rasprave sve se češće fokusiraju na potrebu 'ograničavanja turizma'. Dodatni pritisci odnose se na gospodarenje otpadom, intenzivno korištenje javnih prostora te rast turističkog smještaja i prenamjenu stambenog fonda u turističke svrhe, što utječe na dostupnost stanovanja i kvalitetu života lokalnog stanovništva.

Ekonomski učinci: na kratki rok prihodi u turizmu i povezanim djelatnostima rastu, cijene smještaja i usluga su visoke. Međutim, istovremeno raste ovisnost gospodarstva o turizmu i sezoni, a time raste i ranjivost na vanjske 'šokove' poput poremećaja u zračnom prometu, geopolitičkim krizama i sl.

Implikacije: ovaj scenarij donosi maksimalizaciju kratkoročnih ekonomskih koristi uz ozbiljno narušavanje ravnoteže između turizma i održivosti grada. Ključno pitanje postaje: 'Kako zaustaviti daljnje jačanje pritiska i spriječiti degradaciju prostora, baštine i kvalitete života?'

Scenarij II – „Split u ravnoteži“

Potražnja i dalje raste iznadprosječno, Splitska zračna luka i luka ostvaruju rekordne rezultate. Split je i dalje snažno prisutan na glavnim emitivnim tržištima. Međutim, za razliku od Scenarija I, destinacijski sustav upravljanja ovdje dobro odgovara na izazove i 'drži korak' s rastom.

Tablica 9.2. Scenarij II

		Hoteli	Smještaj u zgradama za stanovanje	Ostali smještaj	Posjetitelji	Ukupno
Broj turista u vršnim danima sezone	2023.	4.600	17.300	3.500	23.500	48.900
	2030.	6.100	18.700	3.600	26.500	54.900
Turistički smještajni kapaciteti (kreveti)	2023.	5.100	22.800	4.000		31.900
	2030.	6.800	24.600	4.100		35.500
Broj noćenja u glavnoj sezoni (srpanj-kolovoz)	2023.	223.195	939.060	161.574		1.323.829
	2030.	260.000	980.000	168.000		1.408.000
Broj noćenja izvan glavne sezone (siječanj-lipanj i rujan-prosinac)	2023.	499.612	949.268	173.177		1.622.057
	2030.	700.000	1.200.000	190.000		2.090.000

Upravljanje rastom: aktivno se implementiraju aktivnosti i projekti iz plana upravljanja, provode se aktivnosti iz marketinškog plana, rast turističkih aktivnosti usmjerava se prema razdobljima izvan glavne sezone i prema motivima koji nisu usko vezani za odmorišni ljetni turizam. Uspostavljaju se jasna pravila za nove kapacitete i bolje se kontrolira broj kreveta po zonama. U povijesnoj jezgri uvode se mjere upravljanja posjetiteljima (implementacija Plana upravljanja gradskom jezgrom Split).

Prostorna disperzija: aktiviraju se mjere, aktivnosti i projekti koji jačaju ponudu u širem gradskom području Splita i zelenom zaleđu (*outdoor*, lokalna gastronomija, kulturne i edukativne rute). Novi turistički kapaciteti razvijaju se prvenstveno u zonama gdje je moguća bolja kontrola utjecaja (na postojeću infrastrukturu).

Kvaliteta života i percepcija stanovnika: Grad Split i TZ grada Splita provode sustavne procese participacije – stanovnici su aktivno uključeni u definiranje standarda prihvatljivih promjena (buka, javni prostori i dr.). Ulaže se u javni prostor, prometna rješenja, vrtiće, škole i sadržaje za stanovnike. Jasno se komunicira prema javnosti gdje se financiraju prihodi koji se ostvaruju iz turizma ('vraćanje lokalnoj zajednici').

Implikacije: Split ostaje destinacija s 'visokim obujmom turizma', ali uspijeva održati ravnotežu između destinacijskog uspjeha i funkcije 'grad za ugodan život'. Ključno pitanje je: 'Može li se ova ravnoteža dugoročno održati uz visoku razinu rasta – mali pad u kvaliteti upravljanja može značiti 'guranje grada' prema scenariju I 'Split pod pritiskom'.

Scenarij III – „Split na raskrižju“

U ovom scenariju turistička potražnja raste umjereno, dijelom zbog zasićenja na tržištu, dijelom zbog pojačane konkurencije drugih gradova i odredišta. Sezona se polako produljuje, iako nema snažnijih iskoraka.

Tablica 9. 3. Scenarij III

		Hoteli	Smještaj u zgradama za stanovanje	Ostali smještaj	Posjetitelji	Ukupno
Broj turista u vršnim danima sezone	2023.	4.600	17.300	3.500	23.500	48.900
	2030.	6.100	18.400	3.500	25.900	53.900
Turistički smještajni kapaciteti (kreveti)	2023.	5.100	22.800	4.000		31.900
	2030.	6.500	24.200	4.000		34.700
Broj noćenja u glavnoj sezoni (srpanj-kolovoz)	2023.	223.195	939.060	161.574		1.323.829
	2030.	256.000	1.000.000	170.000		1.426.000
Broj noćenja izvan glavne sezone (siječanj-lipanj i rujan-prosinac)	2023.	499.612	949.268	173.177		1.622.057
	2030.	650.000	1.100.000	190.000		1.940.000

„Inercija“ sustava: model razvoja ostaje u formi jake ovisnosti o privatnom smještaju, istoj razini duljine boravka, koncentraciji turizma u ljetnim mjesecima i u središnjem Splitu. Plan upravljanja selektivno se primjenjuje, sporije i nedovoljno odlučno, posebno kad je riječ o kontroli prostora, upravljanju bukom i regulaciji kratkoročnog najma.

Prostorna disperzija: Pritisci nisu veliki, ali problemi se ipak gomilaju. Rast nije eksplozivan, grad 'funkcionira'. Međutim, odluke se odgađaju i gomilaju i zbog toga se ne rješavaju strukturni problemi. Posljedice se očituju u iseljavanju iz jezgre grada, u rastu cijena stanovanja i percepciji da turizam donosi korist manjem dijelu stanovnika.

Implikacije: Split u ovom scenariju izgleda „podnošljivo“ izvana, ali se dugoročno nalazi na raskrižju: ili će aktivnim upravljanjem iskoristiti umjeren rast i preurediti model razvoja (put prema „Splitu koji diše“), ili će zadržavanjem *statusa quo*, uz prvi snažniji val potražnje, skliznuti u „Split pod pritiskom“. Ključno pitanje postaje: *„Hoće li se prostor za priliku da se provedu promjene iskoristiti ili propustiti?“*

Scenarij IV – „Split koji diše“

U ovom scenariju Split postupno usklađuje turistički rast s prihvatnim kapacitetom i strateškim ciljevima razvoja Grada. Rast potražnje je stabilan bez snažnog rasta. Glavni naglasak je na povećanju vrijednosti za gosta, produljenju sezone i smanjenju pritisaka na prostor, resurse i atrakcije i društvo.

Tablica 9.4. Scenarij IV

		Hoteli	Smještaj u zgradama za stanovanje	Ostali smještaj	Posjetitelji	Ukupno
Broj turista u vršnim danima sezone	2023.	4.600	17.300	3.500	23.500	48.900
	2030.	6.300	18.000	3.500	26.100	53.900
Turistički smještajni kapaciteti (kreveti)	2023.	5.100	22.800	4.000		31.900
	2030.	7.000	23.700	4.000		34.700
Broj noćenja u glavnoj sezoni (srpanj-kolovoz)	2023.	223.195	939.060	161.574		1.323.829
	2030.	260.000	1.040.000	170.000		1.470.000
Broj noćenja izvan glavne sezone (siječanj-lipanj i rujan-prosinac)	2023.	499.612	949.268	173.177		1.622.057
	2030.	675.000	1.130.000	195.000		2.000.000

Turizam usklađen s potrebama razvoja grada: u središtu razvojne politike je prioritet „Turizma usklađenog s prihvatnim kapacitetom“. Svi veći razvojni projekti i nove investicije prolaze provjeru njihovog utjecaja na prostor, infrastrukturu i kvalitetu života stanovnika. Razvoj smještajnih kapaciteta usmjeren je na hotelske i druge kolektivne oblike kapaciteta više kvalitete, privatni smještaj podiže kvalitetu, a u najopterećenijim zonama se uslijed promjene zakonskih propisa vezanih uz stanovanje, postupno smanjuje.

Prostorna i proizvodna diversifikacija: turistička aktivnost se disperzira prema širem gradskom području i zelenom zaleđu, gdje se razvijaju proizvodi temeljeni na prirodi, sportu, gastronomiji i lokalnim zajednicama. Povijesna jezgra i Marjan funkcioniraju kao atrakcije s kvalitetnom interpretacijom i jasno definiranim režimima korištenja, rast posjetitelja usmjerava se i na druge dijelove grada, užu i širu okolicu.

Stanovnici u fokusu: mjere stambene, demografske i ekonomske politike osiguravaju da turizam ne potiskuje druge funkcije grada, već ih nadopunjuje (podrška dugoročnom stanovanju, regulacija kratkoročnog najma, poticanje sektorske raznolikosti gospodarstva). Sustavno se prate stavovi stanovnika, turista i posjetitelja (pokazatelji održivosti turizma), a rezultati istraživanja i pokazatelja redovito se koriste za prilagodbu politika.

Implikacije: „Split koji diše“ je scenarij u kojem grad uspijeva istodobno biti održiva mediteranska destinacija s prepoznatljivim brendom, ugodan grad za život stanovnika relativno otporan na vanjske šokove.

Zaključno se može reći kako ova četiri scenarija – 'Split pod pritiskom', 'Split u ravnoteži', 'Split na raskrižju' i 'Split koji diše' – nisu prognoze, nego alat za promišljanje odluka koje Grad donosi danas. Oni pokazuju kako kombinacija dvaju faktora:

- *rast turističke i nekretninske potražnje* i
- *kvaliteta destinacijskog upravljanja*

određuje odgovor na ključna pitanja: „Koliko je turizma moguće?" i „Koliko je turizma dovoljno za Split?", pri čemu je cilj usmjeriti razvoj prema željenom scenariju *„Splita koji diše"*.

10. STRATEŠKI OKVIR

Vizija razvoja turizma
Opća načela i ciljevi razvoja turizma
Strateški pravac i prioriteti
Mjere i aktivnosti

Strateški okvir za razvoj turizma grada Splita oblikovan je na temelju obuhvatne analize stanja, izračuna pokazatelja održivosti i prihvatnog kapaciteta, rezultata SWOT analize te, uvažavajući specifična obilježja Grada i trenutnih izazova. Predloženi strateški okvir uzima u obzir načela i prioritete koji su već utvrđeni u planskoj dokumentaciji na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Važno je naglasiti da se uvažavaju ključne smjernice Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine, osobito kad je riječ o prostorno uravnoteženom i ekološki odgovornom turizmu, turizmu kroz cijelu godinu i turizmu koji teži inovativnosti i digitalnoj transformaciji.
Strateški okvir također uzima u obzir studije turističkoga nosivog kapaciteta i akcijski plan koje su se izradile 2022. i 2024. godine[60].

10.1. Vizija razvoja turizma

Vizija grada Splita kao turističke destinacije predstavlja željenu sliku budućnosti koja okuplja dionike i potiče ih na one aktivnosti koje će voditi ostvarenju takve slike. U procesu oblikovanja vizije važno je polaziti od identificiranih prednosti Splita, usklađenosti s razvojnim načelima te uzeti u obzir strateške dokumente više razine.
Za viziju je važno uzeti u obzir postojeće strateške dokumente koji ističu sljedeće:

- odgovoran razvoj turističke ponude koji poštuje prirodno i kulturno nasljeđe, identitet Grada i kontinuitet života u povijesnoj jezgri
- Split kao najprivlačniji grad za život i rad u Hrvatskoj, jedno je od gospodarskih, sportskih, kulturnih i sveučilišnih središta Mediterana
- autentičnu, kreativnu i inovativnu ponudu širokog spektra turističkih doživljaja namijenjenih različitim segmentima potražnje, cjelogodišnji turizam i usmjeravanje ponude izvan središta Grada.

Istraživanja lokalne zajednice ukazala su na sljedeće:

- sadašnji oblik turizma smatra se generatorom negativnih utjecaja, ponajviše prometnih gužvi, pronalazak parkirnih mjesta, neprimjereno odloženi otpad
- turizam loše utječe na život u Splitu zbog pretvaranja stanova i kuća u turističke apartmane i kuće za odmor
- turizam ima veliki utjecaj na promjene u prostoru, više od polovice stanovnika smatra da su ti utjecaji negativni.

Slijedom navedenog, uvažavajući rezultate istraživanja lokalnog stanovništva, zatim, rezultate radionica s dionicima razvoja te provedenih dubinskih intervjua, moguće je izdvojiti nekoliko glavnih stupova vizije:

- odgovoran turizam koji štiti i čuva karakter grada
- turizam koji je u funkciji kvalitete života stanovništva
- visoka vrijednost i visokokvalitetna iskustva za turista

[60] 1) Studija turističkog nosivog kapaciteta (2022). Institut za turizam. Voditelj projekta: dr. sc. Neven Ivandić; autori: dr. sc. Ivo Beroš, dr. sc. Hrvoje Carić, dr. sc. Neven Ivandić, dr. sc. Ivan Sever, mr. sc. Neda Telišman-Košuta, Sanja Turk, dipl. ing. arh.; 2) Studija turističkog nosivog kapaciteta grad Splita i akcijski plan (2024). Usuglašavanje studije turističkog nosivog kapaciteta grada Splita i izrada akcijskog plana. Voditelj studije: dr. sc. Neven Ivandić; autori: dr. sc. Neven Ivandić, mr. sc. Neda Telišman-Košuta, Sanja Turk, dipl. dia.

- cjelogodišnji turizam.

Vizija razvoja turizma glasi:

Split je prepoznat na međunarodnom turističkom tržištu kao jedna od najatraktivnijih destinacija Mediterana koja je predana razvoju odgovornog turizma, poštujući baštinu, štiteći karakter Grada i kvalitetu života stanovništva te je, upravljajući ponudom visoke vrijednosti usmjerena na pružanje niza dojmljivih iskustava diljem Grada, različitim segmentima gostiju tijekom cijele godine.

10.2. Opća načela i ciljevi razvoja turizma

Ovaj plan temelji se na načelima koja osiguravaju ravnotežu između gospodarskih, društvenih i okolišnih ciljeva grada Splita, uz usklađenost s nacionalnim smjernicama održivog turizma i strateškim razvojnim dokumentima Grada. Turizam se u takvom okviru razvija kao integralni dio urbanog razvoja i temelji se na odgovornom korištenju prostora, suradnji s lokalnom zajednicom, prati trendove i odgovara na njihove izazove.

Kao glavna načela razvoja turizma moguće je izdvojiti sljedeće:

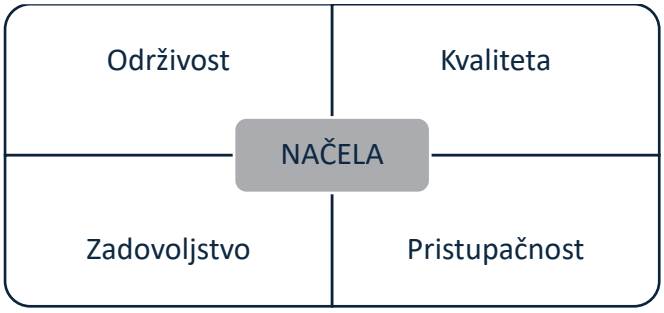

Održivost	Razvoj turizma temelji se na odgovornom upravljanju prostorom, kulturno-povijesnom jezgrom, obalom, Marjanom i ostalim resursima važnim za budući razvoj Grada. Uvažava se prihvatni kapacitet, posebno povijesne jezgre i turističkih zona, uz smanjenje pritiska u najopterećenijim razdobljima. Održava se i unapređuje infrastruktura kako bi se dugoročno osigurala rješenja koja rješavaju probleme uskih grla.
Kvaliteta	Podizanje kvalitete turističkih proizvoda i usluga važno je za dugoročnu konkurentnost destinacije. Split razvija autentične doživljaje temeljene na UNESCO-ovoj jezgri, mediteranskom načinu života, sportu i kreativnim industrijama i drugim atributima koji proizlaze iz jedinstvenih obilježja grada. Kontinuirano se radi na postizanju izvrsnosti usluga u sferi privatnog i javnog sektora.
Zadovoljstvo	Split teži ravnoteži između interesa lokalne zajednice i kvalitete boravka turista. Stanovnici i lokalni poduzetnici uključuju se u procese odlučivanja, njeguje se identitet Splita te potiče zajednička odgovornost za očuvanje baštine i izvrsnost turističke ponude. To podrazumijeva umrežavanje i

	suradnju razvojnih dionika kako bi se stvarao cjeloviti lanac vrijednosti i ostvarili što bolji izravni i neizravni učinci turizma na gospodarstvo Grada.
Pristupačnost	Split kontinuirano unapređuje uključivost i dostupnost turističke ponude i atrakcija osobama s invaliditetom, modernizira promet, unapređuje signalizaciju te koristi sve dostupne digitalne alate i mogućnosti novih tehnologija. Split kontinuirano unapređuje uključivost i dostupnost turističke ponude i atrakcija osobama s invaliditetom, razvija pristupačan i održiv prometni sustav temeljen na kvalitetnom javnom prijevozu, pješačkoj i biciklističkoj mobilnosti te drugim okolišno prihvatljivim oblicima prijevoza, unapređuje signalizaciju te koristi dostupne digitalne alate i mogućnosti novih tehnologija, vodeći pritom računa o smanjenju negativnih okolišnih utjecaja turizma.

Ciljevi odgovaraju specifičnim potrebama Splita kao velikoga grada i mediteranske luke, uzimajući u obzir pritiske sezonalnosti i prostorne izazove te potiču razvoj turizma koji je usklađen s definiranim načelima razvoja.
Kao strateški ciljevi mogu se izdvojiti ciljevi po sljedećim područjima:

Ekonomski ciljevi	Povećati turističku potrošnju, prosječnu duljinu boravka i kvalitetu ponude, uz daljnje jačanje poduzetništva, zapošljavanja u turizmu i pratećim gospodarskim aktivnostima.
Infrastrukturni ciljevi	Unaprijediti prometnu, komunalnu i digitalnu infrastrukturu. Nadalje, razviti pametne prometne sustave, poboljšati dostupnost ključnih atrakcija i infrastrukturom podupirati razvoj cjelogodišnjeg turizma.
Socijalni ciljevi	Povećati zadovoljstvo lokalnog stanovništva razvojem turizma, povezati koristi od turizma za lokalno stanovništvo kroz uključivanje lokalne zajednice, ostvariti socijalnu ravnotežu u povijesnoj jezgri i unaprijediti život tijekom cijele godine.
Kulturološki ciljevi	Očuvati i valorizirati kulturnu i prirodnu baštinu kroz razvoj inovativnih i integriranih turističkih proizvoda koji se vode prihvatnim kapacitetom, koriste suvremene interpretacijske modele i doprinose prepoznatljivosti Splita.
Okolišni ciljevi	Razvijati turizam u skladu s načelima održivosti – zaštititi okoliš i prirodni i kulturni krajobraz, pratiti pokazatelje održivosti i prihvatnog kapaciteta te u skladu s njima djelovati u području zaštite.

10.3. Strateški pravac i prioriteti

Strateški pravac razvoja turizma grada Splita određuje temeljne smjernice koje usmjeravaju destinaciju prema održivom, uravnoteženom i kvalitetnom modelu rasta. Proizlazi iz ključnih izazova koji su prepoznati u detaljnoj analizi stanja i SWOT analizi te kroz rezultate pokazatelja održivosti i pokazatelja prihvatnog kapaciteta koji su ukazali na prostornu preopterećenost na dijelu grada u vrhu sezone, pritisak na kvalitetu života stanovnika te potrebu za modernim i koordiniranim upravljanjem. Strateški

pravac i prioriteti pružaju jasni okvir za donošenje odluka, usmjeravanje investicija i razvoj turističkih proizvoda koji čuvaju baštinu, podižu konkurentnost i osiguravaju dobrobit lokalne zajednice.

Strateški pravac	**Održivi, kvalitetni i cjelogodišnji turizam usklađen s kapacitetom prostora i potrebama lokalne zajednice.**

U skladu s time, prioriteti su:

- **Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom**: upravlja se turističkim tokovima u povijesnoj jezgri, obalnom prostoru i drugim osjetljivim zonama, razvija se informacijska podloga za praćenja opterećenja i donošenje odluka te se smanjuje pritisak na prostor kroz diversifikaciju i prostorno uravnotežen razvoj.

- **Kvaliteta života lokalnog stanovništva**: sprečavaju se negativni utjecaji turizma (gužva, buka, pritisak na stanovanje, komunalne usluge i dr.); u procese planiranja uključuje se lokalna zajednica i potiče se ekonomska korist i zajedništvo.

- **Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude**: jačaju se proizvodi više dodatne vrijednosti (kultura, gastronomija, sport, aktivni turizam, zdravstveni turizam), povezuje se s proizvodima u okruženju, produljuje se sezona i potiče ravnomjernija potražnja tijekom cijele godine. Podiže se razina zadovoljstva turista i posjetitelja.

- **Kvalitetno upravljanje razvojem turizma**: razvija se profesionalan i funkcionalan destinacijski menadžment. Osigurava se suradnja svih dionika (Grad, Turistička zajednica, privatni sektor, civilni sektor, zajednica), primjenjuje se strateški vođeno donošenje odluka i jača otpornost destinacije na sve vrste rizika koji dolaze iz okruženja i promjena na tržištu te infrastrukturne izazove.

PRIORITETI	OPĆI I SPECIFIČNI CILJEVI
Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom	**Opći cilj**: odgovorno korištenje javne infrastrukture i prostora
	Specifični ciljevi: 1. Rješavanje uskih grla generiranih turističkom aktivnosti te podizanje razine spremnosti sustava zaštite 2. Unapređenje komunalne infrastrukture 3. Unapređenje prometne infrastrukture 4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Kvaliteta života lokalnog stanovništva	**Opći cilj**: ublažavanje negativnih utjecaja turizma na život lokalnog stanovništva
	Specifični ciljevi: 5. Očuvanje kulturne i prirodne baštine i identiteta grada Splita 6. Podizanje zadovoljstva lokalnog stanovništva razvojem turizma
Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude	**Opći cilj**: podizanje kvalitete postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda
	Specifični ciljevi: 7. Jačanje snage i ugleda brenda

	8. Razvoj i inoviranje proizvoda sukladno zahtjevima tržišta i na temelju specifičnih obilježja Splita 9. Produljenje turističke sezone
Kvalitetno upravljanje razvojem turizma	**Opći cilj**: uspostava institucionalnog i strateškog okvira za upravljanje turizmom
	Specifični ciljevi: 10. Uspostava sustava praćenja pokazatelja održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta 11. Razvoj kanala komunikacije za informiranost dionika, suradnju i zajedničko donošenje odluka

10.4. Mjere i aktivnosti

U ovom poglavlju razrađuje se skup mjera i aktivnosti koje Grad Split i Turistička zajednica grada Splita trebaju provesti zajedno s ključnim dionicima – gradskim poduzećima, županijskim institucijama, konzervatorskom službom, poduzetnicima i lokalnom zajednicom.

Mjere su strukturirane prema četiri prioritetna područja razvoja: turizmu usklađenom s prihvatnim kapacitetom, kvaliteti života lokalnog stanovništva, razvoju visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude te kvalitetnom upravljanju razvojem turizma. Ovakva struktura omogućuje jasnu vezu između strateškog pravca, definiranih ciljeva i konkretnih intervencija kojima se osigurava održivost, uravnoteženost i konkurentnost destinacije. Mjere obuhvaćaju upravljanje prostorom i resursima, zaštitu baštine i društva, razvoj kvalitetnih i cjelogodišnjih turističkih proizvoda te izgradnju modernoga, podatkovno utemeljenog i koordiniranog upravljanja destinacijom Split. Ovako postavljen operativni okvir omogućuje pravovremeno djelovanje, prilagodbu promjenama u okruženju i dosljednu provedbu zadane vizije grada Splita kao turističke destinacije.

PRIORITET	MJERE
1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom	1.1. Donošenja posebnih odluka Grada Splita za potrebe upravljanja održivim razvojem 1.2. Upravljanje turističkim tokovima i opterećenjem prostora 1.3. Ublažavanje 'uskih grla' u prometnom sustavu povezanih s turističkom aktivnošću 1.4. Prostorna disperzija turističkih aktivnosti 1.5. Usklađivanje prostorno-planskih dokumenata 1.6. Implementacija Plana upravljanja Park-šumom Marjan 2025.-2034. 1.7. Upravljanje bukom i pritiscima na komunalnu infrastrukturu 1.8. Usklađivanje razvoja smještajnih kapaciteta s prihvatnim kapacitetom 1.9. Upravljanje osjetljivim zonama 1.10. Razvoj zona 'Zeleno zaleđe' i 'Šire gradsko područje'
2. Kvaliteta života lokalnog stanovništva	2.1. Zaštita identiteta, stanovanja i baštine 2.2. Uređenje javnog prostora i unapređenje sadržaja za stanovnike 2.3. Očuvanje, interpretacija i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine 2.4. Unapređenje participativnog upravljanja
3. Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude	3.1. Jačanje brenda Splita 3.2. Razvoj novih i diversifikacija turističkih proizvoda i njihova promocija 3.3. Podizanje kvalitete turističke infrastrukture i usluga 3.4. Upravljanje turističkom potražnjom i produljenje sezone 3.5. Razvoj turističkih proizvoda s manjim pritiskom na prostor i sezonu
4. Kvalitetno upravljanje razvojem turizma	4.1. Uspostava funkcionalnoga destinacijskog menadžmenta 4.2. Sustav monitoringa i izvještavanje 4.3. Digitalno upravljanje destinacijom i informiranje posjetitelja

Mjere su usmjerene na očuvanje svakodnevnog života lokalnog stanovništva, dostupnosti javnih i komunalnih usluga, stanovanju, sigurnom i ugodnom korištenju javnog prostora te očuvanju kulturnog identiteta i ambijentalnih vrijednosti Splita.

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.1. Donošenje posebnih odluka Grada Splita za potrebe upravljanja održivim razvojem
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera je usmjerena na uspostavu pravnog, upravnog i provedbenog okvira za donošenje posebnih odluka kojima se operacionaliziraju preporuke proizašle iz analize prihvatnog kapaciteta destinacije Split. Polazište mjere je potreba za aktivnim upravljanjem turističkim razvojem u uvjetima povećanog pritiska na prostor, stanovanje, komunalnu i prometnu infrastrukturu te kvalitetu života lokalnog stanovništva.

	Mjera obuhvaća pripremu i donošenje odluka kojima se može regulirati daljnje širenje pojedinih oblika smještaja i ugostiteljskih sadržaja, osobito u najopterećenijim zonama grada, uz poštivanje odredbi Zakona o turizmu, prostorno-planske dokumentacije i drugih relevantnih propisa. Posebna pažnja usmjerava se na područje zaštićene kulturno-povijesne cjeline i zonu „Središnji Split“, gdje su turistički pritisci, koncentracija smještajnih kapaciteta, buka, gužve i promjene u korištenju prostora najizraženiji. Pri donošenju posebnih odluka potrebno je primijeniti načelo prednosti lokalnog stanovništva u korištenju prostora i usluga u najopterećenijim zonama. To podrazumijeva da se odluke na temelje samo na kontroli turističkih kapaciteta, nego i na očuvanju stanovanja, dostupnosti javnog prostora, komunalnog reda, sigurnosti i ambijentalne kvalitete prostora.
Aktivnosti	• Izrada pravne analize provedivosti i usklađenosti predloženih odluka (poglavlje 8.2. Preporuke za upravljanje prihvatnim kapacitetom) s važećim zakonodavnim okvirom, prostorno-planskom dokumentacijom i posebnim propisima • Priprema nacrta odluke o uvođenju turističkoga ekološkog doprinosa za posjetitelje koji ne koriste uslugu smještaja u destinaciji, uključujući jednodnevne organizirane posjete te posjetitelje s čarterskih plovila i brodova za višednevna kružna putovanja koji ne ostvaruju noćenje • Priprema odluke kojom se omogućuje obustava prenamjene poslovnih prostora u prizemlju poslovno-stambenih zgrada u prostore za pružanje usluge smještaja, odnosno ugostiteljskih usluga u domaćinstvu • Priprema odluke kojom se, za područje zaštićene kulturno-povijesne cjeline grada Splita, omogućuje obustava izdavanja novih rješenja za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu u višestambenim zgradama odnosno zgradama namijenjenima stanovanju s najmanje četiri stana • Priprema odluke kojom se u zoni „Središnji Split“ omogućuje obustava izdavanja novih rješenja za pojedine vrste ugostiteljskih objekata i sadržaja koji dodatno opterećuju prostor, uključujući pečenjarnice, pojedine slastičarnice, objekte brze prehrane, noćne klubove, noćne barove, *disco*- klubove i objekte jednostavnih usluga, uz iznimke za potrebe gradskih manifestacija gdje je to opravdano • Priprema i razrada zonalnih režima upravljanja turističkim smještajem i turistički orijentiranim djelatnostima za zaštićenu kulturno-povijesnu cjelinu, kontaktnu zonu, šire stambene zone i zeleno zaleđe, s jasnim kriterijima za dopuštene, uvjetno dopuštene i ograničene djelatnosti • Razrada pravila i lokacijskih uvjeta za postavljanje bankomata, osobito u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i najopterećenijim dijelovima grada. • Provedba međuresorne koordinacije nadležnih gradskih upravnih tijela te konzultacija s nadležnim tijelima državne uprave, javnopravnim tijelima i dionicima u turizmu • Provedba savjetovanja sa zainteresiranom javnošću prije donošenja pojedinačnih odluka • Uspostava sustava praćenja učinaka donesenih odluka na smještajne kapacitete, strukturu ugostiteljske ponude, korištenje javnog prostora, kvalitetu života stanovništva i opterećenje najosjetljivijih gradskih zona
Pokazatelji	• Izrađena pravna analiza provedivosti predloženih odluka • Izrađeni nacrti najmanje četiri provedbene odluke iz područja upravljanja turističkim razvojem

	• Izrada zonalne matrice dopuštenih, uvjetno dopuštenih i ograničenih djelatnosti prema turističkim zonama • Provedeno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću za svaku odluku koja se upućuje u postupak donošenja • Donesene odluke predstavničkog tijela Grada Splita, sukladno članku 31. Zakona o turizmu i drugim relevantnim propisima • Uspostavljen sustav godišnjeg praćenja učinaka donesenih odluka
Nositelji provedbe	Grad Split Upravni odjel za kulturu, baštinu i turizam Upravni odjel za urbanizam i izgradnju Upravni odjel za komunalne poslove Turistička zajednica grada Splita Ostali dionici: Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo kulture i medija – Konzervatorski odjel u Splitu, nadležna javnopravna tijela, strukovna udruženja i predstavnici lokalne zajednice
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Sredstva Turističke zajednice grada Splita Sredstva EU-a Drugi dostupni nacionalni i međunarodni izvori financiranja

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.2. Upravljanje turističkim tokovima i opterećenjem prostora
Specifični cilj	1. Rješavanje uskih grla generiranih turističkom aktivnosti te podizanje razine spremnosti sustava zaštite
Opis	Cilj je omogućiti dugoročno očuvanje vrijednih područja uz kontroliranje korištenja prostora u turističke svrhe. Mjera se odnosi na bolje upravljanje intenzitetom korištenja prostora, posebno u povijesnoj jezgri i najopterećenijim lokacijama. Aktivnosti se temelje na izradi stručnih podloga i usklađivanju prostornog razvoja s nosivim kapacitetom.
Aktivnosti	• Usklađivanje stručnih podloga s ostalom prostorno-planskom dokumentacijom • Usklađivanje razvoja turističkih zona s nosivim kapacitetom prostora • Definiranje uvjeta korištenja posebno osjetljivih prostora • Izrada i provedba plana upravljanja posjetiteljskim tokovima za povijesnu jezgru i kontaktno područje • Uspostava pilot-točki za praćenje i operativno upravljanje posjetiteljskim opterećenjem • Razvoj tematskih itinerera i digitalnog usmjeravanja prema manje opterećenim lokalitetima • Uvođenje sezonskoga operativnog izvještavanja o opterećenju ključnih punktova
Pokazatelji	• Izrađen operativni plan upravljanja posjetiteljskim tokovima • Najmanje četiri pilot-lokacije za praćenje opterećenja • Najmanje pet novih tematskih itinerara izvan zone 'Središnji Split' • Najmanje 20 interpretacijskih i signalizacijskih točaka za disperziju posjetitelja • Definiranje sadržaja za praćenje posjeta izvan gradske jezgre i povećanje posjeta za 15 %
Nositelji provedbe	Grad Split (u dijelu planske dokumentacije) Ministarstvo kulture i medija – Konzervatorski odjel u Splitu

Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Sredstva EU-a Sredstva upravljanja svjetskim dobrom UNESCO-a

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.3. Ublažavanje 'uskih grla' u prometnom sustavu povezanih s turističkom aktivnošću
Specifični cilj	3. Unapređenje prometne infrastrukture
Opis	Mjera je usmjerena na smanjenje prometnih zagušenja koja se javljaju zbog sezonskog rasta potražnje, povećanog broja turista, prometa oko povijesne jezgre, nedostataka parkirališnih mjesta te prometa promet prema luci i gužve na glavnim gradskim prilazima. Fokus je na optimizaciji prometa, prilagodbi infrastrukture stvarnoj potražnji i boljoj koordinaciji pružatelja prometnih usluga. U najopterećenijim zonama prometna rješenja trebaju biti usmjerena na rasterećenje povijesne jezgre, luke, kupališnih zona i stambenih područja, uz prioritet kretanja javnog prijevoza, pješaka, osoba s invaliditetom i interventnih službi. To podrazumijeva jačanje javnog prijevoza, pješačke i biciklističke mobilnosti, povezivanje različitih oblika održivog prijevoza te poticanje niskoemisijskih oblika prijevoza.
Aktivnosti	• Identifikacija i uklanjanje uskih grla na kritičnim točkama • Usklađivanje javnog i cestovnog prometa s turističkim vršnim opterećenjem • Optimizacija i unapređenje pješačkih zona, parkirališnih kapaciteta, dostavnih režima • Jačanje javnog prijevoza i provedba mjera integriranog i pametnog upravljanja prometom • Poticanje korištenja niskoemisijskih oblika prijevoza • Uspostava sezonskoga prometnog režima za vršne dane / sate turističke sezone • Uvođenje strožih vremenskih i prostornih režima dostave u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnim zonama, uz definiranje dostavnih koridora, pravila za opskrbu ugostiteljskih objekata i kontrolu provedbe • Prioritetno uređenje pješačkih koridora i režima dostave u najopterećenijim zonama • Usklađivanje prometnih rješenja s ključnim događanjima
Pokazatelji	• Najmanje tri prioritetno (kritične) prometne točke sanirane i reorganizirane • Povećan kapacitet parkiranja na najmanje 9.000 mjesta, sukladno preporuci prihvatnog kapaciteta • Smanjen udio stanovnika iritiranih gužvom u prometnu s 82, 3% na ispod 50 % • Povećano zadovoljstvo prometom u mjestu s 45,2 % na iznad 60 %
Nositelji provedbe	Grad Split Ostali dionici: Gradske tvrtke, Lučka uprava Split, Županijska lučka uprava, Hrvatske ceste, Županijske ceste
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita i ostalih nadležnih institucija, nositelja provedbe EU fondovi

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.4. Prostorna disperzija turističkih aktivnosti
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera potiče razvoja turističkih sadržaja izvan najopterećenijih zona, čime se rasterećuje povijesna jezgra, poboljšava raspodjela posjetitelja te otvaraju prilike u manje aktivnim dijelovima Grada. Disperzija se postiže razvojem nove rekreativne i turističke infrastrukture te poticanjem projekata u neizgrađenim ili prenamjenom nekih područja. Ovoj mjeri uvelike će pridonijeti novi turistički i rekreativni sadržaji na Žnjanskom platou, izgradnja planiranoga kongresnog centra te drugi gradski projekti – Kopilica, Stari Hajdukov plac, Poljud-Turska kula- Brodarica, Duilovo i drugi). U kriterije za aktiviranje neizgrađenih i prenamijenjenih prostora potrebno je ugraditi sve elemente vezane uz očuvanje zelenih površina, bioraznolikosti, krajobraznih vrijednosti, klimatske otpornosti i prihvatnog kapaciteta prostora.
Aktivnosti	• Realizacija planiranih projekata koji će revitalizirati dijelove grada • Prepoznavanje novih područja za razvoj turističkih, rekreativnih, sportskih i kulturnih sadržaja • Aktiviranje neizgrađenih prostora za razvoj specifičnih sadržaja • Povezivanje s turističkim sadržajima i proizvodima u širem okruženju • Jačanje promocije turističkih sadržaja izvan gradske jezgre, posebno turističkih punktova u zonama Žnjan, Poljud, Kopilica i Zeleno zaleđe • Izrada razvojnih kriterija za aktiviranje neizgrađenih i prenamijenjenih prostora
Pokazatelji	• Razvijena ponuda za najmanje tri nova proizvoda u širem gradskom području • Najmanje 20 % sadržaja u promotivnim kanalima posvećeno zonama izvan zone 'Središnji Split' • Porast noćenja u zoni 'Zeleno zaleđe' za najmanje 10 %
Nositelji provedbe	Grad Split Turistička zajednica grada Splita
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita EU fondovi

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.5. Usklađivanje prostorno-planskih dokumenata
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera se odnosi na usklađivanje svih prostorno-planskih dokumenata Grada Splita s važećim zakonodavstvom, županijskim planovima, konzervatorskim podlogama i planom upravljanja destinacijom. Usklađivanje je ključno za kontrolirani prostorni razvoj, bolju zaštitu prostora i održivo upravljanje. Prostorno-plansko normiranje turističkog zoniranja i prihvatni kapacitet nemaju izravan provedbeni učinak u postupcima izdavanja rješenja za pružanje ugostiteljskih usluga smještaja u domaćinstvu. Stoga je, sukladno članku 31. Zakona o turizmu, za kontrolu apartmanizacije i upravljanje smještajnim kapacitetima, potrebno donijeti odgovarajuće odluke predstavničkog tijela Grada Splita.

Aktivnosti	• Izrada izmjena i dopuna PPUG-a i GUP-a sukladno ciljevima održivog upravljanja destinacijom • Usklađivanje prostornih planova s konzervatorskim podlogama, odgovarajućim stručnim podlogama iz područja zaštite prirode i drugim relevantnim planovima i dokumentima • Očuvanje vrijednih prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih prostora kod planiranja proširenja građevinskog područja • Ugradnja kriterija prihvatnog kapaciteta i turističkog zoniranja u izmjene PPUG-a, GUP-a i provedbenih dokumenata • Donošenje provedbene odluke predstavničkog tijela Grada Splita kojom se kriteriji prihvatnog kapaciteta i turističkog zoniranja povezuju s upravljanjem brojem, vrstom i kapacitetom ugostiteljskih objekata te objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge smještaja • Izbjegavanje širenja građevinskih područja na vrijednim prirodnim, krajobraznim i kulturno-povijesnim prostorima, osobito ondje gdje bi takvo širenje dodatno povećalo turistički i infrastrukturni pritisak • Obvezna primjena Tehničkog propisa o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom (nepokretne i teško pokretne osobe)
Pokazatelji	• Izrađen i usklađen PPUG i GUP s ugrađenim kriterijima prihvatnog kapaciteta, turističkog zoniranja i zaštite stanovanja • Izrađene posebne smjernice za najmanje tri prostorno osjetljive cjeline • Uspostavljen sustav redovite provjere usklađenosti prostornih planova i provedbenih odluka s planom upravljanja destinacijom
Nositelji provedbe	Grad Split Ostali dionici: stručni izrađivači, nadležna javnopravna tijela, javnost
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita EU fondovi

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.6. Implementacija Plana upravljanja Park-šumom Marjan 2025.-2034.
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera se odnosi na provedbu Plana upravljanja Park-šumom Marjan 2025-2034. Riječ je o jednom od najvažnijih prirodnih, rekreacijskih, kulturnih i simboličkih prostora Splita, ali i prostoru izrazite osjetljivosti na pritiske posjećivanja, prometa, klimatskih promjena, potencijalnih požara kao i neusklađenih zahvata u prostoru. Zbog toga je potrebno sustavno i koordinirano implementirati predviđene aktivnosti kako bi se osiguralo turističko i rekreacijsko korištenje ovog vrijednog prostora i u budućnosti. Time bi se osiguralo informirano i odgovorno korištenje PP Marjan, unaprijedila posjetiteljska i interpretacijska infrastruktura bez narušavanja vrijednosti prostora i, u konačnici, bi se Marjan mogao afirmirati kao primjer održivog upravljanja zaštićenih područjem u urbanoj turističkoj destinaciji.
Aktivnosti	• Provedba mjera aktivnog upravljanja posjetiteljima, uključujući usmjeravanje posjetiteljskih tokova, informiranje o pravilima ponašanja, praćenje broja i strukture posjetitelja te praćenje utjecaja posjećivanja na prirodne i kulturne vrijednosti

	• Unapređenje posjetiteljske, edukativne i interpretacijske infrastrukture i osiguravanje dostupnosti sadržaja osobama s invaliditetom gdje je to moguće • Razvoj i provedba edukativnih, interpretacijskih i komunikacijskih programa o prirodnim, kulturnim, krajobraznim i rekreacijskim vrijednostima Marjana, namijenjenih stanovnicima, posjetiteljima, školama, turističkim vodičima, agencijama i drugim korisnicima prostora • Razvoj modela informiranog posjećivanja, uključujući digitalne informacije, karte, preporučene rute, pravila ponašanja, informacije o osjetljivim zonama, protupožarnim rizicima, dostupnosti pitke vode, otpadu i prihvatljivim oblicima rekreacije • Provedba mjera održivog i ekološki prihvatljivog pristupa Marjanu, uključujući smanjenje pritiska motornog prometa, uređenje pješačkih i biciklističkih tokova, regulaciju prometa u mirovanju i povezivanje s javnim prijevozom gdje je provedivo • Jačanje protupožarne spremnosti, nadzora i sustava brzog reagiranja u suradnji s nadležnim službama, osobito u razdobljima povećanog turističkog i rekreacijskog korištenja • Uključivanje lokalne zajednice, udruga, stručnih institucija, kulturnih ustanova, sportskih i rekreacijskih korisnika i svih relevantnih dionika u provedbu aktivnosti
Pokazatelji	• Uspostavljena ili unaprijeđena baza podataka o posjećivanju Park-šume, uključujući evidenciju broja posjetitelja na glavnim ulazima i/ili ključnim lokalitetima, gdje je tehnički izvedivo • Provedeno najmanje pet edukativnih, interpretacijskih ili komunikacijskih programa godišnje usmjerenih na odgovorno korištenje Marjana i očuvanje njegovih vrijednosti • Unaprijeđene najmanje tri posjetiteljske, edukativne ili interpretacijske točke / sadržaja u skladu sa zonacijom i ciljevima zaštite • Izrađene i javno dostupne informacije o pravilima ponašanja, preporučenim rutama, osjetljivim zonama i sigurnom korištenju Park-šume • Provedeno najmanje jedno godišnje praćenje zadovoljstva posjetitelja i/ili lokalnih korisnika, odnosno analiza pritužbi, prijedloga i uočenih pritisaka
Nositelji provedbe	• Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan • Grad Split • Turistička zajednica grada Splita • Nadležni upravni odjeli Grada Splita • Upravni odjel za komunalne poslove • JU Zavod za prostorno uređenje Grada Splita • Konzervatorski odjel u Splitu • Javna vatrogasna postrojba Grada Splita i druge nadležne službe zaštite i spašavanja • Ostali dionici: stručne i znanstvene institucije, udruge, ustanove u kulturi, odgojno-obrazovne institucije, turistički vodiči, turističke agencije, sportsko-rekreacijski korisnici i drugi korisnici prostora
Izvori financiranja	• Proračun Grada Splita • Sredstva Javne ustanove za upravljanje Park-šumom Marjan

	• EU fondovi • Sredstva nadležnih ministarstava i drugih nacionalnih izvora

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.7. Upravljanje bukom i pritiscima na komunalnu infrastrukturu
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera se odnosi na bolje planiranje, optimizaciju i usklađivanje komunalnih sustava s vršnim sezonskim potrebama uz istodobno smanjenje negativnih učinaka turističke aktivnosti, uključujući buku, opterećenje sustava i povećanu potrošnju resursa. Mjera je usmjerena i na očuvanje kvalitete života stanovnika te stabilno funkcioniranje grada tijekom cijele godine, a posebno u vrhu turističke sezone. U dijelu koji se odnosi na buku, mjera se provodi kao operativni sustav upravljanja zvučnim opterećenjem. Posebno se pažnja posvećuju buci noćnih klubova, buci povezanoj s dostavom i komunalnim aktivnostima.
Aktivnosti	• Usklađivanje kapaciteta komunalnih sustava s potrebama turizma • Definiranje standarda dopuštenog zvučnog opterećenja za povijesnu jezgru, kontaktno područje i kupališne zone • Praćenje buke i provedba mjera za smanjenje buke u osjetljivim područjima • Izrada standarda za događanja, terase i ugostiteljske objekte u osjetljivim zonama • Uspostava redovitog mjerenja buke na prioritetnim točkama i javno dostupno izvještavanje o rezultatima • Unapređenje vodoopskrbe, odvodnje i gospodarenje otpadom • Praćenje i usklađivanje kapaciteta električne energije i drugih infrastruktura s turističkom potražnjom • Promocija mjere štednje vode i energije u turističkom sektoru • Prioritetno jačanje infrastrukture vodoopskrbe, odvodnje i odvoza otpada u najopterećenijim područjima • Promocija mjera za smanjenje nastanka otpada, ponovnu uporabu i smanjenje jednokratne plastike (posebno kod organizacije javnih događanja i manifestacija) • Poticanje korištenja pitke vode kroz promociju javnih špina i punionica • Razrada modela nagrada/oznaka za događanja koja zadovoljavaju standarde održivosti
Pokazatelji	• Izrađena karta zvučnih zona za najopterećenije dijelove grada • Uveden sustav redovitog mjerenja buke na najmanje pet prioritetnih lokacija • Smanjen udio stanovnika iritiranih razinom buke s 52,2 % na ispod 40 % • Smanjen udio stanovnika iritiranih neprimjereno odloženim otpadom sa 71,7 % na 50 % • Zadržan kapacitet odvoza otpada na razini do 80 % maksimalnoga operativnog kapaciteta • Započeti s uspostavom praćenja prikupljanja podataka i praćenja pokazatelja po zonama

Nositelji provedbe	Grad Split Ostali dionici: gradske tvrtke, HEP, Lučka uprava, Splitsko-dalmatinske županija
Izvori financiranja	Proračun Grada i ostalih gradskih tvrtki u ustanova EU fondovi

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.8. Usklađivanje razvoja smještajnih kapaciteta s prihvatnim kapacitetom
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera je usmjerena na usklađivanje daljnjeg razvoja smještajnih kapaciteta sa zonalnim pragovima prihvatnog kapaciteta, zaštitom stanovanja i ciljem postupnog povećanja udjela smještajnog kapaciteta više kategorije. Poseban naglasak stavlja se na kontrolu širenja smještaja u stambenim zgradama, na razvoj programa za podizanje kvalitete hotelske ponude i drugih oblika smještaja više dodane vrijednosti te na praćenje strukture kapaciteta po zonama. Upravljanje razvojem smještaja treba provoditi diferencirano po zonama s prioritetom na područja s izraženim konfliktom stanovanja i turističke namjene. U zonama u kojima se potiče disperzija turističke aktivnosti, razvoj smještaja treba uvjetovati kvalitetom, održivošću i infrastrukturnom opremljenošću.
Aktivnosti	• Uvođenje godišnjeg praćenja broj kreveta i objekata po vrstama smještaja i zonama i javno izvještavanje o kretanjima / promjenama • Poticanje povećanja udjela hotela i kampova te kontinuirano podizanje kvalitete postojećeg privatnog smještaja • Usklađivanje odluka o novim smještajnim kapacitetima s preporukama prihvatnog kapaciteta
Pokazatelji	• Udio hotela i kampova u komercijalnim kapacitetima povećan s 18,2 % na 30 % • Zadržani zonalni pragovi: Središnji Split do 80 kreveta / 100 stanovnika; Kupališni Split do 50; Šire gradsko područje do 15; Zeleno zaleđe do 25 • Zadržani omjeri turističkog i stambenog korištenja: Središnji Split najviše 1:3; Kupališni Split 1:6; Šire gradsko područje 1:20; Zeleno zaleđe 1:10 • Najmanje 100 objekata privatnog smještaja uključeno u edukativne tematske programe podizanja kvalitete tijekom planskog razdoblja
Nositelji provedbe	Grad Split Turistička zajednica grada Splita Upravni odjeli nadležni za turizam i prostorno planiranje
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita EU fondovi Sredstva gospodarstvenik iz turističkog sektora

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.9. Upravljanje osjetljivim zonama
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera je usmjerena na operativno upravljanje obalnim pojasom i kupališnim zonama s visokim sezonskim opterećenjem, osobito u području Žnjana, Bačvica, Trstenika, Slatina i Stobreča. Cilj je očuvati kvalitetu boravka, sigurnost, komunalni standard i okolišne vrijednosti, uz raspodjelu korištenja prostora tijekom dana i sezone.
Aktivnosti	• Zoniranje sadržaja na plažama i standardizacija sanitarnih, servisnih i sigurnosnih točaka • Upravljanje vršnim opterećenjem i protočnošću obalnog pojasa • Sezonsko praćenje kakvoće mora, opterećenja plaža i zadovoljstva korisnika
Pokazatelji	• Najmanje pet prioritetnih kupališnih lokacija obuhvaćeno mjerama upravljanja • Zadržana vrlo visoka kakvoća voda za kupanje • Zadržan standard raspoložive površine plaže od najmanje 4 m² po kupaču u vršnim danima • Najmanje 10 infrastrukturnih ili organizacijskih intervencija za smanjenje vršnog pritiska
Nositelji provedbe	Grad Split Turistička zajednica grada Splita Žnjan d.o.o. Koncesionari
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita EU fondovi

Prioritet	1. Turizam usklađen s prihvatnim kapacitetom
Mjera	1.10. Razvoj zona 'Zeleno zaleđe' i 'Šire gradsko područje'
Specifični cilj	4. Odgovornost u korištenju razvojnog prostora i prostorna disperzija turističke aktivnosti
Opis	Mjera je usmjerena na plansko usmjeravanje rasta turističke aktivnosti prema zonama 'Šire gradsko područje i 'Zeleno zaleđe', ali s pažnjom da se ne ponavlja model prekomjerne apartmanizacije. Prioritet se daje razvoju aktivnog odmora, boravka u prirodi, gastronomiji, kvartovskim doživljajima, manjim događanjima i sadržajima više dodane vrijednosti.
Aktivnosti	• Poticanje sadržaja aktivnog odmora, edukacije, gastronomije i lokalnih događanja • Praćenje rasta kapaciteta i noćenja po zonama uz pravovremenu korekciju razvojnih pritisaka
Pokazatelji	• Najmanje pet kvartovskih ili lokalnih doživljaja / programa u širem gradskom području • Najmanje dva godišnja događanja izvan vrhunca sezone u zaleđu ili širem gradskom području

Nositelji provedbe	Grad Split Turistička zajednica grada Splita Lokalni dionici u turizmu i kulturi
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita EU fondovi

Prioritet	2. Kvaliteta života lokalnog stanovništva
Mjera	2.1. Zaštita identiteta, stanovanja i baštine
Specifični cilj	5. Očuvanje kulturne i prirodne baštine i identiteta grada Splita
Opis	Mjera je usmjerena na očuvanje kontinuiteta stanovanja i autentičnog identiteta povijesne jezgre i kontaktnog područja kroz praćenje demografskih kretanja, poticanje stanovanja, očuvanje baštine i unapređenje uvjeta života u Splitu. Cilj je također spriječiti iseljavanje, poticati dugoročno stanovanje i zaštitit kulturni karakter prostora, koji je bitan za identitet grada i održivi razvoj turizma. Zaštita identiteta ne odnosi se samo na fizičku obnovu baštine, nego i na očuvanje duha mjesta, kontinuiteta svakodnevnog života, lokalnih običaja i sadržaja potrebnih stanovnicima. Baština se promatra kao živi resurs grada, a ne kao turistička atrakcija.
Aktivnosti	• Uspostava sustava praćenja broja stanovnika i korištenje stanova u zoni 'Središnji Split' • Katalogizacija stanova prema korištenju, s naglaskom na prazne stanove • Sustav poticaja za mlade obitelji s djecom u staroj gradskoj jezgri • Uvođenje godišnjeg praćenja demografskih i stambenih promjena u zoni 'Središnji Split' • Program aktivacije praznih stanova i poticaja za dugoročno stanovanje • Poticanje sadržaja potrebnih stanovnicima, lokalnih usluga, tradicionalnih obrata i kulturnih programa namijenih lokalnoj zajednici • Uspostavljeno praćenje promjena namjene poslovnih prostora u prizemljima
Pokazatelji	• Uspostavljen jedan godišnji monitoring stanovnika, stanovanja i turističke namjene u zoni Središnji Split • Katalogizirano 100 % stanova u zoni prioritetnog praćenja prema načinu korištenja • Najmanje jedan program poticaja za mlade obitelji i dugoročno stanovanje u jezgri • Smanjen udio stanovnika koji pretvaranje stanova u apartmane vide kao negativan utjecaj sa 71,3 % na najviše 60 %
Nositelji provedbe	Grad Split
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita EU fondovi

Prioritet	2. Kvaliteta života lokalnog stanovništva
Mjera	2.2. Uređenje javnog prostora i unapređenje sadržaja za stanovnike
Specifični cilj	6. Podizanje zadovoljstva lokalnog stanovništva razvojem turizma
Opis	Svrha mjere je osigurati atraktivan, funkcionalan i siguran javni prostor koji podupire svakodnevni život stanovnika, a istodobno smanjuje pritisak turizma na najranjivije dijelove grada. Aktivnosti se fokusiraju na poboljšanje kvalitete stanovanja, uređenje površina, društvenih sadržaja i rekreativnih zona u središnjem području Splita.
Aktivnosti	• Izrada kriterija za davanje prednosti sadržajima od interesa za lokalno stanovništvo pri planiranju i korištenju javnih prostora u zoni Središnji Split i kontaktnom području • Uređenje javnih prostora, zelenih površina i dječjih igrališta u povijesnoj jezgri i kontaktnom području • Podrška uređenju stambenih zgrada (kvalitetni prozori, sustavi hlađenja, fasade, pristupačnost i dr.) • Izgradnja i adaptacija objekata društvenog standarda (vrtići, škole, društveni sadržaji) • Planiranje stambenih struktura usklađenih sa stvarnim potrebama stanovnika • Usklađivanje detaljnih planova uređenja sa strateškom vizijom razvoja grada • Prioritetno uređenje prostora u zonama najvećeg konflikta stanovanja i turizma • Povećanje dostupnosti zelenih, sportskih i društvenih sadržaja za stanovnike tijekom cijele godine • Poboljšanje pristupačnosti i energetske učinkovitosti stambenih zgrada u kontaktnim zonama turizma
Pokazatelji	• Najmanje 10 zahvata uređenja javnih prostora, zelenih površina ili dječjih igrališta • Najmanje tri objekta društvenog standarda izgrađena ili adaptirana tijekom planskog razdoblja • Povećan udio stanovnika koji turizam pozitivno povezuju s izgledom destinacije s 31,3 % na 50 % • Povećan udio stanovnika koji turizam pozitivno povezuju s korištenjem javnog prostora s 18,7 % na 50 %
Nositelji provedbe	Grad Split
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita EU fondovi

Prioritet	2. Kvaliteta života lokalnog stanovništva
Mjera	2.3. Očuvanje, interpretacija i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine
Specifični cilj	5. Očuvanje kulturne i prirodne baštine i identiteta grada Splita
Opis	Mjera je usmjerena na sustavnu zaštitu, održivo korištenje i suvremenu interpretaciju kulturne i prirodne baštine Splita, uključujući UNESCO područje Dioklecijanove palače i povijesne jezgre, kontaktne povijesne predjele, Park-šumu Marjan, obalni pojas, kulturne krajolike, arheološke lokalitete, tradicijske urbane

	ambijente i nematerijalnu baštinu. Mjera je važna jer su baština, krajobraz i identitet Splita temelj turističke privlačnosti, ali i svakodnevnog života stanovnika
Aktivnosti	• Definiranje prioritetnih lokaliteta prema stupnju osjetljivosti, posjetiteljskom opterećenju, stanju očuvanosti, klimatskim rizicima i potrebi za ulaganjem • Izrada i provedba pravila korištenja najosjetljivijih baštinskih i prirodnih lokaliteta za razgledavanje, događanja, snimanja i druge aktivnosti • Daljnji razvoj interpretacijskih sadržaja koji posjetitelje usmjeravaju prema manje opterećenim lokalitetima i jačaju razumijevanju lokalne kulture, prirode i načina života • Organizacija i provedba specijaliziranih edukacija za turističke vodiče na temu tehnika interpretacije i pripovijedanja, nematerijalne kulturne baštine, gastronomije i enologije • Edukacija vodiča, organizatora događanja, pružatelja usluga i posjetitelja o pravilima ponašanja, zaštiti baštine, prirode i lokalne zajednice (primjerice, metodama poticaja, *eng. nudging*) • Povezivanje mjere s namjenskim korištenjem prihoda od turističkog ekološkog doprinosa, a u skladu sa zakonskim mogućnostima • Izrada programa „Split Signature Venues“, kojim će se obuhvatiti reprezentativni gradski i kulturni prostori namijenjeni održavanju međunarodnih poslovnih događanja i uspostaviti jasna pravila komercijalnog i nekomercijalnog korištenja prostora, uz uvažavanje njihove kulturne i povijesne vrijednosti, uvjeta zaštite baštine i načela održivog upravljanja destinacijom • Poticanje obnove maslinika, vrtova, vinograda, voćnjaka, suhozida i terasa te održivog korištenja postojećeg poljoprivrednog zemljišta • Povezivanje lokalne poljoprivredne proizvodnje s gastronomijom i turističkom ponudom kroz kratke lance opskrbe i koncept „od polja do stola“ • Razvoj edukativnih i interpretacijskih sadržaja vezanih uz tradicijsku poljoprivredu, suhozidnu gradnju, bioraznolikost i prilagodbu klimatskim promjenama
Pokazatelji	• Definirano (i kartirano) 10 prioritetnih lokaliteta kulturne i prirodne baštine prema osjetljivosti i posjetiteljskom opterećenju • Provedeno 10 malih interpretacijskih interpretacijskih intervencija • Uspostavljana pravila korištenja za najmanje pet najosjetljivijih lokaliteta ili prostornih cjelina • Najmanje 20 novih ili unaprijeđenih interpretacijskih točaka / digitalnih sadržaja koji potiču disperziju posjetitelja • Zadržano zadovoljstvo turista uređenošću glavnih atrakcija iznad 80 % • Izrađen program „Split Signature Venues“
Nositelji provedbe	• Grad Split • Turistička zajednica grada Splita • Upravni odjel za komunalne poslove • Javna ustanova za upravljanje Park-šumom Marjan • Ministarstvo kulture i medija – Konzervatorski odjel u Splitu

	• Ustanove u kulturi • Gradski kotarevi i lokalna zajednica • Ostali dionici: stručne institucije, udruge, turistički vodiči, organizatori događanja, koncesionari, gospodarski subjekti
Izvori financiranja	• Proračun Grada Splita • Sredstva Turističke zajednice grada Splita • Prihod od turističkog ekološkog doprinosa (ukoliko se uvede) • Sredstva Ministarstva kulture i medija i drugih nacionalnih izvora • EU fondovi • Drugi dostupni nacionalni i međunarodni izvori

Prioritet	2. Kvaliteta života lokalnog stanovništva
Mjera	2.4. Unapređenje participativnog upravljanja
Specifični cilj	6. Podizanje zadovoljstva lokalnog stanovništva razvojem turizma
Opis	Cilj mjere je osigurati da ključne odluke o turizmu, prostornom planiranju, kvaliteti stanovanja i upravljanju javnim prostorom nastaju u suradnji sa stanovnicima, stručnjacima i lokalnim dionicima. Participativni pristup povećava transparentnost, društvenu legitimnost i kvalitetu upravljanja razvojem turizma. Važno je osigurati stalni kanal za sudjelovanje stanovnika u upravljanju jer oni neposredno osjećaju učinke turističkog pritiska na stanovanju, buku, komunalni red, promet i javni prostor.
Aktivnosti	• Daljnji razvoj i unapređenje procesa participativnog vrednovanja učinaka turizma (javna savjetovanja, fokus-grupe, stručne rasprave) • Osnivanje stalnog savjetodavnog tijela za turizam i kvalitetu života s predstavnicima gradskih kotareva, kulturnih ustanova, komunalnih službi, stručne javnosti i drugih • Provedba nekoliko godišnjih sastanaka / konzultacija (najmanje dva) i javno objavljivanje godišnjih informacija o zaključcima i prijedlozima • Uključivanje javnosti i struke u definiranju standarda prihvatljivih promjena • Redovito izvještavanje i uključivanje stanovnika gradskih kotareva u planiranje i odluke vezane uz prostor, stanovanje i turizam • informiranje posjetitelja o pravilima korištenja prostora i poštivanju lokalne zajednice
Pokazatelji	• Uspostava savjetodavnog tijela za turizam i kvalitetu života • Objava tri izvještaja o prijedlozima i zaključcima savjetodavnog tijela (u planskom razdoblju) • Najmanje 10 lokalnih inicijativa ili mikroprojekata podržano tijekom planskog razdoblja • Smanjen udio stanovnika iritiranih ljetnom gužvom s 56,8 % na ispod 50 % • Povećan udio stanovnika koji turizam vide kao faktor blagostanja s 36,2 % na 50 %
Nositelji provedbe	Grad Split Turistička zajednica grada Splita

Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita

Prioritet	3. Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude
Mjera	3.1. Jačanje brenda Splita
Specifični cilj	7. Jačanje snage i ugleda brenda
Opis	Cilj mjere je izgradnja snažnoga, diferenciranog i održivog brenda Splita definiranog u *Strateškom i operativnom marketinškom planu turizma grada Splita 2025. - 2030.* U tom smislu to podrazumijeva oblikovati turističku ponudu i komunikaciju Grada kroz definirani brend identitet – 'strastven, dinamičan, kreativac'. Brend identitet se odnosi na osobnost destinacije i bazira se na glavnim identitetskim vrijednostima i atributima diferencijacije.

Aktivnosti	• Provedba aktivnosti iz *Strateškog i operativnog marketinškog plana turizma grada Splita 2025. – 2030.*
	  ○ Razvoj i unapređenje proizvoda
	  ○ Promotivne aktivnosti
	  ○ Unapređenje marketinške infrastrukture
	• U kampanjama isticati disperziju sadržaja, predsezonu i autentične gradske kvartove
	• Uskladiti komunikacijske poruke s upravljanjem prihvatnim kapacitetom

Pokazatelji	• Najmanje četiri ciljane brend kampanje godišnje za predsezonu i posezonu i proizvode više dodatne vrijednosti
Nositelji provedbe	Turistička zajednica grada Splita Ostali dionici: svi dionici turističkog razvoja
Izvori financiranja	Proračun Turističke zajednice grada Splita

Prioritet	3. Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude
Mjera	3.2. Razvoj novih i diversifikacija turističkih proizvoda i njihova promocija
Specifični cilj	8. Razvoj i inoviranje proizvoda sukladno zahtjevima tržišta i na temelju specifičnih obilježja Splita
Opis	Mjera potiče stvaranje inovativnih, autentičnih i cjelogodišnjih turističkih doživljaja koji nadopunjuju postojeće atrakcije te raspoređuju turističku aktivnost izvan najopterećenijih zona. Razvoj novih proizvoda temelji se na tržišnim segmentima definiranima kroz marketinški plan te na poticanju turista i posjetitelja na otkrivanje šireg područja grada i okolice. Promotivna komponenta mjere usmjerena je na tržišno jasno oblikovanje i komunikaciju svakog proizvoda prema njegovim dominantnim motivima dolaska, ciljanim segmentima i prostornim zonama u kojima se proizvod realizira.
Aktivnosti	• Oblikovanje inovativnih i autentičnih turističkih doživljaja u skladu sa strateškim smjernicama • Unapređenje vodećih turističkih proizvoda – kulturni turizam, gastronomija, odmor uz more, nautički turizam, MICE • Intenziviranje razvoja i korištenje potencijala za razvoj *wellness*-sadržaja i sportskog turizma

	• Uvođenje bihevioristi̇čkih modela („*nudging*“) usmjerenih prema disperziji posjetitelja u druge turističke zone • Usklađivanje turističkih proizvoda s potrebama različitih tržišnih segmenata (kružna putovanja, jednodnevni posjetitelji, tranzitni turisti, boravišni gosti) • Oblikovanje proizvoda za kružna putovanja, jednodnevne posjetitelje, tranzitne goste • Snažnije povezivanje proizvoda uz gradske zone kako bi se smanjila koncentracija u zoni 'Središnji Split' • Razviti tematske kampanje i sadržajne pakete po sezonama i po proizvodima, uz jače korištenje digitalnog marketinga, *storytellinga*, videosadržaja, influencera, PR aktivnosti i specijaliziranih medija. • U promotivnim aktivnostima sustavno povećavati vidljivost proizvoda i lokaliteta izvan zone "Središnji Split", osobito na područjima Žnjan, Poljud, Zeleno zaleđe, Žrnovnica, Slatine, Stobreč i drugih zona pogodnih za disperziju potražnje
Pokazatelj	• Najmanje 10 novih ili unaprijeđenih turističkih proizvoda tijekom planskog razdoblja • Najmanje tri nova gastroproizvoda ili rute • Najmanje pet aktivnih / *outdoor* programa u zaleđu i širem gradskom području • Najmanje tri nova programa za sport, edukaciju ili manje poslovne skupove izvan glavne sezone • Za najmanje pet prioritetnih proizvoda izrađene zasebne promotivne kampanje • Najmanje 20 % sadržaja u godišnjim promotivnim aktivnostima usmjereno na proizvode i zone izvan najuže povijesne jezgre
Nositelji provedbe	Turistička zajednica grada Splita Ostali dionici: svi dionici koji sudjeluju u osmišljavanju, razvoju i prodaji turističkih proizvoda i njihovoj promociji
Izvori financiranja	Proračun Turističke zajednice grada Splita Proračuni svih dionika koji stvaraju turističke proizvode EU fondovi

Prioritet	3. Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude
Mjera	3.3. Podizanje kvalitete turističke infrastrukture i usluga
Specifični cilj	8. Razvoj i inoviranje proizvoda sukladno zahtjevima tržišta i na temelju specifičnih obilježja Splita
Opis	Ova mjera usmjerena je na unapređenje javnih, turističkih i rekreativnih prostora, kao i turističke infrastrukture, kako bi se povećala kvaliteta boravka posjetitelja i stanovnika. Fokus je na uređenju plaža, javnih prostora i turističke infrastrukture u skladu s održivim standardima, čime se unapređuje doživljaj destinacije.
Aktivnosti	• Uređenje i tematiziranje plaža, uključujući zoniranje i usklađivanje sadržaja (ugostiteljstvo, sport, rekreacija) usklađeno s prihvatnim kapacitetom i standardima pristupačnosti • Uređenje i ozelenjivanje javnih prostora • Usklađivanje infrastrukture s potrebama stanovnika, turista i posjetitelja (npr. staze, sportski sadržaji, interpretacija, kongresni centri i dr.)

	• Unapređenje interpretacijske infrastrukture, pješačkih i biciklističkih staza te sportsko-rekreacijskih punktova
Pokazatelji	• Najmanje 10 infrastrukturnih zahvata u turističkim, rekreativnim ili interpretacijskim prostorima • Najmanje 20 novih interpretacijskih sadržaja ili točaka • Zadržano zadovoljstvo turista uređenošću mjesta iznad 80 % • Zadržano zadovoljstvo turista uređenošću glavnih atrakcija iznad 80 % • Praćenje ozelenjivanja površina (npr. promjena u udjelu zelenih površina, broj i vrsta zelenih zahvata)
Nositelji provedbe	Grad Split
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita EU fondovi Ustanove u kulturi Sportske organizacije i dr.

Prioritet	3. Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude
Mjera	3.4. Upravljanje turističkom potražnjom i produljenje sezone
Specifični cilj	9. Produljenje turističke sezone
Opis	Mjera je usmjerena na usmjeravanje, raspoređivanje i upravljanje potražnjom tijekom cijele godine kako bi se smanjili sezonski pritisci na povijesnu jezgru, poboljšala percepcija posjetitelja i potaknulo cjelogodišnje poslovanje. Uključuje digitalne sustave, bihevioristički pristupe, prodajne i promotivne aktivnosti.
Aktivnosti	• Provedba aktivnosti iz *Strateškog i operativnog marketinškog plana turizma grada Splita 2025. – 2030.* • Unapređenje informiranja turista i posjetitelja u destinaciji • Razvoj i primjena biheviorističkih modela usmjeravanja turista prema manje opterećenim zonama • Promocija usmjerena prema specifičnim tržišnim segmentima u cilju produljenja sezone • Ciljane promotivne i prodajne aktivnosti za razdoblje listopad-travanj • Posebne kampanje za segment MICE, kulturne programe i sportske priredbe • Kalendar događanja uskladiti s ciljem produljenja sezone
Pokazatelji	• Najmanje četiri ciljane kampanje godišnje za produljenje sezone • Povećanje noćenja izvan razdoblja lipanj–rujan za najmanje 10–15 % tijekom planskog razdoblja • Najmanje 12 događanja godišnje u predsezoni i posezoni, podržano kroz destinacijski marketing
Nositelji provedbe	Turistička zajednica grada Splita Grad Split Ostali dionici uključeni u turizam
Izvori financiranja	Proračun Turističke zajednice grada Splita Proračun Grada Splita EU fondovi

Prioritet	3. Razvoj visokokvalitetne cjelogodišnje turističke ponude
Mjera	**3.5. Razvoj turističkih proizvoda s manjim pritiskom na prostor i sezonu**
Specifični cilj	9. Produljenje turističke sezone
Opis	Mjera je usmjerena na razvoj onih proizvoda koji doprinose produljenju sezone, ostvaruju veću dodanu vrijednost i ne generiraju dodatno preopterećenje povijesne jezgre i obalnog pojasa. To se posebno odnosi na aktivni odmor, wellness, sportske pripreme, obrazovne programe, manje poslovne skupove, gastronomiju i kvartovske doživljaje.
Aktivnosti	• Razvoj cjelogodišnjih paketa i programa za aktivni odmor, *wellness*, sport i obrazovanje • Uspostava sportsko-rekreacijske i edukativne zone za organizirano ronjenje i aktivnosti povezane s morem • Povezivanje proizvoda s kvartovima, zaleđem i manje opterećenim zonama • Poticanje manjih poslovnih skupova, srednjih i velikih međunarodnih korporativnih i incentive skupova i drugih specijaliziranih događanja izvan vršne sezone
Pokazatelji	• Najmanje šest cjelogodišnjih programskih paketa razvijeno tijekom planskog razdoblja • Najmanje tri nova programa za sportske pripreme ili edukativne boravke • Najmanje tri manja poslovna ili stručna programa godišnje u razdoblju listopad–travanj • Najmanje 15 % promotivnih sadržaja godišnje posvećeno proizvodima nižeg prostornog pritiska
Nositelji provedbe	Turistička zajednica grada Splita Grad Split Dionici turističke ponude
Izvori financiranja	Proračun Turističke zajednice grada Splita Proračun Grada Splita EU fondovi

Prioritet	4. Kvalitetno upravljanje razvojem turizma
Mjera	**4.1. Uspostava funkcionalnoga destinacijskog menadžmenta**
Specifični cilj	11. Razvoj kanala komunikacije za informiranost dionika, suradnju i zajedničko donošenje odluka
Opis	Uspostavlja se cjelovit, operativan i participativan sustav destinacijskog menadžmenta koji jasno definira uloge Grada, TZ-a i partnerskih tijela. Sustav uključuje organizacijsku i kadrovsku prilagodbu, vertikalnu i horizontalnu koordinaciju te redovito planiranje i praćenje provedbe.
Aktivnosti	• Uspostava Koordinacijskog tijela za razvoj turizma Grada • Organizacijska i kadrovska prilagodba (podjela nadležnosti, odgovornosti i protokola između Gradske uprave, javnih poduzeća i TZ-ova) • Javno predstavljanje ključnih odrednica (programi „*public awareness*“) • Jasno definirati operativne nadležnosti po mjerama, prioritetima i zonama • U rad koordinacijskog tijela uključiti predstavnike dionika po turističkim zonama

Pokazatelji	• Uspostavljeno koordinacijsko tijelo s najmanje četiri sjednice godišnje
Nositelji provedbe	Grad Split Ostali dionici: Turistička zajednica grada Splita, Splitsko-dalmatinska županija, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, JU Zavod za prostorno uređenje SDŽ-a, Konzervatorski odjel u Splitu, predstavnici gradskih kotara i dionika po zonama
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračuni partnerskih institucija

Prioritet	4. Kvalitetno upravljanje razvojem turizma
Mjera	4.2. Sustav monitoringa i izvještavanje
Specifični cilj	10. Uspostava sustava praćenja pokazatelja održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta
Opis	Uspostavlja se metodološki i tehnički utemeljen, korisnički orijentiran sustav praćenja turističke aktivnosti koji kontinuirano prikuplja, obrađuje i objavljuje pokazatelje održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta, potražnje, korištenja kapaciteta te stavova stanovnika. Sustav služi za pravovremene odluke, javnu transparentnost i donošenja odluka i definiranje aktivnosti u budućim planovima upravljanja i marketinškim planovima.
Aktivnosti	• Izrada koncepta organizacije sustava • Uspostava baze za praćenje pokazatelja (testiranje, edukacija) • Integrirano prikupljanje podataka • Godišnje izvještavanje • Usklađivanje s provedbom / izradom planskih dokumenata • Sustav monitoringa povezati s pokazateljima prihvatnog kapaciteta, *web*-analitikom i praćenjem turističkih proizvoda • Uspostaviti javno dostupnu nadzornu ploču s ključnim pokazateljima • Godišnje vrednovati ostvarenje ciljeva i po potrebi prilagođavati mjere
Pokazatelji	• Najmanje 20 ključnih pokazatelja redovito ažurirano i javno dostupno
Nositelji provedbe	Grad Split Turistička zajednica grada Splita
Izvori financiranja	Proračun Grada Splita Proračun Turističke zajednice grada Splita

Prioritet	4. Kvalitetno upravljanje razvojem turizma
Mjera	4.3. Digitalno upravljanje destinacijom i informiranje posjetitelja
Specifični cilj	10. Uspostava sustava praćenja pokazatelja održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta
Opis	Mjera je usmjerena na snažnije korištenje digitalnih kanala kao alata upravljanja, a ne samo promocije. Temelji se na usmjeravanju posjetitelja prema manje opterećenim sadržajima i zonama, boljem informiranju o mobilnosti, događanjima i pravilima ponašanja te na povezivanju digitalnih podataka s upravljanjem turističkim tokovima i potražnjom.
Aktivnosti	• Izrada *landing* stranica po proizvodima i zonama s ciljem disperzije posjetitelja

	• Integracija informacija o gužvama, prometu, događanjima i alternativnim lokalitetima u digitalne kanale • Korištenje *web*-analitike i digitalnih kampanja za upravljanje potražnjom po sezoni i po zonama • Redovita optimizacija sadržaja prema ponašanju korisnika i prioritetima plana upravljanja
Pokazatelji	• Najmanje osam novih landing stranica po proizvodima i zonama • Najmanje četiri ciljane digitalne kampanje godišnje za manje opterećene zone i posezonu • Povećan udio pregleda sadržaja izvan jezgre i osnovnih ljetnih motiva za najmanje 20 % • Uspostavljeno praćenje interesa korisnika i kampanjskih učinaka
Nositelji provedbe	Turistička zajednica grada Splita Grad Split Dionici zaduženi za digitalne kanale i informiranje
Izvori financiranja	Proračun Turističke zajednice grada Splita Proračun Grada Splita EU fondovi

11. KONCEPT MARKETINGA

Turističko pozicioniranje i ciljna tržišta
Turistički proizvodi

11.1. Turističko pozicioniranje i ciljna tržišta[61]

Turističko pozicioniranje grada Splita govori o atributima koji ga čine različitim od konkurencije, nešto po čemu se grad ističe. Riječ je o skupu atributa koji mu osiguravaju jedinstvenu tržišnu poziciju i čine ga privlačnim na turističkom tržištu.

Sukladno Strateškom i operativnom marketinškom planu turizma grada Splita 2025. - 2030. moguće je izdvojiti:

- jedinstvene atribute Splita ('atribute diferencijacije')
- atribute koje Split dijeli s drugim destinacijama ('nespecifične atribute'), ali koji predstavljaju važne dijelove njegove konkurentske pozicije.

ATRIBUTI DIFERENCIJACIJE	
– **Središte i 'vrata' Dalmacije**	Atribut usmjerava na mikrolokaciju Splita, istovremeno afirmirajući pojam 'Dalmacija' te ukazuje na ulogu Grada kao regionalnog središta, ali i poziciju 'vrata' prema ostalim dijelovima regije što također doprinosi njegovoj atraktivnosti
– **Dioklecijanova palača i povijesna jezgra**	Atribut ukazuje na jedinstveni aspekt Splita kao grada izraslog iz antičke palače koja je još uvijek njegovo živo središte sa statusom UNESCO-ove svjetske kulturne baštine
– **Prostorne različitosti**	Atribut ukazuje na posebnost Splita kao spoja vrlo različitih prostornih tipologija, uključujući zaštićenu park-šumu, ruralne i visoko urbanizirane dijelove te obalnu liniju s izdašnim prostorom plaža (95.000 m^2)
– **'Splitski duh'**	Atribut ukazuje na specifičan splitski duh, odnosno 'pomalo' životnu filozofiju, 'dišpet'
NESPECIFIČNI ATRIBUTI, VAŽNI ZA ISTAKNUTI	
– **Mediteranski grad**	Atribut jasno označava geografsku i sociokulturološku pripadnost Splita globalno prepoznatljivoj i atraktivnoj turističkoj regiji s izgrađenim imidžem. Takvo 'priklanjanje jačem' posebno je važno u pozicioniranju na udaljenijim tržištima s visokim udjelom novih gostiju u Splitu
– **Gostoljubiv i siguran** – **Dinamičan** – **Cjelogodišnja ponuda visoke vrijednosti**	Atributi ukazuju na dodatne aspekte grada Splita važne gostima, uključujući kvalitativnu poziciju turističke ponude te specifičnosti turističkih proizvoda
– **Odgovoran prema zajednici i okolišu**	Atribut ukazuje na poziciju Splita kao grada odgovornog prema upravljanju utjecajima turizma na zajednicu i okoliš

KROVNO POZICIONIRANJE

Izvor: *Strateški i operativni marketinški plan turizma grada Splita 2025. - 2030.* (2025). Institut za turizam iz Zagreba i Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu. Autori: Beroš, I., Boranić Živoder, S., Mustać, N., Nujić Pečenec, L., Petrić, L., Pivčević, S. Sever, I., Telišman-Košuta, N.

Split je:
⇒ Jedinstven mediteranski grad izrastao iz antičke Dioklecijanove palače koja je 1700 godina njegovo živo središte, danas sa statusom UNESCO-ove svjetske kulturne baštine
⇒ Središnji grad Dalmacije, nevjerojatno raznolik, spoj zaštićene park-šume, vrlo specifičnih kvartova, ruralnog zelenila i 95.000 m^2 uređenih plaža
⇒ 'Vrata' prema dalmatinskim otocima i zaleđu
⇒ Grad specifičnog duha: filozofije 'pomalo' i 'gušta', a ujedno strastven i dinamičan
⇒ Gostoljubiv i siguran Grad cjelogodišnje turističke ponude visoke vrijednosti, posebno kulture, gastronomije, nautike i MICE-a
⇒ Grad koji ulaže napore u razvoj turizma odgovornog prema zajednici i okolišu

Krovno pozicioniranje se mutira u komunikaciji s različitim ciljnim segmentima.

Ciljna tržišta

Ciljna geografska tržišta za grad Split određena su na temelju postojećeg značaja za Grad, njihove emitivne snage te preklapanja s ciljnim tržištima Splitsko-dalmatinske županije i Hrvatske. S obzirom na važnost, a time i usmjeravanje marketinških aktivnosti mogu se promatrati kao 'vodeća' (primarna), 'značajna' (sekundarna), 'aktivna' (tercijarna), ' izazovna'.

Važnost	Emitivna tržišta	
Vodeća	⇒ UK ⇒ SAD ⇒ Njemačka	– Tržišta generatori najvišeg volumena potražnje, visoke emitivne snage i kupovne moći, sklona putovanju ljeti i u PPS
Značajna	⇒ Hrvatska	– Tržište generator visokog volumena potražnje, uključujući poslovni segment, sklon putovanju u PPS
	⇒ Francuska ⇒ Nizozemska ⇒ Poljska	– Tržišta generatori visokog volumena potražnje, pretežito orijentirana na boravak ljeti
	⇒ Italija ⇒ Austrija ⇒ Udaljena europska tržišta: Španjolska, Irska, Švicarska, Skandinavija ⇒ Australija ⇒ Kanada	– Tržišta generatori srednjeg volumena potražnje, više emitivne snage i kupovne moći, sklona putovanju ljeti i u PPS
Aktivna	⇒ Slovenija ⇒ BiH ⇒ Bliža europska tržišta: Češka, Mađarska, Slovačka	– Generatori nižeg volumena potražnje, pretežito orijentirani na boravak ljeti
Izazovna	⇒ Daleka tržišta: Brazil, Kina, Južna Koreja	– Propulzivna tržišta s niskim udjelom potražnje u Splitu

11.2. Turistički proizvodi

Sustav turističkih proizvoda

Sustav turističkih proizvoda grada Splita čini međusobno povezan i komplementaran skup iskustava koji različitim ciljnim skupinama posjetitelja omogućuje sadržajan i atraktivan boravak u gradu. Kroz valorizaciju prirodnih, kulturnih i društvenih resursa, ovaj portfelj proizvoda doprinosi ravnomjernijem prostornom rasporedu turističke potražnje, smanjenju pritiska na gradsko središte te produljenju turističke sezone, potičući time gotovo cjelogodišnje poslovanje.

Tablica 11.2.1. Sustav turističkih proizvoda grada Splita

PROIZVODI ISTRAŽIVANJA		
Proizvod	**Modaliteti**	**Sezona**
Kulturni turizam	*Touring* / *City break* / Kulturna iskustva	6 7 8 9
Gastronomija	*Touring* / 'Škole'	6 7 8 9
PROIZVODI OPUŠTANJA		
Odmor uz more	'Sunce i more' uz plažu / Odmor u zaleđu	6 7 8 9
Aktivni odmor	Pješačenje / Biciklizam / Sport na vodi	6 7 8 9
***Wellness*-turizam**	Programi ljepote / Talasoterapije / Bihevioralne terapije	6 7 8 9
PROIZVODI POSEBNIH INTERESA		
MICE	Kongresi i skupovi / sajmovi i izložbe / *Team building*	6 7 8 9
Nautički turizam	Jahting / Kruzing	6 7 8 9
Sportski turizam	Natjecanja / Pripreme sportaša / Škole i kampovi	6 7 8 9
Medicinski turizam	Dentalni / Dermatologija i estetika / Fizikalna / Oftalmologija	6 7 8 9
Obrazovni programi	Studentske razmjene / Ljetne škole	6 7 8 9
Posebni događaji	Vjenčanja / Medeni mjesec	6 7 8 9

Posebno se ističe kulturni turizam kao ključni element ponude, uz značajnu ulogu gastronomije, odmora uz more, nautičkog turizma te MICE segmenta, koji zajedno čine glavne nositelje turističkog razvoja grada. Kao područja s velikim razvojnim potencijalom u budućnosti izdvajaju se *wellness* i sportski turizam.

Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Prema Strateškom i operativnom marketinškom planu turizma grada Splita 2025. - 2030., matrica prioriteta turističkih proizvoda grada Splita je u nastavku.

Slika 11.2.1. Matrica prioriteta turističkih proizvoda grada Splita

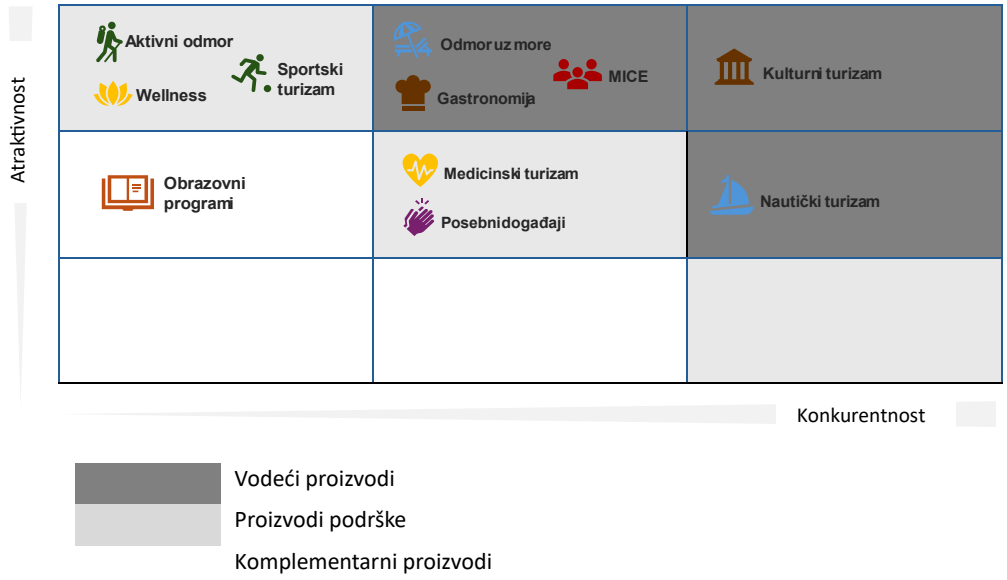

Proizvodi se opisuju u nastavku s naglaskom na njihove razvojne i marketinške aspekte.

PROIZVODI ISTRAŽIVANJA

KULTURNI TURIZAM: *Touring* / *City breaks* / Kulturna iskustva	
Značaj proizvoda i potencijal	- Vodeći proizvod - Visoki potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh i ambijentalnost Splita - Povijesna jezgra s Dioklecijanovom palačom i UNESCO-ovim statusom, Varoš, Lučac-Manuš, Meje, Bačvice - U ostatku Grada ističu se dijelovi GK Spinut, Lovret, Gripe, Split 3, Žnjan te potencijalno naselje Žrnovnica - Kulturne ustanove: Muzej grada Splita, Galerija umjetnina - Arheološki muzej Split, Muzej Ivana Meštrovića - Manifestacije i festivali: Sudamja, Festival mediteranskog filma, Splitski festival, ULTRA Europe, Splitsko ljeto, Štorije Dioklecijana, Štorije o' spize, Advent - Kultura života i rada: mediteranska kuhinja, urbanizam i arhitektura (Pučka arhitektura, Secesija, Split 2 i Split 3)
Ciljevi razvoja	- Kontinuiran rast gostiju motiviranih kulturom u PPS-u - Kontinuirano vrlo visoka razina zadovoljstva gostiju ponudom kulture, atmosferom i ugođajem u Gradu
Razvoj proizvoda	- Razvoj 'neuobičajenih' obilazaka i obilazaka 'izvan utabanih staza' (npr. 'poznati i manje poznati Split', 'Split iz perspektive domaćih ljudi', 'tematski obilasci – arhitektura, povijest, gastronomija' i sl.) - Jačanje suradnje lokalnih vodiča i agencija na programiranju sadržaja

	- Organizacija i provedba specijaliziranih edukacija za turističke vodiče na temu tehnika interpretacije i pripovijedanja, nematerijalne kulturne baštine, gastronomije i enologije - Profiliranje / turističko brendiranje gradskih kvartova izvan povijesne jezgre - Razvoj novih tematskih događaja i manifestacija kroz koje se prezentiraju i promoviraju specifični kulturno-povijesni slojevi Splita (npr. 'vintage moda', splitska svakodnevnica – 'splitski đir', ribarstvo, industrijsko nasljeđe, brodogradnja) - Razvoj novih kulturno-umjetničkih programa kulturnih ustanova grada Splita u kojima sudjeluju priznati umjetnici (npr. kazalište, glazba, strip-kultura i dr.) - Izraditi projekt „Kuća splitske baštine“ kao posjetiteljskog centra za prezentaciju baštine Splita

GASTRONOMIJA: Enogastronomski *touring* / Škole	
Značaj proizvoda i potencijal	- Vodeći proizvod - Visoki potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh i ambijentalnost Splita, bogata kulturno-povijesna baština s UNESCO-ovim statusom - Dalmatinska / mediteranska kuhinja (mediteranska kuhinja zaštićena kao UNESCO-ova nematerijalna baština) - Raznolikost i atmosfera gastronomske scene u povijesnoj jezgri - Kvaliteta ponude (9 restorana u Michelinovom vodiču; 1 restoran s Michelinovom zvjezdicom; 33 restorana s Gault&Millau oznakom) - Manifestacije: Štorije o' spize, Split Spring Gourmet Fest, Place Market Split, Festival Taste the Mediterranean, Grand Gourmet, Vinski podrum – Festival vina i delicija - Specijalizirane enogastronomske ture povezane s drugim sadržajima u Splitu (šetnje, kušanja, baština) - Raspoloživost tečajeva i radionica kuhanja
Ciljevi razvoja	- Kontinuiran rast *foodiesa* u PPS-u - Povećanje broja objekata s međunarodnim oznakama kvalitete - Kontinuiran rast zadovoljstva gostiju gastronomskom ponudom
Razvoj proizvoda	- Izrada gastronomskog audiovodiča (mobilne aplikacije) za samostalni obilazak gastronomskih lokacija s preporukama i interpretacijom - Razvoj novih manifestacija koje prezentiraju specifičnost i raznolikost dalmatinske gastronomije Grada, obližnjih otoka i manjih mjesta u zaleđu (sajmovi, tečajevi kuhanja i radionice, *match race* natjecanja restorana / kuhara i sl.) ili se fokusiraju na specifične tipove gastronomskih proizvoda (npr. splitski slastičarski proizvodi) putem Javnog poziva za dodjelu potpora iz programa 'Potpore za turističke manifestacije' i drugih modela podrške turističkoj industriji - Daljnje afirmiranje 'marende' kao dalmatinskoga gastronomskog brenda u suradnji s TZ Splitsko-dalmatinske županije - Organizacija škola kuhanja tipičnih splitskih jela i specijaliteta, na otvorenom (gradski trgovi), u restoranima i u obrazovnim ustanovama u suradnji s lokalnim kuharima i specijaliziranim udruženjima (npr. ŠKMER) - Unapređenje kvalitete gastronomske ponude Grada sudjelovanjem u organizaciji i provedbi specijaliziranih edukacija za ugostitelje i strukovne institucije (npr. studijska putovanja, *masterclasses*, Masterclass s Michelinom, održivost u ugostiteljstvu i sl.)

	- Podrška ugostiteljskim objektima u stjecanju međunarodnih oznaka kvalitete kroz facilitiranje kontakata, inspekcija i sl.

PROIZVODI OPUŠTANJA

ODMOR UZ MORE: 'Sunce i more' uz plažu / Odmor u zaleđu	
Značaj proizvoda i potencijal	- 'Sunce i more' uz plažu: vodeći proizvod i visoki potencijal - Odmor u zaleđu: proizvod podrške i visoki potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh Splita uz spoj urbano – plažno – ruralnog ambijenta i sadržaja - Uređeni niz plaža: • Plaže podno Marjana - Prva voda, Bene, Kašjuni, Kaštelet, Ježinac, Zvončac • Plitke pješčane plaže - Bačvice i Firule • Šljunčane i stjenovite plaže na južnoj obali - POŠK, Trstenik, Žnjan, Duilovo • Pješčane plaže Stobreč – Stobreč - Kaval, Stobreč - Camping • Plaže u Slatinama - Park-šuma Marjan - Mjesto Žrnovnica i manji zaseoci uz obronke Mosora s očuvanim ruralnim obilježjima (npr. 'Benzonova' mlinica, gumna) - Biciklističke staze (npr. 'Prozor do zvijezda' u Žrnovnici, ' Gospa od Prizidnice' u Slatinama) - Planinarske / pješačke staze u Žrnovnici (npr. Vilar - Sv. Jure, Žrnovnica - Srinjine, Žrnovnica - Strožanac) - Tradicionalni restorani u Žrnovnici
Ciljevi razvoja	- Kontinuiran rast broja turista i jednodnevnih posjetitelja u zonama ruralnog zaleđa - Kontinuiran rast zadovoljstva gostiju s uređenosti plaža, ponudom pješačkih i biciklističkih staza
Razvoj proizvoda	- Unapređenje upravljanja plažama, tematiziranje plaža, unapređenje turističke signalizacija i interpretacije - Razvoj novih događanja na plažama usklađenim s tematizacijom plaže - Daljnje uređenje područja Žrnovnice i Slatina (npr. organizirana parkirališta, staze za šetnje, hortikulturno uređenje, turistička interpretacija, signalizacija, vidikovci, odmorišta i sl.) - Razvoj ponude tematskih izleta otkrivanja zaleđa Splita i razvoj programa 'resetiranja' organizacijom edukacija za turističke agencije i turističke vodiče - Razvoj događanja u ruralnom zaleđu

AKTIVNI ODMOR: Pješačenje / Biciklizam / Sportovi na vodi	
Značaj proizvoda i potencijal	- Proizvod podrške - Visoki potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh Splita uz spoj urbano – plažno – rekreacijskih sadržaja - Park-šuma Marjan - Biciklističke staze (npr. 'Prozor do zvijezda' u Žrnovnici, ' Gospa od Prizidnice' u Slatinama) - Planinarske / pješačke staze u Žrnovnici (npr. Vilar - Sv. Jure, Žrnovnica - Srinjine, Žrnovnica - Strožanac)

	- Slobodno penjanje (Šantine stine), nordijsko šetanje, joga na otvorenom, *paddle* centri - Kajaking, *stand-up paddleboarding* i *windsurfing* uz obalu
Ciljevi razvoja	- Kontinuiran rast interesa za aktivnim odmorom u PPS-u - Kontinuiran rast zadovoljstva gostiju s ponudom sportskih sadržaja, pješačkih i biciklističkih staza
Razvoj proizvoda	- Razvoj novih programa aktivnog odmora i rekreacije (npr. uz stručno vođenje, u kombinaciji s *gamingom*, u sklopu programa volontiranja na uređenju staza, akcija čišćenja i sl.) - Provedbe specijaliziranih edukacija za turističke agencije i udruge

***WELLNESS*-TURIZAM: Programi ljepote / Talasoterapije / Bihevioralne terapije**	
Značaj proizvoda i potencijal	- Proizvod podrške - Srednji potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh Splita uz spoj urbano - kulturno – rekreacijskih ambijenata i sadržaja - Prirodni ljekoviti činitelji: klima, more - Suvremeno osmišljeni i opremljeni hotelski *wellness*-centri i prateća visoko kvalitetna ponuda hotelskog smještaja - Kvaliteta stručnog kadra
Ciljevi razvoja	- Stvaranje imidža Splita kao inovativne *wellness*-destinacije - Kontinuiran rast *wellness*-potražnje kroz cijelu godinu - Kontinuirano vrlo visoka razina zadovoljstva gostiju ponudom *wellness*-sadržaja i usluga
Razvoj proizvoda	- Daljnji razvoj *wellness*-ponude (npr. talasoterapija, bihevioralne terapije), kroz okupljanje zainteresiranih dionika, istraživanje najbolje prakse, istraživanje opcija upravljanja (npr. franšize)

PROIZVODI POSEBNIH INTERESA

MICE: Kongresi i skupovi / Sajmovi i izložbe / *Team building* / Insentiv	
Značaj proizvoda i potencijal	- Proizvod podrške - Visok potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh i ambijentalnost Splita, bogata kulturno-povijesna baština s UNESCO-ovim statusom, spoj urbano-plažnih sadržaja - Kvalitetna kongresna infrastruktura u hotelima - Više zanimljivih prostora za skupove i događanja u raznovrsnim objektima (npr. Dioklecijanovi podrumi, Galerija Meštrović, MGS, MedILS, HNK, Ekonomski fakultet) i visoko ambijentalne lokacije na otvorenom (npr. vrt Galerije Meštrović, Sustipan) - Raspoložive specijalizirane kongresne usluge PCO agencija - Kvalitetna smještajna ponuda, posebice u hotelima 5* i 4* - Visokokvalitetna gastronomska ponuda, specifično mediteranska / dalmatinska kuhinja - Brojne mogućnosti za rekreaciju i izlete - Dobra cestovna dostupnost (regionalno tržište) i zračna dostupnost u razdoblju lipanj-rujan
Ciljevi razvoja	- Kontinuiran rast MICE potražnje u PPS-u - Kontinuiran rast zadovoljstva sudionika MICE-a s ponudom - Gradnja imidža Splita kao MICE destinacije

Razvoj proizvoda	- Uspostavljanje Kongresnog ureda Split kao neprofitnog tijela (npr. primjeri dobre prakse, konceptualizacija djelokruga rada, organizacija, kadrovske potrebe i dr.) - Unapređenje zračne povezanosti Splita izravnim redovnim letovima iz nekog odabranoga europskog *huba* tijekom zimskog reda letenja (npr. stručna podrška pri pokretanju razgovora / pregovora sa zrakoplovnim kompanijama) - Stručna podrška razvoju kongresnog centra (npr. pri izradi propozicija za arhitektonski natječaj i valorizaciji rješenja, odabiru modela upravljanja i sl.) - Razvoj 'kongresnog ambasador programa' u Splitu, odnosno uključivanje u 'Hrvatski kongresni ambasador program' koji se provodi u suradnji HTZ-a, HUPKT-a i kongresnih ureda gradova - Razvoj novih događaja koja imaju potencijal prerasti u redovite 'imidž' skupove, izložbe i privući široku međunarodnu publiku (npr. 'Vintage Split' - održiva moda, 'Festival zelenih ideja' – okupljanje mladih kroz izložbe, panele)

NAUTIČKI TURIZAM: Jahting / Kružna putovanja (kruzing)	
Značaj proizvoda i potencijal	- Vodeći proizvod - Visoki potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh i ambijentalnost Splita, bogata kulturno-povijesna baština s UNESCO-ovim statusom - Izuzetna ljepota srednjodalmatinskog / jadranskog akvatorija - ACI marina Split: izuzetna lokacija nadohvat povijesne jezgre, oko 300 vezova, plovila do 90 m; usluge čartera s/bez osoblja - Luka Split: najveća putnička luka u RH, tri gata namijenjena putničkim brodovima, uključujući brodove za kružna putovanja (kruzere); manji broj vezova namijenjen za čarter - Raznolikost i kvaliteta gastronomske ponude, specifično mediteransko / dalmatinska kuhinja - Dobra prometna dostupnost Grada kao polazne nautičke luke
Ciljevi razvoja	- Rast potražnje nautičara u PPS-u - Kontinuiran rast zadovoljstva nautičara s turističkom ponudom - Rast potražnje manjih kruzera (do oko 350 putnika) u predsezoni i posezoni
Razvoj proizvoda	- Razvoj i plasiranje kratkih 'neuobičajenih' obilazaka i obilazaka 'izvan utabanih staza' organizatorima destinacijskih izleta za goste s kruzera i nautičarima, u suradnji s lokalnim vodičima i agencijama (npr. 'poznati i manje poznati Split', 'Split iz perspektive domaćih ljudi', tematski obilasci – gastronomija, arhitektura, povijest i sl.) - Organizacija i provedba specijaliziranih edukacija za turističke vodiče na temu tehnika interpretacije i pripovijedanja - Razvoj i plasiranje 'destinacijskog *concierge* servisa' u ACI marini Split (npr. rezervacije u restoranima, kupnja ulaznica za događanja, rezervacije tura razgledavanja, organizacija izleta, transfera i sl., uključujući preporuke za goste) u suradnji s lokalnim agencijama

SPORTSKI TURIZAM: Natjecanja / Pripreme sportaša / Škole i kampovi	
Značaj proizvoda i potencijal	- Proizvod podrške - Visoki potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh Splita uz spoj urbano – plažno – rekreacijskog ambijenta - Tradicija i međunarodno relevantan uspjeh splitskog timskog i individualnog sporta / sportaša (posebice tenis, *taekwondo*, judo, nogomet, vaterpolo, plivanje) - Sportska infrastruktura: posebice gradski stadion Poljud, sportski centri 'Park mladeži', 'Bazeni Poljud', 'Gripe', tenis centar 'Firule', Centar za streljačke sportove Stobreč, potencijalno Spaladium Arena (trenutno izvan funkcije) - Rekreacijski sadržaji: posebice biciklističke i pješačke staze, pozicije za slobodno penjanje i sportovi na vodi, plaže - Organizacijsko i upravljačko znanje u sportu (pojedini klubovi, gradska ustanova 'JU Športski objekti Split') - Raznolikost gastronomske ponude
Ciljevi razvoja	- Gradnja imidža Splita kao grada sporta - Kontinuirani rast udjela sportom motiviranih gostiju kroz cijelu godinu - Kontinuiran rast zadovoljstva gostiju ponudom sporta
Razvoj proizvoda	- Organizacija programa za pripreme sportaša i programa za sportske škole i kampove kroz facilitiranje faze konceptualizacije, uključujući umrežavanje dionika sportskog turizma (sportske ustanove, klubovi, ponuđači usluga smještaja, turističke agencije), istraživanje najbolje prakse, istraživanje opcija organizacije i upravljanja (npr. franšize) - Podrška razvoju 'sportskog ambasador programa' u Splitu, odnosno uključivanja u 'ambasador programe' pojedinih nacionalnih sportskih saveza (npr. HNS, HTS i dr.) u funkciji dovođenja međunarodnih manifestacija i natjecanja u Split

MEDICINSKI TURIZAM: Dentalni / Estetska medicina / Dermatologija / Oftalmologija / Fizikalna medicina	
Značaj proizvoda i potencijal	- Komplementarni proizvod - Srednji potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Više suvremeno opremljenih poliklinika i ordinacija specijaliziranih za stomatologiju, estetsku medicinu i dermatologiju, oftalmologiju, fizikalnu medicinu - Kvaliteta stručnog kadra - Kvalitetna ponuda smještaja - Dobra prometna dostupnost Grada - Raspoloživost hitnih medicinskih službi
Ciljevi razvoja	- Kontinuiran rast potražnje motivirane medicinskim uslugama, kroz cijelu godinu - Kontinuiran rast zadovoljstva gostiju s ponudom medicinskih sadržaja i usluga
Razvoj proizvoda	- Umrežavanje dionika medicinskog turizma (medicinske ustanove, ponuđači usluga smještaja, turističke agencije) i provedba interdisciplinarnih specijaliziranih edukacija - Razvoj i plasiranje 'destinacijskog *concierge* servisa' za ponuđače / goste u medicinskom turizmu (npr. rezervacije u restoranima, kupnja ulaznica za događanja, rezervacije tura razgledavanja, organizacija transfera i sl.,

	uključujući preporuke za goste s obzirom na njihovo specifično zdravstveno stanje) u suradnji s lokalnim agencijama

OBRAZOVNI PROGRAMI: Studentske razmjene / Ljetne škole	
Značaj proizvoda i potencijal	- Komplementarni proizvod - Srednji potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh i ambijentalnost Splita, bogata kulturno-povijesna baština s UNESCO-ovim statusom, spoj urbano – plažno – rekreacijskih sadržaja - Inovativnost akademskih programa razmjene i ljetnih škola u organizaciji više visokoobrazovnih i znanstvenih institucija: posebice Sveučilište u Splitu (11 fakulteta, umjetnička akademija, četiri sveučilišna odjela i više od 180 studijskih programa), Veleučilište ASPIRA sa studijima turizma, hotelijerstva, gastronomije i sportskog menadžmenta; Mediteranski institut za istraživanje života, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar - Raznolikost gastronomske ponude
Ciljevi razvoja	- Kontinuirani rast studenata i mladih znanstvenika motiviranih ponudom razmjena i ljetnih škola u Splitu
Razvoj proizvoda	- Podizanje atraktivnosti Splita kao destinacije ljetnih škola i studentskih razmjena kroz razvoj '*à la carte* tematskih obilazaka' povezanih s akademskim programima, razvoj posebnih 'obilazaka upoznavanja i prilagodbe' pri dolasku u Split (npr. što vidjeti, gdje jesti, što kupovati, kako putovati, gdje izlaziti i sl.), u suradnji s turističkim vodičima i agencijama - Razvoj 'Split card' kartice za studente i znanstvenike na privremenom boravku (npr. prilagodba roka važenja kartice, mjesta korištenja, popusta i dr.)

POSEBNI DOGAĐAJI: Vjenčanja / Medeni mjesec	
Značaj proizvoda i potencijal	- Komplementarni proizvod - Srednji potencijal
Glavne atrakcije i sadržaji	- Duh i ambijentalnost Splita - Izuzetno lijepe lokacije za vjenčanja: Dioklecijanova palača, vrt Galerije Meštrović, Sustipan, Marjan - Visokokvalitetan hotelski smještaj i gastronomska ponuda u hotelima
Ciljevi razvoja	- Privlačenje novih tržišnih segmenata izvan sezone
Razvoj proizvoda	- Unapređenje kvalitete usluga lokalnih agencija specijaliziranih za organizaciju vjenčanja kroz edukaciju (sajmovi, studijska putovanja, tečajevi), članstva u međunarodnim asocijacijama i sl.

12. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA

Učinkovita provedba Plana upravljanja destinacijom Split počiva na aktivnoj suradnji svih ključnih dionika. Iako su njihove uloge definirane strateškim dokumentima i pripadajućim mjerama, stvarni uspjeh ovisi o kontinuiranom usklađivanju, razmjeni informacija te zajedničkom razumijevanju dugoročnih ciljeva razvoja destinacije.

Grad Split: Gradska uprava ključan je nositelj razvojnih politika koje stvaraju uvjete za učinkovitu provedbu Plana upravljanja destinacijom. Grad kroz svoje razvojne programe, prostorno planiranje, upravljanje infrastrukturom i međusektorsku koordinaciju daje snažan doprinos ostvarenju ciljeva postavljenih u ovom Planu. U suradnji s Turističkom zajednicom grada Splita i drugim dionicima, Grad može uskladiti javne pozive i programe s prioritetima turističkog razvoja, osobito onima koji povezuju turizam s kulturom, sportom, mobilnošću, okolišem ili poduzetništvom. Split, kao velika urbana destinacija, posebno treba koordinirano djelovanje između sektora prometa, komunalnog uređenja i upravljanja prostorom. Redovita razmjena informacija s lokalnim dionicima omogućuje Gradu Splitu da usklađuje razvojne smjerove i stvara uvjete u kojima je turistički sustav stabilan, predvidiv i održiv.

Sažeto, Grad Split, bi sukladno preporukama i definiranim mjerama u ovom planu trebao:

- uskladiti prostorne planove i razvojne odluke s prihvatnim kapacitetom prostora, zaštitom stanovanja i očuvanjem osjetljivih gradskih cjelina
- voditi mjere za rasterećenje najopterećenijih dijelova grada kroz prometna rješenja, upravljanje pješačkim tokovima, režime dostave i bolju organizaciju parkiranja u vršnim razdobljima
- planirati i provoditi uređenje javnih prostora, zelenih površina, dječjih igrališta i objekata društvenog standarda u zonama u kojima se preklapaju potrebe stanovnika i turistički pritisci
- koordinirati jačanje komunalne infrastrukture, nadzor buke, odvoz otpada, vodoopskrbu i odvodnju kako bi gradski sustavi izdržali sezonska opterećenja bez pada kvalitete života lokalnog stanovništva
- usmjeravati razvoj smještajnih kapaciteta prema višoj i visokoj kategoriji, odgovornim i održivim oblicima smještaja te pratiti odnos turističke i stambene namjene po zonama
- operativno upravljati osjetljivim kupališnim i obalnim zonama kroz zoniranje sadržaja, sigurnosne standarde i praćenje opterećenja
- definirati jasne standarde za organizaciju javnih događanja, uključujući okolišne kriterije (odvajanje otpada, ukidanje jednokratne plastike i dr.)
- uspostaviti koordinacijsko tijelo i sustav redovitog monitoringa kako bi odluke o turizmu bile utemeljene na podacima, javno objašnjene i usklađene među nadležnim sektorima.

Turistička zajednica grada Splita: TZ grada Splita ima središnju ulogu u praćenju provedbe Plana upravljanja destinacijom za područje grada Splita. Kao ključni koordinator, Turistička zajednica djeluje između operativnih aktivnosti, promocije i razvoja turističke ponude. Ona povezuje dionike unutar lokalnoga turističkog sustava, gradske uprave, sektorskih institucija te nositelja inicijativa. U okviru ovog Plana, njezina se uloga dodatno naglašava kroz razvoj cjelogodišnje ponude, osmišljavanje komunikacijskih pravaca i jačanje identiteta Splita na domaćim i međunarodnim tržištima. Osim promotivnih aktivnosti, TZ djeluje i razvojno — pomaže u umrežavanju dionika, pruža podršku inicijativama i potiče njihovu vidljivost. Jedna od važnih funkcija Turističke zajednice grada Splita je i prenošenje potreba i prijedloga prema gradskoj upravi, što omogućuje kvalitetnu dvosmjernu komunikaciju i bolju povezanost turističkog sektora s razvojnim politikama grada. Kroz zajedničke

radionice, sastanke i razmjenu dobrih praksi, Turistička zajednica može podići kompetencije dionika i jačati kapacitete lokalnih turističkih subjekata.

Turistička zajednica bi, sukladno preporukama ovog Plana upravljanja destinacijom, trebala:

- promovirati Split i jačati brend grada kroz komunikaciju koja jača predsezonu i posezonu, naglašava autentične kvartove te usmjerava interes prema manje opterećenim zonama
- poticati razvoj novih turističkih proizvoda više dodane vrijednosti, osobito u područjima kulture, gastronomije, *outdoor* sadržaja, sporta, wellnessa i manjih poslovnih događanja
- informirati i poticati turiste na posjet alternativnih lokaliteta, informirati o gužvama, događanjima, pravilima ponašanja i mogućnostima kretanja izvan jezgre
- u suradnji s Gradom i partnerima poticati produljenje sezone kroz ciljane kampanje, kalendar događanja i promotivnu podršku programima koji se odvijaju od listopada do travnja
- povezivati privatni sektor, ustanove i udruge u zajedničke proizvode, manifestacije i tematske itinerere koji pridonose disperziji posjetitelja
- pratiti pokazatelje, interpretirati rezultate i donosi godišnja izvješća o provedi Plana
- provoditi edukacije, radionice i razmjenu dobrih praksi kako bi lokalni dionici lakše prilagodili svoju ponudu ciljevima održivog upravljanja destinacijom.

Privatni sektor: privatni sektor, odnosno smještajni kapaciteti, ugostitelji, turističke agencije, organizatori aktivnosti i brojni drugi pružatelji usluga, čini temelj raznovrsnosti splitske ponude. Njihova inovativnost, razumijevanje tržišta i brzina prilagodbe od ključne su važnosti za kvalitetu doživljaja posjetitelja. Plan upravljanja potiče uključivanje poduzetnika u razvoj selektivnih oblika turizma (kultura, *outdoor*, gastronomija, sport, nautika), razvoj novih proizvoda i sudjelovanje u projektima koje pokreću Turistička zajednica ili Gradska uprava. Redovito informiranje, radionice, partnerstva i javni pozivi trebaju osigurati da poslovni sektor aktivno sudjeluje u oblikovanju cjelogodišnje ponude.

Privatni sektor, kao nositelj ponude, trebao bi:

- podizati kvalitetu smještaja, ugostiteljstva i pratećih usluga kroz ulaganja u standard, digitalizaciju, pristupačnost i održivost poslovanja
- razvijati autentične cjelogodišnje proizvode i programe koji nisu vezani isključivo uz vrhunac ljetne sezone, nego uključuju kulturu, gastronomiju, aktivni odmor
- usklađivati poslovanje s pravilima upravljanja prostorom, bukom, otpadom, potrošnjom vode i energije te doprinositi smanjenju pritiska na komunalni sustav
- surađivati s Turističkom zajednicom i Gradom u oblikovanju tematskih itinerara, događanja, promotivnih paketa i pilot-projekata za disperziju potražnje
- jačati korištenje proizvoda od lokalnih dobavljača, koristiti lokalne priče i nasljeđe te ponudu graditi na identitetskim obilježjima grada
- aktivno sudjelovati u stručnim radionicama, savjetovanjima i partnerskim projektima te redovito davati povratne informacije o tržišnim trendovima, operativnim problemima i izazovima s kojima se suočavaju.

Udruge, građanske inicijative te ustanove i organizacije u kulturi, sportu, obrazovanju, zaštiti okoliša i radu s mladima: u Splitu upravo ove skupine često nose sadržaje koji čine identitet grada — kulturne programe, sportske manifestacije, edukativne aktivnosti, interpretaciju baštine i projekte zajednice.

Njihovo sudjelovanje u turističkom razvoju može biti presudno za kvalitetan i autentičan doživljaj. Suradnja s TZ-om ili Gradom Splitom može obuhvati projekte poput zajedničkih manifestacija, tematskih tura, kulturnih programa ili edukativnih sadržaja. Važno je sljedeće:

- razvijati kulturne, sportske, edukativne i društvene programe koji obogaćuju cjelogodišnju ponudu i rasterećuju najfrekventnije gradske točke
- pripremati sadržaje koji interpretiraju baštinu, lokalni identitet i svakodnevni život grada na autentičan i javno koristan način
- sudjelovati u oblikovanju kvartovskih događanja, manjih manifestacija, tematskih ruta i programa u širem gradskom području i zaleđu
- u partnerstvu s Gradom i Turističkom zajednicom predlagati i provoditi projekte koji povezuju turizam s kulturom, sportom i uključivanjem zajednice
- davati stručni doprinos u definiranju standarda prihvatljivih promjena u prostoru, očuvanju identiteta i zaštiti kulturnih i društvenih vrijednosti
- uključivati djecu, mlade i lokalne zajednice u participativne programe kako bi razvoj turizma imao vidljivu društvenu korist i veću lokalnu potporu.

Stanovnici Splita: iako nisu nužno formalni sudionici turističkog sustava, građani Splita presudno utječu na doživljaj grada. Njihova kvaliteta života, odnos prema prostoru i način na koji prihvaćaju posjetitelje oblikuju ono što Split postaje na turističkom tržištu. Plan upravljanja potiče uključivanje stanovnika kroz informiranje, dijalog, savjetovanja i poticanje lokalnih inicijativa. Zadovoljstvo stanovništva razvojem turizma jedan je od najvažnijih pokazatelja održivosti destinacije. Turizam može pridonijeti kvaliteti života samo ako raste u skladu s potrebama zajednice. Zbog toga je, u kontekstu lokalne zajednice, važno:

- osigurati sudjelovanje u javnim savjetovanjima, fokus-grupama, anketama i drugim oblicima dijaloga kako bi odluke o turizmu bile utemeljene i društveno prihvatljive
- pravodobno ukazivati na probleme povezane s gužvama, bukom, pritiscima na stanovanje, javni prostor i komunalne usluge te iznositi prijedloge za njihovo ublažavanje
- podupirati lokalne inicijative i programe koji čuvaju identitet kvartova, jačaju zajednicu i raspoređuju turističke aktivnosti na način prihvatljiv za svakodnevni život
- uključivati se u projekte i aktivnosti koje afirmiraju kulturnu baštinu, kvartovske priče i odgovorno ponašanje turista i posjetitelja u gradu
- koristiti kanale koje Grad i Turistička zajednica osiguravaju za praćenje provedbe mjera i aktivno sudjelovati u pružanju povratnih informacija.

13. PROJEKTI

Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije
Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za ostvarenje razvojnog smjera i pokazatelja održivosti

13.1. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

Naziv projekta	Kupališni objekt Bačvice – Pomorski muzej split
Kratki opis predmeta projekta	Rekonstrukcija Kupališnog objekta na Bačvicama uvjetovana je nelegalnim promjenama u načinu korištenja objekta, legalizacijskim rješenjima novijeg datuma i promjenom tehničkih rješenja na osnovu kojih je ishođena građevinska i uporabna dozvola
Kratki opis svrhe projekta	Kupališni objekta na Bačvicama pripada najvažnijim gradskim ambijentima koji su generacijama građana, kulturološki i urbanistički gledano, neodvojiv segment najvišeg ranga u ukupnoj identitetskoj slici grada (Riva, Marjan, Sustipan, Poljud, Bačvice). Rekonstrukcijskim zahvatima i interpoliranjem Pomorskog muzeja u sklopu kupališnog objekta, razina kvalitete objekta i ambijenta Bačvica bit će podignuta na višu razinu u smislu korištenja i privlačnosti za širi kruga građana i posjetitelja Splita.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivom razvoju turizma obnovom i revitalizacijom vrijedne kulturne baštine te unapređenjem javne turističke infrastrukture. Uspostavom Pomorskog muzeja obogaćuje se cjelogodišnja kulturno-turistička ponuda Splita, smanjuje sezonalnost te jača atraktivnost Bačvica uz očuvanje identiteta prostora i povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Pomorski muzej – Grad Split Pomorsko dobro – Žnjan d.o.o. Ostalo - Suvlasnici
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Šetalište Petra Preradovića 2, Split k.č. 702/2, 702/3 k.o. Split
Planirani početak provedbe projekta	Nakon ishođenja lokacijske dozvole, 9/2027
Planirani završetak provedbe projekta	Pomorski muzej – investitor Grad Split, 3/2029
Ključne točke ostvarenja projekta	Pomorski muzej: Lokacijska dozvola Građevinska dozvola Izvođenje radova
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	Pomorski muzej: Lokacijska dozvola: 9/2026 Građevinska dozvola: 4/2027 Izvođenje radova: 9/2027 – 3/2029
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	4.500.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	55 % Grad Split
Ostali mogući izvori financiranja	45 % Nacionalna sredstva
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasništvo Grada Splita

Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Izrađeno idejno rješenje Rekonstrukcije kupališnog objekta na Bačvicama
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Lokacijska dozvola u postupku izdavanja Građevinska dozvola u izradi

Naziv projekta	**Sanacija Spaladium arene**
Kratki opis predmeta projekta	Sanacija Spaladium arene neophodna je zbog evidentiranih problema u korištenju najvažnijih tehničkih sustava koji osiguravaju uporabljivost višenamjenske dvorane (krovni proboji vode, HVAC sustav, oprema i sl.), nastalih uslijed vođenja dugogodišnjih sudskih sporova i predstečajne nagodbe.
Kratki opis svrhe projekta	Cilj projekta je tehničko osposobljavanje Spaladium arene (11500 gledatelja) na razinu na kojoj je bila nakon ishođenja uporabne dozvole, odnosno kako bi bila pogodna za održavanje međunarodnih športskih natjecanja, koncerata, multimedijskih događaja, kongresa i sajmova.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi održivosti turizma omogućavanjem cjelogodišnjeg održavanja sportskih, kongresnih i kulturnih događanja, čime se smanjuje sezonalnost turizma, diversificira turistička ponuda te povećavaju gospodarski učinci za lokalnu zajednicu kroz učinkovitije korištenje postojeće infrastrukture.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Zrinjsko frankopanska 211, Split k.č. 10/7 k.o. Split
Planirani početak provedbe projekta	12/2026
Planirani završetak provedbe projekta	12/2027
Ključne točke ostvarenja projekta	Glavni projekt sanacije Javna nabava za izvođenje radova na sanaciji Izvođenje radova
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	Glavni projekt sanacije: 10/2026 Javna nabava za izvođenje radova na sanaciji: 3/2027 Izvođenje radova 4-12/2027
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	14.000.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	50 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeni

Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasništvo Grada Splita
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Izrađen Nalaz i mišljenje sudskog vještaka (7/2026)
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Izrada glavnog projekta i izvođenje radova prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima planira se završiti do 12/2027

Naziv projekta	**Ljetno kino Bačvice**
Kratki opis predmeta projekta	Rekonstrukcija Ljetnog kina uz izgradnju pratećih paviljona i sanitarnih čvorova, uz osiguravanje pristupačnosti osobama s invaliditetom.
Kratki opis svrhe projekta	Konačni cilj / svrha projekta je dovršen, funkcionalan i učinkovit prostor Ljetnog kina Bačvice, prilagođen suvremenim standardima kino prikazivačke djelatnosti. Sezonski, ljetno kino Bačvice, po obnovi bi trebalo imati minimalno 80 dana rada, te kad se uzmu u obzir prosječne vremenske prilike na lokaciji, približno 15 večernjih termina za ostala događanja koja su komplementarna s osnovnom namjenom (koncert, kazalište, druge manifestacije). Redovni kapacitet kina trenutno iznosi 300 stolica, a rekonstrukcijom bi se trebalo omogućiti povećanje kapaciteta za posebne događaje za do 600 osoba. Kino će zadržati lokaciju projekcijskog ekrana i orijentaciju gledališta na istom mjestu zbog orijentacije platna prema zapadu (zalazak ne ometa početke projekcija jer je zasjenjen krošnjama stabala). Postojećom orijentacijom se najbolje iskorištava praznina bez stabala te je moguća eventualno minimalna korekcija položaja platna i visina pozornice.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi povećanju zadovoljstva turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	9/2026
Planirani završetak provedbe projekta	1/2028

Ključne točke ostvarenja projekta	Uporabna dozvola
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	1/2028
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	2.500.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	100 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna i EU sredstva, kredit
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA/NE	Studija izvodljivosti i c/b analiza će se izraditi ako se otvori mogućnost EU sufinanciranja.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA/NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: / Ishodovana građevinska dozvola: DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi očuvanju i valorizaciji kulturne i prirodne baštine razvojem inovativnih i integriranih turističkih proizvoda utemeljenih na prihvatnom kapacitetu, suvremenim interpretacijskim modelima i jačanju prepoznatljivosti Splita.

Naziv projekta	**Jugoistočna kula Dioklecijanove palače**
Kratki opis predmeta projekta	Rekonstrukcija jugoistočne kule Dioklecijanove palače i dijela zgrade u Lukačićevoj 5 u novi izložbeni prostor Muzeja grada Splita.
Kratki opis svrhe projekta	Otvaranje novog mjesta u sklopu disperziranog postava Muzeja, kojim se prezentira povijest razvoja jugoistočnog kvadranta Dioklecijanove palače. Ovime se na adekvatan i suvremen način prezentira UNESCO-ova baština i stvara se novi

	kulturno-turistički sadržaj u Splitu, komplementaran s postavom Muzeja grada Splita i podrumima Dioklecijanove Palače.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi povećanju zadovoljstva turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2027
Planirani završetak provedbe projekta	12/2028
Ključne točke ostvarenja projekta	Uporabna dozvola
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	12/2028
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	2.500.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	100 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna i EU sredstva, kredit
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA/NE	Studija izvodljivosti i c/b analiza će se izraditi ako se otvori mogućnost EU sufinanciranja.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA/NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: / Ishodovana građevinska dozvola: DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi očuvanju i valorizaciji kulturne i prirodne baštine razvojem inovativnih i integriranih turističkih proizvoda utemeljenih na prihvatnom kapacitetu, suvremenim interpretacijskim modelima i jačanju prepoznatljivosti Splita.

Naziv projekta	Novi postav Etnografskog muzeja
Kratki opis predmeta projekta	Uređenje novog i suvremenog postava Etnografskog muzeja u Splitu, smještenog u jugoistočnom kvadrantu Dioklecijanove palače.
Kratki opis svrhe projekta	Stvaranje suvremenoga kulturno-turističkog sadržaja kojim se prezentira etnografska baština Splita i okolice
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi povećanju zadovoljstva turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	6/2026
Planirani završetak provedbe projekta	3/2027
Ključne točke ostvarenja projekta	Otvaranje novog postava
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	3/2027
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	2.000.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	100 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna i EU sredstva
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA/NE	Studija izvodljivosti i c/b analiza će se izraditi ako se otvori mogućnost EU sufinanciranja.
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA/NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: / Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: DA, sukladno projektu postava Ishodovana građevinska dozvola: /
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi očuvanju i valorizaciji kulturne i prirodne baštine razvojem inovativnih i integriranih turističkih proizvoda utemeljenih na prihvatnom kapacitetu, suvremenim interpretacijskim modelima i jačanju prepoznatljivosti Splita.

Naziv projekta	Podrumi Dioklecijanove palače: 11 A i 11 B dvorane supstrukcija Dioklecijanove palače (konzervatorsko-restauratorski zahvat)
11 A i 11 B dvorane supstrukcija Dioklecijanove palače (konzervatorsko-restauratorski zahvat)	Supstrukcije careva stana pripadaju jedinstvenoj arhitektonskoj cjelini Dioklecijanove palače uz naglašene izvorne sličnosti i razlike tih prostorija te stupnja očuvanosti u odnosu na one prvog kata. Neovisno o sličnosti u tlocrtu, razlike se ogledaju u konstruktivnom, funkcionalnom i završno oblikovnom kontekstu. Za razliku od dinamičnog urbanizma koji se kroz vijekove odvijao na katu, prostorije supstrukcija su u mnogo većoj mjeri ostale pošteđene ili uskraćene preinakama, rušenjima i dogradnjama. Time su postale jedne od rijetkih, gotovo u potpunosti sačuvanih antičkih struktura tog tipa u svijetu. Njihova funkcija do danas nije razriješena, no višestruka uloga za vrijeme i nakon gradnje, kao i sve druge funkcije neophodne za ugodan život u Palači zasigurno su izvorno bile, ako ne potpuno, onda makar donekle uspostavljene. Prostor supstrukcija zamišljen je i izgrađen tako da u sebi sadrži elemente provjetravanja, hlađenja i hidroizolacije, odnosno otvore, deblje zidove, vodonepropusne podnice te kanalizacijski sustav ispod njih. Kao takve, solidno izgrađene prostorije, bile su adaptirane za korištenje u pojedinim fazama srednjeg vijeka, dok je pješačka komunikacija između Peristila sa sjeverne strane i morske obale s južne strane kroz središnju os dvorana 11 A i 11 B bilježila isprekidani kontinuitet kroz povijest. Upravo te dvije dvorane predmetom su konzervatorsko - restauratorskog elaborata, odnosno projekta obnove. Iako su ovim preliminarnim pregledima, grafičkom, pisanom i fotografskom dokumentacijom, smjernicama te troškovnikom obuhvaćene isključivo te dvorane, sve navedeno u poglavljima referira se i na gotovo sve druge dvorane, uz izuzetak rubnih prostorija koje još uvijek nisu istražene ili kojima su zatvoreni prozorski otvori kasnijim pregradnjama pa je uslijed nastanka specifičnih mikroklimatskih uvjeta nužno provesti kompleksnija istraživanja. Iako je elaborat konzervatorsko - restauratorske naravi, on sadrži i povijesne te detaljnije opisne podatke, tj. sadrži elemente konzervatorskog elaborata. Takav pristup bio je nužan zbog razumijevanja određenih pojavnosti, tragova i procesa na površinama materijala koji su kasnije analizirani u zatečenom stanju te čiji je pristup obnovi opisan u smjernicama za radove. Obrađeni su, odnosno opisani građevinski materijali od kojih su sagrađene navedene dvorane, a isti se referiraju i na supstrukcije kao cjelinu. Obrađene su specifičnosti tih materijala te natuknute poneke analogije u ostatku Palače. Od iskapanja i sveobuhvatne obnove podrumskih dvorana 11 A i 11 B prošlo je više od 60 godina. Unutar tog vremenskog perioda nije se u mnogome promijenilo stanje površina zidova i svodova, no zbog pozamašne infiltracije prirodnih znanosti, u konzervatorskoj struci su u međuvremenu rasvijetljeni mnogi unutarnji i vanjski čimbenici koji mogu imati ili imaju negativan utjecaj na povijesne građevine ili njihove dijelove. Ipak, obim i vrsta zahvata kojim se ovaj elaborat bavi je minoran u odnosu na obim i vrstu zahvata koji se provodio krajem 50-ih i početkom 60-ih godina 20. stoljeća, zbog čega su zahvati koje je potrebno sprovesti u današnje vrijeme uglavnom u domeni higijene i prezentacije. UKUPNI TROŠKOVI: 300.000,00 eura
Građevinsko-restauratorski radovi na sanaciji podrumskim prostorija 1A i 1B	Pripremi radovi obuhvaćaju čišćenje antičkih zidova od naslaga korta, cigli, betona i sl. Čišćenje će se obaviti mehaničkim alatima i vodom pod mlazom. Uklanjanje postojeće čelične rešetke i dijelova ranijih drvenih greda uz osiguranje ležišta u zidu postojećih drvenih greda. Uklanjanje kamenog zida koji stoji u podnožju luka na zapadnoj strani. Izrada i montaža kamenih blokova visine oko 50 cm, debljine 25 cm. Lice zida je klesarski obrađeno po uzoru na antički zid. Montaža postojećih antičkih kamenih blokova s kojim bi se nadogradili ostaci ugaonih antičkih pilona (u slučaju da ovaj postupak ne odobre konzervatori, piloni bi se rekonstruirali novim kamenom). Izrada i montaža kamenog imposta kosih stranica. Izrada i montaža rimskog prozora od zakrivljenih kamenih blokova. Izrada pete antičkog križnog

	svoda od opeke s antičkim dimenzijama. Izrada zida tehnikom opus mixtum na mjestima gdje nedostaje. Ispunjavanje središta zida kamenom i mortom. Injektiranje antičkih kamenih zidova građenih tehnikom opus quadratum sredstvom za sprječavanje kapilarne vlage. Restauratorska obnova zidova mortom i finim čišćenjem. Izrada spuštenog stropa aquapanela s kojim će se prekriti vidljivi dio drvenih stropnih greda. UKUPNI TROŠKOVI: 193.750.,00 eura
Rekonstrukcija svodova Dioklecijanove palače između zgrade Lukačićeva 6 i Severova 4	Projekt rekonstrukcije je već započeo, ali je zbog potrebe za novim statičkim rješenjem (uslijed odrona koji su se dogodili tijekom kopanja na velikoj dubini i drugih specifičnosti gradilišta uvjetovanih stanjem na tom specifičnom terenu, u jednoj fazi prekinut. Novo projektno rješenje statičara je upravo u fazi izrade te će se stanje projekta i daljnji radovi revidirati odmah po uvidu u novo rješenje. Svakako se planira daljnje čišćenje sonde, rekonstrukcija antičkog zida. UKUPNI TROŠKOVI: 200.000,00 eura
Projekt izrade mreže elektroinstalacija u Podrumima Dioklecijanove palače	Projekt izrade mreže elektroinstalacija u Podrumima Dioklecijanove palače - 1. faza UKUPNI TROŠKOVI: 500.000,00 EUR
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi očuvanju i valorizaciji kulturne i prirodne baštine razvojem inovativnih i integriranih turističkih proizvoda utemeljenih na prihvatnom kapacitetu, suvremenim interpretacijskim modelima i jačanju prepoznatljivosti Splita.

Naziv projekta	**Dužobalne šetnice Slatine, Ježinac, Bačvice, Ovčice- Firule, POŠK- plato, Duilovo-plato, Stobreč- Riva**
Kratki opis predmeta projekta	Uređenje južnog dužobalnog poteza Ježinac – Stobreč i uređenje obalne linije u Slatine, obuhvaćaju nekoliko projekata uređenja šetnica i platoa: Slatine, Ježinac, Bačvice, Ovčice-Firule, POŠK - plato, Duilovo – plato, Stobreč – Riva. Ti projekti imaju zajednički nazivnik kojemu je cilj uređenjem navedenih površina ostvariti kontinuiranu pješačku i ambijentalno-urbanističku kvalitetu u sklopu južnog pročelja splitskog poluotoka.
Kratki opis svrhe projekta	Povećanje pješačko-biciklističkih površina, povećanje plažnih i kupališnih kapaciteta, i osiguranje kontinuiteta dužoblne šetnice na potezu Ježinac – Stobreč, a isto vrijedi i za Slatine. Sve navedeno pridonijet će poboljšanju kvalitete zdravlja i rekreacijskih navika građana, te urbanističke i ambijentalne vrijednost tih prostora u ukupnoj slici grada.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Razvojem pješačko-biciklističkih površina, uređenjem plaža i osiguranjem kontinuiteta obalne šetnice stvara se nova turistička ponuda, potiče prostorna disperzija posjetitelja i smanjuje pritisak na najopterećenije gradske lokacije. Istodobno se promiču održivi oblici mobilnosti, unaprjeđuje kvaliteta javnog prostora i doprinosi cjelogodišnjem, održivom razvoju turizma.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split Žnjan d.o.o.
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji – PPUG i GUP Grada Splita
Planirani početak provedbe projekta	Slatine: 3/2026 Ježinac: 7/2025 Bačvice: 7/2026 Ovčice-Firule: 3/2026

	POŠK – plato: 11/2025 Duilovo – plato: 3/2026 Stobreč – Riva: 11/2025
Planirani završetak provedbe projekta	Lokacijska dozvola: 9/2026 Građevinska dozvola: 4/2027 Izvođenje radova: 9/2027 – 3/2029
Ključne točke ostvarenja projekta	Slatine: Građevinska dozvola Izvođenje radova Ježinac: Građevinska dozvola Izvođenje radova Bačvice: Građevinska dozvola Izvođenje radova Ovčice-Firule: Građevinska dozvola Izvođenje radova POŠK – plato: Građevinska dozvola Izvođenje radova Duilovo – plato: Građevinska dozvola Izvođenje radova Stobreč – Riva Građevinska dozvola Izvođenje radova
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	Slatine: Građevinska dozvola: 4/2027 Izvođenje radova: 9/2027 – 3/2029 Ježinac: Građevinska dozvola: 12/2026 Izvođenje radova: 3/2027 – 10/2027 Bačvice: Građevinska dozvola: 4/2027 Izvođenje radova: 9/2027 – 3/2029 Ovčice-Firule: Građevinska dozvola: 4/2027 Izvođenje radova: 9/2027 – 11/2028 POŠK – plato: Građevinska dozvola: ishođena Izvođenje radova: 10/2026 – 6/2027

	Duilovo – plato: Građevinska dozvola: 9/2026 Izvođenje radova: 3/2027 – 11/2027 Stobreč – Riva: Građevinska dozvola: 6/2027 Izvođenje radova: 11/2027 – 10/2028
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	Slatine: 2.500.000,00 EUR Ježinac: 800.000,00 EUR Bačvice-plato: 1.000.000,00 EUR Ovčice-Firule: 3.000.000,00 EUR POŠK – plato: 1.600.000,00 EUR Duilovo – plato: 1.000.000,00 EUR Stobreč – Riva: 5.000.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	Grad Split – 70 %
Ostali mogući izvori financiranja	Splitsko-dalmatinska županija – 30 %
Imovinsko-pravni odnosi	Riješeno - Plan upravljanja pomorskim dobrom
Osnova za raspolaganje nekretninama	Pomorsko dobro
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	DA
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Slatine: Građevinska dozvola: u tijeku postupak ishođenja građevinske dozvole Ježinac: Građevinska dozvola: u tijeku postupak ishođenja građevinske dozvole Bačvice: Građevinska dozvola: u tijeku izrada glavnog projekta Ovčice-Firule: Građevinska dozvola: u tijeku postupak ishođenja mišljenja Ministarstva POŠK – plato: Građevinska dozvola: ishođena Duilovo – plato: Građevinska dozvola: u tijeku postupak ishođenja građevinske dozvole Stobreč – Riva: Građevinska dozvola: u tijeku arheološka istraživanja

Naziv projekta	Energetska obnova i uređenje Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu
Kratki opis predmeta projekta	Energetska obnova kazališne zgrade s prilagodbama suvremenim izvedbama, što uključuje poboljšanje sustava zgrade, zamjenu gledališta, novu scensku tehniku.
Kratki opis svrhe projekta	Cilj projekta je transformirati zgradu Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu u funkcionalnu i energetski učinkovitu zgradu koja će zadovoljavati sve suvremene standarde. Ovaj proces obnove će osigurati da zgrada ne samo da će biti održiva i energetski efikasna, već će pružiti ugodno i sigurno okruženje za rad umjetnika, administrativnog i tehničkog osoblja te boravak posjetitelja. Planirana projektno-tehnička dokumentacija će uzeti u obzir potrebe za optimalnim korištenjem prostora, poboljšanim sustavima grijanja, ventilacije i klimatizacije, učinkovitom rasvjetom i ostalim tehničkim elementima. Također će se posebna pažnja posvetiti očuvanju kulturnog naslijeđa zgrade, čime će se osigurati da obnova bude u skladu s zahtjevima zaštite spomenika kulture. Projekt izrade projektno-tehničke dokumentacije za obnovu kazališta nužan je kako bi se riješili problemi energetskih gubitaka i modernizirala infrastruktura u skladu sa suvremenim standardima energetske učinkovitosti i kazališne produkcije. Ova dokumentacija će detaljno analizirati trenutno stanje zgrade, razraditi planove za implementaciju mjera koje će smanjiti potrošnju energije te osigurati sve potrebne tehničke i projektne dokumente za dobivanje dozvola i financiranje.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	• omogućuje planiranje i provedbu mjera energetske učinkovitosti • doprinosi smanjenju potrošnje energije i ugljičnog otiska zgrade • stvara preduvjete za održivu i energetsku obnovu javne infrastrukture • osigurava racionalnije korištenje resursa i dugoročnu funkcionalnost objekta • unapređuje sigurnost i kvalitetu prostora za kulturno-umjetničke aktivnosti
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Zgrada Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu nalazi se na adresi trg Gaje Bulata 1, na česticama zemlje 10950, 13704 i dijelovima čestica 13769 i 13703/1 K.O. Split. Energetski blok nalazi se u odvojenoj zgradi i dvorištu na čestici 5639/1 i dijelu 5638/1. Podzemni toplovod povezuje energetski blok i zgradu Kazališta i prolazi česticama 13704/1, 5647, 5648/1, 5648/2, 5640/7, 5640/8 i 5638/1.
Planirani početak provedbe projekta	12/2026
Planirani završetak provedbe projekta	6/2028
Ključne točke ostvarenja projekta	Idejni projekt Glavni projekt Izvedbeni projekt energetske obnove Radovi
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	Idejni projekt: 7/2026 Glavni projekt: 11/2026 Izvedbeni projekt energetske obnove: 1/2027 Radovi: 3/2027
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	15.000.000,00 EUR za radove (procjena) 10.000.000,00 EUR za opremu (procjena)
Iznos vlastitog financiranja	100 %
Ostali mogući izvori financiranja	EU fondovi, nacionalna sredstva, EIB zajam

Imovinsko-pravni odnosi	Nisu u potpunosti riješeni.
Osnova za raspolaganje nekretninama	
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA/NE	NE
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA/NE	Idejni projekt: DA Lokacijska dozvola: n/p Glavni projekt: NE Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: / Ishodovana građevinska dozvola: NE
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi očuvanju i valorizaciji kulturne i prirodne baštine razvojem inovativnih i integriranih turističkih proizvoda utemeljenih na prihvatnom kapacitetu, suvremenim interpretacijskim modelima i jačanju prepoznatljivosti Splita.

Naziv projekta	**Obnova pomoćnih prostorija u sastavu ŠC Bazen Jadran Zvončac**
Kratki opis predmeta projekta	Obnova pomoćnih prostorija u sastavu ŠC Bazen Jadran Zvončac - uređenje suvremenog *fitness*-centra prilagođenog osobama s invaliditetom uz obnovu garderoba i sanitarnih čvorova te instalacija grijanja, hlađenja, ventilacije, elektroinstalacija i vodovoda.
Kratki opis svrhe projekta	Zahvat uključuje cjelovito uređenje više od 600 m² prostora ispod tribina bazenskog kompleksa na Zvončacu, koji će se prenamijeniti u suvremeni *fitness*-centar s preko 80 sprava, uključujući i one prilagođene osobama s invaliditetom. Obnovit će se garderobe i sanitarni čvorovi te instalacije grijanja, hlađenja, ventilacije, elektroinstalacije i vodovoda. Novi raspored i završne obloge osigurat će funkcionalnost i pristupačnost, stvarajući uvjete za rekreativce i profesionalne sportaše, podižući vrijednost cijelog centra.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi podizanju kvalitete ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja, čime se povećava zadovoljstvo turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2026
Planirani završetak provedbe projekta	12/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih	

točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.400.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	65 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva – sredstva iz proračuna Ministarstva turizma i sporta
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Sporazum o uređenju međusobnih odnosa
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Profil projekta: / Studija predizvodljivosti / izvedivosti: / CBA: /
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi podizanju kvalitete turističke infrastrukture te ostvarivanju ekonomskih ciljeva kroz povećanje turističke potrošnje i unapređenje kvalitete ponude.

Naziv projekta	**Obnova velike dvorane u sastavu ŠC Gripe**
Kratki opis predmeta projekta	Obnova velike dvorane u sastavu ŠC Gripe - obnova tribine, zamjena starih sjedalica te ugradnja suvremenih teleskopskih tribina na elektropogon
Kratki opis svrhe projekta	Projektom se predviđa obnova tribina velike dvorane ŠC Gripe. Uklonit će se stare drvene sjedalice, a betonske tribine pripremiti za ugradnju suvremene teleskopske tribine na elektropogon, što će omogućiti brzu transformaciju prostora za sportska natjecanja, koncerte, kulturne događaje i sajmove. Postavit će se nove sjedalice u istom ili sličnom dizajnu radi očuvanja vizualnog identiteta objekta izgrađenog za Mediteranske igre. Dvorana će tako biti spremna za razna događanja, uključujući i ESI 2028.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi podizanju kvalitete ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja, čime se povećava zadovoljstvo turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2026

Planirani završetak provedbe projekta	12/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.800.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	75 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva – sredstva iz proračuna Ministarstva turizma i sporta
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Profil projekta: / Studija predizvodljivosti / izvedivosti: / CBA: /
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: / Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi podizanju kvalitete turističke infrastrukture te ostvarivanju ekonomskih ciljeva kroz povećanje turističke potrošnje i unapređenje kvalitete ponude.

Naziv projekta	**Obnova pomoćnoga nogometnog igrališta NK Poljičanin**
Kratki opis predmeta projekta	Obnova pomoćnoga nogometnog igrališta NK Poljičanin s montažnim tribinama i pristupom osobama s invaliditetom.
Kratki opis svrhe projekta	Projekt obuhvaća potpunu obnovu pomoćnoga nogometnog igrališta NK Poljičanin na platou dimenzija 114 x 70 m. Postavit će se umjetna trava s elastičnom podlogom, sanirati pokos, montirati tribine i osigurati pristup osobama s invaliditetom. Igralište će biti opremljeno svom potrebnom sportskom opremom te vraćeno zajednici kao moderan prostor za treninge, natjecanja i rekreaciju.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi podizanju kvalitete ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja, čime se povećava zadovoljstvo turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split

Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2026
Planirani završetak provedbe projekta	12/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	1.600.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	80 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva – sredstva iz proračuna Ministarstva turizma i sporta
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Profil projekta: / Studija predizvodljivosti / izvedivosti: / CBA: /
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: DA
Doprinos strateškom cilju	Projekt doprinosi podizanju kvalitete turističke infrastrukture te ostvarivanju ekonomskih ciljeva kroz povećanje turističke potrošnje i unapređenje kvalitete ponude.

13.2. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za ostvarenje razvojnog smjera i pokazatelja održivosti

Naziv projekta	**Postavljanje plutajuće konstrukcije za vaterpolsko igralište na plaži Duilovo**
Kratki opis predmeta projekta	Postavljanje plutajuće konstrukcije za vaterpolsko igralište na plaži Duilovo, s golovima i stabilnom platformom sidrenom na sigurnoj udaljenosti od obale.
Kratki opis svrhe projekta	Projekt predviđa postavljanje plutajuće konstrukcije za vaterpolsko igralište na plaži Duilovo, s golovima i stabilnom platformom sidrenom na sigurnoj

	udaljenosti od obale. Riječ je o montažno-demontažnoj strukturi koja se prilagođava sezoni i omogućuje korištenje mora kao prirodnoga sportskog terena. Time se obogaćuje ljetna sportsko-rekreacijska ponuda i popularizira vaterpolo među mlađima i širom zajednicom.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi podizanju kvalitete ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja, čime se povećava zadovoljstvo turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2026
Planirani završetak provedbe projekta	12/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	13.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	55 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva – sredstva iz proračuna Ministarstva turizma i sporta
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	/
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Profil projekta: / Studija predizvodljivosti / izvedivosti: / CBA: /
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: / Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: /

Naziv projekta	**Obnova u sastavu ŠC Bazeni Poljud**
Kratki opis predmeta projekta	Obnova u sastavu ŠC Bazeni Poljud - obnova hidroizolacije bazenske školjke i kamene terase

Kratki opis svrhe projekta	Projekt obnove obuhvaća vanjski bazen sa skakaonicom i pratećom infrastrukturom. Planirana je potpuna obnova hidroizolacije bazenske školjke i kamene terase, čime se osigurava dugotrajna stabilnost i uvjeti za održavanje vaterpolo i plivačkih natjecanja klubova te ESI 2028.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi podizanju kvalitete ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja, čime se povećava zadovoljstvo turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2026
Planirani završetak provedbe projekta	12/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	650.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	30 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva – sredstva iz proračuna Ministarstva turizma i sporta
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Profil projekta: / Studija predizvodljivosti / izvedivosti: / CBA: /
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: DA

Naziv projekta	**Uređenje vanjskog vježbališta u sastavu ŠC Gripe**
Kratki opis predmeta projekta	Uređenje vanjskog vježbališta u sastavu ŠC Gripe – uređenje dječjeg igrališta, *street workouta* i trkačke staze uz javnu rasvjetu, modernu opremu i očuvano zelenilo.
Kratki opis svrhe projekta	Zahvat predviđa uređenje platoa od 1.784 m² istočno od Dvorane za borilačke sportove na Gripama u multifunkcionalnu javnu površinu. Formirat će se tri zone –

	dječje igralište, *street workout* i trkačke staze uz javnu rasvjetu, modernu opremu i očuvano zelenilo. Prostor će biti prilagođen i osobama s invaliditetom, stvarajući ugodno mjesto za rekreaciju svih dobnih skupina.
Način doprinosa ostvarenju pokazatelja održivosti	Projekt doprinosi podizanju kvalitete ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja, čime se povećava zadovoljstvo turista, posjetitelja i lokalnog stanovništva.
Nositelj provedbe projekta	Grad Split
Lokacija provedbe projekta (grad/općina)	Split
Planirani početak provedbe projekta	1/2026
Planirani završetak provedbe projekta	12/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	
Planirani rokovi postignuća ključnih točaka ostvarenja projekta	
Ukupno procijenjena vrijednost projekta	530.000,00 EUR
Iznos vlastitog financiranja	60 %
Ostali mogući izvori financiranja	Nacionalna sredstva – sredstva iz proračuna Ministarstva turizma i sporta
Imovinsko-pravni odnosi	RIJEŠENI
Osnova za raspolaganje nekretninama	Vlasnički list
Status izrade potrebne studijske dokumentacije DA / NE	Profil projekta: / Studija predizvodljivosti / izvedivosti: / CBA: /
Status izvedbe potrebne projektne dokumentacije DA / NE	Idejni projekt: / Lokacijska dozvola: / Glavni projekt: DA Mogućnost gradnje prema Pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima: DA

14. MJERENJE NAPRETKA I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI

Plan upravljanja destinacijom Split provodi se u četverogodišnjem razdoblju, a za svaku godinu potrebno je izraditi izvješće o provedbi. Izvješće o provedbi plana upravljanja destinacijom Turističko vijeće grada Splita podnosi predstavničkom tijelu Grada Splita za svaku prethodnu godinu Godišnje izvješće daje pregled ostvarenih aktivnosti, uočenih pomaka u odnosu na prethodnu godinu te opći napredak u realizaciji Plana. Dokument treba sadržavati ključne informacije vezane za provedbu i to kroz sljedeće elemente:

1. **UVODNI DIO** – sažeti prikaz Plana upravljanja destinacijom Splita, uključujući njegovu svrhu, ciljeve, strateške smjernice i vremenski okvir.
2. **OSTVARENE REZULTATE** – jasan pregled statusa provedbe aktivnosti, usporedba planiranog i realiziranog te istaknuti pomaci u odnosu na prethodnu godinu.
3. **PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA NAREDNU GODINU** – kratki prikaz aktivnosti i projekata koji se planiraju provesti u sljedećem razdoblju.

Ako tijekom provedbe dođe do nepredviđenih okolnosti koje zahtijevaju korekcije, Plan se treba prilagoditi novim okolnostima. O eventualnim izmjenama i razlozima za njih izvještava se predstavničko tijelo Grada Splita, uz obrazloženje i prijedlog dodatnih mjera potrebnih za učinkovito provođenje Plana.

PRILOG A. POPIS ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra
1	Z-7839	Židovska groblja
2	Z-7778	Umijeće čitanja, pisanja i tiskanja poljičice
3	Z-7602	Kula u Sinovčića dvorima
4	Z-7886	Kameni most na rijeci Žrnovnici
5	Z-7339	Dioklecijanovi podrumi
6	Z-7330	Spomenik Marku Maruliću
7	Z-7328	Spomenik Emanuelu Vidoviću
8	Z-7298	Tradicija esperanta u Hrvatskoj
9	Z-7222	Spomenik Grguru Ninskom
10	Z-7078	Zgrada Zadružnoga saveza
11	Z-6966	Kuća Andrić - Galerija Emanuel Vidović
12	Z-6644	Gradski stadion Poljud
13	Z-7058	Bastion Cornaro i Galerija umjetnina
14	Z-6775	Kino Karaman
15	Z-6572	Tripundanske svečanosti i kolo sv. Tripuna - tradicije bokeljskih Hrvata u Hrvatskoj
16	Z-6427	Sklop romaničko-gotičkih kuća
17	Z-7005	Zgrada Dalmacijavina
18	Z-6232	Salon Galić
19	Z-6183	Tvrđava Gripe
20	Z-6154	Picigin-društvena igra loptom
21	Z-6122	Ostatci crkve sv. Benedikta i arheološko nalazište u predjelu Bene na Marjanu
22	Z-6059	Osnovna škola Manuš-Dobri
23	Z-6056	Ljekarna "Varoš"
24	Z-6482	Marjanske skale
25	Z-6001	Zavod Martinis-Marchi - Osnovna škola Manuš
26	Z-5990	Hotel i kavana Central
27	Z-6401	Kulturni krajolik poluotoka Marjana
28	Z-5945	Secesijske zgrade u sklopu Zoološkoga vrta na Marjanu
29	Z-5925	Kuća Bulimbašić
30	Z-5902	Splitski govor (splitska čakavština)
31	Z-5866	Vila Flora (Cvijetin dvor)
32	Z-5840	Vila Tudor
33	Z-5834	Zgrada umjetničke akademije (ranije Sveučilišne knjižnice)
34	Z-5835	Kuća Šperac
35	Z-5815	Kuća Kodl
36	Z-5803	Palača Ciprianis-Benedetti
37	Z-5797	Kuća Katunarić
38	Z-5795	Trafostanice u Dujmovači
39	Z-5769	Palača Tartaglia

40	Z-5757	Palača Augubio
41	Z-5758	Zgrada vodovoda
42	Z-6663	Palača kraj Zlatnih vrata
43	Z-5712	Palača Cindro
44	Z-5707	Kulturno-povijesna cjelina priobalnog pojasa gradskog predjela Bačvice
45	Z-5686	Svjetionik "Pomorac" i spomenik Neznanom pomorcu
46	Z-6824	Stambeno-poslovna zgrada Lloyd-a
47	Z-5678	Palača Cambi
48	Z-5664	Zgrade željezničkog kolodvora
49	Z-5654	Palača Karepić
50	Z-5650	Splitska sinagoga
51	Z-5626	Zgrada starog vodovoda
52	Z-5583	Zgrada Velike realke
53	Z-5554	Židovsko groblje
54	Z-5524	Kulturno - povijesna cjelina poluotoka Sustjepana s crkvom sv. Stjepana
55	Z-5502	Zgrada Instituta za oceanografiju i ribarstvo
56	Z-5477	Crkva i samostan Gospe od Pojišana
57	Z-5453	Kuća Burazin
58	Z-5435	Crkva Gospe od Prizidnica i eremitorij
59	Z-5329	Kulturno-povijesna cjelina Meje
60	Z-5327	Zgrada Sumpornih toplica
61	Z-5298	Kuća Nakić
62	Z-5365	Crkva sv. Martina
63	Z-5286	Zgrada hotela Slavija
64	Z-5318	Kuća Tresić-Pavičić
65	Z-7017	Arheološko nalazište Zagorski put na području Dujmovače
66	Z-5207	Zgrada Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika
67	Z-4644	Crkva sv. Duha
68	Z-5050	Zgrada
69	Z-5205	Palača Grisogono sa dva stropa i 16 konzola
70	Z-4692	Crkva Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije
71	Z-4695	Dio fundusa Sveučilišne knjižnice- Zbirka starih i rijetkih knjiga, Zbirka rukopisa i Zbirka serijskih publikacija
72	Z-4680	Crkva sv. Trojice s pripadajućom arheološkom zonom
73	Z-4645	Crkva i samostan sv. Katarine (sv. Dominika)
74	Z-4643	Crkvica Betlehem na južnim padinama Marjana
75	Z-4642	Samostan i crkva Isusovaca
76	Z-4639	Crkva sv. Mande na Marjanu
77	Z-4640	Kapelica sv. Dujma
78	Z-4540	Vila Plevna
79	Z-4538	Zgrada i namjena zgrade Hrvatskog doma
80	Z-4541	Arheološko nalazište Ad basilicas pictas
81	Z-4539	Zgrada Lučke kapetanije
82	Z-4479	Zgrada bivše klesarske radionice Bilinić
83	Z-5425	Vila Rosina

84	Z-5841	Palača Skočibučić-Lukaris
85	Z-5616	Palača Bajamonti-Dešković
86	Z-5842	Vila Smodlaka
87	Z-3860	Crkva sv. Mande na Škrapama
88	Z-3859	Crkva sv. Lovre od Pazdigrada
89	Z-3862	Crkva Gospe od Zdravlja
90	Z-3863	Crkva Gospe od Zvonika
91	Z-3864	Crkva i samostan sv. Klare
92	Z-3861	Crkva sv. Duje u Dujmovači
93	Z-6026	Dioklecijanov vodovod
94	Z-6234	Knjižara Morpurgo
95	Z-6235	Galerija fotografije i Fotoklub Split
96	Z-6512	Vila Šitić
97	Z-5366	Zgrada Ribarnice
98	Z-5256	Hajdukov Stari plac
99	Z-3423	Crkva sv. Roka na Peristilu
100	Z-3422	Crkva Gospe od Dobrića
101	Z-3424	Crkva i samostan sv. Eufemije
102	Z-3425	Crkva sv. Filipa Neria
103	Z-5824	Kuća Pezzi - Kraljević
104	Z-5633	Zgrada Dujmović -Stock
105	Z-5952	Vila i stambena najamna zgrada Antičević
106	Z-3778	Kulturno - povijesna cjelina grada Splita
107	Z-5816	Kuća Čorak
108	Z-6699	Kuća Šegvić
109	Z-3269	Vila Jaman
110	Z-4641	Ostaci crkve sv. Mihovila
111	Z-3010	Kuća Ferić
112	Z-2594	Ruralna cjelina zaseoka Lolići
113	Z-2593	Ruralna cjelina zaseoka Mijanovići (Mihanovići)
114	Z-2603	Vila Brajnović
115	Z-2194	Cjelina arhivskih fondova i zbirki u posjedu Državnog arhiva u Splitu
116	Z-5159	Kuća Krstulović
117	Z-5388	Kuća Jelaska
118	Z-5399	Zgrada Meteorološke stanice
119	RST-1356-1991.	Zgrada austrougarske vojarne (bivše Vojne komande grada)
120	Z-4686	Gradska vijećnica i kapelica sv. Lovre
121	Z-4895	Vila Tončić
122	RST-1054-1979.	Dioklecijanov vodovod u predjelu Mostine
123	Z-5172	Crkva sv. Petra na Kamenu i arheološko nalazište
124	Z-5345	Crkva sv. Marije
125	Z-4800	Crkva Gospe od sedam žalosti
126	Z-5057	Ljetnikovac Capogrosso

127	Z-4688	Katedrala sv. Dujma (Dioklecijanov mauzolej)
128	Z-4577	Krstionica sv. Ivana (Jupiterov hram)
129	Z-5125	Velika Papalićeva palača (Muzej grada Splita)
130	Z-4576	Arheološko nalazište Uvala Špinut - antička luka
131	Z-5400	Vila Gaje Bulata
132	Z-4630	Zgrada Arheološkog muzeja
133	RST-0636-1972.	Povijesna jezgra Stobreča
134	Z-5122	Mlinica i stupa zvana "Benzonova" ili "Antonicina"
135	RST-0598-1971.	Seoske kuće i mlinica u Dvorima Sinovčića
136	Z-7659	Crkva sv. Luke
137	Z-7658	Crkva sv. Klementa
138	Z-4629	Zgrada Hrvatskog narodnog kazališta
139	Z-3426	Crkva sv. Nikole na Marjanu
140	Z-3427	Crkva sv. Jurja na rtu Marjana
141	Z-5953	Nekadašnji samostan sv. Marije de Taurello
142	Z-4638	Kompleks Galerije Meštrović i Atelijera Meštrović
143	Z-4897	Crikvine-Kaštelet (Meštrovićeve Crikvine-Kaštilac)
144	Z-4631	Crkva sv. Nikole
145	Z-4632	Crkva sv. Križa
146	Z-4801	Crkva sv. Luke
147	Z-5457	Arheološko nalazište i crkva Gospe od Spinuta (od Pohođenja)
148	Z-4684	Crkva sv. Jerolima
149	Z-4689	Crkva Gospe od Soca
150	Z-4687	Crkva i samostan sv. Frane
151	Z-4685	Franjevački samostan sv. Ante i crkva sv. Marije na Poljudu
152	Z-4896	Palača Milesi
153	Z-5458	Crkva sv. Mihovila